

Dz. U. 2026 poz. 1311**OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 1 września 2026 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461 oraz z 2026 r. poz. 912) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2026 r. poz. 268), z uwzględnieniem stanu prawnego na dzień 30 sierpnia 2026 r. oraz zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 13 marca 2026 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 516);
- 2) ustawą z dnia 15 maja 2026 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. poz. 739);
- 3) ustawą z dnia 3 lipca 2026 r. o systemach sztucznej inteligencji (Dz. U. poz. 1003).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 38 ustawy z dnia 13 marca 2026 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 516), który stanowi:

„Art. 38. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 14 lit. a tiret pierwsze i lit. d oraz pkt 20, a także art. 34, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 2) art. 9 ust. 1, 3 i ust. 4 pkt 1 oraz ust. 5, art. 11 ust. 1, 3 i ust. 4 pkt 1 i 3, art. 13 oraz art. 14, które wchodzi w życie po upływie sześciu miesięcy od dnia ogłoszenia.”;
- 2) art. 2–4 ustawy z dnia 15 maja 2026 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. poz. 739), które stanowią:

„Art. 2. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych ogłosi, w drodze obwieszczenia, w dzienniku urzędowym tego ministra, termin uruchomienia systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 67da § 1 ustawy zmienianej w art. 1, oraz terminy uruchomienia funkcji tego systemu, umożliwiające organowi egzekucyjnemu będącemu naczelnikiem urzędu skarbowego:

- 1) publikowanie ogłoszeń i obwieszczeń o sprzedaży ruchomości;
- 2) licytację ruchomości;
- 3) sprzedaż ruchomości z wolnej ręki;
- 4) publikowanie obwieszczeń o licytacji nieruchomości oraz protokołów opisu i oszacowania wartości nieruchomości;
- 5) licytację nieruchomości;
- 6) sprzedaż praw majątkowych;
- 7) publikowanie innych dokumentów dotyczących sprzedaży.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych ogłosi, w drodze obwieszczenia, w dzienniku urzędowym tego ministra, termin, od którego udział w sprzedaży za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 67da § 1 ustawy zmienianej w art. 1, będzie możliwy w przypadkach, o których mowa w art. 107f § 2 pkt 3 lit. b i § 3 pkt 3 lit. b ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 3. 1. Jeżeli przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy organ egzekucyjny obwieścił lub ogłosił o sprzedaży ruchomości lub nieruchomości, do sprzedaży wyznaczonej na podstawie tego obwieszczenia lub tego ogłoszenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do publikowania:

- 1) ogłoszeń i obwieszczeń o sprzedaży ruchomości do dnia poprzedzającego dzień uruchomienia funkcji, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1,
- 2) obwieszczeń o licytacji nieruchomości oraz protokołów opisu i oszacowania wartości nieruchomości do dnia poprzedzającego dzień uruchomienia funkcji, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4

– stosuje się przepisy dotychczasowe.

3. Do:

- 1) licytacji ruchomości do dnia poprzedzającego dzień uruchomienia funkcji, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2,
- 2) sprzedaży z wolnej ręki do dnia poprzedzającego dzień uruchomienia funkcji, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3,
- 3) licytacji nieruchomości do dnia poprzedzającego dzień uruchomienia funkcji, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 5,
- 4) sprzedaży praw majątkowych do dnia poprzedzającego dzień uruchomienia funkcji, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 6

– stosuje się przepisy dotychczasowe.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i ust. 3 pkt 1 i 4, do egzekucji stosuje się przepisy art. 105c § 1 i art. 107 § 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

- 3) art. 127 ustawy z dnia 3 lipca 2026 r. o systemach sztucznej inteligencji (Dz. U. poz. 1003), który stanowi:

„Art. 127. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 125 ust. 4, który wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 2) art. 8–18 oraz rozdziałów 3–5, 8 i 9, które wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.”.

Marszałek Sejmu: *W. Czarzasty*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 1 września 2026 r. (Dz. U. poz. 1311)

USTAWA

z dnia 17 czerwca 1966 r.

o postępowaniu egzekucyjnym w administracji¹⁾

DZIAŁ I

Przepisy ogólne

Rozdział I

Zasady ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) sposób postępowania wierzycieli w przypadkach uchylania się zobowiązanych od wykonania ciążących na nich obowiązków, o których mowa w art. 2;
- 2) prowadzone przez organy egzekucyjne postępowanie i stosowane przez nie środki przymusu służące doprowadzeniu do wykonania lub zabezpieczenia wykonania obowiązków, o których mowa w art. 2;
- 3) (uchylony)
- 4) zasady i sposób prowadzenia Rejestru Należności Publicznoprawnych oraz udostępniania danych z tego rejestru.

Art. 1a. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) biegłym skarbowym – rozumie się przez to rzeczoznawcę w określonej dziedzinie, uprawnionego do wyceny majątku zobowiązanego i wpisanego na listę biegłych skarbowych prowadzoną przez izbę administracji skarbowej;
- 1a) centralnym biurze łącznikowym – rozumie się przez to jednostkę organizacyjną, o której mowa w art. 9 ustawy z dnia 11 października 2013 r. o wzajemnej pomocy przy dochodzeniu podatków, należności celnych i innych należności pieniężnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2009), zwanej dalej „ustawą o wzajemnej pomocy”;
- 2) czynności egzekucyjnej – rozumie się przez to wszelkie podejmowane przez organ egzekucyjny działania zmierzające do zastosowania lub zrealizowania środka egzekucyjnego;
- 3) dłużniku zajętej wierzytelności – rozumie się przez to dłużnika zobowiązanego, jak również bank, pracodawcę, podmiot prowadzący działalność maklerską, trasata oraz inne podmioty realizujące, na wezwanie organu egzekucyjnego, zajęcie wierzytelności lub innego prawa majątkowego zobowiązanego;
- 3a) dokumencie zabezpieczenia – rozumie się przez to dokument, o którym mowa w art. 3 pkt 1 ustawy o wzajemnej pomocy;
- 4) egzekutorze – rozumie się przez to pracownika obsługującego organ egzekucyjny, uprawnionego do dokonywania czynności egzekucyjnych;
- 4a) (uchylony)
- 4b) (uchylony)

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- 1) dyrektywy 2001/44/WE z dnia 15 czerwca 2001 r. zmieniającej dyrektywę 76/308/EWG w sprawie wzajemnej pomocy przy windykacji roszczeń wynikających z czynności stanowiących część systemu finansowania Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz opłat rolnych i ceł oraz w odniesieniu do podatku od wartości dodanej i podatków akcyzowych (Dz. Urz. WE L 175 z 28.06.2001);
- 2) dyrektywy 2002/94/WE z dnia 9 grudnia 2002 r. ustalającej szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów dyrektywy 76/308/EWG w sprawie wzajemnej pomocy przy windykacji roszczeń dotyczących niektórych opłat, ceł, podatków i innych środków (Dz. Urz. WE L 337 z 13.12.2002).

Dane dotyczące ogłoszenia aktów prawa Unii Europejskiej, zamieszczone w niniejszej ustawie – z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej – dotyczą ogłoszenia tych aktów w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej – wydanie specjalne.

- 4ba) jednolitym instrumencie – rozumie się przez to dokument państwa członkowskiego, o którym mowa w art. 113s ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2025 r. poz. 1714);
- 4c) jednolitym tytule wykonawczym – rozumie się przez to dokument państwa członkowskiego, o którym mowa w art. 3 pkt 4 ustawy o wzajemnej pomocy;
- 4d) należności celnej – rozumie się przez to należność celną, o której mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającym unijny kodeks celny (Dz. Urz. UE L 269 z 10.10.2013, str. 1, z późn. zm.²⁾), dochodzoną na podstawie tytułu wykonawczego innego niż jednolity tytuł wykonawczy albo zagraniczny tytuł wykonawczy;
- 5) nieruchomości – rozumie się przez to również:
- a) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego,
 - b) spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego,
 - c) prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej, w tym także prawo do lokalu mieszkalnego w domu budowanym przez spółdzielnię mieszkaniową w celu przeniesienia jego własności na członka spółdzielni;
- 5a) (uchylony)
- 6) (uchylony)
- 7) organie egzekucyjnym – rozumie się przez to organ uprawniony do stosowania w całości lub w części określonych w ustawie środków służących doprowadzeniu do wykonania przez zobowiązanych ich obowiązków o charakterze pieniężnym lub obowiązków o charakterze niepieniężnym oraz zabezpieczania wykonania tych obowiązków;
- 8) organie rekwizycyjnym – rozumie się przez to:
- a) organ egzekucyjny o tej samej właściwości rzeczowej co organ egzekucyjny prowadzący postępowanie egzekucyjne,
 - b) właściwego naczelnika urzędu skarbowego – w przypadku braku organu o tej samej właściwości rzeczowej co organ egzekucyjny prowadzący postępowanie egzekucyjne
- któremu organ egzekucyjny prowadzący postępowanie egzekucyjne zlecił wykonanie czynności egzekucyjnych;
- 8a) (uchylony)
- 8b) (uchylony)
- 8c) państwie członkowskim – rozumie się przez to państwo będące członkiem Unii Europejskiej inne niż Rzeczpospolita Polska;
- 8d) państwie trzecim – rozumie się przez to państwo niebędące członkiem Unii Europejskiej;
- 9) poborcy skarbowym – rozumie się przez to pracownika obsługującego organ egzekucyjny, uprawnionego do dokonywania czynności egzekucyjnych w egzekucji obowiązku o charakterze pieniężnym;
- 9a) (uchylony)
- 9b) (uchylony)
- 9c) (uchylony)
- 10) pracodawcy – rozumie się przez to podmioty wypłacające wynagrodzenia, o których mowa w pkt 17;
- 10a) przedsiębiorstwie w spadku – rozumie się przez to przedsiębiorstwo w spadku w rozumieniu ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw (Dz. U. z 2021 r. poz. 170 oraz z 2026 r. poz. 507);
- 10b) rencie socjalnej – rozumie się przez to rentę socjalną lub rentę socjalną z dodatkiem dopełniającym;
- 11) składkach na ubezpieczenia społeczne – rozumie się przez to również składki na ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Emerytur Pomostowych oraz Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych;

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 287 z 29.10.2013, str. 90, Dz. Urz. UE L 267 z 30.09.2016, str. 2, Dz. Urz. UE L 354 z 23.12.2016, str. 32, Dz. Urz. UE L 42 z 18.02.2017, str. 43, Dz. Urz. UE L 83 z 25.03.2019, str. 38 oraz Dz. Urz. UE L 111 z 25.04.2019, str. 54.

- 12) środka egzekucyjnym – rozumie się przez to:
- a) w postępowaniu egzekucyjnym dotyczącym należności pieniężnych, egzekucję:
 - z pieniędzy,
 - z wynagrodzenia za pracę,
 - ze świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego oraz ubezpieczenia społecznego, a także z renty socjalnej,
 - z rachunków bankowych,
 - z innych wierzytelności pieniężnych,
 - z praw z instrumentów finansowych w rozumieniu przepisów o obrocie instrumentami finansowymi, zapisanych na rachunku papierów wartościowych lub innym rachunku, oraz z wierzytelności z rachunku pieniężnego służącego do obsługi takich rachunków,
 - z papierów wartościowych niezapisanych na rachunku papierów wartościowych,
 - z praw majątkowych zarejestrowanych w rejestrze akcjonariuszy,
 - z weksła,
 - z autorskich praw majątkowych i praw pokrewnych oraz z praw własności przemysłowej,
 - z udziału w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością,
 - z pozostałych praw majątkowych,
 - z ruchomości,
 - z nieruchomości,
 - b) w postępowaniu egzekucyjnym dotyczącym obowiązków o charakterze niepieniężnym:
 - grzywnę w celu przymuszenia,
 - wykonanie zastępcze,
 - odebranie rzeczy ruchomej,
 - odebranie nieruchomości, opróżnienie lokali i innych pomieszczeń,
 - przymus bezpośredni;
- 13) wierzycielu – rozumie się przez to podmiot uprawniony do żądania wykonania obowiązku lub jego zabezpieczenia w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym lub zabezpieczającym;
- 14) właściwym organie jednostki samorządu terytorialnego – rozumie się przez to odpowiednio wójta, burmistrza (prezydenta miasta), starostę lub marszałka województwa;
- 15) wstrzymaniu czynności egzekucyjnych – rozumie się przez to wstrzymanie wykonania wszystkich lub części zastosowanych środków egzekucyjnych, które nie powoduje uchylenia dokonanych czynności egzekucyjnych;
- 16) wstrzymaniu postępowania egzekucyjnego – rozumie się przez to wstrzymanie wykonania zastosowanych środków egzekucyjnych, które nie powoduje uchylenia dokonanych czynności egzekucyjnych, oraz niepodejmowanie nowych środków egzekucyjnych;
- 17) wynagrodzeniu – rozumie się przez to wynagrodzenia oraz inne świadczenia pieniężne związane z pracą lub funkcją wykonywaną przez zobowiązanego na podstawie stosunku pracy oraz innej podstawie, jeżeli z tego tytułu zobowiązany otrzymuje okresowe świadczenia pieniężne, w tym świadczenia pieniężne przysługujące z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, wypłacane przez pracodawcę w okresie zatrudnienia, a także w okresie 12 miesięcy od dnia rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy;
- 17a) zagranicznym tytule wykonawczym – rozumie się przez to dokument określony w przepisach ustawy o wzajemnej pomocy;
- 18) zajęciu egzekucyjnym – rozumie się przez to czynność organu egzekucyjnego, w wyniku której organ egzekucyjny nabywa prawo rozporządzania składnikiem majątkowym zobowiązanego w zakresie niezbędnym do wykonania obowiązku objętego tytułem wykonawczym;

- 19) zajęciu zabezpieczającym – rozumie się przez to czynność organu egzekucyjnego, w wyniku której organ egzekucyjny nabywa prawo rozporządzania składnikiem majątkowym zobowiązanego w zakresie niezbędnym do zabezpieczenia wykonania przez niego obowiązku objętego dokumentem stanowiącym podstawę zabezpieczenia, ale która nie prowadzi do przymusowego wykonania obowiązku;
- 19a) zarządcy przedsiębiorstwa w spadku – rozumie się przez to:
- a) przed ustanowieniem zarządu sukcesyjnego – osobę, która dokonała zgłoszenia, o którym mowa w art. 12 ust. 1c ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. z 2026 r. poz. 151, 507 i 1098),
 - b) po ustanowieniu zarządu sukcesyjnego – zarządcę sukcesyjnego, o którym mowa w ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw, a w przypadku braku zarządcy sukcesyjnego – osobę, o której mowa w art. 14 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw, dokonującą czynności, o których mowa w art. 13 tej ustawy;
- 20) zobowiązanym – rozumie się przez to osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej albo osobę fizyczną, która nie wykonała w terminie obowiązku o charakterze pieniężnym lub obowiązku o charakterze niepieniężnym, a w postępowaniu zabezpieczającym – również osobę lub jednostkę, której zobowiązanie nie jest wymagalne albo jej obowiązek nie został ustalony lub określony, ale zachodzi obawa, że brak zabezpieczenia mógłby utrudnić lub udaremnić skuteczne przeprowadzenie egzekucji, a odrębne przepisy na to zezwalają;
- 21) zwolnieniu spod egzekucji – rozumie się przez to niepodjęmowanie lub odstąpienie od egzekucji z całości lub części składników majątkowych zobowiązanego.

Art. 2. § 1. Egzekucji administracyjnej podlegają następujące obowiązki:

- 1) podatki, opłaty i inne należności, do których stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2026 r. poz. 622, 825, 846, 875 i 1098);
- 1a) niepodatkowe należności budżetowe, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.³⁾);
- 1b) należności z tytułu przychodów z prywatyzacji;
- 2) grzywny i kary pieniężne wymierzane przez organy administracji publicznej;
- 3) należności pieniężne, inne niż wymienione w pkt 1 i 2, jeżeli pozostają we właściwości rzeczowej organów administracji publicznej;
- 4) należności przypadające od jednostek budżetowych, wynikające z zastosowania wzajemnego potrącenia zobowiązań podatkowych z zobowiązaniami tych jednostek;
- 5) należności pieniężne przekazane do egzekucji administracyjnej na podstawie innych ustaw;
- 6) wpłaty na rzecz funduszy celowych utworzonych na podstawie odrębnych przepisów;
- 7) należności pieniężne z tytułu składek specjalnych do Funduszu Rezerwowego;
- 8) należności pieniężne państwa członkowskiego wynikające z tytułu:
 - a) podatków i należności celnych pobieranych przez to państwo lub w jego imieniu, przez jego jednostki podziału terytorialnego lub administracyjnego, w tym organy lokalne, lub w imieniu tych jednostek lub organów, a także w imieniu Unii Europejskiej,
 - b) refundacji, interwencji i innych środków stanowiących część całkowitego lub częściowego systemu finansowania Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) oraz Europejskiego Funduszu Rolniczego Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), w tym kwot należnych w związku z tymi działaniami,
 - c) opłat i innych należności pieniężnych przewidzianych w ramach wspólnej organizacji rynku Unii Europejskiej dla sektora cukru,
 - d) kar, grzywien, opłat i dopłat administracyjnych związanych z należnościami pieniężnymi, o których mowa w lit. a–c, nałożonych przez organy właściwe do pobierania podatków i należności celnych lub właściwe do prowadzenia postępowań administracyjnych dotyczących podatków i należności celnych lub potwierdzonych przez organy administracyjne lub sądowe na wniosek organów właściwych w sprawie podatków i należności celnych,

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1844 i 1846 oraz z 2026 r. poz. 426, 635, 680 i 912.

- e) opłat za zaświadczenia i podobne do zaświadczeń dokumenty wydane w postępowaniach administracyjnych w sprawie należności pieniężnych, o których mowa w lit. a,
 - f) odsetek i kosztów związanych z należnościami pieniężnymi, o których mowa w lit. a–e, w związku z którymi możliwe jest zwrócenie się o wzajemną pomoc na podstawie ustawy o wzajemnej pomocy,
 - g) administracyjnych kar pieniężnych lub grzywien administracyjnych nałożonych na pracodawcę delegującego pracownika z terytorium RP w związku z naruszeniem przepisów dotyczących delegowania pracowników w ramach świadczenia usług,
 - h) kar pieniężnych lub okresowych kar pieniężnych nałożonych przez właściwe krajowe organy ochrony konkurencji państw członkowskich w związku z naruszeniem art. 101 lub art. 102 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - i) administracyjnych kar pieniężnych lub grzywien administracyjnych nałożonych na przewoźnika drogowego delegującego kierowcę z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 9) należności pieniężne przekazane do egzekucji administracyjnej na podstawie ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska;
- 9a) koszty egzekucyjne i koszty upomnienia;
- 10) obowiązki o charakterze niepieniężnym pozostające we właściwości organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego lub przekazane do egzekucji administracyjnej na podstawie przepisu szczególnego;
- 11) obowiązki z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wypłaty należnego wynagrodzenia za pracę, a także innego świadczenia przysługującego pracownikowi, nakładane w drodze decyzji organów Państwowej Inspekcji Pracy;
- 12) obowiązki z zakresu ochrony danych osobowych, nakładane w drodze decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

§ 2. W zakresie nieuregulowanym odrębnymi przepisami, należności, o których mowa w § 1, podlegają zabezpieczeniu w trybie i na zasadach określonych w dziale IV.

§ 3. Poddanie obowiązku egzekucji administracyjnej nie przesądza o wyłączeniu sporu co do jego istnienia lub wysokości przed sądem powszechnym, jeżeli z charakteru obowiązku wynika, że do rozpoznania takiego sporu właściwy jest ten sąd.

Art. 3. § 1. Egzekucję administracyjną stosuje się do obowiązków określonych w art. 2, gdy wynikają one z decyzji lub postanowień właściwych organów, albo – w zakresie administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego – bezpośrednio z przepisu prawa, chyba że przepis szczególny zastrzega dla tych obowiązków tryb egzekucji sądowej.

§ 1a. Egzekucję administracyjną stosuje się również do należności pieniężnych, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 5, wynikających z tytułów wykonawczych wystawionych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych na podstawie art. 44 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2024 r. poz. 291 oraz z 2026 r. poz. 635 i 680), zwanej dalej „ustawą o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa”, oraz na podstawie art. 16 ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 776), zwanej dalej „ustawą o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym”.

§ 2. (uchylony)

Art. 3a. § 1. W zakresie zobowiązań powstałych w przypadkach określonych w art. 8 i art. 21 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, długów celnych powstałych w przypadkach określonych w art. 77 ust. 1 oraz art. 81 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającego unijny kodeks celny, podatków wykazanych w zgłoszeniu celnym i rozliczeniu zamknięcia, składek na ubezpieczenie społeczne, opłat paliwowych, o których mowa w ustawie z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2026 r. poz. 218 i 635), dopłat, o których mowa w ustawie z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 595 oraz z 2026 r. poz. 176 i 1040), opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o których mowa w art. 6h ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733 oraz z 2026 r. poz. 912), opłat emisyjnych oraz opłat za korzystanie ze środowiska, o których mowa w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647, z późn. zm.⁴⁾), daniny solidarnościowej, o której mowa w rozdziale 6a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 592, 779, 846, 1079, 1098 i 1123), opłat, o których mowa w art. 9^[2] ust. 1 oraz w art. 13^[2] ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1080, 1812 i 1863 oraz z 2026 r. poz. 176, 426, 605, 607, 635, 912 i 982.

poz. 2151 oraz z 2026 r. poz. 875), opłaty, o której mowa w art. 12a ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2026 r. poz. 149 i 1004), opłaty, o której mowa w art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej (Dz. U. z 2026 r. poz. 823 i 1098), wpłat, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2023 r. o Funduszu Ochrony Rolnictwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 308 oraz z 2026 r. poz. 632), opłaty przedkoncesyjnej, o której mowa w art. 33d ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2026 r. poz. 43, 516, 607 i 900), opłaty koncesyjnej, o której mowa w art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, oraz środków z doładowań, o których mowa w art. 331 ust. 9 ustawy z dnia 12 lipca 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. 1221, z 2025 r. poz. 637 i 820 oraz z 2026 r. poz. 252 i 815), stosuje się również egzekucję administracyjną, jeżeli wynikają one odpowiednio:⁵⁾

- 1) z deklaracji lub zeznania złożonego przez podatnika lub płatnika;
- 1a) z deklaracji złożonej w państwie członkowskim identyfikacji, o której mowa w art. 59, art. 61 i art. 61a rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) nr 282/2011 z dnia 15 marca 2011 r. ustanawiającego środki wykonawcze do dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L 77 z 23.03.2011, str. 1, z późn. zm.⁶⁾), zwanej dalej „deklaracją składaną w innym państwie członkowskim”;
- 1b) z korekty deklaracji VAT, o której mowa w art. 130ca ust. 1, art. 133a ust. 1 i art. 138ga ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, z późn. zm.⁷⁾);
- 2) ze zgłoszenia celnego złożonego przez zobowiązanego;
- 3) z deklaracji rozliczeniowej złożonej przez płatnika składek na ubezpieczenie społeczne;
- 4) z informacji o opłacie paliwowej;
- 4a) (uchylony)
- 5) z informacji o dopłatach;
- 6) z deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi albo z zawiadomienia właściciela nieruchomości przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 7) z rozliczenia zamknięcia, o którym mowa w art. 175 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/2446 z dnia 28 lipca 2015 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego (Dz. Urz. UE L 343 z 29.12.2015, str. 1, z późn. zm.⁸⁾);
- 8) z informacji o opłacie emisyjnej;
- 9) z deklaracji o wysokości daniny solidarnościowej;
- 10) z wykazu zawierającego informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat;
- 11) z informacji, o której mowa w art. 9^[2] ust. 17 pkt 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 12) z informacji, o której mowa w art. 12g ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym;
- 13) ze zbiorczej deklaracji miesięcznej, o której mowa w art. 13^[2] ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;

⁵⁾ Wprowadzenie do wyliczenia ze zmianami wprowadzonymi przez art. 2 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 13 marca 2026 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 516), która weszła w życie z dniem 30 kwietnia 2026 r., oraz art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 maja 2026 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. poz. 739), która weszła w życie z dniem 23 czerwca 2026 r.

⁶⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 290 z 20.10.2012, str. 1, Dz. Urz. UE L 284 z 26.10.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 348 z 29.12.2017, str. 32, Dz. Urz. UE L 311 z 07.12.2018, str. 10, Dz. Urz. UE L 313 z 04.12.2019, str. 14 oraz Dz. Urz. UE L 88 z 16.03.2022, str. 15.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 894, 896, 1203, 1541 i 1811 oraz z 2026 r. poz. 507 i 846.

⁸⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 69 z 15.03.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 87 z 02.04.2016, str. 35, Dz. Urz. UE L 101 z 16.04.2016, str. 33, Dz. Urz. UE L 111 z 27.04.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 121 z 11.05.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 222 z 17.08.2016, str. 4, Dz. Urz. UE L 101 z 13.04.2017, str. 164 i 205, Dz. Urz. UE L 146 z 09.06.2017, str. 10 i 13, Dz. Urz. UE L 281 z 31.10.2017, str. 34, Dz. Urz. UE L 67 z 09.03.2018, str. 24, Dz. Urz. UE L 192 z 30.07.2018, str. 1 i 62, Dz. Urz. UE L 204 z 13.08.2018, str. 11, Dz. Urz. UE L 60 z 28.02.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 96 z 05.04.2019, str. 55, Dz. Urz. UE L 98 z 09.04.2019, str. 13, Dz. Urz. UE L 108 z 23.04.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 129 z 17.05.2019, str. 90, Dz. Urz. UE L 138 z 24.05.2019, str. 76 oraz Dz. Urz. UE L 181 z 05.07.2019, str. 2.

- 13a) z deklaracji, o której mowa w art. 20 ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej;
- 14) (uchylony)
- 15) z deklaracji, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2023 r. o Funduszu Ochrony Rolnictwa;
- 16)⁹⁾ z formularzy, o których mowa odpowiednio w art. 33d ust. 4 albo art. 34 ust. 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne;
- 17) z informacji, o której mowa w art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 12 lipca 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej.

§ 2. W przypadkach, o których mowa w § 1, stosuje się egzekucję administracyjną, jeżeli:

- 1)¹⁰⁾ w deklaracji, w zeznaniu, w zgłoszeniu celnym, w deklaracji rozliczeniowej, w informacji o opłacie paliwowej, w informacji o dopłatach, w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w zawiadomieniu o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w rozliczeniu zamknięcia, w informacji o opłacie emisyjnej, w deklaracji o wysokości daniny solidarnościowej, w wykazie zawierającym informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat, w informacji, o której mowa w art. 9^[2] ust. 17 pkt 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w informacji, o której mowa w art. 12g ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym, w zbiorczej deklaracji miesięcznej, o której mowa w art. 13^[2] ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w deklaracji, o której mowa w art. 20 ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej, w deklaracji, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2023 r. o Funduszu Ochrony Rolnictwa, w formularzach, o których mowa odpowiednio w art. 33d ust. 4 albo art. 34 ust. 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, lub w informacji, o której mowa w art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 12 lipca 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, zostało zamieszczone pouczenie, że stanowią one podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego;
- 2) wierzyciel przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego przesłał zobowiązanemu upomnienie, o którym mowa w art. 15 § 1.

§ 3. (uchylony)

§ 4. Przepisu § 2 nie stosuje się do należności pieniężnych wynikających z deklaracji składanej w innym państwie członkowskim oraz należności pieniężnych wynikających z korekty deklaracji VAT, o której mowa w art. 130ca ust. 1, art. 133a ust. 1 i art. 138ga ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

Art. 3b. § 1. Zobowiązanym z tytułu należności pieniężnej wynikającej z deklaracji lub zeznania złożonych przez:

- 1) podatkową grupę kapitałową w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych,
 - 2) grupę VAT w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług
- jest również odpowiednio spółka tworząca podatkową grupę kapitałową albo członek grupy VAT.

§ 2. Do należności pieniężnej, o której mowa w § 1, stosuje się egzekucję administracyjną, jeżeli:

- 1) w deklaracji lub zeznaniu, o których mowa w § 1, zostało zamieszczone pouczenie, że stanowią one podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego odpowiednio również na spółkę tworzącą podatkową grupę kapitałową albo członka grupy VAT;
- 2) wierzyciel przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego przesłał upomnienie, o którym mowa w art. 15 § 1, również spółce tworzącej podatkową grupę kapitałową albo członkowi grupy VAT.

Art. 4. Do obowiązków, które wynikają z decyzji, postanowień lub innych orzeczeń niż określone w art. 3 i art. 3a, stosuje się egzekucję administracyjną tylko wówczas, gdy odrębne ustawy tak stanowią.

Art. 5. § 1. Uprawnionym do żądania wykonania w drodze egzekucji administracyjnej obowiązków określonych w art. 2 jest:

- 1) w odniesieniu do obowiązków wynikających z decyzji lub postanowień organów administracji rządowej i organów jednostek samorządu terytorialnego – właściwy do orzekania organ I instancji, z zastrzeżeniem pkt 4 i 4c;
- 2) dla obowiązków wynikających z orzeczeń sądów lub innych organów albo bezpośrednio z przepisów prawa – organ lub instytucja bezpośrednio zainteresowana w wykonaniu przez zobowiązanego obowiązku albo powołana do czuwania nad wykonaniem obowiązku, a w przypadku braku takiej jednostki lub jej bezczynności – podmiot, na którego rzecz wydane zostało orzeczenie lub którego interesy prawne zostały naruszone w wyniku niewykonania obowiązku;

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 1 lit. b ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 5.

¹⁰⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 2 pkt 2 ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 5.

- 3) dla obowiązków wynikających z tytułów wykonawczych wystawionych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych na podstawie art. 44 ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz art. 16 ustawy o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym – minister właściwy do spraw finansów publicznych;
- 4) w odniesieniu do obowiązków wynikających z wydanych przez naczelnika urzędu celno-skarbowego decyzji, postanowień lub mandatów karnych, z przyjętych przez naczelnika urzędu celno-skarbowego zgłoszeń celnych, deklaracji, informacji o opłacie paliwowej, informacji o opłacie emisyjnej albo rozliczeń zamknięcia – właściwy naczelnik urzędu skarbowego;
- 4a) w odniesieniu do obowiązków wynikających z wydanych przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej decyzji lub postanowień – naczelnik urzędu skarbowego właściwy według adresu siedziby Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, z zastrzeżeniem pkt 4c;
- 4b) w odniesieniu do obowiązków wynikających z wydanych przez dyrektora izby administracji skarbowej decyzji lub postanowień – naczelnik urzędu skarbowego właściwy według adresu siedziby dyrektora izby administracji skarbowej;
- 4c) w odniesieniu do obowiązków wynikających z wydanych przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej decyzji lub postanowień w toku postępowania podatkowego, o którym mowa:
 - a) w art. 119g § 1 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa – właściwy naczelnik urzędu skarbowego,
 - b) w art. 119g § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa – organ jednostki samorządu terytorialnego, na wniosek którego postępowanie podatkowe zostało przejęte;
- 5) w odniesieniu do grzywien nałożonych w drodze mandatu karnego w postępowaniu w sprawach o wykroczenia, stanowiących dochód budżetu państwa, z wyłączeniem grzywien nakładanych przez organy Inspekcji Transportu Drogowego – właściwy naczelnik urzędu skarbowego.
- 6) (uchylony)

§ 2. Uprawnione do żądania wykonania, w drodze egzekucji administracyjnej, obowiązków, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 8 lit. a–f i h oraz pkt 9, jest również państwo członkowskie lub państwo trzecie.

§ 2a. Uprawniona do żądania wykonania, w drodze egzekucji administracyjnej, obowiązków, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 8 lit. g oraz i, jest Państwowa Inspekcja Pracy.

§ 3. W postępowaniu egzekucyjnym wszczętym na wniosek państwa członkowskiego lub państwa trzeciego nie stosuje się przepisów regulujących prawa i obowiązki wierzyciela, chyba że ratyfikowana umowa międzynarodowa, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, lub przepisy ustawy stanowią inaczej.

§ 4. (uchylony)

Art. 5a. Dane osobowe przetwarzane w celu wykonywania zadań wynikających z ustawy podlegają zabezpieczeniom zapobiegającym nadużyciom lub niezgodnemu z prawem dostępowi lub przekazywaniu polegającym co najmniej na:

- 1) dopuszczeniu przez administratora danych do przetwarzania danych osobowych wyłącznie osób do tego uprawnionych;
- 2) pisemnym zobowiązaniu osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych do zachowania ich w poufności;
- 3) testowaniu i doskonaleniu stosowanych środków technicznych i organizacyjnych;
- 4) zapewnieniu bezpiecznej komunikacji w sieciach teleinformatycznych, w szczególności poprzez pozyskiwanie danych osobowych i przekazywanie ich podmiotom zewnętrznym z wykorzystaniem technik kryptograficznych;
- 5) zapewnieniu ochrony przed nieuprawnionym dostępem do systemów informatycznych organów;
- 6) zapewnieniu integralności danych w systemach informatycznych organów;
- 7) określeniu zasad bezpieczeństwa przetwarzanych danych osobowych.

Art. 6. § 1. W razie uchylania się zobowiązanego od wykonania obowiązku wierzyciel powinien podjąć czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych. Wierzyciel może nie podejmować czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych, jeżeli wysokość należności pieniężnej nie przekracza dziesięciokrotności kosztów upomnienia, chyba że okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy.

§ 1a. Na bezczynność wierzyciela w podejmowaniu czynności, o których mowa w § 1, służy skarga podmiotowi, którego interes prawny lub faktyczny został naruszony w wyniku niewykonania obowiązku oraz organowi zainteresowanemu wykonaniem obowiązku. Postanowienie w sprawie skargi wydaje organ wyższego stopnia. Na postanowienie oddalające skargę przysługuje zażalenie.

§ 1b. Przed podjęciem czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych wierzyciel może podejmować działania informacyjne wobec zobowiązanego zmierzające do dobrowolnego wykonania przez niego obowiązku.

§ 1c. Wierzyciel może odstąpić od czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych, jeżeli nie upłynęło 12 miesięcy od dnia wydania postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z przyczyny określonej w art. 59 § 2, wydanego w sprawie prowadzonej na wniosek tego wierzyciela, na podstawie tytułu wykonawczego obejmującego inne należności pieniężne zobowiązanego, chyba że zostanie ujawniony majątek lub źródło dochodu zobowiązanego, z których jest możliwe wyegzekwowanie środków pieniężnych przewyższających koszty egzekucyjne.

§ 1d. W przypadku, o którym mowa w § 1c, wierzyciel przed wszczęciem postępowania w sprawie odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej wzywa zobowiązanego do złożenia oświadczenia o posiadanym majątku i źródłach dochodu oraz o prawdziwości i zupełności tego oświadczenia, w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. W przypadku gdy w wyniku wezwania nie zostanie złożone oświadczenie lub w złożonym oświadczeniu nie zostanie wykazany majątek lub źródła dochodu zobowiązanego, z których jest możliwe wyegzekwowanie środków pieniężnych przewyższających koszty egzekucyjne, za dzień odstąpienia przyjmuje się dzień doręczenia tego wezwania. Przepisy art. 61 stosuje się odpowiednio.

§ 1e. Oświadczenie, o którym mowa w § 1d zdanie pierwsze, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, w wyznaczonym terminie, pisemnie lub ustnie do protokołu.

§ 1f. Wezwanie, o którym mowa w § 1d zdanie pierwsze, zawiera pouczenie zobowiązanego o odpowiedzialności porządkowej za niezłożenie oświadczenia i o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia oraz informacje umożliwiające złożenie prawdziwego i zupełnego oświadczenia o posiadanym majątku i źródłach dochodu.

§ 2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) formy działań informacyjnych, o których mowa w § 1b, przypadki, w których mogą być te działania podejmowane, oraz sposób ich ewidencjonowania, mając na względzie zapewnienie efektywności tych działań;
- 2) (uchylony)
- 3) tryb postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności, o których mowa w § 1, mając na względzie zapewnienie terminowości i prawidłowości przysyłania zobowiązanemu upomnienia, o którym mowa w art. 15 § 1, a także kierowania do organu egzekucyjnego wniosków egzekucyjnych i tytułów wykonawczych.

Art. 6a. Przepis art. 6 stosuje się odpowiednio do zarządcy przedsiębiorstwa w spadku, jeżeli zobowiązany będący przedsiębiorcą zmarł przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego.

Art. 7. § 1. Organ egzekucyjny stosuje środki egzekucyjne przewidziane w ustawie.

§ 2. Organ egzekucyjny stosuje środki egzekucyjne, które prowadzą bezpośrednio do wykonania obowiązku, a spośród kilku takich środków – środki najmniej uciążliwe dla zobowiązanego.

§ 3. Stosowanie środka egzekucyjnego jest niedopuszczalne, gdy egzekwowany obowiązek o charakterze pieniężnym lub niepieniężnym został wykonany albo stał się bezprzedmiotowy.

Art. 7a. § 1. Wierzyciel, organ egzekucyjny i dłużnik zajętej wierzytelności współpracują w postępowaniu egzekucyjnym w sposób prowadzący do prawidłowego wykonania obowiązku podlegającego egzekucji administracyjnej, w tym przekazują informacje dotyczące czynności egzekucyjnych i innych czynności podejmowanych przez te podmioty, a także zdarzeń mających wpływ na egzekwowany obowiązek zapłaty należności pieniężnej, odsetek z tytułu jej niezapłacenia w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych.

§ 2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb współpracy, o której mowa w § 1, w postępowaniu egzekucyjnym należności pieniężnych, w tym szczegółowy zakres informacji, o których mowa w § 1, mając na względzie zapewnienie sprawnego oraz efektywnego prowadzenia postępowania egzekucyjnego, w szczególności prawidłowego naliczania lub poboru należności pieniężnej, odsetek z tytułu jej niezapłacenia w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych.

Art. 8. § 1. Nie podlegają egzekucji administracyjnej:

- 1) przedmioty urządzenia domowego, pościel, bielizna i ubranie niezbędne dla zobowiązanego i będących na jego utrzymaniu członków rodziny, a także ubranie niezbędne do pełnienia służby lub wykonywania zawodu;
- 2) zapasy żywności i opału, niezbędne dla zobowiązanego i będących na jego utrzymaniu członków rodziny na okres 30 dni;
- 3) jedna krowa lub dwie kozy albo trzy owce, potrzebne do wyżywienia zobowiązanego i będących na jego utrzymaniu członków rodziny, wraz z zapasem paszy i ściółki do najbliższych zbiorów;
- 4) narzędzia i inne przedmioty niezbędne do pracy zarobkowej wykonywanej osobiście przez zobowiązanego, z wyłączeniem środka transportu, oraz surowce niezbędne do tej pracy na okres 7 dni;

- 5) przedmioty niezbędne do pełnienia służby przez zobowiązanego lub do wykonywania przez niego zawodu;
- 6) pieniądze w kwocie 760 zł;
- 7) wkłady oszczędnościowe złożone w bankach na zasadach i w wysokości określonej przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 38, 176, 331, 340, 644 i 846);
- 8) oszczędności członka kasy złożone w kasie w wysokości określonej przepisami ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2026 r. poz. 595 i 846);
- 9) dokumenty osobiste, po jednej obrączce zobowiązanego i jego współmałżonka, wykonanej z metali szlachetnych, ordery i odznaczenia oraz przedmioty niezbędne zobowiązanemu i członkom jego rodziny do nauki lub wykonywania praktyk religijnych, a także przedmioty codziennego użytku, które mogą być sprzedane znacznie poniżej ich wartości, a które dla zobowiązanego mają znaczną wartość użytkową;
- 10) kwoty otrzymane na pokrycie wydatków służbowych, w tym kosztów podróży i wyjazdów – jeżeli egzekucja ma na celu zaspokojenie roszczeń z innych tytułów niż roszczenia z tytułu alimentów, w tym należności budżetu państwa z tytułu świadczeń wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów;
- 10a) 50 % kwot diet otrzymanych na pokrycie wydatków służbowych, w tym kosztów podróży i wyjazdów – jeżeli egzekucja ma na celu zaspokojenie roszczeń z tytułu alimentów, w tym należności budżetu państwa z tytułu świadczeń wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów;
- 11) kwoty otrzymane jako stypendia;
- 12) (uchylony)
- 13) rzeczy niezbędne ze względu na ułomność fizyczną zobowiązanego lub członków jego rodziny;
- 14) kwoty otrzymane z tytułu obowiązkowych ubezpieczeń majątkowych;
- 15) środki pochodzące z dotacji przyznanej z budżetu państwa na określone cele i znajdujące się na wyodrębnionym rachunku bankowym prowadzonym dla obsługi bankowej dotacji oraz środki pochodzące z programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, wypłacone w formie zaliczki, chyba że wierzytelność egzekwowana powstała w związku z realizacją projektu, na który środki te były przeznaczone;
- 16) rzeczy służące w kościołach i innych domach modlitwy do odprawiania nabożeństwa lub do wykonywania innych praktyk religijnych albo będące obiektami kultu religijnego, choćby były kosztownościami lub dziełami sztuki;
- 17) (uchylony)
- 18) sumy przyznane orzeczeniem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, jeżeli egzekwowana wierzytelność przysługuje Skarbowi Państwa;
- 19) laptopy, laptopy przeglądarkowe oraz bony na zakup laptopów lub laptopów przeglądarkowych przekazane w ramach wsparcia, o którym mowa w ustawie z dnia 7 lipca 2023 r. o wsparciu rozwoju kompetencji cyfrowych nauczycieli (Dz. U. z 2024 r. poz. 1771).

§ 1a. W przypadku, o którym mowa w § 1 pkt 15, egzekucji nie podlegają również sumy już wypłacone oraz środki trwałe, wartości niematerialne i prawne powstałe w ramach realizacji projektu, na który były przeznaczone środki pochodzące z programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, przez okres jego realizacji wskazany w umowie o dofinansowanie projektu.

§ 2. Za przedmioty niezbędne zobowiązanemu i członkom jego rodziny, w rozumieniu § 1 pkt 1, nie uważa się w szczególności:

- 1) mebli stylowych i stylizowanych;
- 2) telewizorów do odbioru programu w kolorze, chyba że zobowiązany wykaże, że od roku produkcji telewizora upłynęło więcej niż 5 lat;
- 3) stereofonicznych radioodbiorników;
- 4) urządzeń służących do nagrywania lub odtwarzania obrazu lub dźwięku;
- 5) komputerów i urządzeń peryferyjnych, chyba że są one niezbędne zobowiązanemu do pracy zarobkowej wykonywanej przez niego osobiście;

- 6) futer ze skór szlachetnych;
- 7) dywanów wełnianych i ze skór naturalnych;
- 8) porcelany, szkła ozdobnego i kryształów;
- 9) sztućców z metali szlachetnych;
- 10) dzieł sztuki.

Art. 8a. § 1. Jeżeli zobowiązanym jest rolnik prowadzący gospodarstwo rolne, egzekucji nie podlegają również:

- 1) jeden koń wraz z uprzężą, jedna krowa, dwie kozy, jeden tryk i dwie owce, jedna maciora oraz dziesięć sztuk drobiu;
- 2) jedna jałówka lub cieliczka w przypadku braku krowy;
- 3) zapasy paszy i ściółki dla inwentarza, o którym mowa w pkt 1 i 2, aż do najbliższych zbiorów;
- 4) jeden pług, jeden zespół bron, jeden kultywator, jeden kierat, jedna sieczkarnia, jeden wóz, jedno sanie robocze;
- 5) zboże lub inne ziemiopłody, niezbędne do najbliższych siewów lub najbliższego sadzenia w gospodarstwie rolnym zobowiązanego;
- 6) zwierzęta gospodarskie w drugiej połowie okresu ciąży i w okresie odchowu potomstwa oraz to potomstwo w okresie: źrebaki do 5 miesięcy, cielęta do 4 miesięcy, jagnięta do 3 miesięcy, prosięta do 2 miesięcy i koźlęta do 5 miesięcy;
- 7) zakontraktowane zwierzęta rzeźne, jeżeli ich waga nie odpowiada warunkom handlowym albo termin dostawy nie upłynął lub nie upływa w miesiącu przeprowadzenia egzekucji;
- 8) jeden ciągnik na 25 ha powierzchni gruntów, niemniej jednak niż jeden ciągnik na gospodarstwo rolne, wraz z urządzeniami towarzyszącymi niezbędnymi do uprawy, pielęgnacji, zbioru i transportu ziemiopłodów;
- 9) jeden silnik elektryczny;
- 10) podstawowe maszyny i narzędzia rolnicze w ilości niezbędnej do pracy w gospodarstwie rolnym zobowiązanego;
- 11) podstawowy sprzęt techniczny niezbędny do zakończenia cyklu danej technologii produkcji w gospodarstwie specjalistycznym zobowiązanego;
- 12) zapasy paliwa i części zamienne niezbędne do normalnej pracy ciągnika i maszyn rolniczych na okres do zakończenia cyklu produkcyjnego;
- 13) nawozy oraz środki ochrony roślin w ilości niezbędnej na dany rok gospodarczy dla gospodarstwa rolnego zobowiązanego;
- 14) stado użytkowe kur niosek w okresie pierwszych 6 miesięcy nośności;
- 15) stado podstawowe zwierząt futerkowych oraz zwierzęta futerkowe, co do których hodowca zawarł umowę kontraktacyjną na dostawę skór z tych zwierząt;
- 16) zapasy paszy i ściółki dla inwentarza, o którym mowa w pkt 6, 7, 14 i 15, aż do najbliższych zbiorów;
- 17) zapasy opału na okres 6 miesięcy;
- 18) zaliczki kontraktacyjne.

§ 2. Egzekucji nie podlega ponadto nadwyżka inwentarza żywego ponad ilości określone w § 1, jeżeli naczelnik urzędu skarbowego, po uzgodnieniu z wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta), uzna ją za niezbędną do prowadzenia tego gospodarstwa rolnego, a dłużnik zobowiąże się do spłacenia egzekwowanej należności w terminie lub w ratach określonych przez wierzyciela. W przypadku niedotrzymania przez zobowiązanego warunków spłaty należności podjęte zostaną dalsze czynności egzekucyjne.

§ 3. W przypadku, o którym mowa w § 2, egzekucji nie podlega także taka ilość paszy, jaka jest niezbędna do utrzymania inwentarza żywego objętego wyłączeniem.

§ 4. Wyłącza się spod egzekucji zajęte zwierzęta gospodarskie, wpisane do ksiąg zwierząt zarodowych albo uznane za rozplodniki odpowiednie do dalszej hodowli, jeżeli nie mogą być sprzedane osobie, która wykaże, że posiada gospodarstwo rolne, w którym istnieją warunki do dalszej hodowli.

§ 5. Wierzytelność pieniężna, przypadająca rolnikowi z tytułu umowy kontraktacji, może być zajęta egzekucyjnie do wysokości 25 % należności za dostarczony towar bez uwzględnienia ewentualnych potrąconych pożyczek i zaliczek kontraktacyjnych.

§ 6. Przepis § 5 stosuje się odpowiednio do świadczeń w naturze przypadających rolnikowi z tytułu umowy kontraktacyjnej.

Art. 9. § 1. Wynagrodzenie ze stosunku pracy podlega egzekucji w zakresie określonym w przepisach Kodeksu pracy.

§ 1^[1]. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do zasiłków dla bezrobotnych, dodatków aktywizacyjnych oraz stypendiów, wypłacanych na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620, z późn. zm.^[11]).

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do należności członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i członków ich rodzin z tytułu pracy w spółdzielni oraz wszystkich świadczeń powtarzających się, których celem jest zapewnienie utrzymania.

§ 3. Przepisu § 1 nie stosuje się do wierzytelności członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych z tytułu udziału w dochodach spółdzielni przypadających im od wniesionych do spółdzielni wkładów.

§ 4. Dochody wymienione w § 1 i 2 oblicza się wraz ze wszystkimi dodatkami i wartością świadczeń w naturze, lecz po potrąceniu podatków należnych od tych dochodów.

§ 5. Świadczenie pieniężne przysługujące z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa wypłacane przez pracodawcę podlega egzekucji w zakresie określonym w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 10. § 1. Świadczenia pieniężne przewidziane w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym podlegają egzekucji w zakresie określonym w tych przepisach.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do emerytur i rent otrzymywanych z zagranicy, po przeliczeniu ich przez dłużnika zajętej wierzytelności na złote według kursu banku z dnia wpłacenia do organu egzekucyjnego zajętych kwot.

§ 3. Do egzekucji z rent przysługujących z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej i z rent zasądzonych przez sąd lub ustalonych umową za utratę zdolności do pracy albo za śmierć żywiciela lub wypłacanych z dobrowolnego ubezpieczenia rentowego oraz do egzekucji ze świadczeń pieniężnych, przysługujących z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, stosuje się przepisy o egzekucji ze świadczeń przewidzianych w przepisach *o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin*^[12].

§ 4. Nie podlegają egzekucji świadczenia alimentacyjne, świadczenia pieniężne wypłacane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, świadczenia rodzinne, dodatki rodzinne, pielęgnacyjne, porodowe, dla sierot zupełnych, zasiłki dla opiekunów, świadczenia z pomocy społecznej, świadczenie wychowawcze, jednorazowe świadczenie, o którym mowa w art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2024 r. poz. 1829), dodatek osłonowy, o którym mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz. U. z 2026 r. poz. 77), dodatek węglowy, o którym mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1207), dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła i dodatek dla niektórych podmiotów niebędących gospodarstwami domowymi z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła, o których mowa w ustawie z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz. U. z 2024 r. poz. 1509 oraz z 2025 r. poz. 290 i 759), dodatek elektryczny, o którym mowa w ustawie z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku oraz w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1288 i 1831, z 2025 r. poz. 565 i 1812 oraz z 2026 r. poz. 815), refundacja podatku VAT, o której mowa w art. 18 ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. z 2025 r. poz. 204), bon energetyczny, o którym mowa w ustawie z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego (Dz. U. z 2026 r. poz. 21), świadczenie wspierające, o którym mowa w ustawie z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym (Dz. U. z 2026 r. poz. 873), świadczenia „aktywny rodzic”, o których mowa w ustawie z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic” (Dz. U. z 2026 r. poz. 532 i 1123), oraz bon ciepłowniczy, o którym mowa w ustawie z dnia 12 września 2025 r. o bonie ciepłowniczym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia wysokości cen energii elektrycznej (Dz. U. poz. 1302 oraz z 2026 r. poz. 32 i 900).

§ 5. Nie podlegają egzekucji świadczenia, dodatki i inne kwoty, o których mowa w art. 31 ust. 1, art. 80 ust. 1, art. 81, art. 83 ust. 1 i 4, art. 84 pkt 2 i 3 i art. 140 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2026 r. poz. 980), oraz środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, o których mowa w art. 83 ust. 2 i art. 84 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w części przysługującej na umieszczone w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka dzieci i osoby, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej.

^[11] Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1746 i 1794 oraz z 2026 r. poz. 451, 507, 734 i 1123.

^[12] Obecnie przepisy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 192 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1749 oraz z 2026 r. poz. 26 i 425).

§ 6. Nie podlegają egzekucji dodatki mieszkaniowe wypłacone na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1335) oraz dodatki energetyczne wypłacone na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne.

§ 7. Nie podlegają egzekucji zapomogi udzielone na podstawie ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o kasach zapomogowo-pożyczkowych (Dz. U. poz. 1666).

Art. 11. (uchylony)

Art. 12. W przypadku gdy w wyniku zbiegu egzekucji administracyjnej i egzekucji sądowej administracyjny organ egzekucyjny prowadzi obie egzekucje, przepisy art. 8–10 stosuje się również do należności podlegających egzekucji sądowej, chyba że określone w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego ograniczenia egzekucji są mniejsze.

Art. 13. § 1. Organ egzekucyjny, na wniosek zobowiązanego i ze względu na jego ważny interes, może zwolnić, na czas oznaczony lub nieoznaczony, z egzekucji w całości lub części określone składniki majątkowe zobowiązanego.

§ 2. Na postanowienie w sprawie zwolnienia z egzekucji składników majątkowych zobowiązanego służy zobowiązanemu zażalenie.

Art. 14. § 1. Przeciwko osobom, które korzystają z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych i w zakresie przewidzianym przez ustawy, umowy lub powszechnie ustalone zwyczaje międzynarodowe nie podlegają orzecznictwu organów polskich, nie może być prowadzona egzekucja administracyjna, chyba że chodzi o sprawę, w której osoby te podlegają orzecznictwu polskich organów administracyjnych.

§ 2. Przeciwko osobom wymienionym w § 1, które podlegają orzecznictwu organów polskich w rezultacie zrzeczenia się ich przywileju lub immunitetu przez państwo wysyłające lub odpowiednią organizację międzynarodową, może być prowadzona egzekucja administracyjna tylko w przypadku wyraźnego zrzeczenia się przywileju lub immunitetu także w odniesieniu do egzekucji administracyjnej.

§ 3. Jednakże gdy w przypadkach określonych w § 2 prowadzenie egzekucji jest dozwolone, niedopuszczalna jest egzekucja z mienia przeznaczonego do użytku służbowego ani też stosowanie środków egzekucyjnych w stosunku do osoby zobowiązanego.

§ 4. W przypadku wątpliwości co do stosowania przepisów § 1–3 organ egzekucyjny zwraca się do ministra właściwego do spraw zagranicznych, który rozstrzyga w drodze postanowienia, czy zobowiązany korzysta z immunitetów i przywilejów, o których mowa w § 1.

Art. 15. § 1. Egzekucja administracyjna może być wszczęta, jeżeli wierzyciel, po upływie terminu do wykonania przez zobowiązanego obowiązku, przesłał mu pisemne upomnienie, zawierające wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego oraz inne dane niezbędne do prawidłowego wykonania obowiązku przez zobowiązanego, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej. Postępowanie egzekucyjne może być wszczęte dopiero po upływie 7 dni od dnia doręczenia tego upomnienia.

§ 1a. Upomnienie zawiera pouczenie zobowiązanego, że w przypadku niewykonania w całości obowiązku w terminie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia zobowiązany ma obowiązek zawiadomienia wierzyciela, a po doręczeniu zobowiązanemu odpisu tytułu wykonawczego – również organu egzekucyjnego, o zmianie adresu jego miejsca zamieszkania lub siedziby.

§ 1b. Upomnienie zawiera imię i nazwisko, stanowisko służbowe oraz podpis osoby upoważnionej do działania w imieniu wierzyciela. Upomnienie generowane automatycznie może nie zawierać podpisu tej osoby.

§ 2. Koszty upomnienia obciążają zobowiązanego i, z zastrzeżeniem § 3, są pobierane na rzecz wierzyciela. Obowiązek uiszczenia kosztów upomnienia przez zobowiązanego powstaje z chwilą doręczenia upomnienia. Koszty te podlegają ściągnięciu w trybie określonym dla kosztów egzekucyjnych.

§ 3. Jeżeli wierzyciel jest jednocześnie organem egzekucyjnym, koszty upomnienia są pobierane na rzecz komórki organizacyjnej wierzyciela, do której zadań należy prowadzenie egzekucji.

§ 3a. Przepisów § 1–3 nie stosuje się do egzekucji należności pieniężnych państwa członkowskiego lub państwa trzeciego, o których mowa w art. 2 ustawy o wzajemnej pomocy.

§ 3b. Przepisów § 1–3 nie stosuje się do egzekucji należności pieniężnych, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 8 lit. g, h oraz i, należności pieniężnych wynikających z deklaracji składanej w innym państwie członkowskim oraz należności pieniężnych wynikających z korekty deklaracji VAT, o której mowa w art. 130ca ust. 1, art. 133a ust. 1 i art. 138ga ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

§ 3c. Obowiązek zapłaty kosztów upomnienia przedawnia się wraz z wygaśnięciem należności pieniężnej objętej tym upomnieniem. Jeżeli w upomnieniu ujęto więcej niż jedną należność pieniężną, koszty upomnienia przedawniają się wraz z wygaśnięciem należności pieniężnej o najpóźniejszym terminie płatności.

§ 3d. Wierzyciel niebędący jednocześnie organem egzekucyjnym niezwłocznie zawiadamia organ egzekucyjny o przedawnieniu kosztów upomnienia.

§ 3e. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres danych zawartych w upomnieniu, o którym mowa w § 1, mając na względzie zapewnienie prawidłowości pouczenia zobowiązanego o skutkach niewykonania obowiązku i niezastosowania się do upomnienia.

§ 4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, wysokość kosztów upomnienia. Wysokość kosztów upomnienia nie może przekraczać czterokrotnej wysokości kosztów związanych z doręczeniem upomnienia jako przesyłki poleconej.

§ 5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, inne niż określone w § 3a należności pieniężne, których egzekucja może być wszczęta bez uprzedniego doręczenia upomnienia, kierując się celowością doręczenia upomnienia oraz potrzebą zapewnienia efektywności czynności wierzyciela zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych.

Art. 16. Zastosowanie środka egzekucyjnego w postępowaniu egzekucyjnym nie stoi na przeszkodzie wymierzeniu kary w postępowaniu karnym, w sprawach o wykroczenia lub dyscyplinarnym za niewykonanie obowiązku.

Art. 17. § 1. O ile przepisy niniejszej ustawy nie stanowią inaczej, rozstrzygnięcie i zajmowane przez organ egzekucyjny lub wierzyciela stanowisko w sprawach dotyczących postępowania egzekucyjnego następuje w formie postanowienia. Na postanowienie to służy zażalenie, jeżeli niniejsza ustawa lub Kodeks postępowania administracyjnego tak stanowi. Zażalenie wnosi się do organu odwoławczego za pośrednictwem organu, który wydał zaskarżone postanowienie, w terminie 7 dni od dnia doręczenia lub ogłoszenia postanowienia.

§ 1a.¹³⁾ O ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej, do zażeń na postanowienia, o których mowa w art. 34 § 2, wydanych przez wierzycieli, dla których organem wyższego stopnia jest minister, stosuje się odpowiednio art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego, z tym że termin do wniesienia zażalenia wynosi 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

§ 1a.¹⁴⁾ O ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej, do zażeń na postanowienia, o których mowa w art. 34 § 2, wydanych przez wierzycieli, dla których organem wyższego stopnia jest minister albo w stosunku do których brak organu wyższego stopnia, stosuje się odpowiednio przepis art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego, z tym że termin do wniesienia zażalenia wynosi 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

§ 1b. Do zażeń na postanowienia wydane w pierwszej instancji przez organy sprawujące nadzór w rozumieniu przepisów art. 23 albo Szefa Krajowej Administracji Skarbowej stosuje się odpowiednio art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego, z tym że termin do wniesienia zażalenia wynosi 7 dni od dnia doręczenia lub ogłoszenia postanowienia.

§ 1c. Organ egzekucyjny stwierdza, w drodze postanowienia, uchybienie terminu do wniesienia skargi, wniosku lub innego podania, którego wniesienie jest ograniczone terminem. Na postanowienie przysługuje zażalenie.

§ 2. Wniesienie zażalenia nie wstrzymuje postępowania egzekucyjnego. Organ egzekucyjny lub organ odwoławczy może jednak w uzasadnionych przypadkach wstrzymać postępowanie egzekucyjne do czasu rozpatrzenia zażalenia.

§ 3. Organem właściwym w sprawie stwierdzenia nieważności postanowienia jest:

- 1) organ wyższego stopnia;
- 2) dyrektor izby administracji skarbowej lub samorządowe kolegium odwoławcze, jeżeli postanowienie zostało wydane przez ten organ;
- 3) Szef Krajowej Administracji Skarbowej, jeżeli postanowienie zostało wydane przez dyrektora izby administracji skarbowej, z tym że w tym przypadku postępowanie może być wszczęte wyłącznie z urzędu.

Art. 17a. W przypadku wniesienia podania, z którego wynika, że organem właściwym w sprawie jest organ państwa członkowskiego lub państwa trzeciego, podanie podlega zwrotowi wnoszącemu podanie, wraz z pouczeniem, że w sprawie będącej przedmiotem podania powinien wnieść podanie do organu właściwego państwa członkowskiego lub państwa trzeciego, zgodnie z przepisami obowiązującymi w tym państwie. Zwrot podania następuje w formie postanowienia, na które służy zażalenie.

Art. 17b. Właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego może upoważnić kierownika nieposiadającej osobowości prawnej jednostki organizacyjnej tej jednostki samorządu terytorialnego do wykonywania w jego imieniu praw i obowiązków wierzyciela. Na wniosek kierownika upoważnienie może być udzielone również pracownikowi tej jednostki.

¹³⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 14.

¹⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 116 ustawy z dnia 3 lipca 2026 r. o systemach sztucznej inteligencji (Dz. U. poz. 1003), która weszła w życie z dniem 11 sierpnia 2026 r.; wejdzie w życie z dniem 28 października 2026 r.

Art. 17c. § 1. Organ egzekucyjny doręcza pisma na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 3 i 507), chyba że doręczenie następuje na konto w systemie teleinformatycznym organu albo przez pracownika obsługującego organ.

§ 2. W przypadku braku możliwości doręczenia w sposób, o którym mowa w § 1, organ egzekucyjny doręcza pisma za pokwitowaniem przez operatora wyznaczonego z wykorzystaniem publicznej usługi hybrydowej, o której mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych.

§ 3. W przypadku braku możliwości doręczenia w sposób, o którym mowa w § 1 i 2, organ egzekucyjny doręcza pisma przesyłką rejestrowaną, o której mowa w art. 3 pkt 23 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 558).

Art. 18. Jeżeli przepisy niniejszej ustawy nie stanowią inaczej:

- 1) do czynności wierzyciela podejmowanych przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie niniejszej ustawy,
- 2) w postępowaniu egzekucyjnym

– przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

Rozdział 1a

Rejestr Należności Publicznoprawnych

Art. 18a. § 1. Rejestr Należności Publicznoprawnych, zwany dalej „rejestrem”, jest prowadzony w systemie teleinformatycznym przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

§ 2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może wyznaczyć, w drodze rozporządzenia, inny organ Krajowej Administracji Skarbowej do prowadzenia rejestru, mając na względzie konieczność zapewnienia sprawnego funkcjonowania tego rejestru oraz sprawność procesów wymiany informacji.

§ 3. Administratorem danych zgromadzonych w rejestrze jest organ prowadzący rejestr.

Art. 18b. § 1. W rejestrze gromadzi się informacje o należnościach pieniężnych, podlegających egzekucji administracyjnej, dla których wierzycielem jest naczelnik urzędu skarbowego albo jednostka samorządu terytorialnego, jeżeli należności te wynikają:

- 1) z dokumentu, o którym mowa w art. 3a § 1;
- 2) z decyzji, postanowienia lub innego orzeczenia, które jest ostateczne;
- 3) z prawomocnego wyroku, postanowienia lub mandatu karnego wydanego na podstawie przepisów Kodeksu karnego skarbowego lub Kodeksu karnego;
- 4) z mandatu karnego wydanego w postępowaniu w sprawach o wykroczenia;
- 5) bezpośrednio z przepisu prawa.

§ 2. Rejestr zawiera dane dotyczące:

- 1) zobowiązanego będącego:
 - a) osobą fizyczną, obejmujące:
 - imię i nazwisko,
 - numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL), jeżeli został nadany,
 - datę urodzenia, jeżeli nie został nadany numer PESEL,
 - b) osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, obejmujące:
 - imię i nazwisko,
 - firmę,
 - numer PESEL, jeżeli został nadany, numer identyfikacji podatkowej (NIP) lub numer identyfikacji w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON),

- c) osobą prawną lub jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, obejmujące:
 - firmę lub nazwę,
 - NIP lub numer REGON,
 - d) nierezydentem w rozumieniu przepisów Prawa dewizowego będącym osobą fizyczną, obejmujące:
 - imię i nazwisko,
 - NIP albo kraj wydania i numer paszportu lub numer identyfikacyjny nadany w innym kraju, w szczególności numer podatkowy lub numer ubezpieczeniowy, jeżeli nierezydent nie posiada identyfikatora podatkowego,
 - datę urodzenia, jeżeli nierezydent nie posiada NIP, paszportu lub numeru identyfikacyjnego nadanego w innym kraju,
 - e) nierezydentem w rozumieniu przepisów Prawa dewizowego będącym osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, obejmujące:
 - imię i nazwisko, firmę lub nazwę,
 - NIP albo kraj wydania i numer paszportu lub numer identyfikacyjny nadany w innym kraju, w szczególności numer podatkowy lub numer ubezpieczeniowy, jeżeli nierezydent nie posiada numeru identyfikatora podatkowego,
 - datę urodzenia albo adres miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, w tym adres głównego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli nierezydent nie posiada NIP, paszportu lub numeru identyfikacyjnego nadanego w innym kraju,
 - f) nierezydentem w rozumieniu przepisów Prawa dewizowego będącym osobą prawną lub jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, obejmujące:
 - firmę lub nazwę,
 - NIP albo numer identyfikacyjny nadany w innym kraju, w szczególności numer podatkowy, jeżeli nierezydent nie posiada numeru identyfikatora podatkowego,
 - adres siedziby, jeżeli nierezydent nie posiada NIP lub numeru identyfikacyjnego nadanego w innym kraju;
- 2) oznaczenia wierzyciela;
 - 3) wysokości należności pieniężnej i odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie, jeżeli pobiera się odsetki, wraz z rodzajem i podstawą prawną tej należności;
 - 4) informacji określonych w art. 18f § 1 i 2.

Art. 18c. § 1. Przed wprowadzeniem do rejestru danych, o których mowa w art. 18b § 2, wierzyciel doręcza zobowiązanemu zawiadomienie o zagrożeniu ujawnieniem w rejestrze.

§ 1a. Zawiadomienie, o którym mowa w § 1, zawiera imię i nazwisko, stanowisko służbowe oraz podpis osoby upoważnionej do działania w imieniu wierzyciela. Zawiadomienie generowane automatycznie może nie zawierać podpisu tej osoby.

§ 2. Zawiadomienie, o którym mowa w § 1, może być zawarte w upomnieniu, o którym mowa w art. 15 § 1, lub doręczone wraz z tym upomnieniem.

§ 3. Dane, o których mowa w art. 18b § 2, mogą być wprowadzone do rejestru niewcześniejsz niż po upływie 30 dni od dnia doręczenia zobowiązanemu zawiadomienia, o którym mowa w § 1.

§ 4. Przepisy § 1–3 nie mają zastosowania, jeżeli wysokość należności pieniężnej, o której dane mają być wprowadzone do rejestru, wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia jej w terminie jest niższa niż czterokrotna wysokość kosztów upomnienia, o którym mowa w art. 15 § 1.

Art. 18d. § 1. Wierzyciel wprowadza do systemu teleinformatycznego, w którym jest prowadzony rejestr, dane, o których mowa w art. 18b § 2.

§ 2. Nie wprowadza się do rejestru danych, o których mowa w art. 18b § 2, w przypadku wniesienia skargi do sądu administracyjnego na ostateczną decyzję, postanowienie lub inne orzeczenie, o którym mowa w art. 18b § 1 pkt 2, do czasu zakończenia prawomocnym orzeczeniem postępowania sądowoadministracyjnego.

§ 3. Wszczęcie postępowania w trybie nadzwyczajnym w sprawie ostatecznej decyzji, postanowienia lub innego orzeczenia, o którym mowa w art. 18b § 1 pkt 2, nie stanowi przeszkody do wprowadzenia do rejestru danych, o których mowa w art. 18b § 2.

§ 4. Jednostka samorządu terytorialnego, reprezentowana przez organ wykonawczy, wprowadza do rejestru dane, o których mowa w art. 18b § 2, jeżeli posiada na to zgodę wyrażoną w uchwale, odpowiednio rady gminy, rady powiatu albo sejmiku województwa. Uchwała określa rodzaj należności pieniężnej jednostki samorządu terytorialnego, o której dane są przekazywane do rejestru.

§ 5. Wierzyciel wprowadza do rejestru, zmienia w rejestrze lub wykreśla z rejestru dane, o których mowa w art. 18b § 2, za pośrednictwem funkcjonalności systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest rejestr, dostępnej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego organ prowadzący rejestr, z zastrzeżeniem art. 18l.

§ 6. W przypadku stwierdzenia niezgodności danych, o których mowa w art. 18b § 2 pkt 1, wprowadzonych do rejestru z danymi zawartymi w rejestrze PESEL, Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub rejestrze przedsiębiorców lub rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej w Krajowym Rejestrze Sądowym, organ prowadzący rejestr:

- 1) nie ujawnia danych, o których mowa w art. 18b § 2, oraz
- 2) powiadamia wierzyciela, który wprowadził dane do rejestru, o niezgodności tych danych.

Art. 18e. Organ prowadzący rejestr ujawnia w rejestrze dane, o których mowa w art. 18b § 2, gdy łączna kwota należności pieniężnych wraz odsetkami z tytułu niezapłacenia ich w terminie wynosi nie mniej niż 5000 zł.

Art. 18f. § 1. Wierzyciel wprowadza do rejestru znane mu informacje dotyczące:

- 1) odroczenia terminu zapłaty należności pieniężnej;
- 2) rozłożenia na raty spłaty należności pieniężnej;
- 3) wszczęcia postępowania upadłościowego;
- 4) wszczęcia postępowania restrukturyzacyjnego;
- 5) wstrzymania wykonania ostatecznej decyzji, postanowienia lub innego orzeczenia, o którym mowa w art. 18b § 1 pkt 2;
- 6) wszczęcia postępowania administracyjnego, postępowania podatkowego albo postępowania sądowoadministracyjnego, jeżeli wszczęcie nastąpiło po ujawnieniu danych, o których mowa w art. 18b § 2;
- 7) wszczęcia postępowania w trybie nadzwyczajnym w sprawie ostatecznej decyzji, postanowienia lub innego orzeczenia, o których mowa w art. 18b § 1 pkt 2;
- 8) wniesienia sprzeciwu, o którym mowa w art. 18i;
- 9) umorzenia postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 59 § 2, w przypadku gdy nie upłynęło 5 lat od dnia, w którym postanowienie o umorzeniu tego postępowania stało się ostateczne;
- 10) śmierci lub ustania bytu prawnego zobowiązanego.

§ 2. Wierzyciel wprowadza do rejestru znane mu informacje dotyczące ustania okoliczności, o których mowa w § 1 pkt 1–9.

§ 3. Informacje, o których mowa w § 1 i 2, wprowadzone do rejestru, podlegają ujawnieniu w rejestrze, w przypadku, o którym mowa w art. 18e.

Art. 18g. Wierzyciel wprowadza do rejestru zmianę lub wykreśla z rejestru dane, o których mowa w art. 18b § 2, niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia powzięcia przez niego wiadomości o okoliczności uzasadniającej zmianę lub wykreślenie tych danych.

Art. 18h. Wykreślenie z rejestru danych, o których mowa w art. 18b § 2, następuje w przypadku, gdy:

- 1) obowiązek zapłaty należności pieniężnej wygaśnie;
- 2) wierzycielem nie jest podmiot, o którym mowa we wprowadzeniu do wyliczenia w art. 18b § 1, lub nie są spełnione warunki określone w art. 18b § 1, art. 18c § 1 lub 3 lub art. 18d § 4;
- 3) utraci wykonalność wyrok, postanowienie albo mandat, z którego wynika należność pieniężna ujawniona w rejestrze;
- 4) zostanie ustalony następca prawny zobowiązanego, w przypadku, o którym mowa w art. 18f § 1 pkt 10;
- 5) sprzeciw, o którym mowa w art. 18i, zostanie uwzględniony w całości.

Art. 18i. § 1. Zobowiązanemu przysługuje prawo wniesienia sprzeciwu w sprawie:

- 1) zagrożenia ujawnieniem w rejestrze;
- 2) wprowadzenia danych, o których mowa w art. 18b § 2, do systemu teleinformatycznego, w którym jest prowadzony rejestr.

§ 2. Sprzeciw wnosi się do wierzyciela.

§ 3. Prawo wniesienia sprzeciwu przysługuje od dnia doręczenia zawiadomienia, o którym mowa w art. 18c § 1, albo od dnia wprowadzenia do rejestru danych, o których mowa w art. 18b § 2, bez tego zawiadomienia i trwa do dnia, do którego te dane znajdują się w rejestrze.

§ 4. W sprzeciwie określa się żądanie oraz wskazuje się okoliczności i dowody uzasadniające sprzeciw.

§ 5. Prawo wniesienia sprzeciwu, o którym mowa w § 1 pkt 1, przysługuje wyłącznie w przypadku, gdy zobowiązany kwestionuje istnienie lub wysokość należności pieniężnej lub odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie.

§ 6. Postępowanie w sprawie sprzeciwu staje się bezprzedmiotowe w przypadku wykreślenia z rejestru danych, o których mowa w art. 18b § 2, których ten sprzeciw dotyczy.

§ 7. Jeżeli okoliczność, na której oparto sprzeciw, jest lub była przedmiotem rozpatrzenia w odrębnym postępowaniu administracyjnym, podatkowym lub sądowym albo zobowiązany kwestionuje w całości lub w części wymagalność należności pieniężnej z uwagi na jej wysokość ustaloną lub określoną w decyzji, postanowieniu lub innym orzeczeniu, od którego przysługują środki zaskarżenia, wierzyciel wydaje postanowienie o niedopuszczalności zgłoszonego sprzeciwu.

§ 8. Postępowanie wszczęte sprzeciwem staje się bezprzedmiotowe, jeżeli przed zakończeniem tego postępowania został wniesiony zarzut w sprawie egzekucji administracyjnej oparty na okoliczności będącej podstawą sprzeciwu.

§ 9. Wniesienie sprzeciwu nie stanowi podstawy do wykreślenia z rejestru danych, o których mowa w art. 18b § 2.

§ 10. W przypadku uwzględnienia sprzeciwu wierzyciel wprowadza do rejestru zmianę albo wykreśla z rejestru dane, o których mowa w art. 18b § 2, w odpowiednim zakresie.

§ 11. Wniesienie sprzeciwu nie stanowi przeszkody do wszczęcia lub prowadzenia egzekucji administracyjnej należności pieniężnej, o której dane są wprowadzone do rejestru.

§ 12. Postępowanie w sprawie sprzeciwu nie wyłącza odpowiedzialności za naruszenie obowiązków wynikających z przepisów o ochronie danych osobowych.

§ 13. Na postanowienie wierzyciela o odmowie uwzględnienia sprzeciwu przysługuje zażalenie. Zażalenie wnosi się do organu odwoławczego za pośrednictwem wierzyciela, który wydał zaskarżone postanowienie.

§ 14. Od postanowienia w przedmiocie rozpoznania zażalenia, o którym mowa w § 13, przysługuje skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Art. 18j. § 1. Podmiotowi zainteresowanemu lub podmiotowi, o którym mowa w art. 18q § 2, udostępnia się z rejestru dane, o których mowa w art. 18b § 2, z zastrzeżeniem § 2 i 3.

§ 2. Dane, o których mowa w art. 18b § 2 pkt 1 lit. a tiret drugie i trzecie, lit. b tiret trzecie, lit. d tiret drugie i trzecie, lit. e tiret drugie i trzecie oraz lit. f tiret drugie i trzecie, udostępnia się podmiotowi zainteresowanemu lub podmiotowi, o którym mowa w art. 18q § 2, wyłącznie w przypadku, w którym stanowią one przyjęte kryterium wyszukania zobowiązanego.

§ 3. Dane, o których mowa w art. 18b § 2 pkt 3, są udostępniane podmiotowi zainteresowanemu lub podmiotowi, o którym mowa w art. 18q § 2, w postaci łącznej kwoty należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia ich w terminie.

Art. 18k. § 1. Dane, o których mowa w art. 18b § 2, udostępnia się zobowiązanemu lub podmiotowi zainteresowanemu za pośrednictwem konta w e-Urzędzie Skarbowym.

§ 2. Dane, o których mowa w art. 18b § 2, udostępniane zobowiązanemu obejmują również wysokość należności pieniężnej wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia jej w terminie, rodzaj i podstawę prawną należności pieniężnej oraz oznaczenie wierzyciela, który wprowadził do rejestru dane o tej należności.

§ 3. Dane, o których mowa w art. 18b § 2, udostępnia się podmiotowi, o którym mowa w art. 18q § 2:

- 1) na stronie podmiotowej urzędu obsługującego organ prowadzący rejestr – za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest rejestr;
- 2) w sposób umożliwiający automatyczne udostępnienie tych danych.

Art. 18l. Wierzycielowi lub podmiotowi, o którym mowa w art. 18q § 2, będącemu organem Krajowej Administracji Skarbowej, w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań i uprawnień określonych w niniejszym rozdziale, zapewnia się dostęp do systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest rejestr, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1131, z późn. zm.¹⁵⁾).

Art. 18m. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb korzystania z rejestru przez zobowiązanego, podmiot zainteresowany oraz podmiot, o którym mowa w art. 18q § 2, w tym uzyskania z rejestru danych, o których mowa w art. 18b § 2, oraz tryb i sposób wprowadzania danych do rejestru, a także formaty danych wymagane przy wprowadzaniu danych, mając na względzie potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa, wiarygodności i niezaprzeczalności danych zawartych w rejestrze, konieczność zapewnienia ochrony tych danych przed nieuprawnionym dostępem oraz umożliwienie sprawnego korzystania z rejestru.

Art. 18n. § 1. Dane, o których mowa w art. 18b § 2, dotyczące zobowiązanego, o którym mowa w art. 18b § 2 pkt 1 lit. a lub d, udostępnia się z rejestru, jeżeli podmiot zainteresowany oświadczy za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest rejestr, że posiada ważne upoważnienie tego zobowiązanego.

§ 2. Upoważnienie jest ważne niedłużej niż przez 60 dni od dnia jego udzielenia.

Art. 18o. § 1. Udostępnienie z rejestru danych, o których mowa w art. 18b § 2, jest bezpłatne.

§ 2. Wydruk treści danych udostępnionych z rejestru nie stanowi dokumentu urzędowego.

Art. 18p. § 1. Zobowiązanemu udostępnia się bezpłatnie, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, w którym jest prowadzony rejestr, informacje o:

- 1) podmiocie zainteresowanym lub podmiocie, o którym mowa w art. 18q § 2 pkt 6 lub 7, który wystąpił o udostępnienie danych, o których mowa w art. 18b § 2,
 - 2) dacie wystąpienia podmiotu zainteresowanego lub podmiotu, o którym mowa w art. 18q § 2 pkt 6 lub 7, o udostępnienie danych, o których mowa w art. 18b § 2
- dotyczących tego zobowiązanego.

§ 2. Informacje, o których mowa w § 1, organ prowadzący rejestr przechowuje przez okres 5 lat od dnia następującego po dniu udostępnienia danych, o których mowa w art. 18b § 2.

§ 3. Podmiot, o którym mowa w art. 18q § 2 pkt 6 lub 7, udziela zobowiązanemu bezpłatnie informacje o podmiocie, na rzecz którego wyszukał w rejestrze dane, o których mowa w art. 18b § 2.

Art. 18q. § 1. Organ prowadzący rejestr wyraża zgodę na ułatwiony sposób wyszukiwania zobowiązanych w rejestrze obejmujący więcej niż jednego zobowiązanego.

§ 2. Zgoda, o której mowa w § 1, może być udzielona na wniosek:

- 1) wierzyciela,
- 2) sądowego lub administracyjnego organu egzekucyjnego,
- 3) sądu,
- 4) organu prokuratury,
- 5) Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego,
- 6) instytucji utworzonej na podstawie art. 105 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe,
- 7) biura informacji gospodarczej działającego na podstawie ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. z 2025 r. poz. 85 oraz z 2026 r. poz. 176)

– zwanych dalej „podmiotami uprawnionymi”.

¹⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1423, 1820 i 1863 oraz z 2026 r. poz. 415, 483, 846 i 1098.

§ 3. Organ prowadzący rejestr wyraża zgodę, o której mowa w § 1, w drodze postanowienia, jeżeli ułatwiony sposób wyszukiwania zobowiązanych w rejestrze jest niezbędny podmiotowi uprawnionemu do realizacji zadań ustawowych albo uzasadniony wykonywaniem ustawowo określonych uprawnień oraz podmiot uprawniony spełnia łącznie następujące wymagania:

- 1) posiada urządzenia umożliwiające odnotowanie w systemie, kto i kiedy uzyskał dane, o których mowa w art. 18b § 2;
- 2) posiada zabezpieczenia techniczne i organizacyjne uniemożliwiające wykorzystanie danych niezgodnie z celem ich uzyskania.

§ 4. Organ prowadzący rejestr odmawia, w drodze postanowienia, wyrażenia zgody, o której mowa w § 1, jeżeli podmiot uprawniony nie spełnia wymagań, o których mowa w § 3.

§ 5. Organ prowadzący rejestr cofa, w drodze postanowienia, zgodę, o której mowa w § 1, jeżeli podmiot uprawniony przestał spełniać wymagania, o których mowa w § 3.

§ 6. Na postanowienie, o którym mowa w § 4 albo 5, służy zażalenie. Zażalenie wnosi się do organu odwoławczego za pośrednictwem organu prowadzącego rejestr.

§ 7. Od podmiotów uprawnionych, o których mowa w § 2 pkt 1–5, nie wymaga się upoważnienia, o którym mowa w art. 18n § 1.

§ 8. Podmiot uprawniony, o którym mowa w § 2 pkt 6 lub 7, jest obowiązany uzyskać oświadczenie podmiotu, na rzecz którego wyszukuje dane w rejestrze, o posiadaniu przez niego upoważnienia, o którym mowa w art. 18n § 1.

§ 9. Podmiot uprawniony, o którym mowa w § 2 pkt 1–5, prowadzi rejestr zobowiązanych, o których uzyskał z rejestru dane, o których mowa w art. 18b § 2. Podmiot uprawniony, o którym mowa w § 2 pkt 6 lub 7, prowadzi rejestr zobowiązanych i podmiotów, na rzecz których wyszukał z rejestru dane, o których mowa w art. 18b § 2.

Art. 18r. Dostęp do danych, o których mowa w art. 18b § 2, zawartych w rejestrze zapewnia się osobom upoważnionym przez wierzycieli oraz organ prowadzący rejestr w zakresie, w jakim jest to niezbędne do nadzoru, konserwacji i rozwijania systemów informatycznych wierzycieli i systemu teleinformatycznego, w ramach którego prowadzony jest rejestr.

Art. 18s. § 1. Dane, o których mowa w art. 18b § 2, udostępnione z rejestru, mogą być przechowywane przez okres do 90 dni od dnia ich uzyskania.

§ 2. Podmiot, który uzyskał z rejestru dane, o których mowa w art. 18b § 2, nie może ich ujawnić innym podmiotom.

§ 3. Przepisów § 1 i 2 nie stosuje się do podmiotów uprawnionych, o których mowa w art. 18q § 2 pkt 1–5.

§ 4. Podmioty, o których mowa w art. 18q § 2 pkt 6 i 7, mogą ujawnić dane, o których mowa w art. 18b § 2, wyłącznie podmiotowi, na rzecz którego wyszukały dane w rejestrze.

§ 5. Przepisu § 1 nie stosuje się do instytucji ustawowo obowiązanych do oceny zdolności kredytowej lub oceny ryzyka operacyjnego.

Art. 18t. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 18u. Udostępnienie danych zawartych w rejestrze nie stanowi naruszenia przepisów o tajemnicy skarbowej, o których mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

Rozdział 2

Organy egzekucyjne

Art. 19. § 1. Naczelnik urzędu skarbowego jest organem egzekucyjnym uprawnionym do stosowania wszystkich środków egzekucyjnych w egzekucji administracyjnej należności pieniężnych oraz do zabezpieczania takich należności w trybie i na zasadach określonych w dziale IV, z zastrzeżeniem § 2–8.

§ 2. Właściwy organ gminy o statusie miasta, wymienionej w odrębnych przepisach oraz miasta stołecznego Warszawy jest organem egzekucyjnym uprawnionym do stosowania wszystkich środków egzekucyjnych, z wyjątkiem egzekucji z nieruchomości, w egzekucji administracyjnej należności pieniężnych, dla których ustalania lub określania i pobierania jest właściwy ten organ.

§ 2a. Organ egzekucyjny, o którym mowa w § 2, może upoważnić kierownika nieposiadającej osobowości prawnej jednostki organizacyjnej gminy do działania w jego imieniu jako organ egzekucyjny. Na wniosek kierownika upoważnienie może być udzielone również pracownikowi tej jednostki.

§ 3. (uchylony)

§ 4. Dyrektor oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wyznaczony przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych jest organem egzekucyjnym uprawnionym do stosowania egzekucji z wynagrodzenia za pracę, ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego, z renty socjalnej, z wierzytelności pieniężnych oraz z rachunków bankowych, w egzekucji administracyjnej należności pieniężnych z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i należności pochodnych od składek oraz nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczenia społecznego lub innych świadczeń wypłacanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, które nie mogą być potrącane z bieżących świadczeń.

§ 4a. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, siedziby i właściwość rzeczową oraz miejscową dyrektorów oddziałów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wyznaczonych do działania jako organy egzekucyjne, uwzględniając strukturę organizacyjną Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz dostępność systemu teleinformatycznego obsługującego egzekucję administracyjną.

§ 5. (uchylony)

§ 6. (uchylony)

§ 7. Dyrektor oddziału regionalnego Agencji Mienia Wojskowego jest organem egzekucyjnym uprawnionym do stosowania egzekucji z wynagrodzenia za pracę albo ze świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego i ubezpieczenia społecznego, w egzekucji administracyjnej należności pieniężnych z tytułu opłat za używanie lokalu i opłat pośrednich oraz odszkodowań od żołnierzy i osób wspólnie z nimi zajmujących lokale mieszkalne znajdujące się w dyspozycji Agencji Mienia Wojskowego.

§ 8. Organem egzekucyjnym w egzekucji administracyjnej należności pieniężnych może być ponadto inny organ w zakresie określonym odrębnymi ustawami.

§ 9. Organ egzekucyjny wymieniony w § 2, 4, 7 i 8 jest uprawniony do stosowania sposobów zabezpieczenia w zakresie określonym w art. 32a § 3 i art. 35 § 2.

Art. 20. § 1. Organem egzekucyjnym w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym jest:

- 1) wojewoda;
- 2) właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego w zakresie zadań własnych, zadań zleconych i zadań z zakresu administracji rządowej oraz obowiązków wynikających z decyzji i postanowień z zakresu administracji publicznej wydawanych przez samorządowe jednostki organizacyjne;
- 3) kierownik wojewódzkiej służby, inspekcji lub straży w odniesieniu do obowiązków wynikających z wydawanych w imieniu własnym lub wojewody decyzji i postanowień;
- 4) kierownik powiatowej służby, inspekcji lub straży w odniesieniu do obowiązków wynikających z wydawanych w zakresie swojej właściwości decyzji i postanowień.

§ 2. Ponadto w przypadkach określonych szczególnymi przepisami jako organ egzekucyjny w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym działa każdy organ Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu lub Straży Granicznej, Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych, organ Państwowej Inspekcji Pracy wydający decyzję w pierwszej instancji, organ straży pożarnej kierujący akcją ratowniczą, a także inne organy powołane do ochrony spokoju, bezpieczeństwa, porządku, zdrowia publicznego lub mienia społecznego.

§ 3. Organem egzekucyjnym w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym, wynikających z decyzji z zakresu administracji rządowej wydanych przez przedsiębiorstwa państwowe i inne państwowe jednostki organizacyjne, spółdzielnie, a także przez stowarzyszenia, organizacje zawodowe i samorządowe oraz inne organizacje społeczne jest wojewoda.

§ 4. Organem egzekucyjnym w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym może być ponadto inny organ w zakresie określonym odrębnymi ustawami.

Art. 21. (uchylony)

Art. 22. § 1. Właściwość miejscową organu egzekucyjnego w egzekucji należności pieniężnych z nieruchomości ustala się według miejsca jej położenia. Jeżeli jednak nieruchomość położona jest na obszarze właściwości dwóch lub większej liczby organów – egzekucję prowadzi organ, na którego obszarze znajduje się większa część nieruchomości, a jeżeli nie można w powyższy sposób ustalić właściwości, egzekucję z nieruchomości prowadzi organ wyznaczony przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

§ 2. Właściwość miejscową organu egzekucyjnego w egzekucji należności pieniężnych z praw majątkowych lub ruchomości ustala się według miejsca zamieszkania lub siedziby zobowiązanego, z zastrzeżeniem § 2a–3a.

§ 2a. Jeżeli zobowiązany ma miejsce zamieszkania lub siedzibę na terenie państwa członkowskiego lub państwa trzeciego, organem egzekucyjnym, w egzekucji należności pieniężnych z praw majątkowych lub ruchomości, jest organ będący jednocześnie wierzycielem. W przypadku gdy wierzyciel nie jest jednocześnie organem egzekucyjnym, właściwość miejscową organu egzekucyjnego ustala się według siedziby wierzyciela.

§ 3. Jeżeli znany przed wszczęciem egzekucji majątek zobowiązanego lub większa jego część nie znajduje się na terenie działania organu egzekucyjnego ustalonego zgodnie z § 2 albo 2a, właściwość miejscową organu egzekucyjnego niebędącego naczelnikiem urzędu skarbowego lub dyrektorem oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ustala się według miejsca położenia składników tego majątku.

§ 3a. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie organu egzekucyjnego zgodnie z § 2–3, właściwość tego organu ustala się według siedziby lub miejsca zamieszkania dłużnika zobowiązanego, który jest obciążony prawem majątkowym względem zobowiązanego.

§ 3b. W przypadku zmiany właściwości miejscowej organu egzekucyjnego czynności podjęte przez organ egzekucyjny przed uzyskaniem informacji o tej zmianie są skuteczne.

§ 4. Właściwość miejscową organu egzekucyjnego w egzekucji obowiązków o charakterze niepieniężnym ustala się według miejsca zamieszkania lub siedziby zobowiązanego, a w braku zamieszkania lub siedziby w kraju – według miejsca jego pobytu, z zastrzeżeniem § 5.

§ 5. Właściwość miejscową organu egzekucyjnego w egzekucji obowiązków o charakterze niepieniężnym ustala się:

- 1) w sprawach o odebranie rzeczy lub opróżnienie budynków i pomieszczeń – według miejsca wykonania obowiązku;
- 2) w sprawach dotyczących nieruchomości oraz obiektów budowlanych – według miejsca położenia tej nieruchomości lub obiektu budowlanego, z tym że jeżeli nieruchomość lub obiekt budowlany są położone na obszarze właściwości dwóch lub większej liczby organów – egzekucję prowadzi organ, na którego obszarze znajduje się większa część nieruchomości lub obiektu budowlanego, a jeżeli nie można w powyższy sposób ustalić właściwości, egzekucję z nieruchomości prowadzi organ wyznaczony przez organ, o którym mowa w art. 23 § 1;
- 3) w sprawach dotyczących wykonywanej działalności gospodarczej, jeżeli stałe miejsce wykonywania tej działalności znajduje się poza miejscem zamieszkania lub siedziby zobowiązanego – według stałego miejsca wykonywania działalności gospodarczej.

Art. 23. § 1. Nadzór nad egzekucją administracyjną sprawują organy wyższego stopnia w stosunku do organów właściwych do wykonywania tej egzekucji.

§ 2. W przypadku braku organu wyższego stopnia w stosunku do organów egzekucyjnych, o których mowa w art. 19, nadzór nad egzekucją należności pieniężnych sprawuje właściwy miejscowo dyrektor izby administracji skarbowej, z zastrzeżeniem § 3.

§ 3. W stosunku do organów egzekucyjnych będących organami samorządu terytorialnego nadzór nad egzekucją należności pieniężnych sprawuje samorządowe kolegium odwoławcze.

§ 3a. (uchylony)

§ 4. Organy sprawujące nadzór są jednocześnie:

- 1) organami odwoławczymi dla postanowień wydanych przez nadzorowane organy egzekucyjne;
- 2) organami sprawującymi kontrolę przestrzegania w toku czynności egzekucyjnych przepisów ustawy przez wierzycieli i nadzorowane organy egzekucyjne.

§ 5. (uchylony)

§ 6. Organy sprawujące nadzór mogą, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, wstrzymać z urzędu, na czas określony, czynności egzekucyjne lub postępowanie egzekucyjne prowadzone przez nadzorowany organ.

§ 7. (uchylony)

§ 8. Na postanowienie o wstrzymaniu czynności egzekucyjnych lub wstrzymaniu postępowania egzekucyjnego służy zażalenie wierzycielowi niebędącemu jednocześnie organem egzekucyjnym.

Art. 24. (uchylony)

Art. 25. § 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych sprawuje zwierzchni nadzór i kontrolę przestrzegania w toku czynności egzekucyjnych przepisów ustawy przez wierzycieli i organy egzekucyjne w zakresie egzekucji należności pieniężnych.

§ 2. Właściwi ministrowie, centralne organy administracji rządowej oraz inne centralne organy administracji publicznej, a także organy sprawujące nadzór nad jednostkami samorządu terytorialnego, prowadzą kontrolę przestrzegania w toku czynności egzekucyjnych przepisów ustawy – przez wierzycieli i organy egzekucyjne w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym.

Rozdział 3**Zasady prowadzenia egzekucji**

Art. 26. § 1. Postępowanie egzekucyjne wszczyna się na wniosek wierzyciela o wszczęcie egzekucji administracyjnej i na podstawie wystawionego przez niego tytułu wykonawczego, sporządzonego według ustalonego wzoru. Wierzyciel będący jednocześnie organem egzekucyjnym wszczyna postępowanie egzekucyjne z urzędu poprzez podpisanie albo opatrzenie pieczęcią, o której mowa w art. 26e § 1 pkt 4 albo 5, wystawionego przez siebie tytułu wykonawczego.

§ 1a. Za tytuł wykonawczy uznaje się również jednolity tytuł wykonawczy, zagraniczny tytuł wykonawczy oraz jednolity instrument.

§ 1b. Do jednolitego tytułu wykonawczego, zagranicznego tytułu wykonawczego oraz jednolitego instrumentu nie stosuje się przepisów § 1e–1h, 2, 3, § 3a pkt 2 i 3 oraz § 6, art. 27 § 1–2, art. 28b i art. 29.

§ 1c. Wnioski egzekucyjne i tytuły wykonawcze przekazuje się do organu egzekucyjnego:

- 1) drogą elektroniczną – przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego albo z użyciem środków komunikacji elektronicznej;
- 2) przez operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, przez swoich pracowników oraz inne upoważnione osoby lub organy – jeżeli z przyczyn technicznych nie jest możliwa droga elektroniczna.

§ 1d. (uchylony)

§ 1e. Wierzyciel przekazuje organowi egzekucyjnemu wraz z wnioskiem egzekucyjnym i tytułem wykonawczym informację dotyczącą:

- 1) posiadanego przez zobowiązanego składnika majątkowego lub źródła jego dochodu – w przypadku gdy są znane wierzycielowi;
- 2) majątku zobowiązanego lub większej jego części znajdującego się na terenie działania organu egzekucyjnego – w przypadku ustalenia właściwości miejscowej organu egzekucyjnego na podstawie art. 22 § 3;
- 3) siedziby lub miejsca zamieszkania dłużnika zobowiązanego, który jest obciążony prawem majątkowym względem zobowiązanego – w przypadku ustalenia właściwości miejscowej organu egzekucyjnego na podstawie art. 22 § 3a;
- 4) daty wysłania przez centralne biuro łącznikowe wniosku o udzielenie informacji lub powiadomienie do państwa członkowskiego lub państwa trzeciego oraz numeru referencyjnego tego wniosku – w przypadku wystąpienia o udzielenie pomocy, o której mowa w ustawie o wzajemnej pomocy;
- 4a) imienia i nazwiska małżonka zobowiązanego oraz adresu jego miejsca zamieszkania, a także numeru PESEL lub NIP, jeżeli małżonek zobowiązanego taki numer posiada, albo innego numeru identyfikacyjnego ze wskazaniem jego rodzaju, o ile jest znany wierzycielowi – w przypadku gdy odpowiedzialność zobowiązanego za należność pieniężną i odsetki z tytułu niezapłacenia jej w terminie obejmuje majątek osobisty zobowiązanego i majątek wspólny zobowiązanego i jego małżonka, zwany dalej „majątkiem wspólnym”;
- 4b) imienia i nazwiska lub nazwy podmiotu niebędącego zobowiązanym, na który zostało przeniesione prawo własności rzeczy lub inne prawo majątkowe obciążone zastawem skarbowym lub hipoteką przymusową zabezpieczającymi należność pieniężną i odsetki z tytułu niezapłacenia jej w terminie, oraz adresu jego miejsca zamieszkania lub siedziby, a także numeru PESEL, NIP, numeru REGON lub numeru w Krajowym Rejestrze Sądowym, jeżeli podmiot ten taki numer posiada, albo innego numeru identyfikacyjnego ze wskazaniem jego rodzaju, o ile jest znany wierzycielowi;

- 4c) imienia i nazwiska lub nazwy podmiotu niebędącego zobowiązanym, który uzyskał korzyść majątkową wskutek czynności prawnej dokonanej z pokrzywdzeniem wierzyciela, jeżeli zgodnie z odrębnymi przepisami czynność ta została uznana za bezskuteczną wobec tego wierzyciela, zwanego dalej „podmiotem, który uzyskał korzyść majątkową”, oraz adresu jego miejsca zamieszkania lub siedziby, a także numeru PESEL, NIP, numeru REGON lub numeru w Krajowym Rejestrze Sądowym, jeżeli podmiot ten taki numer posiada, albo innego numeru identyfikacyjnego ze wskazaniem jego rodzaju, o ile jest znany wierzycielowi, oraz składnika majątkowego tego podmiotu, do którego może być skierowana egzekucja;
- 5) ujawnionego po umorzeniu postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 59 § 2 składnika majątkowego lub źródła dochodu zobowiązanego oraz numeru i daty wydania postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego – w przypadku wystąpienia z wnioskiem o ponowne wszczęcie egzekucji administracyjnej;
- 6) imienia i nazwiska oraz adresu do korespondencji przedstawiciela ustawowego zobowiązanego;
- 7) imienia i nazwiska oraz adresu do korespondencji opiekuna albo kuratora zobowiązanego – w przypadku ustanowienia opieki albo kurateli dla zobowiązanego;
- 8) imienia i nazwiska oraz adresu do korespondencji zarządcy przedsiębiorstwa w spadku – w przypadku działania zarządcy przedsiębiorstwa w spadku.

§ 1f. Informacja, o której mowa w § 1e, jest przekazywana w sposób, o którym mowa w § 1c.

§ 1g. W przypadku gdy tytuł wykonawczy przekazany za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 26aa § 1:

- 1) zawiera dane zobowiązanego, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 27 § 2b pkt 4, niezgodne z danymi zawartymi w:
 - a) rejestrze PESEL,
 - b) Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej,
- 2) zawiera dane wierzyciela i podstawę prawną, niezgodne ze słownikami referencyjnymi zamieszczonymi na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw finansów publicznych,
- 3) nie zawiera danych, innych niż określone w pkt 1 i 2, wymaganych przepisami art. 27

– wierzyciel jest zawiadamiany o nieprzyjęciu tytułu wykonawczego wraz z podaniem przyczyny jego nieprzyjęcia.

§ 1h. Zawiadomienie, o którym mowa w § 1g, przekazuje się za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 26aa § 1.

§ 2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór:

- 1) tytułu wykonawczego,
- 2) kolejnego tytułu wykonawczego, o którym mowa w art. 26ca

– mając na względzie jednoznaczną identyfikację odpowiednio zobowiązanego, małżonka zobowiązanego, podmiotu innego niż zobowiązany, o którym mowa w art. 26ca § 1 pkt 2, oraz podmiotu, który uzyskał korzyść majątkową, możliwość elektronicznego przetwarzania danych zawartych w tych tytułach oraz sprawne przeprowadzenie egzekucji administracyjnej.

§ 3. Obowiązek wystawienia tytułu wykonawczego według wzoru, o którym mowa w § 1, spoczywa również na wierzycielu, którego należność pieniężna wynika z orzeczenia sądu zaopatrzonego w klauzulę wykonalności.

§ 3a. Wszczęcie postępowania egzekucyjnego następuje z chwilą:

- 1) doręczenia wniosku o wszczęcie egzekucji administracyjnej i tytułu wykonawczego organowi egzekucyjnemu, jeżeli wierzyciel nie jest jednocześnie organem egzekucyjnym;
- 2) podpisania tytułu wykonawczego przez osobę upoważnioną do działania w imieniu wierzyciela, jeżeli wierzyciel jest jednocześnie organem egzekucyjnym, albo opatrzenia pieczęcią, o której mowa w art. 26e § 1 pkt 4 albo 5;
- 3) wystawienia tytułu wykonawczego w przypadku przekształcenia zajęcia zabezpieczającego w zajęcie egzekucyjne.

§ 4. (uchylony)

§ 5. Wszczęcie egzekucji administracyjnej następuje z chwilą:

- 1) doręczenia zobowiązanemu odpisu tytułu wykonawczego;
- 2) doręczenia zawiadomienia o zajęciu wierzytelności lub innego prawa majątkowego dłużnikowi zajętej wierzytelności albo podmiotowi, o którym mowa w art. 95a pkt 2 lit. b, lub urzędowi, o którym mowa w art. 96g § 2, jeżeli to doręczenie nastąpiło przed doręčeniem zobowiązanemu odpisu tytułu wykonawczego;
- 3) podpisania protokołu zajęcia prawa majątkowego, protokołu odbioru dokumentu lub protokołu zajęcia i odbioru ruchomości przez pracownika obsługującego organ egzekucyjny, jeżeli to podpisanie nastąpiło przed doręčeniem zobowiązanemu odpisu tytułu wykonawczego;
- 4) wpisu w księdze wieczystej o wszczęciu egzekucji z nieruchomości lub złożenia wniosku o wpis o wszczęciu egzekucji z nieruchomości do zbioru dokumentów, jeżeli ten wpis lub to złożenie nastąpiło przed doręčeniem zobowiązanemu odpisu tytułu wykonawczego.

§ 5a. Jeżeli zobowiązany ma miejsce zamieszkania lub siedzibę na terenie państwa członkowskiego, w przypadkach, o których mowa w § 5, zamiast odpisu tytułu wykonawczego można doręczyć odpis tytułu wykonawczego w postaci elektronicznej kopii dokumentu.

§ 5b. (uchylony)

§ 5c. Za doręczenie odpisu tytułu wykonawczego otrzymanego przez organ egzekucyjny przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego albo z użyciem środków komunikacji elektronicznej uznaje się doręczenie tytułu wykonawczego w postaci elektronicznej, jeżeli takie doręczenie umożliwia zapoznanie się z treścią tytułu wykonawczego, a gdy nie jest to możliwe – w postaci papierowej.

§ 5d. Przepis § 5c stosuje się odpowiednio do innych dokumentów sporządzanych w postępowaniu egzekucyjnym.

§ 6. W przypadku przekształcenia zajęcia zabezpieczającego w zajęcie egzekucyjne zobowiązanemu doręcza się odpis tytułu wykonawczego.

Art. 26a. (uchylony)

Art. 26aa. § 1. System teleinformatyczny, przy wykorzystaniu którego wnioski egzekucyjne i tytuły wykonawcze lub informacje, o których mowa w art. 26 § 1e, są przekazywane do organu egzekucyjnego będącego naczelnikiem urzędu skarbowego, jest prowadzony przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

§ 2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może wyznaczyć, w drodze rozporządzenia, inny organ Krajowej Administracji Skarbowej do prowadzenia systemu teleinformatycznego, mając na względzie konieczność sprawnego funkcjonowania tego systemu, w tym przekazywania naczelnikowi urzędu skarbowego będącemu organem egzekucyjnym wniosków egzekucyjnych, tytułów wykonawczych i informacji, o których mowa w art. 26 § 1e.

§ 3. Organ prowadzący system teleinformatyczny, o którym mowa w § 1 i 2, na wniosek wierzyciela, nadaje temu wierzycielowi dostęp do tego systemu w zakresie niezbędnym do wszczęcia lub prowadzenia postępowania egzekucyjnego.

Art. 26b. § 1. Odpis tytułu wykonawczego sporządzony przez wierzyciela zawiera adnotację „odpis tytułu wykonawczego”.

§ 2. Odpis tytułu wykonawczego sporządzony przez organ egzekucyjny zawiera adnotację „odpis zgodny z oryginałem”, datę sporządzenia, imię i nazwisko oraz podpis pracownika, który sporządził odpis.

Art. 26c. § 1. Wierzyciel wydaje dalszy tytuł wykonawczy w przypadku:

- 1) prowadzenia egzekucji przez więcej niż jeden organ egzekucyjny;
- 2) nieposiadania przez organ egzekucyjny właściwy do ponownego wszczęcia egzekucji administracyjnej dotychczasowego tytułu wykonawczego;
- 3) zabezpieczenia należności pieniężnej hipoteką przymusową, w tym hipoteką morską przymusową.

§ 2. Dalszy tytuł wykonawczy zawiera:

- 1) dane i informacje, o których mowa w art. 27 § 1 pkt 1–7, 8–9a i 11–14, § 1a i 2 oraz art. 27d § 1, aktualne na dzień jego wydania;
- 2) datę wydania i numer porządkowy dalszego tytułu wykonawczego;
- 3) oznaczenie celu, dla którego został wydany dalszy tytuł wykonawczy;
- 4) wysokość kosztów egzekucyjnych – w razie potrzeby zabezpieczenia należności pieniężnej hipoteką przymusową;

- 5) imię i nazwisko osoby upoważnionej do działania w imieniu wierzyciela, a także jej stanowisko służbowe, jeżeli sposób opatrzenia dalszego tytułu wykonawczego podpisem albo pieczęcią, o których mowa w art. 26e § 1, umożliwia podanie tego stanowiska;
- 6) podpis osoby upoważnionej do działania w imieniu wierzyciela albo pieczęć, o której mowa w art. 26e § 1 pkt 4 albo 5;
- 7) datę podpisania dalszego tytułu wykonawczego przez osobę upoważnioną do działania w imieniu wierzyciela, a jeżeli dalszy tytuł wykonawczy został opatrzony pieczęcią, o której mowa w art. 26e § 1 pkt 4 albo 5 – datę opatrzenia tą pieczęcią.

§ 2a. (uchylony)

§ 2b. (uchylony)

§ 3. (uchylony)

§ 4. Zobowiązanemu nie doręcza się odpisu dalszego tytułu wykonawczego.

§ 5. Dalszy tytuł wykonawczy wystawia się w postaci:

- 1) papierowej;
- 2) elektronicznej, jeżeli istnieją warunki techniczne do wystawienia, przekazania i korzystania z dalszego tytułu wykonawczego w takiej postaci, w przypadku:
 - a) konieczności przekazania go do organu egzekucyjnego innego niż organ egzekucyjny prowadzący postępowanie egzekucyjne,
 - aa) konieczności przekazania go do organu egzekucyjnego właściwego do ponownego wszczęcia egzekucji administracyjnej w przypadku, o którym mowa w § 1 pkt 2,
 - b) wystąpienia przez wierzyciela uprawnionego do złożenia wniosku o wpis w księdze wieczystej za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 626^[4] Kodeksu postępowania cywilnego.

Art. 26ca. § 1. Wierzyciel wystawia kolejny tytuł wykonawczy w razie potrzeby:

- 1) zabezpieczenia na nieruchomości lub egzekucji z nieruchomości wchodzącej w skład majątku wspólnego – w przypadku gdy odpowiedzialność zobowiązanego za należność pieniężną i odsetki z tytułu niezapłacenia jej w terminie obejmuje majątek osobisty zobowiązanego i majątek wspólny;
- 2) egzekucji z przedmiotu hipoteki przymusowej – w przypadku przeniesienia tego przedmiotu na podmiot inny niż zobowiązany;
- 3) egzekucji z nieruchomości podmiotu, który uzyskał korzyść majątkową.

§ 2. Kolejny tytuł wykonawczy zawiera dane i informacje, o których mowa w art. 27 § 1 pkt 1–7, 8–9a i 11–14, § 1a i 2 oraz art. 27d § 1, aktualne na dzień jego wystawienia, a także datę wystawienia i numer porządkowy kolejnego tytułu wykonawczego, oznaczenie celu, dla którego został wystawiony, oraz:

- 1) dane:
 - a) małżonka zobowiązanego – w przypadku, o którym mowa w § 1 pkt 1,
 - b) niebędącego zobowiązanym właściciela przedmiotu hipoteki przymusowej – w przypadku, o którym mowa w § 1 pkt 2,
 - c) podmiotu, który uzyskał korzyść majątkową – w przypadku, o którym mowa w § 1 pkt 3;
- 2) wysokość kosztów egzekucyjnych – w razie potrzeby zabezpieczenia należności pieniężnej hipoteką przymusową;
- 3) imię i nazwisko osoby upoważnionej do działania w imieniu wierzyciela, a także jej stanowisko służbowe, jeżeli sposób opatrzenia kolejnego tytułu wykonawczego podpisem albo pieczęcią, o których mowa w art. 26e § 1, umożliwia podanie tego stanowiska;
- 3a) podpis osoby upoważnionej do działania w imieniu wierzyciela albo pieczęć, o której mowa w art. 26e § 1 pkt 4 albo 5;
- 3b) datę podpisania kolejnego tytułu wykonawczego przez osobę upoważnioną do działania w imieniu wierzyciela, a jeżeli kolejny tytuł wykonawczy został opatrzony pieczęcią, o której mowa w art. 26e § 1 pkt 4 albo 5 – datę opatrzenia tą pieczęcią.
- 4) (uchylony)

§ 3. Kolejny tytuł wykonawczy wystawia się w postaci:

- 1) papierowej;
- 2) elektronicznej, jeżeli istnieją warunki techniczne do wystawienia, przekazania i korzystania z kolejnego tytułu wykonawczego w takiej postaci, w przypadku:
 - a) konieczności przekazania go do organu egzekucyjnego właściwego do egzekucji z nieruchomości,
 - b) wystąpienia przez wierzyciela uprawnionego do złożenia wniosku o wpis w księdze wieczystej za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 626^[4] Kodeksu postępowania cywilnego.

§ 4. Nie doręcza się odpisu kolejnego tytułu wykonawczego zobowiązanemu, małżonkowi zobowiązanego, niebędącemu zobowiązanym właścicielowi przedmiotu hipoteki przymusowej ani podmiotowi, który uzyskał korzyść majątkową.

Art. 26d. § 1. W przypadku utraty tytułu wykonawczego, po wszczęciu egzekucji administracyjnej, wierzyciel ponownie wydaje tytuł wykonawczy po uprzednim wydaniu postanowienia o utracie pierwotnego tytułu wykonawczego.

§ 2. Na ponownie wydanym tytule wykonawczym wierzyciel umieszcza adnotację o jego wydaniu oraz oznaczenie postanowienia o utracie pierwotnego tytułu wykonawczego.

§ 3. (uchylony)

§ 4. Zobowiązanemu nie doręcza się odpisu ponownie wydanego tytułu wykonawczego.

Art. 26e. § 1. Pismo sporządzone przez wierzyciela lub organ egzekucyjny w postaci elektronicznej opatruje się:

- 1) kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo
- 2) podpisem zaufanym, albo
- 3) podpisem osobistym, albo
- 4) zaawansowaną pieczęcią elektroniczną, albo
- 5) kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną.

§ 2. Jeżeli zachodzi potrzeba doręczenia wydruku pisma sporządzonego przez wierzyciela lub organ egzekucyjny w postaci elektronicznej, wydruk tego pisma odzwierciedla jego treść i zawiera informację o:

- 1) sporządzeniu pisma w postaci elektronicznej;
- 2) opatrzeniu pisma podpisem albo pieczęcią, o których mowa w § 1.

§ 3. Wydruk pisma, o którym mowa w § 2, stanowi dowód tego, co zostało w nim stwierdzone.

§ 4. Doręczenie wydruku pisma, o którym mowa w § 2, uznaje się za doręczenie tego pisma lub jego odpisu.

§ 5. Przepisów § 1 i § 2 pkt 2 nie stosuje się do jednolitego tytułu wykonawczego oraz jednolitego instrumentu.

Art. 27. § 1. Tytuł wykonawczy zawiera:

- 1) oznaczenie wierzyciela;
- 1a) oznaczenie organu albo organów, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1 lit. d ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 1682);
- 2) dane zobowiązanego będącego:
 - a) osobą fizyczną:
 - imię i nazwisko oraz adres jego miejsca zamieszkania,
 - imię ojca i imię matki oraz datę urodzenia zobowiązanego, o ile są znane wierzycielowi,
 - numer PESEL, NIP lub numer REGON, jeżeli zobowiązany taki numer posiada, albo inny numer identyfikacyjny ze wskazaniem jego rodzaju, o ile jest znany wierzycielowi,
 - numer, za pomocą którego zobowiązany został zidentyfikowany na potrzeby podatku w innym kraju,
 - b) osobą prawną lub jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną:
 - nazwę i adres jego siedziby,
 - NIP, numer REGON lub numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, jeżeli zobowiązany taki numer posiada, albo inny numer identyfikacyjny ze wskazaniem jego rodzaju, o ile jest znany wierzycielowi,
 - numer, za pomocą którego zobowiązany został zidentyfikowany na potrzeby podatku w innym kraju;

- 3) treść podlegającego egzekucji obowiązku, podstawę prawną tego obowiązku oraz stwierdzenie, że obowiązek jest wymagalny, a w przypadku egzekucji należności pieniężnej – także określenie jej wysokości i rodzaju, terminu, od którego nalicza się odsetki z tytułu niezapłacenia należności w terminie, oraz rodzaju i stawki tych odsetek;
- 4) wskazanie zabezpieczenia należności pieniężnej hipoteką przymusową albo przez ustanowienie zastawu skarbowego lub rejestrowego lub zastawu nieujawnionego w żadnym rejestrze, ze wskazaniem terminów powstania tych zabezpieczeń;
- 5) wskazanie podstawy prawnej pierwszeństwa zaspokojenia należności pieniężnej, jeżeli należność korzysta z tego prawa i prawo to nie wynika z zabezpieczenia należności pieniężnej;
- 6) wskazanie podstawy prawnej prowadzenia egzekucji administracyjnej;
- 7) datę wystawienia i numer tytułu wykonawczego;
- 7a) imię i nazwisko osoby upoważnionej do działania w imieniu wierzyciela, a także jej stanowisko służbowe, jeżeli sposób opatrzenia tytułu wykonawczego podpisem albo pieczęcią, o których mowa w art. 26e § 1, umożliwia podanie tego stanowiska;
- 7b) podpis osoby upoważnionej do działania w imieniu wierzyciela albo pieczęć, o której mowa w art. 26e § 1 pkt 4 albo 5;
- 7c) datę podpisania tytułu wykonawczego przez osobę upoważnioną do działania w imieniu wierzyciela, a jeżeli tytuł wykonawczy został opatrzony pieczęcią, o której mowa w art. 26e § 1 pkt 4 albo 5 – datę opatrzenia tą pieczęcią;
- 8) pouczenie zobowiązanego o skutkach niezawiadomienia organu egzekucyjnego o zmianie adresu miejsca zamieszkania lub siedziby;
- 9) pouczenie zobowiązanego o przysługującym mu prawie wniesienia do wierzyciela, za pośrednictwem organu egzekucyjnego, zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej oraz o skutkach wniesienia tego zarzutu nie później niż w terminie 7 dni od dnia doręczenia odpisu tytułu wykonawczego i po upływie tego terminu;
- 9a) pouczenie zobowiązanego o przysługującym jego małżonkowi prawie do wniesienia sprzeciwu w sprawie odpowiedzialności majątkiem wspólnym;
- 10) (uchylony)
- 11) wskazanie środków egzekucyjnych stosowanych w egzekucji należności pieniężnych;
- 12) datę doręczenia upomnienia, a jeżeli doręczenie upomnienia nie było wymagane, podstawę prawną braku tego obowiązku;
- 13) datę doręczenia zobowiązanemu powiadomienia o wniosku o egzekucję administracyjnej kary pieniężnej lub grzywny administracyjnej, o którym mowa w art. 18 ust. 1 ustawy, o której mowa w pkt 1a;
- 14) datę, do której można prowadzić egzekucję należności pieniężnej, o której mowa w art. 2 § 1 pkt 8 lit. g oraz i.

§ 1a. W tytule wykonawczym wierzyciel wskazuje jako adres zobowiązanego ostatni znany mu adres miejsca zamieszkania lub siedziby zobowiązanego.

§ 1b. (uchylony)

§ 1c. Należność pieniężną wynikającą z deklaracji składanej w innym państwie członkowskim oraz należność pieniężną wynikającą z korekty deklaracji VAT, o której mowa w art. 130ca ust. 1, art. 133a ust. 1 i art. 138ga ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, podaje się w tytule wykonawczym w złotych po przeliczeniu jej według kursu wymiany opublikowanego przez Europejski Bank Centralny w ostatnim dniu danego okresu rozliczeniowego, a jeżeli nie zostanie opublikowany w tym dniu – według kursu wymiany opublikowanego następnego dnia.

§ 2. Jeżeli tytuł wykonawczy dotyczy należności spółki nieposiadającej osobowości prawnej, w tytule wykonawczym podaje się również imiona i nazwiska oraz adresy współników.

§ 2a. Tytuł wykonawczy przekazywany do organu egzekucyjnego przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego albo z użyciem środków komunikacji elektronicznej sporządza się w postaci elektronicznej w formacie danych określonym w przepisach wydanych na podstawie § 2b pkt 2.

§ 2b. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób nadania wierzycielowi dostępu do systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 26aa § 1,
- 2) sposób sporządzenia, w tym format danych, wniosku egzekucyjnego, tytułu wykonawczego oraz informacji, o której mowa w art. 26 § 1e,

- 3) szczegółowy sposób przekazywania do organu egzekucyjnego wniosku egzekucyjnego, tytułu wykonawczego oraz informacji, o której mowa w art. 26 § 1e,
- 4) zakres danych zobowiązanego zawartych w tytule wykonawczym, przekazany przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 26aa § 1, weryfikowanych z danymi zawartymi w rejestrach, o których mowa w art. 26 § 1g pkt 1,
- 5) (uchylony)
- 6) sposób posługiwania się tytułem wykonawczym przekazany drogą elektroniczną,
- 7) sposób przekształcenia tytułu wykonawczego z postaci elektronicznej w postać papierową

– mając na względzie zapewnienie sprawnego przekazania drogą elektroniczną wniosku egzekucyjnego, tytułu wykonawczego oraz informacji, o której mowa w art. 26 § 1e, poprawności danych zawartych w tych dokumentach, zapewnienie bezpieczeństwa korzystania z tych dokumentów oraz niezaprzeczalności przekształcenia tytułu wykonawczego z postaci elektronicznej w postać papierową w sposób zapewniający potwierdzenie nienaruszalności integralności i autentyczności tego tytułu.

§ 3. (uchylony)

§ 4. (uchylony)

Art. 27a. (uchylony)

Art. 27b. (uchylony)

Art. 27c. (uchylony)

Art. 27d. § 1. W przypadku gdy zobowiązany będący przedsiębiorcą zmarł przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego, w tytule wykonawczym wskazuje się imię i nazwisko zobowiązanego oraz firmę zobowiązanego z dodaniem oznaczenia „w spadku”.

§ 2. Tytuł wykonawczy, o którym mowa w § 1, uprawnia do przeprowadzenia egzekucji z majątku przedsiębiorstwa w spadku. Prawa i obowiązki zobowiązanego wykonuje zarządca przedsiębiorstwa w spadku.

Art. 27e. § 1. Jeżeli zgodnie z odrębnymi przepisami odpowiedzialność zobowiązanego za należność pieniężną i odsetki z tytułu niezapłacenia jej w terminie obejmuje majątek osobisty zobowiązanego i majątek wspólny, podstawą do prowadzenia egzekucji z majątku osobistego zobowiązanego i majątku wspólnego jest:

- 1) tytuł wykonawczy wystawiony na zobowiązanego;
- 2) kolejny tytuł wykonawczy wystawiony zgodnie z art. 26ca § 1 pkt 1.

§ 2. Tytuł wykonawczy, o którym mowa w § 1 pkt 1 lub 2, jest podstawą do prowadzenia egzekucji z majątku osobistego zobowiązanego i majątku wspólnego również kosztów upomnienia oraz kosztów egzekucyjnych powstałych w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym na podstawie tego tytułu.

§ 3. Zawarcie umowy majątkowej małżeńskiej lub wystąpienie innego zdarzenia skutkującego ograniczeniem, zniesieniem, wyłączeniem lub ustaniem odpowiedzialności zobowiązanego, o której mowa w § 1, uznaje się za bezskuteczne do składnika majątkowego, który wchodziłby w skład majątku wspólnego, gdyby nie zawarto tej umowy majątkowej małżeńskiej lub nie wystąpiło takie zdarzenie prawne. Składnik ten uznaje się za wchodzący w skład majątku wspólnego.

§ 4. Organ egzekucyjny, na wniosek małżonka zobowiązanego, zawiadamia go o aktualnej wysokości egzekwowanej należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych, jednocześnie pouczając o zakazie rozporządzania uprzednio zajętą rzeczą lub prawem majątkowym wchodzących w skład majątku wspólnego oraz zakazie realizacji tego prawa majątkowego poza częścią wolną od zajęcia.

Art. 27f. § 1. W sprawie odpowiedzialności majątkiem wspólnym małżonkowi zobowiązanego przysługuje prawo sprzeciwu. Podstawą sprzeciwu jest ograniczenie, zniesienie, wyłączenie lub ustanie odpowiedzialności całością albo częścią majątku wspólnego. W sprzeciwie określa się istotę i zakres żądania oraz dowody uzasadniające to żądanie.

§ 2. W przypadku egzekucji z nieruchomości wchodzącej w skład majątku wspólnego sprzeciw wnosi się nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia małżonkowi zobowiązanego wezwania zgodnie z art. 110c § 2a.

§ 3. Sprzeciw wnosi się do wierzyciela za pośrednictwem organu egzekucyjnego. Sprzeciw może być wniesiony jeden raz w postępowaniu egzekucyjnym.

§ 4. Wierzyciel zawiadamia zobowiązanego o wniesieniu sprzeciwu przez małżonka zobowiązanego.

§ 5. Wierzyciel wydaje postanowienie w sprawie sprzeciwu małżonka zobowiązanego, w którym:

- 1) oddala sprzeciw;
- 2) uznaje sprzeciw:
 - a) w całości,
 - b) w części i w pozostałym zakresie oddala sprzeciw.

§ 6. Postanowienie w sprawie sprzeciwu małżonka zobowiązanego doręcza się temu małżonkowi i zobowiązanemu. Na postanowienie o oddaleniu sprzeciwu małżonka zobowiązanego małżonkowi zobowiązanego przysługuje zażalenie.

§ 7. Jeżeli postanowienie w sprawie sprzeciwu małżonka zobowiązanego stanie się ostateczne, wierzyciel niezwłocznie zawiadamia organ egzekucyjny o sposobie i dacie ostatecznego rozpatrzenia tego sprzeciwu.

Art. 27g. § 1. Małżonkowi zobowiązanego przysługują prawa zobowiązanego w egzekucji z majątku wspólnego z chwilą wniesienia do organu egzekucyjnego sprzeciwu albo wniosku, o którym mowa w art. 27e § 4, albo doręczenia małżonkowi zobowiązanego zawiadomienia o zajęciu prawa majątkowego u dłużnika zajętej wierzytelności, protokołu zajęcia prawa majątkowego, protokołu zajęcia i odbioru ruchomości lub protokołu odbioru dokumentu.

§ 2. Do czasu zawiadomienia organu egzekucyjnego, o którym mowa w art. 27f § 7, sprzedaży lub wykonaniu podlega wyłącznie odpowiednio rzecz lub prawo majątkowe wchodzące w skład majątku osobistego zobowiązanego.

§ 3. Przepisu § 2 nie stosuje się do wchodzącej w skład majątku wspólnego ruchomości ulegającej szybkiemu zepsuciu albo ruchomości, nad którą sprawowanie dozoru lub której przechowywanie powodowałoby wydatki niewspółmierne do jej wartości lub znaczne obniżenie jej wartości.

Art. 27h. § 1. W przypadku ostatecznego oddalenia sprzeciwu małżonka zobowiązanego organ egzekucyjny:

- 1) poucza małżonka zobowiązanego o zakazie rozporządzania uprzednio zajętą rzeczą lub prawem majątkowym wchodzącymi w skład majątku wspólnego, chyba że został uprzednio pouczony zgodnie z art. 27e § 4;
- 2) kontynuuje egzekucję z majątku wspólnego przez realizację zastosowanego środka egzekucyjnego lub zastosowanie kolejnego środka egzekucyjnego.

§ 2. W przypadku ostatecznego uznania sprzeciwu małżonka zobowiązanego w całości albo w części organ egzekucyjny:

- 1) uchyla czynność egzekucyjną odpowiednio w całości albo w części, jeżeli osoba trzecia nie nabyła rzeczy lub prawa majątkowego w egzekucji z majątku wspólnego;
- 2) usuwa stwierdzoną wadę czynności egzekucyjnej.

Art. 27i. § 1. Jeżeli prawo własności rzeczy lub inne prawo majątkowe obciążone zastawem skarbowym lub hipoteką przymusową zabezpieczającymi należność pieniężną i odsetki z tytułu niezapłacenia jej w terminie zostało przeniesione na inny podmiot, podstawą do prowadzenia egzekucji z tej rzeczy lub prawa majątkowego jest:

- 1) tytuł wykonawczy wystawiony na zobowiązanego;
- 2) kolejny tytuł wykonawczy wystawiony zgodnie z art. 26ca § 1 pkt 2.

§ 2. Tytuł wykonawczy, o którym mowa w § 1 pkt 1 lub 2, jest podstawą do prowadzenia egzekucji z rzeczy lub prawa majątkowego obciążonych zastawem skarbowym lub hipoteką przymusową również kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych.

§ 3. W egzekucji z rzeczy lub prawa majątkowego obciążonych zastawem skarbowym lub hipoteką przymusową podmiot, o którym mowa w § 1, uczestniczy na prawach zobowiązanego. Przepis art. 27e § 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 27j. Podmiotowi będącemu w dniu zajęcia właścicielem rzeczy lub posiadaczem prawa majątkowego, o których mowa w art. 27i § 1, przysługuje prawo sprzeciwu. Podstawą sprzeciwu jest ograniczenie, wyłączenie lub ustanie odpowiedzialności rzeczą lub prawem majątkowym. Przepisy art. 27f § 1 zdanie trzecie, § 2, 3 i 5–7 oraz art. 27h stosuje się odpowiednio.

Art. 27k. § 1. Podstawą do prowadzenia egzekucji z rzeczy lub prawa majątkowego podmiotu, który uzyskał korzyść majątkową, jest:

- 1) tytuł wykonawczy wystawiony na zobowiązanego;
- 2) kolejny tytuł wykonawczy wystawiony zgodnie z art. 26ca § 1 pkt 3.

§ 2. Tytuł wykonawczy, o którym mowa w § 1 pkt 1 lub 2, jest podstawą do prowadzenia egzekucji z rzeczy lub prawa majątkowego należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych.

§ 3. W egzekucji z rzeczy lub prawa majątkowego podmiot, który uzyskał korzyść majątkową, uczestniczy na prawach zobowiązanego. Przepis art. 27e § 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 27l. Podmiotowi, który uzyskał korzyść majątkową, przysługuje prawo sprzeciwu. Podstawą sprzeciwu jest ograniczenie, wyłączenie lub ustanie jego odpowiedzialności. Przepisy art. 27f § 1 zdanie trzecie, § 2, 3 i 5–7 oraz art. 27h stosuje się odpowiednio.

Art. 28. We wniosku o wszczęcie egzekucji administracyjnej wierzyciel może wskazać środek egzekucyjny. Wierzyciel powinien wskazać środek egzekucyjny, gdy wniosek dotyczy egzekucji obowiązku o charakterze niepieniężnym.

Art. 28a. W przypadku przejścia obowiązku objętego tytułem wykonawczym na następcę prawnego zobowiązanego, postępowanie egzekucyjne jest kontynuowane, a dokonane czynności egzekucyjne pozostają w mocy. Zastosowanie dalszych środków egzekucyjnych może jednak nastąpić po wystawieniu przez wierzyciela nowego tytułu wykonawczego i skierowaniu go do organu egzekucyjnego wraz z urzędowym dokumentem wykazującym przejście dochodzonego obowiązku na następcę prawnego.

Art. 28b. § 1. Jeżeli w trakcie postępowania egzekucyjnego zostanie wydana decyzja, postanowienie lub inne orzeczenie określające lub ustalające inną wysokość należności pieniężnej niż objęta tytułem wykonawczym albo zostanie złożona korekta dokumentu, o którym mowa w art. 3a § 1, powodująca zwiększenie wysokości należności pieniężnej, wierzyciel niezwłocznie sporządza zmieniony tytuł wykonawczy.

§ 1a. Jeżeli w trakcie postępowania egzekucyjnego należności pieniężnej, o której mowa w art. 2 § 1 pkt 8 lit. g oraz i, organ państwa członkowskiego wyda decyzję lub inne orzeczenie ustalające inną wysokość należności niż objęta tytułem wykonawczym, wierzyciel niezwłocznie sporządza zmieniony tytuł wykonawczy.

§ 1b. Jeżeli decyzja o rozłożeniu na raty zapłaty należności pieniężnej została wydana przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego i wierzyciel wystawił tytuł wykonawczy na należność z tytułu niezapłaconej raty wynikającej z tej decyzji, to w przypadku niezapłacenia innej raty wynikającej z tej decyzji i zwiększenia dochodzonej należności pieniężnej wierzyciel niezwłocznie sporządza zmieniony tytuł wykonawczy.

§ 2. W przypadku złożenia korekty dokumentu, o którym mowa w art. 3a § 1, powodującej zmniejszenie wysokości należności pieniężnej organ egzekucyjny kontynuuje postępowanie egzekucyjne, przy czym czynności egzekucyjne ograniczają się do kwoty pozostałej do wyegzekwowania.

§ 3. W zmienionym tytule wykonawczym wierzyciel wskazuje wysokość należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie oraz kosztów upomnienia należnych na dzień wystawienia zmienionego tytułu wykonawczego. W zmienionym tytule wykonawczym wskazuje się również dane dotyczące pozostałych należności pieniężnych, które nie uległy zmianie.

Art. 28c. W przypadku skierowania do organu egzekucyjnego zmienionego tytułu wykonawczego, zmienionego jednolitego tytułu wykonawczego lub zmienionego zagranicznego tytułu wykonawczego, dokonane czynności egzekucyjne pozostają w mocy, a uprzednio wszczęta egzekucja administracyjna jest kontynuowana przez realizację zastosowanych środków egzekucyjnych oraz stosowanie kolejnych środków egzekucyjnych.

Art. 28d. § 1. Jeżeli zobowiązany będący przedsiębiorcą zmarł po wszczęciu postępowania egzekucyjnego i zarządca przedsiębiorstwa w spadku prowadzi przedsiębiorstwo w spadku albo dokonuje czynności, o których mowa w art. 13 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw, postępowanie egzekucyjne jest kontynuowane, a dokonane czynności egzekucyjne pozostają w mocy. Podjęcie dalszych czynności egzekucyjnych oraz zastosowanie środków egzekucyjnych może nastąpić po wydaniu postanowienia o przystąpieniu do egzekucji w stosunku do przedsiębiorstwa w spadku.

§ 2. Postanowienie, o którym mowa w § 1, doręcza się zarządcy przedsiębiorstwa w spadku. Na postanowienie przysługuje zażalenie.

§ 3. Tytuł wykonawczy wraz z postanowieniem, o którym mowa w § 1, uprawnia do przeprowadzenia egzekucji w stosunku do przedsiębiorstwa w spadku. Prawa i obowiązki zobowiązanego wykonuje zarządca przedsiębiorstwa w spadku.

Art. 29. § 1. Organ egzekucyjny bada z urzędu dopuszczalność egzekucji administracyjnej; organ ten nie jest natomiast uprawniony do badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym.

§ 2. Organ egzekucyjny niebędący jednocześnie wierzycielem nie przystępuje do egzekucji i zawiadamia wierzyciela o przyczynach nieprzystąpienia do egzekucji, jeżeli:

- 1) obowiązek, którego dotyczy tytuł wykonawczy, nie podlega egzekucji administracyjnej;
- 2) organ egzekucyjny uprawdopodobni, że egzekucja administracyjna będzie bezskuteczna z powodu braku majątku lub źródła dochodu zobowiązanego, z których jest możliwe wyegzekwowanie środków pieniężnych przewyższających koszty egzekucyjne;
- 3) tytuł wykonawczy nie spełnia wymogów określonych w art. 27 § 1 i 2.

§ 2a. Na wniosek wierzyciela niebędącego jednocześnie organem egzekucyjnym, złożony w terminie 14 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o przyczynach nieprzystąpienia do egzekucji, organ egzekucyjny wydaje postanowienie o nieprzystąpieniu do egzekucji lub przystępuje do egzekucji. Na postanowienie o nieprzystąpieniu do egzekucji wierzycielowi przysługuje zażalenie.

§ 3. (uchylony)

Art. 29a. § 1. Jeżeli dochodzenie należności pieniężnych na wniosek państwa członkowskiego lub państwa trzeciego stwarza szczególne problemy, powoduje powstanie znacząco wysokich wydatków egzekucyjnych lub wiąże się ze zwalczaniem zorganizowanej grupy albo związku mających na celu popełnienie przestępstwa, organ egzekucyjny może wystąpić do centralnego biura łącznikowego o uzgodnienie z państwem członkowskim lub państwem trzecim zakresu oraz sposobu pokrycia wydatków egzekucyjnych powstałych lub mogących powstać w ramach udzielania pomocy na podstawie ustawy o wzajemnej pomocy, przedstawiając jednocześnie:

- 1) szczegółowe zestawienie wydatków egzekucyjnych;
- 2) numer rachunku bankowego organu egzekucyjnego, na który ma być przekazana kwota wydatków.

§ 2. Do momentu uzgodnienia, o którym mowa w § 1, organ egzekucyjny może nie podejmować czynności egzekucyjnych.

Art. 30. Organ egzekucyjny w egzekucji obowiązku o charakterze niepieniężnym może zastosować inny środek egzekucyjny niż wskazany we wniosku, jeżeli jest mniej uciążliwy dla zobowiązanego, a prowadzi bezpośrednio do wykonania obowiązku. O powyższym organ egzekucyjny zawiadamia wierzyciela niebędącego jednocześnie organem egzekucyjnym.

Art. 31. § 1. Organ egzekucyjny może zlecić organowi rekwizycyjnemu wykonanie czynności egzekucyjnych w zakresie składników majątku zobowiązanego znajdujących się na terenie działania tego organu. Organ egzekucyjny zlecający wykonanie czynności egzekucyjnych sporządza odpis tytułu wykonawczego oznaczając cel, któremu ma służyć, i jego liczbę porządkową, a także określa kwotowo zakres zlecenia.

§ 1a. Organ rekwizycyjny wykonuje prawa i obowiązki organu egzekucyjnego w zakresie zleconych czynności egzekucyjnych.

§ 2. Egzekutor obowiązany jest przed rozpoczęciem czynności egzekucyjnych bez wezwania okazać zobowiązanemu zaświadczenie organu egzekucyjnego lub legitymację służbową, upoważniającą do czynności egzekucyjnych.

Art. 32. Organ egzekucyjny lub egzekutor, przystępując do czynności egzekucyjnych, doręcza zobowiązanemu odpis tytułu wykonawczego, o ile nie został wcześniej doręczony.

Art. 32a. § 1. Jeżeli zostało wszczęte postępowanie w sprawie istnienia lub wysokości dochodzonej należności pieniężnej, wierzyciel zawiadamia o tym organ egzekucyjny, wskazując, w jakim zakresie egzekwowana należność pieniężna nie została zaskarżona.

§ 2. Zawiadomienie, o którym mowa w § 1, powoduje zawieszenie postępowania egzekucyjnego w części dotyczącej przedmiotu sporu do czasu ostatecznego zakończenia postępowania, o ile wierzyciel nie wystąpi z uzasadnionym wnioskiem o dalsze prowadzenie postępowania egzekucyjnego lub podjęcie zawieszonego postępowania egzekucyjnego.

§ 3. W okresie zawieszenia postępowania egzekucyjnego, o którym mowa w § 2, organ egzekucyjny prowadzący to postępowanie może z urzędu lub na wniosek wierzyciela dokonać zabezpieczenia, na podstawie tytułu wykonawczego stanowiącego podstawę wszczęcia tego postępowania, poprzez zastosowanie sposobu zabezpieczenia odpowiadającego środkowi egzekucyjnemu, do którego stosowania jest uprawniony. W pozostałym zakresie, z wyłączeniem hipoteki przymusowej, zabezpieczenia dokonuje naczelnik urzędu skarbowego, na wniosek organu egzekucyjnego prowadzącego postępowanie egzekucyjne, na podstawie dalszego tytułu wykonawczego.

§ 3a. W zakresie należności pieniężnych, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 8 lit. g oraz i, przepisu § 3 nie stosuje się.

§ 4. Przepisy § 1–3 nie mają zastosowania do postępowania egzekucyjnego wszczętego na podstawie tytułu wykonawczego wystawionego na podstawie decyzji nieostatecznej, której nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

Art. 32aa. § 1. Wierzyciel niezwłocznie zawiadamia organ egzekucyjny o:

- 1) zmianie wysokości należności pieniężnej objętej tytułem wykonawczym wynikającej z jej wygaśnięcia w całości albo w części, w szczególności gdy wygaśnięcie jest wynikiem:
 - a) wyegzekwowania należności pieniężnej przez inny organ egzekucyjny,
 - b) korekty dokumentu, o którym mowa w art. 3a § 1, powodującej zmniejszenie wysokości należności pieniężnej,
 - c) przedawnienia należności pieniężnej,
 - d) zapłaty wierzycielowi należności pieniężnej;
- 2) zdarzeniu powodującym zawieszenie lub umorzenie postępowania egzekucyjnego;
- 3) zdarzeniu powodującym ustanie przyczyny zawieszenia postępowania egzekucyjnego;
- 4) okresie, za który nie nalicza się odsetek z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej, w wyniku zdarzenia zaistniałego po dniu wystawienia tytułu wykonawczego;
- 5) uzyskanej informacji o składniku majątkowym lub źródle dochodu zobowiązanego;
- 6) zmianie danych dotyczących zobowiązanego, o których mowa w art. 27 § 1 pkt 2, w zakresie niezbędnym do prowadzenia egzekucji administracyjnej.

§ 2. Jeżeli informacje, o których mowa w art. 26 § 1e pkt 4–4c oraz 6–8, nie zostały przekazane wraz z wnioskiem egzekucyjnym i tytułem wykonawczym, wierzyciel przekazuje je niezwłocznie organowi egzekucyjnemu.

Art. 32b. § 1. W przypadkach określonych w art. 32a § 1, jeżeli w toku postępowania egzekucyjnego wystąpiono z wnioskiem o odzyskanie należności pieniężnych do państwa członkowskiego lub państwa trzeciego, organ egzekucyjny informuje to państwo o okolicznościach, o których mowa w art. 32a § 1, wskazując, w jakim zakresie należność pieniężna objęta wnioskiem nie została zaskarżona.

§ 2. Organ egzekucyjny może wystąpić, z urzędu lub na wniosek wierzyciela, z wnioskiem o podjęcie środków zabezpieczających zaskarżoną część należności pieniężnych na zasadach określonych w ustawie o wzajemnej pomocy lub z uzasadnionym wnioskiem o dalsze odzyskiwanie tych należności.

Art. 32c. § 1. Jeżeli wszczęto procedurę wzajemnego porozumiewania, a wynik tej procedury może mieć wpływ na egzekwowany obowiązek będący przedmiotem wniosku państwa członkowskiego lub państwa trzeciego o odzyskanie należności pieniężnych, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 8 lit. a–f i pkt 9, postępowanie egzekucyjne ulega zawieszeniu do czasu zakończenia procedury wzajemnego porozumiewania, chyba że zachodzi potrzeba natychmiastowego wyegzekwowania tych należności w związku z oszustwem lub niewypłacalnością.

§ 2. W okresie zawieszenia postępowania egzekucyjnego w przypadku, o którym mowa w § 1, organ egzekucyjny może z urzędu lub na wniosek wierzyciela dokonać zabezpieczenia należności pieniężnych, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 8 lit. a–f i pkt 9.

Art. 33. § 1. Zobowiązanemu przysługuje prawo wniesienia do wierzyciela, za pośrednictwem organu egzekucyjnego, zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej.

§ 2. Podstawą zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej jest:

- 1) nieistnienie obowiązku;
- 2) określenie obowiązku niezgodnie z treścią obowiązku wynikającego z:
 - a) orzeczenia, o którym mowa w art. 3 i art. 4,
 - b) dokumentu, o którym mowa w art. 3a § 1,
 - c) przepisu prawa, jeżeli obowiązek wynika bezpośrednio z tego przepisu;
- 3) błąd co do zobowiązanego;
- 4) brak uprzedniego doręczenia zobowiązanemu upomnienia, jeżeli jest wymagane;
- 5) wygaśnięcie obowiązku w całości albo w części;

- 6) brak wymagalności obowiązku w przypadku:
- odroczenia terminu wykonania obowiązku,
 - rozłożenia na raty spłaty należności pieniężnej,
 - wystąpienia innej przyczyny niż określona w lit. a i b.

§ 3. W egzekucji administracyjnej należności pieniężnych, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 8 i 9, przepisów § 1 i 2 nie stosuje się. Przepis art. 17a stosuje się.

§ 4. Zarzut w sprawie egzekucji administracyjnej określa istotę i zakres żądania oraz dowody uzasadniające to żądanie.

§ 5. Zarzut w sprawie egzekucji administracyjnej wnosi się niepóźniej niż:

- w terminie 30 dni od dnia wyegzekwowania w całości obowiązku, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych;
- do dnia wykonania w całości obowiązku o charakterze niepieniężnym lub zapłaty w całości należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych;
- w terminie 7 dni od dnia doręczenia zobowiązanemu postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego w całości albo w części.

Art. 34. § 1. Organ egzekucyjny niezwłocznie przekazuje wierzycielowi zarzut w sprawie egzekucji administracyjnej.

§ 2. Wierzyciel wydaje postanowienie, w którym:

- oddala zarzut w sprawie egzekucji administracyjnej;
- uznaje zarzut w sprawie egzekucji administracyjnej:
 - w całości,
 - w części i w pozostałym zakresie oddala ten zarzut;
- stwierdza niedopuszczalność zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej, jeżeli:
 - zarzut jest albo był przedmiotem rozpatrzenia w odrębnym postępowaniu podatkowym, administracyjnym lub sądowym,
 - zobowiązany kwestionuje w całości albo w części wymagalność należności pieniężnej z uwagi na jej wysokość ustaloną lub określoną w orzeczeniu, od którego przysługuje środek zaskarżenia.

§ 3. Na postanowienie w sprawie zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej przysługuje zażalenie.

§ 4. Organ egzekucyjny po otrzymaniu zawiadomienia o wydaniu ostatecznego postanowienia o:

- oddaleniu zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej albo stwierdzeniu jego niedopuszczalności – kontynuuje postępowanie egzekucyjne albo podejmuje zawieszone postępowanie egzekucyjne;
- uznaniu zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej, o którym mowa w art. 33 § 2 pkt 6, jeżeli przyczyna braku wymagalności obowiązku, niemająca charakteru trwałego, wystąpiła po wszczęciu egzekucji administracyjnej – zawiesza postępowanie egzekucyjne w całości albo w części;
- uznaniu zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej, o którym mowa w:
 - art. 33 § 2 pkt 1–5,
 - art. 33 § 2 pkt 6, jeżeli przyczyna braku wymagalności obowiązku ma charakter trwały lub wystąpiła przed wszczęciem egzekucji administracyjnej

– umarza postępowanie egzekucyjne w całości albo w części.

Art. 34a. Wierzyciel z urzędu występuje do organu egzekucyjnego o umorzenie postępowania egzekucyjnego w całości albo w części w przypadku wystąpienia przyczyny określonej w:

- art. 33 § 2 pkt 1–5;
- art. 33 § 2 pkt 6, jeżeli przyczyna braku wymagalności obowiązku ma charakter trwały lub wystąpiła przed wszczęciem egzekucji administracyjnej.

Art. 34b. Nie umarza się postępowania egzekucyjnego z przyczyny, o której mowa w art. 33 § 2 pkt 5, zaistniałej po wszczęciu tego postępowania, jeżeli koszty egzekucyjne powstałe przed dniem zaistnienia tej przyczyny oraz koszty upomnienia nie zostały wyegzekwowane, zapłacone lub umorzone.

Art. 35. § 1. Wniesienie przez zobowiązanego zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej, niepóźniej niż w terminie 7 dni od dnia doręczenia odpisu tytułu wykonawczego, zawiesza postępowanie egzekucyjne w całości albo w części

z dniem doręczenia tego zarzutu organowi egzekucyjnemu do czasu zawiadomienia tego organu o wydaniu ostatecznego postanowienia w sprawie tego zarzutu. Przepisy art. 56 § 3, art. 57 § 1 i art. 58 stosuje się odpowiednio.

§ 1a. Wierzyciel po otrzymaniu zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej może w uzasadnionych przypadkach wystąpić z wnioskiem o podjęcie zawieszonoego postępowania egzekucyjnego w całości albo w części.

§ 2. W okresie zawieszenia postępowania egzekucyjnego organ egzekucyjny prowadzący to postępowanie może z urzędu lub na wniosek wierzyciela dokonać, na podstawie tytułu wykonawczego, zabezpieczenia poprzez zastosowanie sposobu zabezpieczenia odpowiadającego środkowi egzekucyjnemu, do którego stosowania ten organ jest uprawniony. W pozostałym zakresie, z wyłączeniem hipoteki przymusowej, zabezpieczenia dokonuje naczelnik urzędu skarbowego, na wniosek organu egzekucyjnego prowadzącego postępowanie egzekucyjne, na podstawie dalszego tytułu wykonawczego.

§ 2a. W zakresie należności pieniężnych, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 8 lit. g oraz i, przepisu § 2 nie stosuje się.

§ 3. Jeżeli w toku postępowania egzekucyjnego wystąpiono o pomoc do państwa członkowskiego lub państwa trzeciego z wnioskiem o odzyskanie należności pieniężnych, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 8 lit. a–f i pkt 9, organ egzekucyjny informuje to państwo o okolicznościach, o których mowa w § 1.

§ 4. W przypadku określonym w § 3 organ egzekucyjny może, z urzędu lub na wniosek wierzyciela, wystąpić z wnioskiem o podjęcie środków zabezpieczających należności pieniężne na zasadach określonych w ustawie o wzajemnej pomocy lub z uzasadnionym wnioskiem o dalsze odzyskiwanie tych należności.

Art. 35a. Jeżeli ze względu na rodzaj egzekwowanej należności dopuszczalne jest kwestionowanie istnienia lub wysokości tej należności w drodze powództwa, a zobowiązany wniesie takie powództwo do sądu, wierzyciel po otrzymaniu powództwa zawiadamia o tym organ egzekucyjny, żądając wstrzymania postępowania egzekucyjnego do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy przez sąd.

Art. 36. § 1. W zakresie niezbędnym do wszczęcia lub prowadzenia postępowania egzekucyjnego oraz udzielania pomocy na podstawie ustawy o wzajemnej pomocy organ egzekucyjny lub wierzyciel, o którym mowa w art. 5, może żądać od uczestników postępowania informacji i wyjaśnień, jak również zwracać się o udzielenie informacji do organów administracji publicznej oraz jednostek organizacyjnych im podległych lub podporządkowanych, a także innych podmiotów.

§ 1a. Informacje i wyjaśnienia, o których mowa w § 1, udzielane są nieodpłatnie przez uczestników postępowania egzekucyjnego oraz organy administracji publicznej i jednostki im podległe lub przez nie nadzorowane.

§ 1b. Udostępnianie informacji przez organy i jednostki, o których mowa w § 1a, oraz dłużników zajętej wierzytelności nie narusza obowiązku zachowania przez nich tajemnicy określonej w odrębnych przepisach.

§ 1c. Na żądanie organu egzekucyjnego lub centralnego biura łącznikowego banki są obowiązane do przekazywania informacji dotyczących zobowiązanego lub podmiotu, o którym mowa w art. 3 pkt 8 ustawy o wzajemnej pomocy, w zakresie:

- 1) posiadanych rachunków bankowych lub posiadanych pełnomocnictw do dysponowania rachunkami bankowymi, liczby tych rachunków lub pełnomocnictw, obrotów i stanów tych rachunków, z podaniem wpływów, obciążeń rachunków i ich tytułów oraz odpowiednio ich nadawców i odbiorców;
- 2) posiadanych rachunków pieniężnych, rachunków papierów wartościowych lub posiadanych pełnomocnictw do dysponowania takimi rachunkami, liczby tych rachunków, a także obrotów i stanów tych rachunków;
- 3) zawartych umów kredytowych lub umów pożyczki, z podaniem wysokości zobowiązań wynikających z tych kredytów lub pożyczek, celów, na jakie zostały udzielone, i sposobu zabezpieczenia ich spłaty, a także umów depozytowych i umów udostępniania skrytek sejfowych;
- 4) nabytych za pośrednictwem banków akcji Skarbu Państwa lub obligacji Skarbu Państwa, a także obrotu tymi papierami wartościowymi;
- 5) obrotu wydawanymi przez banki certyfikatami depozytowymi lub innymi papierami wartościowymi.

§ 1ca. Jeżeli zgodnie z odrębnymi przepisami odpowiedzialność zobowiązanego za należność pieniężną i odsetki z tytułu niezapłacenia jej w terminie obejmuje jego majątek osobisty i majątek wspólny, organ egzekucyjny lub centralne biuro łącznikowe może żądać od banków informacji dotyczących małżonka zobowiązanego w zakresie, o którym mowa w § 1c.

§ 1d. Przepisy § 1c i 1ca stosuje się odpowiednio do spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz podmiotów prowadzących rachunki papierów wartościowych lub inne rachunki, na których zapisane są instrumenty finansowe, a także rachunki pieniężne.

§ 1e. Jeżeli zgodnie z odrębnymi przepisami odpowiedzialność zobowiązanego za należność pieniężną i odsetki z tytułu niezapłacenia jej w terminie obejmuje jego majątek osobisty i majątek wspólny, organ egzekucyjny lub wierzyciel może żądać od zobowiązanego lub jego małżonka informacji dotyczących małżeńskiego ustroju majątkowego, a w przypadku

istnienia wspólności majątkowej – danych małżonka zobowiązanego oraz informacji o składnikach majątku wspólnego, w zakresie niezbędnym do wszczęcia lub prowadzenia egzekucji z majątku wspólnego.

§ 2. Od wykonania żądania określonego w § 1 można uchylić się w takim zakresie, w jakim według przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego można odmówić zeznań w charakterze świadka albo odpowiedzi na zadane pytanie.

§ 3. W przypadku niewykonania w całości obowiązku podlegającego egzekucji administracyjnej zobowiązany ma obowiązek niezwłocznie zawiadomić o zmianie adresu miejsca zamieszkania lub siedziby:

- 1) wierzyciela – po doręczeniu upomnienia;
- 2) organ egzekucyjny – po doręczeniu odpisu tytułu wykonawczego.

§ 4. W razie niewykonania obowiązku zawiadomienia, o którym mowa w § 3, doręczenie pisma wierzyciela lub organu egzekucyjnego pod dotychczasowym adresem jest skuteczne. O obowiązku zawiadomienia, o którym mowa w § 3, oraz o skutkach jego niewykonania poucza się zobowiązanego, doręczając mu odpowiednio upomnienie lub odpis tytułu wykonawczego.

Art. 37. (uchylony)

Art. 37a. (uchylony)

Art. 37b. § 1. W zakresie niezbędnym do wszczęcia lub prowadzenia egzekucji administracyjnej organ egzekucyjny lub wierzyciel wzywa zobowiązanego do złożenia oświadczenia o posiadanym majątku i źródłach dochodu oraz o prawdziwości i zupełności tego oświadczenia.

§ 2. Oświadczenie składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, w wyznaczonym terminie, pisemnie lub ustnie do protokołu.

§ 3. Wezwanie, o którym mowa w § 1, zawiera pouczenie zobowiązanego o odpowiedzialności porządkowej za niezłożenie oświadczenia i o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia oraz informacje umożliwiające złożenie prawdziwego i zupełnego oświadczenia o posiadanym majątku i źródłach dochodu.

§ 4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, elementy zawarte w wezwaniu do złożenia oświadczenia, o którym mowa w § 1 i art. 6 § 1d, oraz w tych oświadczeniach, mając na względzie zapewnienie prawidłowości pouczenia zobowiązanego o skutkach niezłożenia oświadczenia albo złożenia fałszywego oświadczenia oraz prawdziwości i zupełności tych oświadczeń.

Art. 37c. § 1. Rozporządzenie rzeczą lub prawem majątkowym po ich zajęciu nie ma wpływu na dalszą egzekucję z tej rzeczy lub prawa majątkowego. Nabywca rzeczy lub prawa majątkowego może uczestniczyć w egzekucji z tej rzeczy lub prawa majątkowego na prawach zobowiązanego. Czynności egzekucyjne podjęte w ramach tej egzekucji są skuteczne wobec zobowiązanego i nabywcy rzeczy lub prawa majątkowego.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się również do rozporządzenia rzeczą lub prawem majątkowym, którego skutek nastąpił po zajęciu tej rzeczy lub prawa majątkowego. Przepis ten nie uchybia przepisom o ochronie nabywców w dobrej wierze.

§ 3. Obciążenie rzeczy lub prawa majątkowego przez zobowiązanego po ich zajęciu jest nieważne, a zabezpieczona wierzytelność nie korzysta z pierwszeństwa zaspokojenia przewidzianego dla należności pieniężnych zabezpieczonych zastawem lub hipoteką.

§ 4. Przepisy § 1–3 stosuje się odpowiednio do udziału we współwłasności rzeczy lub prawa majątkowego.

Art. 38. § 1. Kto, nie będąc zobowiązanym, rości sobie prawa do rzeczy lub prawa majątkowego, z którego prowadzi się egzekucję administracyjną, może wystąpić do organu egzekucyjnego – w terminie czternastu dni od dnia uzyskania wiadomości o czynności egzekucyjnej skierowanej do tej rzeczy lub tego prawa – z żądaniem ich wyłączenia spod egzekucji, przedstawiając lub powołując dowody na poparcie swego żądania.

§ 1a. Do żądania wyłączenia spod egzekucji rzeczy lub prawa majątkowego, złożonego po upływie terminu, o którym mowa w § 1, przepisu art. 17 § 1c nie stosuje się.

§ 2. Organ egzekucyjny rozpoznaje żądanie i wyda postanowienie w sprawie wyłączenia w terminie czternastu dni od dnia złożenia żądania. Termin ten może być przedłużony o dalsze czternaście dni, gdy zbadanie dowodów w tym terminie nie było możliwe.

§ 3. Do czasu wydania postanowienia w sprawie wyłączenia organ egzekucyjny zaniecha dalszych czynności egzekucyjnych w stosunku do rzeczy lub prawa majątkowego, których wyłączenia żądano; jednakże dokonane czynności egzekucyjne pozostają w mocy.

§ 4. Przepisy § 1–3 stosuje się odpowiednio w przypadku zgłoszenia roszczeń do rzeczy lub praw majątkowych zajętych w celu zabezpieczenia.

Art. 39. Jeżeli w egzekucji obowiązku o charakterze niepieniężnym rzecz lub prawo majątkowe, których wyłączenia spod egzekucji żądano, zostały również objęte środkiem egzekucyjnym wskazanym przez wierzyciela, organ egzekucyjny doręcza mu postanowienie o wyłączeniu. Na to postanowienie przysługuje wierzycielowi zażalenie. Do czasu rozstrzygnięcia zażalenia dokonane czynności egzekucyjne pozostają w mocy.

Art. 40. § 1. Na postanowienie organu egzekucyjnego w sprawie odmowy wyłączenia spod egzekucji rzeczy lub prawa majątkowego przysługuje zażalenie osobie, o której mowa w art. 38 § 1.

§ 2. Na ostateczne postanowienie w sprawie odmowy wyłączenia rzeczy lub prawa majątkowego nie przysługuje skarga do sądu administracyjnego. Osobie, której żądanie wyłączenia rzeczy lub prawa nie zostało uwzględnione, przysługuje natomiast prawo żądania zwolnienia ich od zabezpieczenia lub egzekucji administracyjnej w trybie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego. Osoba ta odpis pozwu o zwolnienie kieruje równocześnie do organu egzekucyjnego.

Art. 41. § 1. Do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia żądania w sprawie wyłączenia spod egzekucji rzeczy lub prawa majątkowego i w okresie 14 dni po tym rozstrzygnięciu oraz w okresie od dnia skierowania do organu egzekucyjnego pozwu, o którym mowa w art. 40 § 2, do dnia uprawomocnienia się orzeczenia sądu w sprawie wyłączenia spod egzekucji objęte żądaniem wyłączenia rzeczy nie mogą być sprzedane, a prawa majątkowe wykonywane.

§ 2. Jeżeli rzecz objęta żądaniem wyłączenia ulega szybkiemu zepsuciu, może ona być sprzedana w trybie przewidzianym dla sprzedaży ruchomości w przepisach o egzekucji należności pieniężnych przed rozstrzygnięciem żądania wyłączenia, a osiągniętą ze sprzedaży kwotę składa się do depozytu organu egzekucyjnego. W przypadku nieuwzględnienia żądania wyłączenia egzekucję prowadzi się do kwoty złożonej do depozytu.

§ 3. Przepis § 2 stosuje się odpowiednio do ruchomości oznaczonych co do gatunku, których przechowywanie powoduje wydatki niewspółmierne do ich wartości albo powodowałoby znaczne obniżenie ich wartości.

Art. 42. W postępowaniu dotyczącym egzekucji należności pieniężnej osoba, która żąda wyłączenia rzeczy lub prawa majątkowego, może wpłacić do depozytu organu egzekucyjnego kwotę, na jaką zostały one oszacowane, albo kwotę równą należności pieniężnej łącznie z kosztami egzekucyjnymi. Organ egzekucyjny uchyli wówczas czynności egzekucyjne odnośnie do rzeczy lub prawa, których żądanie wyłączenia dotyczy, co nie wpływa na dalszy tok postępowania o wyłączenie. W razie uwzględnienia żądania wyłączenia, kwota złożona do depozytu podlega zwrotowi. Jeżeli żądanie wyłączenia nie zostanie uwzględnione, egzekucję prowadzi się do kwoty złożonej do depozytu.

Art. 43. Jeżeli w postępowaniu dotyczącym egzekucji należności pieniężnej zostało zgłoszone, zgodnie z art. 38 § 1, żądanie wyłączenia spod egzekucji rzeczy lub prawa majątkowego z tej przyczyny, że znajduje się we władaniu innej osoby na podstawie umowy zastawu lub prawa użytkowania ustanowionego w wyniku umowy o dożywocie, a żądanie to nie zostało uwzględnione, wierzytelność zabezpieczona zastawem oraz wartość prawa użytkowania podlega zaspokojeniu z kwoty uzyskanej z egzekucji, z uwzględnieniem prawa pierwszeństwa zaspokojenia przysługującego z mocy ustawy należności pieniężnych.

Art. 44. Żądanie wyłączenia spod egzekucji rzeczy lub prawa majątkowego nie może być zgłoszone, jeżeli z rzeczy lub prawa przeprowadzona została egzekucja przez sprzedaż rzeczy lub wykonanie prawa majątkowego.

Art. 45. § 1. Organ egzekucyjny i egzekutor są obowiązani odstąpić od czynności egzekucyjnych, jeśli zobowiązany okazał dowody stwierdzające wykonanie, umorzenie, wygaśnięcie lub nieistnienie obowiązku, odroczenie terminu wykonania obowiązku, rozłożenie na raty spłaty należności pieniężnych, albo gdy zachodzi błąd co do osoby zobowiązanego. Organ egzekucyjny zawiadamia wierzyciela o odstąpieniu od czynności egzekucyjnych.

§ 2. Organ egzekucyjny i egzekutor są obowiązani odstąpić od egzekucji ze składnika majątkowego zobowiązanego, jeżeli okazał on dowody stwierdzające częściowe wykonanie obowiązku lub umorzenie należności pieniężnej, a wartość zajętego składnika majątkowego znacznie przekracza kwotę ostatecznie dochodzonej należności i zobowiązany posiada inne składniki majątkowe, z których egzekucja może być prowadzona.

§ 3. Organ egzekucyjny zawiadamia wierzyciela o odstąpieniu od czynności egzekucyjnych i na jego żądanie wydaje postanowienie w sprawie odstąpienia od czynności egzekucyjnych. Na postanowienie to przysługuje zażalenie wierzycielowi niebędącemu jednocześnie organem egzekucyjnym.

Art. 46. § 1. Organ egzekucyjny i egzekutor może w razie potrzeby wezwać, w pilnych przypadkach także ustnie, pomocy organu Policji, Straży Granicznej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Agencji Wywiadu, jeżeli natrafił na opór, który uniemożliwia lub utrudnia przeprowadzenie egzekucji, albo jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie,

że na taki opór natrafi. Jeżeli opór stawia żołnierz w czynnej służbie wojskowej, należy wezwać pomocy właściwego organu wojskowego, chyba że zwłoka grozi udaremnieniem egzekucji, a na miejscu nie ma organu wojskowego.

§ 2. Organy wymienione w § 1 nie mogą odmówić udzielenia egzekutorowi pomocy.

§ 3. Sposób udzielania pomocy organowi egzekucyjnemu i egzekutorowi przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych, przypadki, w których wymagana jest pomoc organów, sposób postępowania, tryb występowania o udzielenie pomocy, sposób jej realizacji, a także sposób dokumentowania wykonywanych czynności i rozliczania ich kosztów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) Minister Obrony Narodowej – w przypadku udzielania pomocy przez Żandarmerię Wojskową lub wojskowe organy porządkowe;
- 2) minister właściwy do spraw wewnętrznych – w przypadku udzielania pomocy przez Policję lub Straż Graniczną;
- 3) Prezes Rady Ministrów – w przypadku udzielania pomocy przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Agencję Wywiadu.

Art. 47. § 1. Jeżeli cel egzekucji prowadzonej w sprawie należności pieniężnej lub wydania rzeczy tego wymaga, organ egzekucyjny zarządzi otwarcie środków transportu zobowiązanego, lokali i innych pomieszczeń zajmowanych przez zobowiązanego oraz schowków w tych środkach, lokalach i pomieszczeniach.

§ 2. Przeszukania rzeczy, środków transportu, lokali i innych pomieszczeń oraz schowków dokonuje komisja powołana przez organ egzekucyjny. Z dokonanych czynności spisuje się protokół. Zakończeniem czynności jest zabezpieczenie przeszukiwanego środka transportu, pomieszczenia lub lokalu. Protokół z dokonanych czynności przekazuje się niezwłocznie zobowiązanemu.

§ 3. Zarządzenie, o którym mowa w § 1, doręcza się zobowiązanemu.

Art. 48. § 1. Egzekutor może przeszukać odzież na osobie zobowiązanego oraz teczki, walizy i tym podobne przedmioty, które zobowiązany ma przy sobie, jeżeli egzekucja dotyczy należności pieniężnej lub wydania rzeczy.

§ 2. Przeszukanie odzieży na osobie zobowiązanego oraz jego teczek, waliz i tym podobnych przedmiotów poza mieszkaniem, przedsiębiorstwem, zakładem lub gospodarstwem zobowiązanego może nastąpić tylko na podstawie pisemnego polecenia organu egzekucyjnego. Egzekutor obowiązany jest okazać polecenie organu egzekucyjnego zobowiązanemu przed przystąpieniem do czynności egzekucyjnych.

§ 3. Jeżeli w czasie dokonywania czynności egzekucyjnych, o których mowa w § 1 i 2, egzekutor zauważy, że zobowiązany oddał poszukiwane przedmioty swemu domownikowi lub innej osobie do ukrycia, egzekutor może przeszukać odzież tej osoby oraz jej teczki, walizy i tym podobne przedmioty, jakie ona ma przy sobie.

§ 4. Przeszukanie odzieży powinno być dokonane tylko przez osobę tej samej płci co osoba przeszukiwana.

§ 5. Przeszukania odzieży na żołnierzu w czynnej służbie wojskowej albo funkcjonariuszu Policji, Służby Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego lub Straży Granicznej przeprowadza w obecności egzekutora odpowiednio żołnierz Żandarmerii Wojskowej lub wojskowego organu porządkowego albo osoba wyznaczona przez przełożonego funkcjonariusza.

Art. 49. § 1. Podczas przeszukania ma prawo być obecny zobowiązany.

§ 2. Jeżeli zobowiązany lub inna obecna przy przeszukaniu osoba zachowuje się niewłaściwie lub przeszkadza w dokonywaniu czynności egzekucyjnych, egzekutor może upomnieć, a po bezskutecznym upomnieniu wydalic z miejsca dokonywania czynności egzekucyjnych tę osobę.

Art. 49a. Przeszukanie rzeczy dokonywane jest zgodnie z celem tej czynności, z zachowaniem umiaru i poszanowania godności osób, których ta czynność dotyczy, oraz bez wyrządzania niepotrzebnych szkód i dolegliwości.

Art. 49b. § 1. Jeżeli podczas przeszukania egzekutor natrafi na dokument opatrzony klauzulą tajności, egzekutor odstępuje od jego egzekucji.

§ 2. Rzeczy, których posiadanie jest zabronione, przekazuje się właściwemu urzędowi lub instytucji.

Art. 50. § 1. W lokalach i innych pomieszczeniach organów państwowych oraz na terenach kolejowych i lotnisk można dokonywać czynności egzekucyjnych tylko po uprzednim zawiadomieniu tych organów państwowych lub zarządców

(komendantów) tych obiektów. Przepis ten nie dotyczy przypadków, gdy z mocy szczególnych przepisów organy egzekucyjne właściwe są do działania na terenach kolejowych oraz lotnisk.

§ 2. W obrębie budynków wojskowych i zajmowanych przez Policję, Służbę Ochrony Państwa, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego, Centralne Biuro Antykorupcyjne lub Straż Graniczną oraz na okrętach wojennych można dokonywać czynności egzekucyjnych tylko po uprzednim zawiadomieniu odpowiednio właściwego komendanta lub kierownika jednostki i w asyście wyznaczonego organu wojskowego lub organu Policji, Służby Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego lub Straży Granicznej.

§ 3. Sposób asystowania przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych, uwzględniając w szczególności przypadki i miejsca, w których wymagana jest asysta organów, sposób postępowania przy wykonywaniu asysty, tryb powiadamiania właściwych organów, wymagane dokumenty, sposób dokumentowania wykonywanych czynności i rozliczania ich kosztów, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) Minister Obrony Narodowej – w przypadku wykonywania asysty przez Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego, Żandarmerię Wojskową lub wojskowe organy porządkowe;
- 2) minister właściwy do spraw wewnętrznych – w przypadku wykonywania asysty przez Policję, Służbę Ochrony Państwa lub Straż Graniczną;
- 3) Prezes Rady Ministrów – w przypadku wykonywania asysty przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu lub Centralne Biuro Antykorupcyjne.

§ 4. Przeszukania rzeczy osoby obowiązanej do zachowania tajemnicy zawodowej dokonuje się w obecności przedstawiciela organizacji zawodowej, do której osoba ta przynależy.

Art. 51. § 1. Na wniosek zobowiązanego, a także gdy egzekutor uzna to za konieczne, może być przywołany świadek do obecności przy czynnościach egzekucyjnych.

§ 2. Egzekutor przywołuje co najmniej dwóch świadków, jeżeli zobowiązany nie może być obecny przy czynnościach egzekucyjnych na skutek wydalenia z miejsca dokonywania czynności egzekucyjnych lub z innych przyczyn, chyba że zachodzi obawa, iż wskutek upływu czasu potrzebnego na przywołanie świadków egzekucja będzie udaremniona.

§ 3. Świadcami mogą być także pełnoletni członkowie rodziny i domownicy zobowiązanego.

§ 4. Świadkowie nie otrzymują wynagrodzenia.

Art. 52. § 1. Jeśli cel egzekucji tego wymaga, organ egzekucyjny zezwoli pisemnie egzekutorowi na dokonanie czynności egzekucyjnej w dni wolne od pracy lub w porze nocnej pomiędzy godziną 21 a godziną 7. Egzekutor jest obowiązany okazać zezwolenie organu egzekucyjnego zobowiązanemu przed przystąpieniem do czynności egzekucyjnych.

§ 2. Czynności egzekucyjne mogą być dokonywane w porze nocnej tylko w obecności świadka.

Art. 53. § 1. Jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej, egzekutor sporządza protokół z czynności egzekucyjnych, który zawiera:

- 1) oznaczenie miejsca, czasu i rodzaju czynności;
- 2) imiona i nazwiska osób uczestniczących w czynności;
- 3) sprawozdanie z przebiegu czynności;
- 4) zgłoszone przez obecnych wnioski i oświadczenia;
- 5) podpisy obecnych lub wzmiankę o przyczynie braku podpisów;
- 6) podpis egzekutora.

§ 2. Odpis protokołu, o którym mowa w § 1, doręcza się niezwłocznie zobowiązanemu.

Art. 54. § 1. Zobowiązanemu przysługuje skarga na czynność egzekucyjną organu egzekucyjnego. Podstawą skargi jest:

- 1) dokonanie czynności egzekucyjnej z naruszeniem ustawy;
- 2) zastosowanie zbyt uciążliwego środka egzekucyjnego, w ramach którego dokonano czynności egzekucyjnej.

§ 2. Skarga na czynność egzekucyjną określa zaskarżoną czynność egzekucyjną, zakres żądania i jego uzasadnienie.

§ 3. Skargę na czynność egzekucyjną wnosi się do organu egzekucyjnego, który dokonał tej czynności, niepóźniej niż w terminie 7 dni od dnia doręczenia zobowiązanemu odpisu dokumentu stanowiącego podstawę dokonania zaskarżonej czynności egzekucyjnej.

§ 4. Organ egzekucyjny wydaje postanowienie, w którym:

- 1) oddala skargę na czynność egzekucyjną;
- 2) uwzględnia skargę na czynność egzekucyjną:
 - a) w całości,
 - b) w części i w pozostałym zakresie oddala skargę.

§ 5. Na postanowienie w sprawie skargi na czynność egzekucyjną przysługuje zażalenie.

§ 6. W przypadku uwzględnienia skargi na czynność egzekucyjną organ egzekucyjny:

- 1) uchyla zaskarżoną czynność egzekucyjną w całości albo w części;
- 2) usuwa stwierdzoną wadę czynności egzekucyjnej.

§ 7. Wniesienie skargi na czynność egzekucyjną nie wstrzymuje dalszej realizacji środka egzekucyjnego, w ramach którego dokonano zaskarżonej czynności egzekucyjnej. W uzasadnionych przypadkach organ egzekucyjny lub organ sprawujący nadzór może z urzędu wstrzymać dalszą realizację tego środka egzekucyjnego do dnia, w którym postanowienie w sprawie skargi na czynność egzekucyjną stanie się ostateczne.

Art. 54a. § 1. Zobowiązanemu, wierzycielowi niebędącemu jednocześnie organem egzekucyjnym, podmiotowi, którego interes prawny lub faktyczny został naruszony w wyniku niewykonania obowiązku, oraz organowi zainteresowanemu w wykonaniu obowiązku przysługuje skarga na przewlekłość postępowania egzekucyjnego.

§ 2. Do skargi na przewlekłość postępowania egzekucyjnego przepisy art. 54 § 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

Art. 54b. § 1. Organ egzekucyjny uchyla z urzędu w całości albo w części czynność egzekucyjną, jeżeli została dokonana z naruszeniem ustawy.

§ 2. Organ egzekucyjny może uchylić z urzędu w całości albo w części czynność egzekucyjną, jeżeli:

- 1) dalsza realizacja zastosowanego środka egzekucyjnego, w ramach którego dokonano tej czynności egzekucyjnej:
 - a) jest niecelowa,
 - b) nie doprowadzi bezpośrednio do wyegzekwowania środków pieniężnych przewyższających koszty egzekucyjne,
 - c) powoduje niewspółmierne trudności lub wydatki egzekucyjne w stosunku do środków pieniężnych, które mogą być wyegzekwowane;
- 2) wyegzekwowanie należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych jest możliwe poprzez zastosowanie lub realizację innego środka egzekucyjnego, mniej uciążliwego dla zobowiązanego, lub umożliwiającego wyegzekwowanie tych należności w krótszym czasie.

§ 3. W przypadku, o którym mowa w § 2, pozostają w mocy skutki związane z zastosowaniem środka egzekucyjnego, w ramach którego dokonano uchylonej czynności egzekucyjnej.

§ 4. Organ egzekucyjny niezwłocznie zawiadamia zobowiązanego i dłużnika zajętej wierzytelności o uchyleniu czynności egzekucyjnej w całości albo w części.

Art. 55. (uchylony)

Art. 55a. 1. Jeżeli egzekucja prowadzona wobec podmiotu wpisanego w Krajowym Rejestrze Sądowym dotyczy należności podatkowych i celnych, do poboru których jest zobowiązany naczelnik urzędu skarbowego albo innych należności pieniężnych, do poboru których właściwy jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych, a nie zostały one uregulowane w terminie 60 dni od daty wszczęcia egzekucji, organ egzekucyjny składa wniosek o wpisanie do Krajowego Rejestru Sądowego daty wszczęcia egzekucji tych należności, wysokości pozostałych do wyegzekwowania kwot oraz daty i sposobu zakończenia egzekucji.

2. Zgłaszanie okoliczności podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego może odbywać się z użyciem środków komunikacji elektronicznej.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, Ministrem Sprawiedliwości i ministrem właściwym do spraw cyfryzacji może określić, w drodze rozporządzenia, sposób sporządzania odpisów dokumentów oraz sposób zgłaszania okoliczności, o których mowa w ust. 2, mając na względzie potrzebę zapewnienia bezpiecznego, sprawnego i skutecznego przekazywania tych informacji.

Art. 55b. W wypadku postępowania egzekucyjnego dotyczącego nawiązki na rzecz Skarbu Państwa lub przepadku, jeżeli jego przedmiotem jest kwota pieniężna, naczelnik urzędu skarbowego jest obowiązany w przypadku częściowego lub całkowitego wykonania zobowiązania lub jego wygaśnięcia niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia powzięcia tych informacji, przekazać je wierzycielowi. Wierzyciel występuje do biur informacji gospodarczej, działających na podstawie ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych, z żądaniem aktualizacji informacji gospodarczych, przekazując do biura aktualne dane.

Rozdział 4

Zawieszenie i umorzenie postępowania egzekucyjnego

Art. 56. § 1. Postępowanie egzekucyjne ulega zawieszeniu w całości lub w części:

- 1) w razie wstrzymania wykonania, odroczenia terminu wykonania obowiązku albo rozłożenia na raty spłat należności pieniężnej;
- 2) w razie śmierci zobowiązanego, jeżeli obowiązek nie jest ściśle związany ze zobowiązaniem, a jest prowadzona egzekucja z rzeczy lub prawa majątkowego, które nie wygasło wskutek śmierci zobowiązanego;
- 3) w razie utraty przez zobowiązanego zdolności do czynności prawnych i braku jego przedstawiciela ustawowego;
- 4) na żądanie wierzyciela;
- 5) w innych przypadkach przewidzianych w ustawach.

§ 1a. Przepisu § 1 pkt 2 nie stosuje się, jeżeli z chwilą śmierci zobowiązanego będącego przedsiębiorcą został ustanowiony zarząd sukcesyjny.

§ 1b. Postępowanie egzekucyjne prowadzone przeciwko przedsiębiorstwu w spadku ulega zawieszeniu w całości:

- 1) z upływem terminu, o którym mowa w art. 12 ust. 10 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw, w przypadku śmierci zobowiązanego będącego przedsiębiorcą, jeżeli nie powołano zarządcy sukcesyjnego;
- 2) w razie uchylenia postanowienia o przystąpieniu do egzekucji w stosunku do przedsiębiorstwa w spadku;
- 3) w razie wygaśnięcia zarządu sukcesyjnego.

§ 1c. Organ egzekucyjny może wystąpić do wierzyciela o zajęcie stanowiska, czy obowiązek jest ściśle związany ze zobowiązaniem.

§ 2. Zawieszenie postępowania egzekucyjnego, dotyczącego obowiązku o charakterze niepieniężnym, z przyczyny określonej w § 1 pkt 2 i 3 może nastąpić tylko w przypadkach, gdy nie zagraża to interesowi społecznemu.

§ 3. Organ egzekucyjny wydaje postanowienie w sprawie zawieszenia postępowania egzekucyjnego.

§ 4. Na postanowienie organu egzekucyjnego o zawieszeniu postępowania lub o odmowie zawieszenia tego postępowania służy zażalenie.

§ 4a. W przypadku zawieszenia postępowania egzekucyjnego przed wszczęciem egzekucji administracyjnej organ egzekucyjny będący jednocześnie wierzycielem nie wydaje postanowienia o zawieszeniu postępowania egzekucyjnego. W sprawie zawieszenia postępowania egzekucyjnego sporządza się adnotację w rozumieniu art. 72 Kodeksu postępowania administracyjnego.

§ 5. W okresie zawieszenia postępowania egzekucyjnego z przyczyny określonej w § 1 pkt 2 i 3 oraz § 1b nie rozpatruje się skargi, wniosku lub innego podania.

Art. 56a. § 1. Postępowanie egzekucyjne ulega zawieszeniu z dniem otrzymania przez organ egzekucyjny informacji o sporze dotyczącym jednolitego instrumentu lub objętej nim kary pieniężnej lub okresowej kary pieniężnej.

§ 2. W przypadku otrzymania od zobowiązanego informacji, o której mowa w § 1, organ egzekucyjny niezwłocznie występuje do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o potwierdzenie tej informacji przez państwo członkowskie.

§ 3. Postępowanie egzekucyjne pozostaje zawieszone do dnia zawiadomienia organu egzekucyjnego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o ostatecznym zakończeniu sporu i sposobie jego zakończenia w państwie członkowskim albo o tym, że sporu nie wszczęto.

Art. 57. § 1. Organ egzekucyjny podejmuje zawieszone postępowanie egzekucyjne po ustaniu przyczyny zawieszenia, zawiadamiając o tym zobowiązanego. Jednocześnie organ egzekucyjny przystępuje do czynności egzekucyjnych.

§ 1a. W przypadku zawieszenia postępowania egzekucyjnego w związku z rozłożeniem na raty spłat należności pieniężnej, organ egzekucyjny podejmuje zawieszone postępowanie w zakresie wskazanym przez wierzyciela.

§ 1b. W przypadku zawieszenia postępowania egzekucyjnego przed wszczęciem egzekucji administracyjnej, po ustaniu przyczyny zawieszenia, organ egzekucyjny będący jednocześnie wierzycielem podejmuje zawieszone postępowanie egzekucyjne jednocześnie z przystąpieniem do czynności egzekucyjnych.

§ 2. W razie zawieszenia postępowania z przyczyny określonej w art. 56 § 1 pkt 2 i § 1b – organ egzekucyjny podejmie zawieszone postępowanie, gdy organ ten zostanie zawiadomiony przez wierzyciela o ustaleniu według przepisów prawa cywilnego spadkobierców zmarłego zobowiązanego, na których przeszedł egzekwowany obowiązek, lub osób, na których rzecz zostały uczynione zapisy windykacyjne. Wierzyciel może również, nie czekając na sądowe stwierdzenie nabycia spadku lub przedmiotu zapisu windykacyjnego albo sporządzenie aktu poświadczenia dziedziczenia, wskazać osobę, którą uważa za spadkobiercę zmarłego zobowiązanego, lub osobę, na której rzecz został uczyniony zapis windykacyjny, odpowiedzialną za egzekwowany obowiązek. Jednakże organ egzekucyjny obowiązany jest zastosować się do postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku, postanowienia częściowego stwierdzającego nabycie przedmiotu zapisu windykacyjnego lub zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia, jeżeli postanowienie to lub wypis zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia zostaną mu złożone przed zakończeniem postępowania egzekucyjnego.

§ 2a. W przypadku zawieszenia postępowania egzekucyjnego z przyczyny określonej w art. 56 § 1 pkt 2 albo § 1b pkt 2 organ egzekucyjny podejmuje zawieszone postępowanie z dniem wydania postanowienia o przystąpieniu do egzekucji w stosunku do przedsiębiorstwa w spadku.

§ 3. Jeżeli szczególne przepisy przewidują wydanie przez wierzyciela decyzji o odpowiedzialności za zmarłego zobowiązanego innej osoby, jako spadkobiercy lub zapisobiercy, organ egzekucyjny może podjąć postępowanie egzekucyjne, zawieszone z przyczyny określonej w art. 56 § 1 pkt 2 i § 1b, po wydaniu takiej decyzji.

Art. 58. § 1. W przypadku zawieszenia postępowania egzekucyjnego pozostają w mocy dokonane czynności egzekucyjne, z tym że w okresie zawieszenia z przyczyn określonych w art. 56 § 1 pkt 1 i 4 mogą być dokonywane, za zgodą organu egzekucyjnego, wypłaty z rachunków bankowych zobowiązanego po przedstawieniu przez niego dokumentów świadczących o konieczności poniesienia danych wydatków.

§ 2. Organ egzekucyjny może jednak uchylić dokonane czynności egzekucyjne, jeżeli to jest uzasadnione ważnym interesem zobowiązanego, interes wierzyciela nie stoi temu na przeszkodzie, a osoby trzecie na skutek tych czynności nie nabyły praw. Uchylenie dokonanych czynności nie powoduje umorzenia należnych za nie kosztów egzekucyjnych.

§ 3. Na postanowienie organu egzekucyjnego w sprawie uchylenia czynności egzekucyjnych przysługuje zażalenie zobowiązanemu oraz wierzycielowi niebędącemu jednocześnie organem egzekucyjnym.

Art. 59. § 1. Postępowanie egzekucyjne umarza się w całości albo w części w przypadku:

- 1) niedopuszczalności egzekucji administracyjnej, w tym ze względu na zobowiązanego;
- 2) niewykonalności obowiązku o charakterze niepieniężnym;
- 3) niespełnienia w tytule wykonawczym wymogów określonych w art. 27;
- 4) śmierci zobowiązanego, gdy obowiązek:
 - a) jest ściśle związany ze zobowiązanym,
 - b) nie jest ściśle związany ze zobowiązanym, a egzekucja jest prowadzona wyłącznie z prawa majątkowego, które wygasło wskutek śmierci zobowiązanego;
- 5) gdy postępowanie egzekucyjne zawieszone na żądanie wierzyciela nie zostało podjęte przed upływem 12 miesięcy od dnia zgłoszenia tego żądania;
- 6) gdy z wnioskiem o umorzenie postępowania egzekucyjnego wystąpi wierzyciel;
- 7) gdy odrębne ustawy tak stanowią.

§ 1a. Postępowanie egzekucyjne umarza się w całości albo w części na wniosek wierzyciela albo z urzędu, jeżeli organ egzekucyjny jest jednocześnie wierzycielem, w przypadku wystąpienia przyczyny określonej w art. 33 § 2:

- 1) pkt 1–5;
- 2) pkt 6, jeżeli przyczyna braku wymagalności obowiązku ma charakter trwały lub wystąpiła przed wszczęciem egzekucji administracyjnej.

§ 2. Postępowanie egzekucyjne może być umorzone w przypadku, gdy dalsza egzekucja administracyjna będzie bezskuteczna z powodu braku majątku lub źródła dochodu zobowiązanego, z których jest możliwe wyegzekwowanie środków pieniężnych przewyższających koszty egzekucyjne.

§ 2a. W zakresie należności pieniężnych, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 8 lit. a–f i h oraz pkt 9, postępowanie egzekucyjne umarza się w całości albo w części w przypadku:

- 1) określonym w § 1 pkt 1, 4, 6 i 7 oraz § 2;
- 2) niespełnienia w zagranicznym tytule wykonawczym wymogów określonych w art. 102 ustawy o wzajemnej pomocy;
- 3) gdy zachodzi błąd co do zobowiązanego.

§ 3. (uchylony)

§ 4. Organ egzekucyjny wydaje postanowienie w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego na żądanie zobowiązanego, wierzyciela albo z urzędu. Postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego zawiera informację o uchyleniu czynności egzekucyjnych zgodnie z art. 60 § 1 zdanie pierwsze.

§ 4a. Postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego pozostawia się w aktach sprawy, jeżeli zobowiązany ma miejsce zamieszkania lub siedzibę na terenie państwa członkowskiego lub państwa trzeciego i organ egzekucyjny nie zastosował środka egzekucyjnego.

§ 5. Na postanowienie w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego przysługuje zażalenie zobowiązanemu oraz wierzycielowi niebędącemu jednocześnie organem egzekucyjnym.

§ 5a. W przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego przed wszczęciem egzekucji administracyjnej organ egzekucyjny będący jednocześnie wierzycielem nie wydaje postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego. W sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego sporządza się adnotację w rozumieniu art. 72 Kodeksu postępowania administracyjnego.

§ 6. W przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego z przyczyny określonej w:

- 1) § 1 pkt 4 lit. b i pkt 5–7 lub § 2,
- 2) § 1a, jeżeli brak wymagalności obowiązku albo wygaśnięcie obowiązku w całości albo w części nastąpiły po zastosowaniu środka egzekucyjnego

– pozostają w mocy skutki związane z zastosowaniem środka egzekucyjnego.

Art. 60. § 1. Umorzenie postępowania egzekucyjnego powoduje uchylenie czynności egzekucyjnych. Pozostają jednak w mocy prawa osób trzecich nabyte na skutek tych czynności.

§ 2. (uchylony)

§ 3. (uchylony)

Art. 61. § 1. W przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego z przyczyny określonej w art. 59 § 2 postępowanie egzekucyjne wszczyna się ponownie:

- 1) na wniosek wierzyciela o ponowne wszczęcie egzekucji administracyjnej – jeżeli organ egzekucyjny nie jest jednocześnie wierzycielem,
- 2) z urzędu, poprzez wydanie zawiadomienia o ponownym wszczęciu egzekucji administracyjnej, o którym mowa w § 4 – jeżeli organ egzekucyjny jest jednocześnie wierzycielem

– po ujawnieniu przez wierzyciela majątku lub źródła dochodu zobowiązanego, z których jest możliwe wyegzekwowanie środków pieniężnych przewyższających koszty egzekucyjne.

§ 2. Wniosek, o którym mowa w § 1 pkt 1, zawiera informacje o majątku lub źródłach dochodu zobowiązanego, z których jest możliwe wyegzekwowanie środków pieniężnych przewyższających koszty egzekucyjne, oraz inne informacje niezbędne do ponownego wszczęcia i prowadzenia egzekucji administracyjnej. W przypadku zmiany właściwości organu egzekucyjnego, który umorzył postępowanie egzekucyjne z przyczyny określonej w art. 59 § 2, wierzyciel przekazuje właściwemu organowi egzekucyjnemu również dalszy tytuł wykonawczy.

§ 3. Ponowne wszczęcie postępowania egzekucyjnego następuje z chwilą:

- 1) doręczenia właściwemu organowi egzekucyjnemu wniosku o ponowne wszczęcie egzekucji administracyjnej – w przypadku, o którym mowa w § 1 pkt 1;
- 2) wydania przez organ egzekucyjny zawiadomienia o ponownym wszczęciu egzekucji administracyjnej, o którym mowa w § 4 – w przypadku, o którym mowa w § 1 pkt 2.

§ 4. Podstawą ponownego wszczęcia egzekucji administracyjnej jest dotychczasowy tytuł wykonawczy albo dalszy tytuł wykonawczy. Do ponownego wszczęcia egzekucji administracyjnej stosuje się odpowiednio przepisy o wszczęciu egzekucji administracyjnej, z tym że zamiast odpisu tytułu wykonawczego zobowiązanemu doręcza się zawiadomienie organu egzekucyjnego o ponownym wszczęciu egzekucji administracyjnej.

§ 5. Zawiadomienie o ponownym wszczęciu egzekucji administracyjnej, o którym mowa w § 4, zawiera co najmniej:

- 1) numer i datę wystawienia dotychczasowego tytułu wykonawczego albo dalszego tytułu wykonawczego;
- 2) informację o wysokości:
 - a) należności pieniężnej,
 - b) odsetek z tytułu niezapłacenia należności pieniężnej w terminie,
 - c) kosztów upomnienia,
 - d) kosztów egzekucyjnych powstałych w postępowaniu egzekucyjnym umorzonym z przyczyny określonej w art. 59 § 2 w przypadku, o którym mowa w art. 64ca § 2– na dzień wydania tego zawiadomienia;
- 3) pouczenie o prawie zgłoszenia zarzutu w sprawie prowadzenia egzekucji administracyjnej.

§ 6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres informacji zawartych we wniosku o ponowne wszczęcie egzekucji administracyjnej, o którym mowa w § 1 pkt 1, mając na względzie zapewnienie prawidłowego wszczęcia i prowadzenia ponownie wszczętej egzekucji administracyjnej.

Rozdział 5

Zbieg egzekucji

Art. 62. § 1. W przypadku zbiegu egzekucji administracyjnej i sądowej do tej samej rzeczy albo prawa majątkowego egzekucje do tej rzeczy albo prawa majątkowego prowadzi łącznie sądowy organ egzekucyjny albo organ egzekucyjny, który jako pierwszy dokonał zajęcia, a w razie niemożności ustalenia tego pierwszeństwa – organ, który dokonał zajęcia na poczet należności w wyższej kwocie.

§ 2. W przypadku zbiegu egzekucji administracyjnej prowadzonej na podstawie jednolitego tytułu wykonawczego państwa członkowskiego Unii Europejskiej albo zagranicznego tytułu wykonawczego określonych w ustawie o wzajemnej pomocy i egzekucji sądowej do tej samej rzeczy albo prawa majątkowego – egzekucje do tej rzeczy albo prawa majątkowego prowadzi łącznie administracyjny organ egzekucyjny.

§ 3. W przypadku zbiegu egzekucji administracyjnej i sądowej do tej samej rzeczy albo prawa majątkowego, gdy egzekucja sądowa dotyczy:

- 1) świadczenia alimentacyjnego, rentowego lub innego świadczenia powtarzającego się,
- 2) świadczenia pieniężnego w walucie obcej

– egzekucję do tej rzeczy albo prawa majątkowego prowadzi łącznie sądowy organ egzekucyjny.

§ 4. W przypadku zbiegu egzekucji administracyjnej, o której mowa w § 2, i egzekucji sądowej, o której mowa w § 3, do tej samej rzeczy albo prawa majątkowego egzekucję prowadzi łącznie sądowy organ egzekucyjny. Prawa i obowiązki wierzyciela należności pieniężnej dochodzonej na podstawie jednolitego tytułu wykonawczego albo zagranicznego tytułu wykonawczego wykonuje administracyjny organ egzekucyjny.

§ 5. W przypadku przejęcia przez sądowy organ egzekucyjny prowadzenia łącznie egzekucji do tej rzeczy albo prawa majątkowego egzekucję należności pieniężnej, dochodzonej na podstawie jednolitego tytułu wykonawczego, zagranicznego tytułu wykonawczego i należności pieniężnej, o której mowa w art. 2 § 1 pkt 8 lit. g oraz i, koszty komornicze, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych (Dz. U. z 2024 r. poz. 377), obciążające wierzyciela pokrywa, na żądanie sądowego organu egzekucyjnego, administracyjny organ egzekucyjny z budżetu państwa.

Art. 62a. Zbieg egzekucji administracyjnej i sądowej nie wstrzymuje czynności egzekucyjnych.

Art. 62b. § 1. Jeżeli zgodnie z art. 62 prowadzenie łącznie egzekucji należy do sądowego organu egzekucyjnego, organ egzekucyjny:

- 1) niezwłocznie sporządza adnotację w sprawie przekazania egzekucji do rzeczy albo prawa majątkowego, zwaną dalej „adnotacją w sprawie zbiegu”, zawierającą informacje niezbędne do prowadzenia łącznie egzekucji, i przekazuje ją sądowemu organowi egzekucyjnemu w sposób określony przepisami wydanymi na podstawie art. 63a § 2;
- 2) zwraca wierzycielowi niewykorzystaną zaliczkę;
- 3) przekazuje sądowemu organowi egzekucyjnemu środki pieniężne uzyskane wskutek zajęcia rzeczy albo prawa majątkowego, do których nastąpił zbieg egzekucji administracyjnej i sądowej, w przypadku gdy środki te nie zostały wypłacone wierzycielowi przed przekazaniem sądowemu organowi egzekucyjnemu adnotacji w sprawie zbiegu.
- 4) (uchylony)

§ 1a. Adnotacja w sprawie zbiegu zawiera:

- 1) wskazanie rodzaju i wysokości należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych należnych na dzień sporządzenia tej adnotacji;
- 2) inne dane niezbędne do prowadzenia łącznie egzekucji do rzeczy albo prawa majątkowego;
- 3) kwalifikowany podpis elektroniczny.

§ 1b. Adnotacja w sprawie zbiegu jest przekazywana w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej dostępnej w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

§ 2. (uchylony)

Art. 62c. Organ egzekucyjny zawiadamia wierzyciela, zobowiązanego i dłużnika zajętej wierzytelności, z wyjątkiem dłużnika zajętej wierzytelności z tytułu nadpłaty lub zwrotu podatku, o przekazaniu egzekucji sądowemu organowi egzekucyjnemu.

Art. 62d. § 1. Organ egzekucyjny, który przejął prowadzenie łącznie egzekucji do rzeczy albo prawa majątkowego, do których nastąpił zbieg, prowadzi je w trybie egzekucji administracyjnej.

§ 2. (uchylony)

§ 2a. W przypadku nieprzekazania przez sądowy organ egzekucyjny adnotacji w sprawie zbiegu lub przekazania jej w innej postaci niż wymagana organ egzekucyjny, który przejął prowadzenie łącznie egzekucji z rzeczy albo prawa majątkowego, przed podziałem kwoty uzyskanej z egzekucji wzywa sądowy organ egzekucyjny do przekazania tej adnotacji w wymaganej postaci w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego wezwania.

§ 2b. Jeżeli sądowy organ egzekucyjny nie przekazał adnotacji w sprawie zbiegu w wymaganej postaci w terminie, o którym mowa w § 2a, organ egzekucyjny zawiadamia sądowy organ egzekucyjny o nieprzystąpieniu do prowadzenia łącznie egzekucji z rzeczy albo prawa majątkowego.

§ 2c. W przypadku, o którym mowa w § 2b, organ egzekucyjny zaspokaja w całości dochodzoną należność pieniężną, odsetki z tytułu niezapłacenia jej w terminie, koszty upomnienia i koszty egzekucyjne, a pozostałe środki pieniężne zalicza na poczet innej, objętej tytułem wykonawczym należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych zgodnie z art. 115 § 7 i 8, a w przypadku braku podstawy zaliczenia – zwraca je zobowiązanemu.

§ 2d. W przypadku zaspokojenia w całości dochodzonej należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych, organ egzekucyjny niezwłocznie uchyla czynność egzekucyjną, która doprowadziła do zbiegu egzekucji administracyjnej i sądowej, oraz zawiadamia dłużnika zajętej wierzytelności o nieprzekazaniu środków pieniężnych sądowemu organowi egzekucyjnemu.

§ 3. Na żądanie sądowego organu egzekucyjnego organ egzekucyjny, który przejął prowadzenie łącznie egzekucji, informuje o jej przebiegu.

Art. 62e. § 1. W przypadku kolejnego zbiegu egzekucji administracyjnej i sądowej do tej samej rzeczy albo prawa majątkowego egzekucję przejmuje organ egzekucyjny, który prowadzi łącznie egzekucje w wyniku pierwszego zbiegu egzekucji. Jeżeli kolejny zbieg egzekucji dotyczy egzekucji, o której mowa w art. 62 § 2–4, prowadzenie łącznie egzekucji przejmuje organ egzekucyjny określony zgodnie z tymi przepisami. Przepisy art. 62a–62d, art. 62f i art. 62g stosuje się odpowiednio.

§ 2. Jeżeli w wyniku kolejnego zbiegu egzekucji nastąpiła zmiana organu egzekucyjnego prowadzącego łącznie egzekucję do rzeczy albo prawa majątkowego, organ egzekucyjny, który przejął prowadzenie łącznie egzekucji w wyniku pierwszego zbiegu:

- 1) przekazuje adnotację w sprawie zbiegu organowi, który przejął prowadzenie łącznie egzekucji w wyniku kolejnego zbiegu egzekucji, oraz
- 2) zawiadamia o przekazaniu prowadzenia łącznie egzekucji organ egzekucyjny, który przekazał mu uprzednio adnotację w sprawie zbiegu.

Art. 62f. § 1. Organ egzekucyjny prowadzący łącznie egzekucje kończy, w formie postanowienia, egzekucję sądową z rzeczy albo prawa majątkowego, przejętą od sądowego organu egzekucyjnego, jeżeli jej dalsze prowadzenie jest niemożliwe, niecelowe lub jeżeli jest oczywiste, że nie uzyska się kwoty wyższej od kosztów tej egzekucji. W postanowieniu organ egzekucyjny uchyla również czynności egzekucyjne podjęte w ramach tej egzekucji. Postanowienie doręcza się wierzycielowi, zobowiązanemu, dłużnikowi zajętej wierzytelności oraz sądowemu organowi egzekucyjnemu, od którego przejęto egzekucję.

§ 2. Na postanowienie, o którym mowa w § 1, zażalenie przysługuje wierzycielowi niebędącemu organem egzekucyjnym oraz zobowiązanemu.

Art. 62g. Nie obciąża się kosztami egzekucyjnymi wierzyciela, na wniosek którego została wszczęta egzekucja sądowa, przejęta przez organ egzekucyjny w wyniku zbiegu egzekucji, jeżeli w egzekucji sądowej jest zwolniony z mocy ustawy z kosztów egzekucyjnych.

Art. 63. § 1. W przypadku zbiegu egzekucji administracyjnych do tej samej rzeczy albo prawa majątkowego przepisy art. 62 § 1 i 2, art. 62a–62c, art. 62d § 2a–3, art. 62e § 1 zdanie pierwsze i § 2 oraz art. 62f stosuje się odpowiednio, z tym że zamiast zawiadomienia, o którym mowa w art. 62d § 2b, organ egzekucyjny wydaje postanowienie, na które przysługuje zażalenie organowi egzekucyjnemu, który nie przekazał adnotacji w sprawie zbiegu.

§ 2. Spór o właściwość między organami egzekucyjnymi rozstrzyga, na wniosek organu egzekucyjnego pozostającego w sporze, dyrektor izby administracji skarbowej właściwy ze względu na siedzibę organu egzekucyjnego, który dokonał zajęcia na poczet należności pieniężnych w wyższej kwocie. Do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu przepisów art. 62d § 2a–2d nie stosuje się.

Art. 63a. § 1. Doręczenia pomiędzy organami egzekucyjnymi oraz pomiędzy organem egzekucyjnym a komornikiem sądowym dokonuje się przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego albo z użyciem środków komunikacji elektronicznej. Jeżeli doręczenie za pomocą środków komunikacji elektronicznej jest niemożliwe z przyczyn technicznych, w czasie niezbędnym do przywrócenia ich funkcjonowania doręczenia dokonuje się w postaci papierowej.

§ 2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy zakres danych zawartych w adnotacji w sprawie zbiegu,
- 2) sposób sporządzania adnotacji w sprawie zbiegu,
- 3) sposób dokonywania doręczeń przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego albo z użyciem środków komunikacji elektronicznej pomiędzy organami egzekucyjnymi oraz pomiędzy organem egzekucyjnym a komornikiem sądowym

– mając na względzie sprawność i skuteczność prowadzenia łącznie egzekucji, niezbędność danych do jej prowadzenia oraz bezpieczeństwo posługiwania się dokumentami w postaci elektronicznej.

Rozdział 6

Koszty egzekucyjne

Art. 64. § 1. Organ egzekucyjny pobiera opłatę manipulacyjną za wszczęcie postępowania egzekucyjnego dotyczącego należności pieniężnej. Opłata manipulacyjna wynosi 40 zł, a w przypadku wszczęcia egzekucji administracyjnej opłata ulega podwyższeniu i wynosi 100 zł.

§ 2. Obowiązek zapłaty opłaty manipulacyjnej powstaje z chwilą wszczęcia postępowania egzekucyjnego, oddzielnie od każdego tytułu wykonawczego.

§ 3. Obowiązek zapłaty opłaty manipulacyjnej nie powstaje:

- 1) gdy obowiązek zapłaty należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie i kosztów upomnienia wygaśnie w całości przed wszczęciem egzekucji administracyjnej;
- 2) w przypadku przekształcenia się zajęcia zabezpieczającego w zajęcie egzekucyjne, jeżeli zabezpieczone w wyniku zajęcia zabezpieczającego środki pieniężne wystarczają na pokrycie w całości dochodzonej w postępowaniu egzekucyjnym należności pieniężnej i odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie;
- 3) w przypadku ponownego wszczęcia postępowania egzekucyjnego.

§ 4. Organ egzekucyjny pobiera w egzekucji należności pieniężnej opłatę egzekucyjną w wysokości 10 % środków pieniężnych wyegzekwowanych na należność pieniężną, odsetki na dzień wyegzekwowania i koszty upomnienia. Maksymalna wysokość opłaty egzekucyjnej wynosi 40 000 zł odrębnie dla każdego tytułu wykonawczego.

§ 5. W przypadku zapłaty należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie lub kosztów upomnienia organowi egzekucyjnemu lub wierzycielowi przez zobowiązanego lub przez podmiot wymieniony w art. 71ca § 1 pkt 3 i 5, po wszczęciu egzekucji administracyjnej, organ egzekucyjny pobiera opłatę egzekucyjną w wysokości 5 % uzyskanych w ten sposób środków pieniężnych na należność pieniężną, odsetki na dzień zapłaty i koszty upomnienia. Maksymalna wysokość opłaty egzekucyjnej wynosi 20 000 zł odrębnie dla każdego tytułu wykonawczego.

§ 5a. Jeżeli w egzekucji należności pieniężnej wyegzekwowano i uzyskano w wyniku zapłaty środki pieniężne, maksymalna wysokość opłaty egzekucyjnej wynosi 40 000 zł odrębnie dla każdego tytułu wykonawczego, przy czym maksymalna wysokość opłaty egzekucyjnej naliczonej w wyniku zapłaty wynosi 20 000 zł.

§ 6. (uchylony)

§ 7. Obowiązek zapłaty opłaty egzekucyjnej powstaje z chwilą:

- 1) wyegzekwowania należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie lub kosztów upomnienia;
- 2) zapłaty po wszczęciu egzekucji administracyjnej organowi egzekucyjnemu lub wierzycielowi należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie lub kosztów upomnienia;
- 3) wydania postanowienia o podjęciu zawieszonego postępowania egzekucyjnego w przypadku, gdy w okresie tego zawieszenia należność pieniężna, odsetki z tytułu niezapłacenia jej w terminie lub koszty upomnienia zostały przekazane organowi egzekucyjnemu przez dłużnika zajętej wierzytelności lub zapłacone przez zobowiązanego lub przez podmiot wymieniony w art. 71ca § 1 pkt 3 i 5.

§ 8. Przepis § 7 pkt 3 stosuje się odpowiednio do należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie lub kosztów upomnienia przekazanych organowi egzekucyjnemu przez dłużnika zajętej wierzytelności lub zapłaconych przez zobowiązanego lub przez podmiot wymieniony w art. 71ca § 1 pkt 3 i 5 w okresie wstrzymania postępowania egzekucyjnego i wstrzymania czynności egzekucyjnych.

§ 9. Obowiązek zapłaty opłaty egzekucyjnej nie powstaje, jeżeli:

- 1) należność pieniężna, odsetki z tytułu niezapłacenia jej w terminie, opłata prolongacyjna, o której mowa w art. 57 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, i koszty upomnienia zostały zapłacone wierzycielowi w okresie zawieszenia postępowania egzekucyjnego z przyczyny, o której mowa w art. 56 § 1 pkt 1;
- 2) należność pieniężna, odsetki z tytułu niezapłacenia jej w terminie i koszty upomnienia zostały zapłacone przez podmiot wymieniony w art. 71ca § 1 pkt 1, 2 i 4.

§ 10. Organ egzekucyjny w egzekucji należności pieniężnych pobiera opłatę w wysokości 20 zł za każdą dokonaną czynność egzekucyjną:

- 1) spisanie na miejscu u zobowiązanego protokołu o stanie majątkowym zobowiązanego;
 - 1a) spisanie przez pracownika obsługującego organ egzekucyjny protokołu zawierającego oświadczenie zobowiązanego o posiadanym majątku i źródłach dochodu;
- 2) spisanie protokołu o udaremnieniu przez zobowiązanego przeprowadzenia egzekucji.

§ 11. Obowiązek zapłaty opłaty za czynności egzekucyjne, o których mowa w § 10, powstaje z chwilą podpisania przez pracownika obsługującego organ egzekucyjny odpowiednio protokołu o stanie majątkowym zobowiązanego, protokołu zawierającego oświadczenie zobowiązanego o posiadanym majątku i źródłach dochodu i protokołu o udaremnieniu przez zobowiązanego przeprowadzenia egzekucji.

§ 12. Opłatę za czynności egzekucyjne, o których mowa w § 10, pobiera się jednorazowo i dzieli się proporcjonalnie do liczby wierzycieli, którzy wystawili tytuły wykonawcze, na podstawie których organ egzekucyjny spisał protokół o stanie

majątkowym zobowiązanego, protokół zawierający oświadczenie zobowiązanego o posiadanym majątku i źródłach dochodu i protokół o udaremnieniu przez zobowiązanego przeprowadzenia egzekucji.

Art. 64a. § 1. Organ egzekucyjny w egzekucji obowiązków o charakterze niepieniężnym pobiera opłaty za dokonane czynności egzekucyjne w następującej wysokości:

- 1) za wydanie postanowienia o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia – 10 % kwoty nałożonej grzywny, nie więcej jednak niż 68 zł; w przypadku wielokrotnego nakładania grzywien opłatę pobiera się osobno od każdego postanowienia;
- 2) za wydanie postanowienia o:
 - a) zastosowaniu wykonania zastępczego,
 - b) wezwaniu zobowiązanego do wydania rzeczy ruchomej albo dokumentu,
 - c) wezwaniu zobowiązanego do wykonania obowiązku wydania nieruchomości albo opróżnienia lokalu,
 - d) wezwaniu zobowiązanego do wykonania obowiązku wskazanego w tytule wykonawczym, z zagrożeniem zastosowania przymusu bezpośredniego– 6 zł 80 gr;
- 3) za odebranie rzeczy ruchomej – 6 zł 80 gr;
- 4) za odebranie dokumentu – 4 zł 20 gr;
- 5) za odebranie nieruchomości – 68 zł;
- 6) za opróżnienie lokalu i innych pomieszczeń – 6 zł 80 gr od każdej izby; za opróżnienie pomieszczeń mieszkalnych nie pobiera się odrębnej opłaty od pomieszczeń pomocniczych, jak przedpokoje, korytarze, werandy, łazienki, spiżarnie, a za opróżnienie pomieszczeń gospodarczych, w szczególności garaży i stajni, pobiera się opłatę za każde pomieszczenie jak za izbę;
- 7) za czynności dotyczące sprzedaży licytacyjnej – 20 zł;
- 8) za spisanie protokołu o udaremnieniu przez zobowiązanego przeprowadzenia egzekucji – 20 zł.

§ 2. Obowiązek zapłaty opłat, o których mowa w § 1, powstaje:

- 1) za wydanie postanowień wymienionych w § 1 pkt 1 i 2 – z chwilą doręczenia zobowiązanemu postanowienia;
- 2) za czynności wymienione w § 1 pkt 3–6 – z chwilą podpisania przez egzekutora protokołu czynności egzekucyjnych;
- 3) za czynności dotyczące sprzedaży licytacyjnej – z chwilą doręczenia zobowiązanemu odpisu obwieszczenia o licytacji lub z chwilą podpisania protokołu przeprowadzenia licytacji;
- 4) za spisanie protokołu o udaremnieniu przez zobowiązanego przeprowadzenia egzekucji – z chwilą podpisania przez pracownika obsługującego organ egzekucyjny tego protokołu.

Art. 64b. § 1. Wydatkami egzekucyjnymi są koszty faktycznie poniesione przez organ egzekucyjny w związku z prowadzeniem postępowania egzekucyjnego, a w szczególności na opłacenie:

- 1) przejazdu i delegacji poborcy lub egzekutora;
- 2) przewozu, załadunku, rozładunku, przechowania, utrzymania i dozoru zwierząt oraz ruchomości odebranych albo usuniętych z opróżnionych budynków, lokali i pomieszczeń;
- 3) przymusowego otwarcia środków transportu, pomieszczeń i schowków;
- 4) należności świadków, biegłych i rzeczoznawców;
- 5) ogłoszenia w prasie;
- 6) sporządzenia dokumentów;
- 7) prowadzenia zarządu zajętej nieruchomości;
- 8) prowizji i opłat pobieranych w związku z realizacją zajęcia przez dłużnika zajętej wierzytelności lub przekazywaniem dochodzonych kwot do organu egzekucyjnego;
- 9) kosztu uzyskania informacji o majątku dłużnika;
- 10) wykonania zastępczego;
- 11) zastosowania przymusu bezpośredniego;

- 12) kosztów pokrycia opłaty sądowej od wniosku o wpis w księdze wieczystej;
- 13) kosztów pokrycia opłaty sądowej od wniosku o wpis w Krajowym Rejestrze Sądowym, o którym mowa w art. 55a ust. 1;
- 14) kosztów uzyskania dokumentów lub informacji niezbędnych do prowadzenia postępowania egzekucyjnego;
- 15) kosztów przesłania pism organu egzekucyjnego sporządzonych w ramach podejmowanych czynności egzekucyjnych;
- 16) kosztów przesłania zawiadomienia o zajęciu wierzytelności z rachunku bankowego i innych pism w ramach egzekucji z rachunku bankowego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego;
- 17) kosztów przesłania właściwemu organowi prowadzącemu rejestrację zawiadomienia o dokonanym zajęciu środka transportu podlegającego rejestracji;
- 18) kosztów udzielania pomocy lub asystowania przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych przez Policję, Służbę Ochrony Państwa, Straż Graniczną, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu, Żandarmerię Wojskową, wojskowy organ porządkowy, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego i Centralne Biuro Antykorupcyjne.

§ 2. Przez wydatki egzekucyjne rozumie się również koszty przekazania wyegzekwowanych kwot w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym na podstawie jednolitego tytułu wykonawczego albo zagranicznego tytułu wykonawczego.

§ 3. Do wydatków egzekucyjnych stosuje się odpowiednio przepisy art. 64 § 3 pkt 1 i § 12.

Art. 64ba. Wygaśnięcie obowiązku, którego dotyczy tytuł wykonawczy, po wszczęciu postępowania egzekucyjnego nie zwalnia z obowiązku zapłaty kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych.

Art. 64c. § 1. Opłata manipulacyjna, opłata egzekucyjna, opłata za czynności egzekucyjne i wydatki egzekucyjne stanowią koszty egzekucyjne.

§ 2. Koszty egzekucyjne obciążają zobowiązanego. Pokrycie przez wierzyciela kosztów egzekucyjnych powstałych w postępowaniu egzekucyjnym umorzonym z przyczyny określonej w art. 59 § 2 nie stanowi przeszkody w dochodzeniu tych kosztów od zobowiązanego, na wniosek tego wierzyciela, w ponownie wszczętej egzekucji administracyjnej.

§ 3. Wierzyciel pokrywa koszty egzekucyjne, jeżeli:

- 1) nie mogą być wyegzekwowane od zobowiązanego;
- 2) spowodował niezgodne z prawem wszczęcie lub prowadzenie egzekucji administracyjnej;
- 3) organ egzekucyjny nie przystąpił do egzekucji administracyjnej na podstawie art. 29 § 2 pkt 1 i 3.

§ 4. Wierzyciel w egzekucji sądowej przejętej przez organ egzekucyjny ponosi powstałe w prowadzonej łącznie egzekucji: opłatę za czynność egzekucyjną, o której mowa w art. 64 § 10 pkt 2, oraz wydatki egzekucyjne.

§ 5. Nie obciąża się wierzyciela kosztami egzekucyjnymi powstałymi w postępowaniu egzekucyjnym, jeżeli wierzyciel jest jednocześnie organem egzekucyjnym prowadzącym to postępowanie, chyba że koszty egzekucyjne powstały w egzekucji prowadzonej przez inny organ egzekucyjny.

§ 6. Organ egzekucyjny działający w ramach państwowej jednostki budżetowej lub będący państwową jednostką budżetową nie obciąża kosztami egzekucyjnymi wierzyciela działającego w ramach państwowej jednostki budżetowej lub będącego państwową jednostką budżetową. Wydatki egzekucyjne poniesione przez organ egzekucyjny, działający w ramach państwowej jednostki budżetowej lub będący państwową jednostką budżetową, są pokrywane z budżetu państwa.

§ 7. Niewyegzekwowane od zobowiązanego wydatki egzekucyjne, poniesione w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym na podstawie jednolitego tytułu wykonawczego, zagranicznego tytułu wykonawczego albo tytułu wykonawczego obejmującego należności pieniężne, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 8 lit. g oraz i, organ egzekucyjny pokrywa z budżetu państwa.

§ 8. W przypadkach, o których mowa w art. 80 i art. 81 ustawy o wzajemnej pomocy, organ egzekucyjny może wystąpić do państwa członkowskiego lub państwa trzeciego o przekazanie na rachunek tego organu wydatków egzekucyjnych poniesionych w związku z realizacją wniosku o odzyskanie należności pieniężnych wraz z wypłaconymi odsetkami od zwróconych należności pieniężnych, przedstawiając ich zestawienie, jeżeli wszczęcie lub prowadzenie egzekucji administracyjnej należności pieniężnych będących przedmiotem zwrotu spowodowało państwo członkowskie lub państwo trzecie. Postanowienia o wysokości wydatków egzekucyjnych obciążających wierzyciela nie wydaje się.

§ 8a. W przypadku gdy koszty egzekucyjne powstałe w postępowaniu egzekucyjnym wszczętym na podstawie jednolitego instrumentu nie mogą być wyegzekwowane od zobowiązanego, organ egzekucyjny zwraca się do Prezesa Urzędu

Ochrony Konkurencji i Konsumentów o wystąpienie do państwa członkowskiego z wnioskiem o ich pokrycie. Postanowienie o wysokości kosztów egzekucyjnych obciążających wierzyciela nie wydaje się.

§ 8b. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przekazuje organowi egzekucyjnemu uzyskane od państwa członkowskiego środki na pokrycie kosztów egzekucyjnych w złotych.

§ 8c. Różnice występujące w końcowym rozliczeniu środków uzyskanych od państwa członkowskiego na pokrycie kosztów egzekucyjnych, wynikające ze zmiany kursu walut, traktuje się odpowiednio jako kwoty należne albo umorzone z mocy prawa. W sprawie przypisania lub umorzenia kwot związanych ze zmianą kursu walut sporządza się adnotację w rozumieniu art. 72 Kodeksu postępowania administracyjnego.

§ 9. Organ egzekucyjny wydaje postanowienie w sprawie wysokości kosztów egzekucyjnych:

- 1) na wniosek zobowiązanego złożony w terminie 30 dni od dnia:
 - a) wyegzekwowania w całości obowiązku, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych, a w przypadku wyegzekwowania w całości obowiązku w egzekucji z nieruchomości – od dnia, w którym postanowienie o przyznaniu własności nieruchomości stało się ostateczne,
 - b) zapłaty w całości należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych,
 - c) w którym postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego stało się ostateczne;
- 2) z urzędu, jeżeli koszty egzekucyjne obciążają wierzyciela, niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia wydania:
 - a) zawiadomienia o przyczynach nieprzystąpienia do egzekucji, jeżeli nie wydano postanowienia o nieprzystąpieniu do egzekucji,
 - b) postanowienia o nieprzystąpieniu do egzekucji,
 - c) postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego,
 - d) postanowienia o zakończeniu egzekucji, o którym mowa w art. 62f § 1.

§ 10. Na postanowienie w sprawie wysokości kosztów egzekucyjnych przysługuje zażalenie.

§ 11. Wierzyciel dokonuje zapłaty kosztów egzekucyjnych organowi egzekucyjnemu nie później niż w terminie 14 dni od dnia, w którym postanowienie w sprawie wysokości kosztów egzekucyjnych stało się ostateczne.

Art. 64ca. § 1. Koszty egzekucyjne powstałe w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym na podstawie tytułu wykonawczego wystawionego na należność pieniężną są dochodzone na podstawie tego tytułu, chyba że ustawa stanowi inaczej.

§ 2. W ponownie wszczętej egzekucji administracyjnej mogą być dochodzone koszty egzekucyjne powstałe w postępowaniu egzekucyjnym umorzonym z przyczyny określonej w art. 59 § 2:

- 1) na wniosek wierzyciela – jeżeli zostały pokryte przez tego wierzyciela,
 - 2) z urzędu – jeżeli nie zostały uprzednio umorzone
- niezależnie od kosztów egzekucyjnych powstałych w ponownie wszczętym postępowaniu egzekucyjnym.

Art. 64cb. § 1. Koszty egzekucyjne z tytułu:

- 1) opłaty manipulacyjnej w wysokości 40 zł – przypadają na rzecz organu egzekucyjnego, który wszczął postępowanie egzekucyjne, jeżeli nie wszczęto egzekucji administracyjnej;
- 2) opłaty manipulacyjnej w wysokości 100 zł – przypadają na rzecz organu egzekucyjnego, który wszczął egzekucję administracyjną;
- 3) opłaty egzekucyjnej i opłaty za czynności egzekucyjne – przypadają na rzecz organu egzekucyjnego, który te opłaty wyegzekwował lub uzyskał;
- 4) wydatku egzekucyjnego – przypadają na rzecz organu egzekucyjnego, który go poniósł.

§ 2. Organ egzekucyjny prowadzący postępowanie egzekucyjne wydaje postanowienie w sprawie rozliczenia kosztów egzekucyjnych, na wniosek organu egzekucyjnego, na rzecz którego te koszty przypadają zgodnie z § 1, lub z urzędu. Na postanowienie organu egzekucyjnego w sprawie rozliczenia kosztów egzekucyjnych przysługuje zażalenie.

§ 3. Przepisów § 1 i 2 nie stosuje się do rozliczenia kosztów egzekucyjnych, jeżeli organ egzekucyjny dokonujący tego rozliczenia, a także organ egzekucyjny, na rzecz którego przypadają koszty egzekucyjne zgodnie z § 1, działają w ramach państwowej jednostki budżetowej lub są państwowymi jednostkami budżetowymi.

§ 4. Niewyegzekwowane od zobowiązanego koszty egzekucyjne są należne organowi egzekucyjnemu, który wydał w pierwszej instancji postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego.

Art. 64cc. Koszty egzekucyjne wyegzekwowane lub uzyskane w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym na podstawie porozumienia, o którym mowa w art. 30 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej lub art. 64a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, przypadają na rzecz jednostki samorządu terytorialnego, związku takich jednostek lub zarządu związku międzygminnego, któremu naczelnik urzędu skarbowego powierzył prowadzenie postępowania egzekucyjnego. Przepisy art. 64cb § 1, 2 i 4 stosuje się.

Art. 64cd. § 1. Jeżeli po wyegzekwowaniu lub uzyskaniu kosztów egzekucyjnych okaże się, że wszczęcie lub prowadzenie postępowania egzekucyjnego było niezgodne z prawem, w szczególności jeżeli w chwili wyegzekwowania lub uzyskania kosztów egzekucyjnych postępowanie egzekucyjne podlegało umorzeniu, organ egzekucyjny, który zakończył postępowanie egzekucyjne, zwraca zobowiązanemu lub wierzycielowi wyegzekwowane lub uzyskane koszty egzekucyjne wraz z ustawowymi odsetkami naliczonymi od dnia ich wyegzekwowania lub uzyskania do dnia obciążenia rachunku bankowego organu egzekucyjnego przekazywanymi środkami pieniężnymi.

§ 2. Nie zwraca się kosztów egzekucyjnych wierzycielowi, jeżeli niezgodne z prawem wszczęcie lub prowadzenie egzekucji administracyjnej spowodował ten wierzyciel.

§ 3. Zwrotu kosztów egzekucyjnych wraz z ustawowymi odsetkami dokonuje się na wniosek lub z urzędu niezwłocznie po dniu:

- 1) w którym postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego stało się ostateczne;
- 2) wyegzekwowania lub wykonania obowiązku, w tym zapłaty należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych, a w przypadku wyegzekwowania tego obowiązku w egzekucji z nieruchomości – po dniu, w którym postanowienie o przyznaniu własności nieruchomości stało się ostateczne;
- 3) uzyskania przez organ egzekucyjny informacji o uchyleniu albo stwierdzeniu nieważności orzeczenia stanowiącego podstawę wystawienia tytułu wykonawczego lub postanowienia o nadaniu temu orzeczeniu rygoru natychmiastowej wykonalności.

§ 4. Jednocześnie ze zwrotem kosztów egzekucyjnych wraz z ustawowymi odsetkami zawiadamia się o tym zwrocie odpowiednio zobowiązanego lub wierzyciela.

§ 5. Organ egzekucyjny wydaje postanowienie w sprawie zwrotu kosztów egzekucyjnych wraz z ustawowymi odsetkami:

- 1) na wniosek złożony nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, o którym mowa w § 4, jeżeli zobowiązany lub wierzyciel kwestionuje wysokość zwróconych kosztów egzekucyjnych lub ustawowych odsetek wynikającą z zawiadomienia;
- 2) jeżeli wniosek zobowiązanego lub wierzyciela o zwrot kosztów egzekucyjnych wraz z ustawowymi odsetkami nie zasługuje na uwzględnienie.

§ 6. Na postanowienie w sprawie zwrotu kosztów egzekucyjnych wraz z ustawowymi odsetkami przysługuje zażalenie.

§ 7. Organ egzekucyjny obciąża, w formie postanowienia, wierzyciela zwróconymi zobowiązanemu kosztami egzekucyjnymi wraz z ustawowymi odsetkami, chyba że niezgodne z prawem wszczęcie lub prowadzenie egzekucji administracyjnej spowodował organ egzekucyjny. Na postanowienie w sprawie obciążenia wierzyciela zwróconymi zobowiązanemu kosztami egzekucyjnymi wraz z ustawowymi odsetkami wierzycielowi przysługuje zażalenie. Przepisy art. 64c § 5, 6 i 11 stosuje się odpowiednio.

§ 8. Należności pieniężne pokryte przez wierzyciela z tytułu zwrotu zobowiązanemu kosztów egzekucyjnych wraz z ustawowymi odsetkami przypadają na rzecz organu egzekucyjnego, który dokonał tego zwrotu.

§ 9. Przepisy § 1–8 stosuje się odpowiednio do kosztów egzekucyjnych:

- 1) wyegzekwowanych lub uzyskanych w niezgodnej z prawem egzekucji do rzeczy lub prawa majątkowego;
- 2) zapłaconych przez podmiot, o którym mowa w art. 71ca § 1 pkt 1, 2 i 4.

Art. 64ce. W przypadku wyegzekwowania od zobowiązanego w ponownie wszczętej egzekucji administracyjnej kosztów egzekucyjnych pokrytych przez wierzyciela po umorzeniu postępowania egzekucyjnego z przyczyny określonej w art. 59 § 2, koszty te podlegają niezwłocznie zwrotowi temu wierzycielowi. Przepisu art. 64cd nie stosuje się.

Art. 64d. (uchylony)

Art. 64e. § 1. Organ egzekucyjny prowadzący postępowanie egzekucyjne może umorzyć w całości lub w części koszty egzekucyjne.

§ 2. Koszty egzekucyjne mogą być umorzone:

- 1) na wniosek:
 - a) zobowiązanego, jeżeli za umorzeniem przemawia ważny interes zobowiązanego lub interes publiczny,
 - b) wierzyciela, na którego wniosek została wszczęta egzekucja:
 - sądowa przejęta przez organ egzekucyjny w wyniku zbiegu – jeżeli za umorzeniem przemawia ważny interes wierzyciela,
 - administracyjna – jeżeli za umorzeniem przemawia interes publiczny;
- 2) z urzędu, jeżeli wysokość kosztów egzekucyjnych powstałych w postępowaniu egzekucyjnym nie przekracza czterokrotności kosztów upomnienia.

§ 3. W przypadku częściowego umorzenia kosztów egzekucyjnych w pierwszej kolejności umarza się opłatę egzekucyjną.

§ 4. Organ egzekucyjny, na wniosek zobowiązanego lub wierzyciela prowadzących działalność gospodarczą, może umorzyć w całości lub w części koszty egzekucyjne, jeżeli umorzenie:

- 1) nie stanowi pomocy publicznej;
- 2) stanowi pomoc *de minimis* albo pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie – w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa Unii Europejskiej dotyczących pomocy w ramach zasady *de minimis*;
- 3) stanowi pomoc publiczną:
 - a) mającą na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi,
 - b) mającą na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce,
 - c) zgodną z zasadami rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, której dopuszczalność została określona przez właściwe organy Unii Europejskiej, udzielaną na przeznaczenia inne niż wymienione w lit. a i b.

§ 5. W przypadku pomocy publicznej, o której mowa w § 4 pkt 3 lit. a i b, można umorzyć koszty egzekucyjne w całości lub w części, jeżeli w przepisach odrębnych zostały określone szczegółowe warunki udzielania tej pomocy zapewniające jej zgodność z zasadami rynku wewnętrznego Unii Europejskiej.

§ 6. Pomoc publiczna, o której mowa w § 4 pkt 3 lit. c, może być udzielana na przeznaczenia określone w przepisach wydanych na podstawie art. 64 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych i zgodnie z warunkami określonymi w tych przepisach.

§ 7. Na postanowienie w sprawie umorzenia kosztów egzekucyjnych przysługuje zażalenie.

§ 8. Jeżeli koszty egzekucyjne przypadają na rzecz innego organu egzekucyjnego, postanowienie, o którym mowa w § 7, wydaje się po zajęciu stanowiska przez ten organ.

§ 9. Organ egzekucyjny umarza z urzędu opłatę manipulacyjną, opłatę egzekucyjną i opłatę za czynności egzekucyjne, jeżeli nie mogą być ściągnięte od zobowiązanego i powstały w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym na podstawie jednolitego tytułu wykonawczego, zagranicznego tytułu wykonawczego albo tytułu wykonawczego obejmującego należności pieniężne, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 8 lit. g oraz i.

§ 10. Przepis § 9 stosuje się odpowiednio do wydatków egzekucyjnych poniesionych w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym na podstawie:

- 1) jednolitego tytułu wykonawczego albo zagranicznego tytułu wykonawczego, chyba że organ egzekucyjny uzyskał zwrot tych wydatków od państwa członkowskiego lub państwa trzeciego w przypadkach, o których mowa w art. 29a, lub w przypadkach, o których mowa w art. 80 i art. 81 ustawy o wzajemnej pomocy;
- 2) tytułu wykonawczego obejmującego należności pieniężne, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 8 lit. g oraz i.

§ 11. W przypadkach, o których mowa w § 2 pkt 2, § 9 i 10, sporządza się adnotację w rozumieniu art. 72 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 64f. § 1. Na wniosek zobowiązanego organ egzekucyjny prowadzący postępowanie egzekucyjne może rozłożyć na raty zapłatę kosztów egzekucyjnych, w przypadku uzasadnionym względami społecznymi lub gospodarczymi. Przepisy art. 64e § 4–8 stosuje się odpowiednio.

§ 2. W razie niedotrzymania terminu płatności którejkolwiek z rat, na jakie zostały rozłożone koszty egzekucyjne, postanowienie o rozłożeniu na raty zapłaty kosztów egzekucyjnych wygasa w części dotyczącej raty niezapłaconej w terminie płatności.

§ 3. W razie niedotrzymania terminu płatności trzech rat, na jakie zostały rozłożone koszty egzekucyjne, postanowienie o rozłożeniu na raty wygasa w zakresie wszystkich niezapłaconych rat.

Art. 65. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób ustalania i dokumentowania wydatków egzekucyjnych, w szczególności sposób ustalania i rozliczania wydatków wspólnych, poniesionych w związku z egzekucją u dwu lub więcej zobowiązanych oraz przypadki, w których wydatki ustala się w formie zryczałtowanej. Określając sposób ustalania i dokumentowania wydatków egzekucyjnych minister uwzględnia rodzaj wydatków oraz ich udział w prowadzonych egzekucjach.

Art. 65a. § 1. Obowiązek zapłaty kosztów egzekucyjnych przedawnia się z upływem 3 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym wygaś egzekwowany obowiązek.

§ 2. Obowiązek zapłaty kosztów egzekucyjnych obciążających wierzyciela przedawnia się z upływem 3 lat, licząc od dnia, w którym postanowienie w sprawie wysokości tych kosztów stało się ostateczne.

§ 3. Obowiązek zwrotu zobowiązanemu lub wierzycielowi kosztów egzekucyjnych wraz z ustawowymi odsetkami przedawnia się z upływem 3 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym zaistniały zdarzenia określone w art. 64cd § 3. Złożenie wniosku, o którym mowa w art. 64cd § 5, przerywa bieg terminu przedawnienia. Po przerwaniu biegu terminu przedawnienia biegnie on na nowo od dnia następującego po dniu, w którym złożono ten wniosek.

§ 4. Obowiązek zapłaty przez wierzyciela kosztów egzekucyjnych zwróconych zobowiązanemu wraz z ustawowymi odsetkami przedawnia się z upływem 3 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym doręczono wierzycielowi ostateczne postanowienie w sprawie obciążenia wierzyciela zwróconymi zobowiązanemu kosztami egzekucyjnymi wraz z ustawowymi odsetkami.

§ 5. Bieg terminu przedawnienia, o którym mowa w § 1, 2 i 4, nie ulega przerwaniu i zawieszeniu.

Art. 66. § 1. Wierzyciel ponosi wydatki związane z:

- 1) przekazaniem mu:
 - a) wyegzekwowanych lub uzyskanych środków pieniężnych,
 - b) wyegzekwowanego przedmiotu;
- 2) wyegzekwowaniem lub uzyskaniem przez organ egzekucyjny na rzecz tego wierzyciela środków pieniężnych przy użyciu terminala płatniczego.

§ 2. Wydatki, o których mowa w § 1, organ egzekucyjny pokrywa z wyegzekwowanych kwot.

§ 3. (uchylony)

§ 4. (uchylony)

§ 5. (uchylony)

§ 6. (uchylony)

§ 7. (uchylony)

§ 8. Państwowe jednostki budżetowe, których należności dochodzone w egzekucji administracyjnej stanowią dochód budżetu państwa, są upoważnione do przeznaczenia odpowiedniej części uzyskanych z egzekucji wpływów na pokrycie wydatków, o których mowa w § 1.

Rozdział 7
(uchylony)

DZIAŁ II

Egzekucja należności pieniężnych

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 67. § 1. Podstawę zastosowania środków egzekucyjnych, o których mowa w art. 1a pkt 12 lit. a, stanowi zawiadomienie o zajęciu prawa majątkowego zobowiązanego u dłużnika zajętej wierzytelności albo podmiotu prowadzącego rejestr akcjonariuszy, albo protokół zajęcia prawa majątkowego, albo protokół zajęcia i odbioru ruchomości, albo protokół odbioru dokumentu.

§ 1a. Zawiadomienia o zajęciu i inne pisma w ramach stosowanego środka egzekucyjnego mogą być doręczane przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego albo z użyciem środków komunikacji elektronicznej. W takim przypadku nie stosuje się wzorów określonych w przepisach wydanych na podstawie § 6.

§ 2. Zawiadomienie o zajęciu prawa majątkowego zobowiązanego u dłużnika zajętej wierzytelności zawiera:

- 1) dane zobowiązanego będącego:
 - a) osobą fizyczną: imię i nazwisko oraz adres jego miejsca zamieszkania, numer PESEL, NIP lub numer REGON, jeżeli zobowiązany taki numer posiada, a jeżeli numer PESEL, NIP i numer REGON nie są znane organowi egzekucyjnemu, to imię ojca i imię matki zobowiązanego oraz datę jego urodzenia albo inny numer identyfikacyjny ze wskazaniem jego rodzaju, o ile jest znany organowi egzekucyjnemu,
 - b) osobą prawną lub jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną: nazwę i adres jego siedziby, NIP, numer REGON lub numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, jeżeli zobowiązany taki numer posiada, albo inny numer identyfikacyjny ze wskazaniem jego rodzaju, o ile jest znany organowi egzekucyjnemu;
- 1a) nazwę wierzyciela;
- 1b) nazwę i adres siedziby organu egzekucyjnego;
- 2) oznaczenie dłużnika zajętej wierzytelności;
- 3) określenie stosowanego środka egzekucyjnego;
- 4) numer tytułu wykonawczego stanowiącego podstawę zajęcia, a w przypadku jednolitego tytułu wykonawczego lub zagranicznego tytułu wykonawczego – również wskazanie jego rodzaju;
- 5) kwotę należności, okres, za który należność została ustalona lub określona, termin płatności należności, rodzaj i stopę odsetek z tytułu niezapłacenia należności w terminie oraz kwotę odsetek naliczonych do dnia wystawienia zawiadomienia;
- 6) kwotę kosztów egzekucyjnych:
 - a) opłaty manipulacyjnej,
 - b) opłaty za czynności egzekucyjne,
 - c) wydatków egzekucyjnych,
 - d) opłaty egzekucyjnej,
 - e) powstałych w postępowaniu egzekucyjnym umorzonych z przyczyny określonej w art. 59 § 2 w przypadku, o którym mowa w art. 64ca § 2;
- 7) wezwanie dłużnika zajętej wierzytelności do realizacji zajęcia lub powiadomienia organu egzekucyjnego o przeszkodzie w realizacji zajęcia;
- 8) pouczenie o skutkach zajęcia;
- 9) datę wystawienia zawiadomienia, podpis z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego podpisującego oraz odcisk pieczęci organu egzekucyjnego.

§ 2a. Jeżeli zawiadomienie o zajęciu prawa majątkowego doręcza się dłużnikowi zajętej wierzytelności przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego albo z użyciem środków komunikacji elektronicznej:

- 1) w zawiadomieniu o zajęciu nie umieszcza się podpisu z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego podpisującego oraz odcisku pieczęci organu egzekucyjnego.
- 2) (uchylony)
- 3) (uchylony)

§ 2aa. Zawiadomienie o zajęciu prawa majątkowego u dłużnika zajętej wierzytelności:

- 1) może zawierać znane organowi egzekucyjnemu dane małżonka zobowiązanego, jeżeli odpowiedzialność zobowiązanego za należność pieniężną i odsetki z tytułu niezapłacenia jej w terminie obejmuje majątek osobisty zobowiązanego i majątek wspólny, a brak tych danych mógłby uniemożliwić wszczęcie egzekucji do określonego składnika majątku wspólnego;
- 2) zawiera znane organowi egzekucyjnemu dane podmiotu, o którym mowa w art. 26 § 1e pkt 4b, w razie potrzeby wszczęcia egzekucji do rzeczy lub prawa majątkowego obciążonych zastawem skarbowym lub hipoteką przymusową zabezpieczającymi należność pieniężną i odsetki z tytułu niezapłacenia jej w terminie, gdy prawo własności rzeczy lub prawo majątkowe zostało przeniesione na ten podmiot;
- 3) zawiera znane organowi egzekucyjnemu dane podmiotu, który uzyskał korzyść majątkową, w razie potrzeby wszczęcia egzekucji do rzeczy lub prawa majątkowego tego podmiotu.

§ 2ab. W przypadkach, o których mowa w § 2aa, odpis zawiadomienia o zajęciu prawa majątkowego u dłużnika zajętej wierzytelności doręcza się również odpowiednio małżonkowi zobowiązanego, podmiotowi, o którym mowa w art. 26 § 1e pkt 4b, oraz podmiotowi, który uzyskał korzyść majątkową.

§ 2b. (uchylony)

§ 2c. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, sposób sporządzania i dokonywania doręczeń dokumentów przesyłanych w ramach stosowanego środka egzekucyjnego przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego albo z użyciem środków komunikacji elektronicznej, mając na względzie bezpieczeństwo posługiwania się dokumentami w postaci elektronicznej oraz sprawność i skuteczność egzekucji.

§ 2d. Zawiadomienie o zajęciu wierzytelności z rachunku bankowego zawiera również rodzaj należności pieniężnej, jeżeli należność:

- 1) jest zobowiązaniem podatkowym;
- 2) może być dochodzona z rachunku VAT, o którym mowa w art. 62a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe.

§ 3. Do protokołu zajęcia prawa majątkowego stosuje się odpowiednio § 4.

§ 4. Protokół zajęcia i odbioru ruchomości zawiera treść określoną w § 2 pkt 1–1b, 4–6 i 9 oraz w art. 53 § 1 pkt 5, a ponadto:

- 1) wyszczególnienie zajętych ruchomości z podaniem ich ilości, rodzaju jednostki miary i wartości szacunkowej ruchomości, jeżeli oszacowanie jest możliwe i nie zostało zastrzeżone dla bieglego skarbowego;
- 2) adnotację, które z zajętych ruchomości mogą być sprzedane bezpośrednio po zajęciu, a także które ruchomości poborca pozostawia pod dozorem zobowiązanego lub osoby zastępującej zobowiązanego, a które odbiera;
- 3) pouczenie zobowiązanego o skutkach zajęcia ruchomości;
- 4) pouczenie dozorcę o skutkach przyjęcia ruchomości pod dozór.

§ 5. Protokół odbioru dokumentu zawiera treść określoną w § 2 pkt 1–1b, 4–6 i 9 i § 4 pkt 3 oraz w art. 53 § 1 pkt 1, 2 i 4–6, a ponadto:

- 1) oznaczenie lub opis odebranego dokumentu;
- 2) wartość szacunkową prawa majątkowego związanego z tym dokumentem.

§ 5a. Do protokołu zajęcia prawa majątkowego, protokołu zajęcia i odbioru ruchomości oraz protokołu odbioru dokumentu przepisy § 2aa i 2ab stosuje się odpowiednio.

§ 6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzory zawiadomień i protokołów, o których mowa w § 1, uwzględniając uwarunkowania wynikające z elektronicznego przetwarzania danych zawartych w tych zawiadomieniach i protokołach.

Art. 67a. § 1. Organ egzekucyjny może z mocy samego zajęcia wierzytelności lub innego prawa majątkowego albo ruchomości wykonywać wszelkie prawa zobowiązanego w zakresie niezbędnym do prowadzenia egzekucji.

§ 2. Zobowiązany udziela organowi egzekucyjnemu wszelkich wyjaśnień, potrzebnych do dochodzenia należności pieniężnej.

Art. 67b. O ile dalsze przepisy nie stanowią inaczej, organ egzekucyjny zwraca się do bieglego skarbowego o oszacowanie wartości zajętej ruchomości lub prawa majątkowego.

Art. 67c. § 1. Uprawnienia do oszacowania wartości ruchomości lub prawa majątkowego zobowiązanego mogą być nadane osobie, która:

- 1) korzysta w pełni z praw publicznych;
- 2) posiada:
 - a) dyplom ukończenia wyższej, średniej lub zasadniczej szkoły o profilu technicznym lub artystycznym lub dyplom mistrza, w zawodzie lub kierunku odpowiadającym rodzajowi majątku, którego wartość podlega oszacowaniu,
 - b) opinię właściwego stowarzyszenia, organizacji zawodowej, szkoły wyższej lub innej instytucji stwierdzającej posiadanie przez tę osobę teoretycznych i praktycznych wiadomości w danej gałęzi techniki, sztuki, rzemiosła, a także innych umiejętności niezbędnych do oszacowania wartości majątku.

§ 2. Z wnioskiem o nadanie uprawnień do szacowania wartości majątku zobowiązanego kandydat na biegłego skarbowego występuje do dyrektora izby administracji skarbowej.

§ 3. Do wniosku, o którym mowa w § 2, dołącza się:

- 1) kopię dokumentu oraz opinię, o których mowa w § 1 pkt 2;
- 2) informację określającą zakres uprawnień, o które kandydat się ubiega;
- 3) dokumenty stwierdzające tożsamość kandydata oraz jego niekaralność;
- 4) opinię zakładu pracy, jeżeli kandydat jest pracownikiem.

§ 4. Na postanowienie dyrektora izby administracji skarbowej, odmawiające dokonania wpisu na listę biegłych skarbowych, przysługuje zażalenie.

§ 5. Podstawę do podjęcia czynności biegłego skarbowego stanowi wpis kandydata na listę prowadzoną przez izbę administracji skarbowej.

§ 6. W prowadzonej przez izbę administracji skarbowej liście biegłych skarbowych uwzględnia się:

- 1) imię i nazwisko biegłego skarbowego i jego adres zamieszkania;
- 2) zakres przyznanych uprawnień;
- 3) termin wpisania na listę;
- 4) wzór uwierzytelnionego podpisu biegłego skarbowego.

§ 7. Lista biegłych skarbowych jest prowadzona według wzoru określonego przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, dostosowanego do techniki informatycznej.

§ 8. Lista biegłych skarbowych jest dostępna dla zainteresowanych w siedzibie odpowiedniej izby administracji skarbowej.

§ 9. W styczniu każdego roku izba administracji skarbowej przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych listę biegłych skarbowych, a także zawiadamia niezwłocznie o każdym przypadku wpisania lub wykreślenia z listy biegłego skarbowego.

§ 10. Skreślenie z listy biegłych skarbowych następuje:

- 1) na własną prośbę;
- 2) w przypadku:
 - a) pozbawienia praw publicznych lub utraty innych warunków do pełnienia tej funkcji albo stwierdzenia, że z chwilą dokonania wpisu na listę biegły skarbowy warunkom tym nie odpowiadał i nadal nie odpowiada,
 - b) śmierci biegłego skarbowego,
 - c) stwierdzenia nienależytego wykonywania funkcji biegłego skarbowego.

§ 11. Na postanowienie dyrektora izby administracji skarbowej w sprawie skreślenia biegłego skarbowego z listy biegłych skarbowych przysługuje zażalenie.

§ 12. Biegły skarbowy może odmówić dokonania szacunku wartości majątku zobowiązanego znajdującego się na terenie działania izby administracji skarbowej, na listę której został wpisany, tylko z ważnych przyczyn.

§ 13. Biegły skarbowy, wydając opinię, używa tytułu biegłego skarbowego z oznaczeniem izby administracji skarbowej, na listę której został wpisany.

§ 14. Biegły skarbowy jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić izbę administracji skarbowej o:

- 1) każdej zmianie swojego adresu;
- 2) zamierzonej przerwie w wykonywaniu czynności biegłego skarbowego przez okres dłuższy niż 3 miesiące.

§ 15. Biegłemu skarbowemu za oszacowanie wartości ruchomości lub prawa majątkowego zobowiązanego przysługuje wynagrodzenie zgodne z zakresem wykonanej pracy w wysokości określonej przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych w drodze rozporządzenia. Określając wysokość wynagrodzenia, minister uwzględnia rodzaj i czas pracy oraz wysokość poniesionych przez biegłego skarbowego wydatków związanych z oszacowaniem wartości ruchomości lub prawa majątkowego.

Art. 67d. § 1. Organ egzekucyjny zawiadamia zobowiązanego o wyznaczonym terminie oszacowania wartości ruchomości lub prawa majątkowego przez biegłego skarbowego i przesyła zobowiązanemu odpis protokołu oszacowania.

§ 2. Jeżeli zobowiązany nie zgadza się z oszacowaniem przez biegłego skarbowego wartości ruchomości lub prawa majątkowego, może w terminie 7 dni od dnia doręczenia mu odpisu protokołu oszacowania wystąpić do organu egzekucyjnego z wnioskiem o dokonanie tego oszacowania przez biegłego sądowego.

§ 3. Jeżeli wartość zajętej ruchomości lub prawa majątkowego oszacowana przez biegłego sądowego nie różni się co najmniej o 25 % od wartości oszacowanej przez biegłego skarbowego, koszty oszacowania przez biegłego sądowego ponosi zobowiązany.

§ 4. Wniesienie przez zobowiązanego wniosku, o którym mowa w § 2, wstrzymuje sprzedaż zajętych rzeczy.

Art. 67da.¹⁶⁾ § 1. W systemie teleinformatycznym prowadzonym przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, zwanym dalej „Portalem eLicytacji KAS”, organ egzekucyjny będący naczelnikiem urzędu skarbowego:

- 1) może przeprowadzać sprzedaż w drodze licytacji publicznej i z wolnej ręki;
- 2) publikuje:
 - a) ogłoszenia i obwieszczenia o sprzedaży,
 - b) protokoły opisu i oszacowania wartości nieruchomości;
- 3) może publikować inne dokumenty dotyczące sprzedaży dokonywanej przez ten organ.

§ 2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może wyznaczyć, w drodze rozporządzenia, inny organ Krajowej Administracji Skarbowej do prowadzenia Portalu eLicytacji KAS, mając na względzie konieczność sprawnego funkcjonowania tego portalu.

§ 3. Administratorem danych przetwarzanych w Portalu eLicytacji KAS jest:

- 1) organ prowadzący Portal eLicytacji KAS – w zakresie służącym do zapewnienia funkcjonowania i bezpieczeństwa Portalu eLicytacji KAS;
- 2) organ przeprowadzający sprzedaż za pośrednictwem Portalu eLicytacji KAS – w zakresie danych związanych ze sprzedażą przeprowadzaną przez ten organ.

§ 4. Udział w sprzedaży za pośrednictwem Portalu eLicytacji KAS wymaga:

- 1) uwierzytelnienia;
- 2) założenia konta w Portalu eLicytacji KAS;
- 3) nadania unikalnego identyfikatora.

§ 5. Konto w Portalu eLicytacji KAS:

- 1) może być usunięte w każdym czasie przez osobę posiadającą to konto;
- 2) podlega automatycznemu usunięciu po upływie roku od dnia ostatniego uwierzytelnienia się na tym koncie.

§ 6. Posiadanie konta w Portalu eLicytacji KAS nie jest wymagane do:

- 1) zapoznania się z ogłoszeniem, obwieszczeniem i innymi dokumentami dotyczącymi sprzedaży publikowanymi w Portalu eLicytacji KAS;
- 2) obserwowania przebiegu sprzedaży za pośrednictwem Portalu eLicytacji KAS.

¹⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 2 ustawy wymienionej jako druga w odnośniku 5.

Art. 67e. § 1. Zapłaty należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych organowi egzekucyjnemu można dokonać gotówką lub bezgotówkowo. Zapłaty bezgotówkowo można dokonać w siedzibie organu egzekucyjnego, jeżeli po stronie tego organu istnieją warunki techniczne.

§ 2. Zapłata organowi egzekucyjnemu, o której mowa w § 1, nie stanowi egzekucji z pieniędzy.

Art. 67f. § 1. Do zapłaty:

- 1) gotówką – stosuje się odpowiednio przepisy art. 71e § 1, 2 i 5;
- 2) bezgotówkowo przy użyciu terminala płatniczego – stosuje się odpowiednio przepisy art. 71e § 1, § 2 pkt 1–3, 5, 6 i 8 oraz § 5.

§ 2. W przypadku zapłaty przez podmiot inny niż zobowiązany pokwitowanie pobrania zawiera również odpowiednio imię i nazwisko albo nazwę podmiotu dokonującego zapłaty. Nie wymaga się podpisu zobowiązanego.

Art. 67g. Za dzień zapłaty egzekwowanej należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych uważa się przy zapłacie:

- 1) gotówką – dzień:
 - a) pobrania gotówki,
 - b) wpłaty tych należności na rachunek organu egzekucyjnego w banku, w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, w placówce pocztowej w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, w biurze usług płatniczych, w instytucji płatniczej, w małej instytucji płatniczej lub w instytucji pieniądza elektronicznego, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2026 r. poz. 623, 875 i 1074);
- 2) bezgotówkowo – dzień:
 - a) obciążenia rachunku zobowiązanego przez dostawcę, o którym mowa w art. 4a ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych – w przypadku zapłaty przy użyciu polecenia przelewu,
 - b) uzyskania potwierdzenia autoryzacji transakcji płatniczej, o której mowa w art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych – w przypadku zapłaty przy użyciu innego niż polecenie przelewu instrumentu płatniczego.

Art. 67h. Przepisy art. 67e § 1, art. 67f i art. 67g stosuje się odpowiednio do zapłaty:

- 1) organowi egzekucyjnemu – wadium i ceny nabycia rzeczy lub prawa majątkowego;
- 2) wierzycielowi – należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie i kosztów upomnienia.

Art. 68. (uchylony)

Art. 68a. Wpłata dokonana przez dłużnika zajętej wierzytelności do organu egzekucyjnego wywiera ten sam skutek, co wpłata dokonana przez zobowiązanego do rąk wierzyciela, chyba że wpłata ta nie podlega przekazaniu przez organ egzekucyjny do wierzyciela.

Art. 68b. § 1. Stwierdzenie nabycia w postępowaniu egzekucyjnym praw własności lub innych praw albo ruchomości następuje w drodze postanowienia.

§ 2. Postanowienie, o którym mowa w § 1, organ egzekucyjny wydaje na żądanie nabywcy, a jeżeli do wykonywania praw lub dysponowania ruchomościami niezbędne jest posiadanie dowodu nabycia – z urzędu.

Art. 68c. (uchylony)

Art. 68d. Prawa majątkowe i ruchomości nabyte w postępowaniu egzekucyjnym są wolne od obciążeń.

Art. 69. § 1. Gdy zobowiązanym do uiszczenia należności pieniężnej jest państwowa jednostka budżetowa, wierzyciel w celu otrzymania tej należności składa tytuł wykonawczy bezpośrednio tej państwowej jednostce, z której działalnością wiąże się egzekwowana należność. Jednostka ta jest obowiązana bezzwłocznie należność uiścić. Jeżeli należność nie zostanie uiszczona w terminie 7 dni od dnia złożenia tytułu wykonawczego, jednostka nadrzędna zobowiązanego, na wniosek wierzyciela, zarządza pokrycie należności ze środków zobowiązanego.

§ 2. W zakresie zarządzenia, o którym mowa w § 1, jednostce nadrzędnej przysługują uprawnienia jednostki budżetowej do dysponowania środkami zgromadzonymi na jej rachunku.

§ 3. Przepis § 1 nie ma zastosowania do należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, zobowiązań podatkowych oraz należności, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 4.

Art. 69a. § 1. W razie zbiegu egzekucji administracyjnej i sądowej albo egzekucji administracyjnych do tej samej rzeczy albo prawa majątkowego, gdy zajęte kwoty w dniu realizacji zajęcia nie wystarczają na pokrycie egzekwowanych należności pieniężnych, dłużnik zajętej wierzytelności:

- 1) przekazuje środki pieniężne:
 - a) organowi egzekucyjnemu, który pierwszy dokonał zajęcia, a w razie niemożności ustalenia tego pierwszeństwa – organowi, który dokonał zajęcia na poczet należności pieniężnych w wyższej kwocie, albo
 - b) administracyjnemu organowi egzekucyjnemu – w przypadku zbiegu egzekucji, o którym mowa w art. 62 § 2, albo
 - c) sądowemu organowi egzekucyjnemu – w przypadku zbiegu egzekucji, o którym mowa w art. 62 § 3 i 4;
- 2) pod rygorem odpowiedzialności za szkodę, niezwłocznie zawiadamia o zbiegu egzekucji właściwe organy egzekucyjne, wskazując datę doręczenia zawiadomień o zajęciach dokonanych przez te organy i wysokość należności, na poczet których zajęcia zostały dokonane.

§ 1a. W razie zbiegu egzekucji administracyjnej i zabezpieczenia administracyjnego, egzekucji administracyjnej i zabezpieczenia sądowego lub zabezpieczenia administracyjnego i egzekucji sądowej do tej samej rzeczy albo prawa majątkowego, gdy zajęte kwoty w dniu realizacji zajęcia nie wystarczają na pokrycie egzekwowanych i podlegających zabezpieczeniu należności pieniężnych, dłużnik zajętej wierzytelności:

- 1) przekazuje środki pieniężne organowi egzekucyjnemu, który prowadzi egzekucję, ustalonemu zgodnie z § 1 pkt 1;
- 2) pod rygorem odpowiedzialności za szkodę niezwłocznie zawiadamia o zbiegu właściwe organy egzekucyjne, wskazując datę doręczenia zawiadomień o zajęciach dokonanych przez te organy i wysokość należności, na poczet których zajęcia zostały dokonane.

§ 2. W razie zbiegu egzekucji administracyjnej i sądowej albo egzekucji administracyjnych do tej samej rzeczy albo prawa majątkowego, gdy zajęte kwoty nie wystarczają na pokrycie egzekwowanych należności pieniężnych, zobowiązany, pod rygorem odpowiedzialności za szkodę, w przypadku zbiegu egzekucji do:

- 1) ruchomości albo
- 2) prawa majątkowego, którego warunkiem wykonywania jest posiadanie dokumentu, albo
- 3) prawa majątkowego zarejestrowanego w rejestrze akcjonariuszy

– niezwłocznie zawiadamia o zbiegu egzekucji właściwe organy egzekucyjne, wskazując datę podpisania przez pracownika obsługującego organ egzekucyjny protokołu zajęcia i wysokość należności, na poczet których zajęcia zostały dokonane.

§ 3. Przepis § 2 pkt 3 stosuje się odpowiednio do podmiotu prowadzącego rejestr akcjonariuszy, w którym jest zarejestrowane zajęte prawo majątkowe.

§ 4. Przepis § 2 stosuje się odpowiednio w razie zbiegu egzekucji administracyjnej i zabezpieczenia administracyjnego, egzekucji administracyjnej i zabezpieczenia sądowego lub zabezpieczenia administracyjnego i egzekucji sądowej do tej samej rzeczy albo prawa majątkowego.

Art. 70. § 1. Dłużnik zajętej wierzytelności jest obowiązany do naliczenia odsetek z tytułu niezapłacenia należności w terminie, należnych od następnego dnia po dniu wystawienia przez organ egzekucyjny zawiadomienia o zajęciu wierzytelności lub prawa majątkowego do dnia przekazania organowi egzekucyjnemu środków pieniężnych uzyskanych z zajęcia, z zastrzeżeniem § 2.

§ 2. Jeżeli dłużnik zajętej wierzytelności przekazuje organowi egzekucyjnemu środki pieniężne za pośrednictwem rachunku bankowego, nalicza odsetki, o których mowa w § 1, do dnia obciążenia rachunku bankowego zobowiązanego przekazywaną kwotą.

§ 2a. Przekazując środki pieniężne organowi egzekucyjnemu, dłużnik zajętej wierzytelności podaje informacje niezbędne do prawidłowego rozliczenia tych środków.

§ 2b. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres informacji niezbędnych do prawidłowego rozliczenia środków pieniężnych przekazanych organowi egzekucyjnemu przez dłużnika zajętej wierzytelności oraz sposób przekazywania tych informacji, mając na względzie zapewnienie identyfikacji realizowanego zajęcia, zobowiązanego, zbiegu egzekucji oraz rachunku VAT, o którym mowa w art. 62a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe.

§ 3. Organ egzekucyjny w okresie realizacji zajęcia jest obowiązany powiadamiać dłużnika zajętej wierzytelności o każdorazowej zmianie stawki odsetek z tytułu niezapłacenia należności w terminie.

§ 4. Dłużnik zajętej wierzytelności nie odpowiada za nieprawidłowe obliczenie odsetek, jeżeli organ egzekucyjny nie powiadomił go w porę o zmianie, o której mowa w § 3.

§ 5. Przepisy § 1–4 stosuje się do dłużników zajętej wierzytelności obowiązanych do prowadzenia ksiąg podatkowych w rozumieniu Ordynacji podatkowej.

Art. 70a. (uchylony)

Art. 70b. (uchylony)

Art. 70c. Zajęcie wierzytelności nie narusza uprawnień wynikających z zamieszczonej w umowie klauzuli kompensacyjnej, o której mowa w ustawie z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 294).

Art. 71. § 1. Jeżeli egzekucja administracyjna należności pieniężnych staje się bezskuteczna, organ egzekucyjny lub wierzyciel może zwrócić się do sądu o nakazanie zobowiązanemu wyjawienia majątku, zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania cywilnego.

§ 2. O nakazanie wyjawienia przez zobowiązanego majątku można zwrócić się także przed wszczęciem egzekucji administracyjnej lub w toku tej egzekucji, jeżeli zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że egzekwowana należność pieniężna nie będzie mogła być zaspokojona ze znanego majątku zobowiązanego ani też z jego wynagrodzenia za pracę lub z przypadających mu okresowo świadczeń za okres 6 miesięcy.

§ 3. Podstawą żądania wyjawienia przez zobowiązanego majątku są dokumenty stanowiące podstawę wszczęcia egzekucji administracyjnej lub dokonania zabezpieczenia w trybie przepisów działu IV. W tym przypadku nie nadaje się sądowej klauzuli wykonalności.

Art. 71a. § 1. Organy egzekucyjne uprawnione są do przeprowadzania u dłużników zajętej wierzytelności, z wyłączeniem banków, kontroli prawidłowości realizacji zastosowanego środka egzekucyjnego, z zastrzeżeniem § 2.

§ 2. Jeżeli środek egzekucyjny zastosowany został przez organ egzekucyjny, o którym mowa w art. 19 § 4, 7 i 8, kontrolę prawidłowości realizacji zastosowanego środka egzekucyjnego przeprowadza, z urzędu lub na wniosek tego organu, naczelnik urzędu skarbowego.

§ 3. Udostępnienie organowi egzekucyjnemu dokumentów i informacji niezbędnych do przeprowadzenia kontroli prawidłowości realizacji zastosowanego środka egzekucyjnego nie narusza obowiązku zachowania przez dłużników zajętej wierzytelności tajemnicy określonej w odrębnych przepisach.

§ 4. Czynności kontrolnych dokonuje się w obecności dłużnika zajętej wierzytelności lub osoby odpowiedzialnej za realizację zajęcia.

§ 5. Osoba dokonująca czynności kontrolnych obowiązana jest okazać pisemne upoważnienie organu egzekucyjnego do dokonywania tych czynności.

§ 6. Kopię protokołu z czynności kontrolnych doręcza się dłużnikowi zajętej wierzytelności lub osobie odpowiedzialnej za realizację zajęcia.

§ 7. Jeżeli dłużnik zajętej wierzytelności nie zgadza się z ustaleniami zawartymi w protokole, może zgłosić niezwłocznie do protokołu odpowiednie wyjaśnienia lub zastrzeżenia albo w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia przedłożyć je w formie pisemnej.

§ 8. Przepisy § 1–7 stosuje się odpowiednio do zobowiązanego.

§ 9. Jeżeli w wyniku kontroli stwierdzono, że dłużnik zajętej wierzytelności bezpodstawnie uchyla się od przekazania zajętej wierzytelności albo części wierzytelności organowi egzekucyjnemu, organ ten wydaje postanowienie, w którym określa wysokość nieprzekazanej kwoty. Na postanowienie w sprawie wysokości nieprzekazanej kwoty przysługuje zażalenie.

Art. 71b. Jeżeli dłużnik zajętej wierzytelności bezpodstawnie uchyla się od przekazania zajętej wierzytelności albo części wierzytelności organowi egzekucyjnemu, zajęta wierzytelność albo część wierzytelności może być ściągnięta od dłużnika zajętej wierzytelności w trybie egzekucji administracyjnej. Podstawą wystawienia tytułu wykonawczego jest postanowienie, o którym mowa w art. 71a § 9. Tytuł wykonawczy wystawia organ egzekucyjny, który dokonał u dłużnika zajętej wierzytelności zajęcia wierzytelności.

Art. 71c. § 1. Organ egzekucyjny na wniosek zobowiązanego może, w drodze decyzji, odroczyć termin zapłaty należności pieniężnych albo rozłożyć na raty zapłatę należności pieniężnych dochodzonych na podstawie jednolitego tytułu wykonawczego albo zagranicznego tytułu wykonawczego wraz z odsetkami naliczonymi zgodnie z przepisami działu III ustawy – Ordynacja podatkowa.

§ 2. Do udzielania ulg, o których mowa w § 1, stosuje się odpowiednio przepisy działów III i IV ustawy – Ordynacja podatkowa.

§ 3. O udzieleniu ulg, o których mowa w § 1, organ egzekucyjny informuje państwo członkowskie lub państwo trzecie.

Art. 71ca. § 1. Należność pieniężna, odsetki z tytułu niezapłacenia jej w terminie, koszty upomnienia oraz koszty egzekucyjne mogą być zapłacone organowi egzekucyjnemu przez:

- 1) aktualnego właściciela lub użytkownika wieczystego przedmiotu hipoteki przymusowej niebędących zobowiązanymi – jeżeli te należności są zabezpieczone tą hipoteką;
- 2) aktualnego właściciela przedmiotu zastawu skarbowego niebędącego zobowiązanym – jeżeli te należności są zabezpieczone tym zastawem;
- 3) małżonka, zstępnych, wstępnych, pasierba, rodzeństwo, ojczyma i macochę zobowiązanego;
- 4) osobę trzecią, o której mowa w art. 533 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2026 r. poz. 795);
- 5) inny podmiot – jeżeli łączna wysokość tych należności nie przekracza 5000 zł.

§ 2. W przypadkach, o których mowa w § 1 pkt 3 i 5, jeżeli dowód zapłaty nie budzi wątpliwości co do przeznaczenia zapłaty na należność pieniężną, odsetki z tytułu niezapłacenia jej w terminie, koszty upomnienia i koszty egzekucyjne, uznaje się, że zapłata pochodzi ze środków zobowiązanego.

§ 3. Przepisy § 1 i 2 stosuje się do zapłaty wierzycielowi należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie i kosztów upomnienia.

Rozdział 1a

Egzekucja z pieniędzy

Art. 71d. § 1. Organ egzekucyjny stosuje egzekucję z pieniędzy poza siedzibą tego organu poprzez ustne wezwanie zobowiązanego do zapłaty egzekwowanej należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych oraz pobranie od zobowiązanego tych należności.

§ 2. Organ egzekucyjny pobiera należność pieniężną, odsetki z tytułu niezapłacenia jej w terminie, koszty upomnienia i koszty egzekucyjne gotówką lub bezgotówkowo przy użyciu terminala płatniczego.

Art. 71e. § 1. Na pobraną należność pieniężną, odsetki z tytułu niezapłacenia jej w terminie, koszty upomnienia i koszty egzekucyjne niezwłocznie wystawia się pokwitowanie pobrania.

§ 2. Pokwitowanie pobrania zawiera:

- 1) podstawę prawną pobrania;
- 2) oznaczenie organu egzekucyjnego;
- 3) numer tytułu wykonawczego;
- 4) serię i numer pokwitowania pobrania;
- 5) imię i nazwisko lub nazwę zobowiązanego;
- 6) kwotę pobrania;
- 7) imię, nazwisko i stanowisko służbowe pracownika obsługującego organ egzekucyjny, wystawiającego pokwitowanie pobrania;
- 8) datę wystawienia pokwitowania pobrania;
- 9) podpis zobowiązanego.

§ 3. W przypadku egzekucji z pieniędzy przeprowadzonej bezgotówkowo przy użyciu terminala płatniczego przepisów § 2 pkt 4, 7 i 9 nie stosuje się. Wystawienie pokwitowania pobrania należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych bezgotówkowo przy użyciu terminala płatniczego uznaje się za zawiadomienie zobowiązanego o zastosowanym środku egzekucyjnym.

§ 4. Egzekucja z pieniędzy jest zastosowana z chwilą wystawienia pokwitowania pobrania.

§ 5. Pokwitowanie pobrania należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie i kosztów upomnienia wywiera ten sam skutek prawny co pokwitowanie wierzyciela. Za pokwitowaną należność pieniężną, odsetki z tytułu niezapłacenia jej w terminie i koszty upomnienia organ egzekucyjny ponosi odpowiedzialność wobec wierzyciela.

§ 6. W egzekucji z pieniędzy nie stosuje się przepisu art. 53.

Art. 71f. W przypadku odebrania pieniędzy w wyniku przeszukania pomieszczeń i schowków, urządzeń, maszyn, środków transportu oraz odzieży, teczek, waliz i podobnych przedmiotów przepisy art. 53 oraz art. 71e § 1, § 2 pkt 1–8, § 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 2

Egzekucja z wynagrodzenia za pracę

Art. 72. § 1. Organ egzekucyjny dokonuje zajęcia wynagrodzenia za pracę przez przesłanie do pracodawcy zobowiązanego zawiadomienia o zajęciu tej części jego wynagrodzenia, która nie jest zwolniona spod egzekucji, na pokrycie egzekwowanych należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia należności w terminie i kosztami egzekucyjnymi. Organ egzekucyjny jednocześnie wzywa pracodawcę, aby nie wypłacał zajętej części wynagrodzenia zobowiązanemu, lecz przekazał ją organowi egzekucyjnemu aż do pełnego pokrycia egzekwowanych należności pieniężnych.

§ 2. Zajęcie wynagrodzenia za pracę jest dokonane z chwilą doręczenia pracodawcy zawiadomienia o zajęciu, o którym mowa w § 1. Zajęcie to zachowuje moc również w przypadku zmiany stosunku pracy lub zlecenia, nawiązania nowego stosunku pracy lub zlecenia z tym samym pracodawcą, a także w przypadku przejęcia pracodawcy przez innego pracodawcę.

§ 3. W stosunku do egzekwowanej należności pieniężnej nieważne są rozporządzenia wynagrodzeniem przekraczające część wolną od zajęcia, dokonane po jego zajęciu, a także przed tym zajęciem, jeżeli są wymagalne po zajęciu.

§ 4. Jednocześnie z przesłaniem zawiadomienia, o którym mowa w § 1, organ egzekucyjny:

- 1) zawiadamia zobowiązanego o zajęciu jego wynagrodzenia za pracę, doręczając mu odpis tytułu wykonawczego, o ile nie został wcześniej doręczony, i odpis wezwania przesłanego do pracodawcy, pouczając ponadto zobowiązanego, że nie może odbierać wynagrodzenia poza częścią wolną od zajęcia ani rozporządzać nim w żaden inny sposób;
- 2) wzywa pracodawcę, aby:
 - a) w terminie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia złożył za okres 3 miesięcy poprzedzających zajęcie, za każdy miesiąc oddzielnie, zestawienie otrzymanego w tym czasie wynagrodzenia zobowiązanego z wyszczególnieniem wszystkich jego składników,
 - b) składał, w przypadku zaistnienia przeszkód do wypłacenia wynagrodzenia za pracę, oświadczenie o rodzaju tych przeszkód, a w szczególności podał, czy inne osoby roszczą sobie prawa do zajętego wynagrodzenia, czy i w jakim sądzie toczy się sprawa o to wynagrodzenie oraz czy i o jakie roszczenia została skierowana do tego wynagrodzenia egzekucja przez innych wierzycieli;
- 3) poucza pracodawcę o określonych w art. 71b, art. 168c i art. 168e skutkach niestosowania się do wezwań, o których mowa w pkt 1 i 2.

Art. 73. (uchylony)

Art. 74. (uchylony)

Art. 75. § 1. Jeżeli w czasie prowadzenia egzekucji z wynagrodzenia za pracę zobowiązany przestał pracować u pracodawcy, u którego dokonano zajęcia wynagrodzenia, pracodawca ten niezwłocznie zawiadamia o tym organ egzekucyjny oraz we wzmiance o zajęciu wynagrodzenia w wydanym zobowiązanemu świadectwie pracy wskazuje organ egzekucyjny, numer sprawy egzekucyjnej i wysokość potrąconych już kwot.

§ 2. Jeżeli nowe miejsce pracy zobowiązanego jest znane dotychczasowemu pracodawcy, pracodawca ten przesyła niezwłocznie dokumenty dotyczące zajęcia wynagrodzenia zobowiązanego nowemu pracodawcy i zawiadamia o tym organ egzekucyjny. Doręczenie tych dokumentów nowemu pracodawcy ma skutki prawne zajęcia wynagrodzenia zobowiązanego u tego pracodawcy.

§ 3. Nowy pracodawca, któremu zobowiązany przedstawił świadectwo pracy ze wzmianką o zajęciu wynagrodzenia, zawiadamia niezwłocznie o zatrudnieniu dawnego pracodawcę oraz organ egzekucyjny.

Art. 76. (uchylony)

Art. 77. (uchylony)

Art. 78. (uchylony)**Rozdział 3****Egzekucja ze świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego i ubezpieczenia społecznego oraz renty socjalnej**

Art. 79. § 1. Organ egzekucyjny dokonuje zajęcia świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego oraz z ubezpieczenia społecznego zobowiązanego, a także z renty socjalnej, zwanych dalej „świadczeniami”, przez przesłanie do organu rentowego właściwego do spraw wypłaty zobowiązanemu świadczeń zawiadomienia o zajęciu tej części przysługujących zobowiązanemu świadczeń, która nie jest zwolniona spod egzekucji, na pokrycie egzekwowanych należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia należności w terminie i kosztami egzekucyjnymi. Organ egzekucyjny jednocześnie wzywa organ rentowy, aby nie wypłacał zajętej części świadczenia zobowiązanemu, lecz przekazał ją organowi egzekucyjnemu aż do pełnego pokrycia egzekwowanych należności pieniężnych.

§ 2. Zajęcie świadczeń jest dokonane z chwilą doręczenia organowi rentowemu zawiadomienia o zajęciu. Zajęcie to zachowuje moc również w przypadku zmiany organu rentowego właściwego do wypłaty świadczeń.

§ 3. W stosunku do egzekwowanej należności pieniężnej nieważne są rozporządzenia świadczeniami przekraczające część wolną od zajęcia, dokonane po ich zajęciu, a także przed tym zajęciem, jeżeli są wymagalne po zajęciu.

§ 4. Jednocześnie z przesłaniem zawiadomienia, o którym mowa w § 1, organ egzekucyjny:

- 1) zawiadamia zobowiązanego o zajęciu przysługujących mu świadczeń, doręczając mu odpis tytułu wykonawczego, o ile nie został wcześniej doręczony, i odpis zawiadomienia przesłanego do organu rentowego, pouczając ponadto zobowiązanego, że nie może odbierać świadczeń poza częścią wolną od zajęcia, ani rozporządzać nimi w żaden inny sposób;
- 2) wzywa organ rentowy, aby:
 - a) w terminie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia podał wysokość przysługujących zobowiązanemu miesięcznych świadczeń i zawiadamiał o każdej zmianie ich wysokości,
 - b) składał, w przypadku zaistnienia przeszkód do wypłacenia świadczeń, oświadczenie o rodzaju tych przeszkód, a w szczególności podał, czy inne osoby roszczą sobie prawa do zajętych świadczeń, czy i w jakim sądzie toczy się sprawa o te świadczenia oraz czy i o jakie roszczenia została skierowana do tych świadczeń egzekucja przez innych wierzycieli;
- 3) poucza organ rentowy o określonych w art. 71b, art. 168c i art. 168e skutkach niestosowania się do wezwań, o których mowa w pkt 1 i 2.

§ 5. Przy egzekucji ze świadczeń stosuje się odpowiednio przepis art. 75.

Rozdział 4**Egzekucja z rachunków bankowych i wkładów oszczędnościowych**

Art. 80. § 1. Organ egzekucyjny dokonuje zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego przez przesłanie do banku zawiadomienia o zajęciu wierzytelności pieniężnej zobowiązanego z rachunku bankowego do wysokości egzekwowanej należności pieniężnej wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie dochodzonej wierzytelności oraz kosztami egzekucyjnymi. Organ egzekucyjny jednocześnie wzywa bank, aby bez zgody organu egzekucyjnego nie dokonywał wypłat z rachunku bankowego do wysokości zajętej wierzytelności, lecz niezwłocznie:

- 1) przekazał zajętą wierzytelność organowi egzekucyjnemu na pokrycie egzekwowanej należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych;
- 2) nie później niż w terminie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zajęciu zawiadomił organ egzekucyjny o przeszkodzie w dokonaniu wpłaty, w tym również o nieprowadzeniu rachunku bankowego zobowiązanego;
- 3) po powstaniu wierzytelności, jeżeli jej wysokość przekracza kwotę wolną od egzekucji, a zajęta kwota nie wystarcza na zaspokojenie egzekwowanych należności pieniężnych, zawiadomił o zbiegu egzekucji.

§ 2. Zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego jest dokonane z chwilą doręczenia bankowi zawiadomienia o zajęciu, o którym mowa w § 1, i obejmuje również środki pieniężne:

- 1) których nie było na rachunku bankowym w chwili zajęcia, a zostały wpłacone na ten rachunek po dokonaniu zajęcia;
- 2) które zostały wpłacone na inny rachunek, otwarty po dokonaniu zajęcia.

§ 2a. Zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego nie obejmuje kwot pochodzących ze:

- 1) świadczeń alimentacyjnych, świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, świadczeń rodzinnych, dodatków rodzinnych, pielęgnacyjnych, porodowych, dla sierot zupełnych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń integracyjnych, świadczeń wychowawczych, jednorazowych świadczeń, o których mowa w art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, świadczenia dobry start, dodatku osłonowego, o którym mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym, dodatku węglowego, o którym mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym, dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła i dodatku dla niektórych podmiotów niebędących gospodarstwami domowymi z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła, o których mowa w ustawie z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw, oraz dodatku elektrycznego, o którym mowa w ustawie z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku oraz w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej, bonu energetycznego, o którym mowa w ustawie z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego, refundacji podatku VAT, o której mowa w art. 18 ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu, a także świadczeń „aktywny rodzic”, o których mowa w ustawie z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic”, bonu ciepłowniczego, o którym mowa w ustawie z dnia 12 września 2025 r. o bonie ciepłowniczym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia wysokości cen energii elektrycznej;
- 2) świadczeń, dodatków i innych kwot, o których mowa w art. 31 ust. 1, art. 80 ust. 1 i *la*¹⁷⁾, art. 81, art. 83 ust. 1 i 4, art. 84 pkt 2 i 3 i art. 140 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, oraz środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, o których mowa w art. 83 ust. 2 i art. 84 pkt 1 tej ustawy, w części przysługującej na umieszczone w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka dzieci i osoby, które osiągnęły pełnoletność, przebywając w pieczy zastępczej;
- 3) świadczenia wspierającego, o którym mowa w ustawie z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym.

§ 3. Jednocześnie z przesłaniem zawiadomienia, o którym mowa w § 1, organ egzekucyjny zawiadamia zobowiązanego o zajęciu jego wierzytelności z rachunku bankowego, doręczając mu odpis tytułu wykonawczego, o ile nie został wcześniej doręczony, i odpis zawiadomienia skierowanego do banku o zakazie wypłaty zajętej kwoty z rachunku bankowego bez zgody organu egzekucyjnego.

Art. 81. § 1. Zajęcie wierzytelności jest skuteczne w odniesieniu do rachunków bankowych zobowiązanego prowadzonych przez bank, niezależnie od tego, czy organ egzekucyjny wskazał w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 80 § 1, numery tych rachunków.

§ 1a. Zajęcie wierzytelności jest skuteczne w odniesieniu do rachunku bankowego prowadzonego dla kilku osób fizycznych, którego współposiadaczem jest zobowiązany. Przepis art. 80 § 2 stosuje się odpowiednio.

§ 2. Jeżeli zobowiązanym jest jednostka budżetowa, zajęciu podlega wyłącznie rachunek wydatków.

§ 3. Jeżeli wierzytelności z innych rodzajów rachunków bankowych zobowiązanego niż lokata terminowa, nie pokrywają dochodzonej należności, bank realizuje zajęcie wierzytelności z rachunku tej lokaty w ostatniej kolejności.

§ 3a. Jeżeli zajęto wierzytelność z rachunku bankowego prowadzonego w walucie obcej, bank przekazuje organowi egzekucyjnemu środki pieniężne w złotych przeliczone według kursu kupna tej waluty, ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu przekazania tych środków organowi egzekucyjnemu.

§ 4. Wynikający z zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego zakaz wypłat z tego rachunku bez zgody organu egzekucyjnego nie dotyczy wypłat na bieżące wynagrodzenia za pracę oraz na zasądzone alimenty i renty o charakterze alimentacyjnym zasądzone tytułem odszkodowania. Wypłata na wynagrodzenia za pracę może nastąpić po złożeniu bankowi odpisu listy płac lub innego wiarygodnego dowodu, a wypłata alimentów lub renty o charakterze alimentacyjnym – tytułu stwierdzającego obowiązek zobowiązanego do płacenia alimentów lub renty. Bank dokonuje wypłat alimentów lub renty do rąk osoby uprawnionej do tych świadczeń.

§ 5. Przepis § 4 stosuje się również do podatku dochodowego od osób fizycznych oraz składek na ubezpieczenie społeczne, należnych od dokonywanych wypłat na bieżące wynagrodzenia.

§ 6. (uchylony)

§ 7. (uchylony)

¹⁷⁾ Uchylony przez art. 15 pkt 1 ustawy z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1981 oraz z 2022 r. poz. 2140), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

§ 8. Zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego nie podlega realizacji w okresie blokady rachunku podmiotu kwalifikowanego w rozumieniu art. 119zg pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

§ 9. W przypadku, o którym mowa w § 8, bank informuje organ egzekucyjny o przeszkodzie w realizacji zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego w przypadku blokady rachunku, o której mowa w art. 119zw § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

§ 9a. W przypadku jednoczesnego zajęcia wierzytelności z rachunku VAT, o którym mowa w art. 62a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, i innego rachunku bankowego, bank przekazuje środki pieniężne z tych rachunków odrębnymi poleceniami przelewu.

§ 10. (uchylony)

§ 11. (uchylony)

Art. 82. (uchylony)

Art. 83. (uchylony)

Art. 84. § 1. Jeżeli przed zajęciem wierzytelności z rachunku bankowego zobowiązanego w trybie art. 80 zostanie ujawniony dokument potwierdzający posiadanie rachunku bankowego, zwany dalej „dokumentem”, organ egzekucyjny dokonuje zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego związanego z tym dokumentem przez wpisanie jej do protokołu zajęcia.

§ 2. W protokole, o którym mowa w § 1, organ egzekucyjny podaje wysokość egzekwowanej należności pieniężnej wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia należności w terminie i kosztami egzekucyjnymi.

§ 3. Zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego związanego z dokumentem jest skuteczne wobec zobowiązanego z chwilą podpisania przez poborcę skarbowego protokołu zajęcia, o którym mowa w § 1.

§ 4. Organ egzekucyjny zawiadamia niezwłocznie zobowiązanego o zajęciu jego wierzytelności w części, w jakiej nie została zwolniona spod egzekucji, doręczając mu odpis tytułu wykonawczego oraz odpis protokołu zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego związanego z dokumentem. Jednocześnie organ egzekucyjny poucza zobowiązanego, że nie może realizować zajętej wierzytelności poza częścią wolną od egzekucji ani rozporządzać nią w żaden inny sposób.

§ 5. Niezależnie od zawiadomienia, o którym mowa w § 4, organ egzekucyjny przesyła do banku zawiadomienie o zajęciu wierzytelności pieniężnej z rachunku bankowego. Przepisy art. 80 stosuje się odpowiednio.

Art. 85. § 1. Jeżeli dokument jest tego rodzaju, że bez jego okazania zobowiązany nie może realizować wierzytelności z rachunku bankowego, organ egzekucyjny dokonuje zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego związanego z tym dokumentem przez jego odbiór.

§ 2. Organ egzekucyjny potwierdza odbiór dokumentu protokołem odbioru dokumentu. Przepisy art. 84 § 2–4 stosuje się odpowiednio.

§ 3. Niezależnie od zajęcia, o którym mowa w § 1, organ egzekucyjny przesyła do banku zawiadomienie o zajęciu wierzytelności pieniężnej z rachunku bankowego. Przepisy art. 80 stosuje się odpowiednio.

Art. 86. § 1. Organ egzekucyjny poucza wierzyciela, żeby w terminie 14 dni od dnia zajęcia, o którym mowa w art. 85 § 1, wystąpił do sądu o umorzenie dokumentu i zawiadomił o tym właściwy oddział banku przez doręczenie mu w tym samym terminie odpisu złożonego do sądu wniosku w sprawie wszczęcia postępowania o umorzenie dokumentu.

§ 2. W przypadku nieotrzymania zawiadomienia o wszczęciu postępowania o umorzenie dokumentu właściwy oddział banku, po upływie 21 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zajęciu wierzytelności z rachunku bankowego, odwołuje wstrzymanie wypłat z tego rachunku, o czym zawiadamia posiadacza rachunku.

§ 3. Sąd rozpatruje wniosek o umorzenie dokumentu na zasadach i w trybie przewidzianych w przepisach o umarzaniu utraconych dokumentów. W postępowaniu w sprawie umorzenia dokumentu nie mogą być zgłaszane zarzuty dotyczące zasadności roszczenia wierzyciela. Koszty postępowania obciążają właściciela dokumentu. Sąd przesyła właściwemu oddziałowi banku wypis prawomocnego postanowienia w sprawie umorzenia dokumentu.

§ 4. W przypadku umorzenia dokumentu, właściwy oddział banku wystawia w jego miejsce nowy, aktualny dokument, który wydaje właścicielowi. W przypadku nieuwzględnienia wniosku o umorzenie dokumentu, właściwy oddział banku niezwłocznie odwołuje wstrzymanie wypłat z rachunku bankowego i zawiadamia o tym właściciela.

Art. 86a. § 1. Wskutek zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego, bank wstrzymuje wszelkie wypłaty z zajętego rachunku i niezwłocznie zawiadamia o zajęciu wierzytelności z rachunku bankowego inne oddziały banku, inne banki,

placówki pocztowe w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe i inne podmioty uprawnione do dokonywania wypłat zobowiązanemu z zajętego rachunku. Zajęcie nie dotyczy kwot wolnych od egzekucji.

§ 2. Inne banki, placówki pocztowe w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe i inne podmioty uprawnione do dokonywania wypłat, o których mowa w § 1, po zawiadomieniu ich o zajęciu, ponoszą względem wierzyciela odpowiedzialność za dokonane wypłaty.

§ 3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw łączności i Ministrem Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb zawiadamiania oddziałów banków, placówek pocztowych w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe i innych podmiotów uprawnionych do dokonywania wypłat z zajętego rachunku w postępowaniu egzekucyjnym w administracji, zapewniający prawidłowe orzekanie o ich odpowiedzialności za dokonane wypłaty.

Art. 86b. Zawiadomienie, o którym mowa w art. 80 § 1, i inne pisma w egzekucji z wierzytelności z rachunku bankowego przesyła się do banku i organu egzekucyjnego przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego obsługującego zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego. Jeżeli wykorzystanie tego systemu jest niemożliwe z przyczyn technicznych, w czasie niezbędnym do przywrócenia jego funkcjonowania zawiadomienie i inne pisma w egzekucji z wierzytelności z rachunku bankowego doręcza się na piśmie.

Art. 87. Przepisy dotyczące egzekucji z rachunków bankowych i wierzytelności z rachunku bankowego związanego z dokumentem stosuje się odpowiednio w egzekucji z rachunków prowadzonych przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe.

Art. 88. (uchylony)

Rozdział 5

Egzekucja z innych wierzytelności pieniężnych i innych praw majątkowych

Oddział 1

Egzekucja z innych wierzytelności pieniężnych

Art. 89. § 1. Organ egzekucyjny dokonuje zajęcia wierzytelności pieniężnej innej, niż określona w art. 72–85, przez przesłanie do dłużnika zobowiązanego zawiadomienia o zajęciu wierzytelności pieniężnej zobowiązanego i jednocześnie wzywa dłużnika zajętej wierzytelności, aby należnej od niego kwoty do wysokości egzekwowanej należności wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia należności w terminie i kosztami egzekucyjnymi bez zgody organu egzekucyjnego nie uiszczał zobowiązanemu, lecz należną kwotę przekazał organowi egzekucyjnemu na pokrycie należności.

§ 2. Zajęcie wierzytelności jest dokonane z chwilą doręczenia dłużnikowi zajętej wierzytelności zawiadomienia o zajęciu, o którym mowa w § 1. Zajęcie wierzytelności z tytułu dostaw, robót i usług dotyczy również wierzytelności, które nie istniały w chwili zajęcia, a powstaną po dokonaniu zajęcia z tytułu tych dostaw, robót i usług.

§ 3. Jednocześnie z przesłaniem zawiadomienia, o którym mowa w § 1, organ egzekucyjny:

- 1) wzywa dłużnika zajętej wierzytelności, aby w terminie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia złożył oświadczenie dotyczące tego, czy:
 - a) uznaje zajęłą wierzytelność zobowiązanego,
 - b) przekaze organowi egzekucyjnemu z zajętej wierzytelności kwoty na pokrycie należności lub z jakiego powodu odmawia tego przekazania,
 - c) – i w jakim sądzie lub przed jakim organem toczy się albo toczyła się sprawa o zajęłą wierzytelność;
- 2) zawiadamia zobowiązanego, że nie wolno mu zajętej kwoty odebrać ani też rozporządzać nią lub ustanowionym dla niej zabezpieczeniem;
- 3) doręcza zobowiązanemu odpis tytułu wykonawczego, o ile nie został wcześniej doręczony, a także odpis wniosku, o którym mowa w art. 90 § 1.

Art. 89a. § 1. Zajęcie nadpłaty i zwrotu podatku obejmuje wszelkie wierzytelności z tytułu nadpłaty lub zwrotu podatku istniejące w chwili zajęcia oraz powstałe po zajęciu. Przepisu art. 89 § 3 pkt 1 nie stosuje się.

§ 1a. Zajęcie nadpłaty i zwrotu podatku skierowane do naczelnika urzędu skarbowego nie wywołuje skutku, jeżeli dotyczy zobowiązanego, który nie jest zaewidencjonowany w Centralnym Rejestrze Podmiotów – Krajowej Ewidencji Podatników.

§ 1b. Zajęcie nadpłaty i zwrotu podatku skierowane do naczelnika urzędu skarbowego jest skuteczne wobec pozostałych naczelników urzędów skarbowych.

§ 2. Dłużnik zajętej wierzytelności z tytułu nadpłaty lub zwrotu podatku, inny niż naczelnik urzędu skarbowego, zawiadamia organ egzekucyjny o braku swojej właściwości, jeżeli nie jest dłużnikiem wierzytelności.

§ 2a. Do zbiegu egzekucji do wierzytelności z tytułu nadpłaty lub zwrotu podatku dochodzi z chwilą zaistnienia podstaw do zwrotu nadpłaty lub zwrotu podatku. W takim przypadku dłużnik zajętej wierzytelności zawiadamia właściwe organy egzekucyjne o zbiegu egzekucji, wskazując datę doręczenia zawiadomień o zajęciach dokonanych przez te organy, z jednoczesnym przekazaniem środków pieniężnych na pokrycie egzekwowanej należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych. W przypadku zbiegu egzekucji przepisu art. 62e nie stosuje się.

§ 2b. Przepisów art. 62–63a i art. 69a § 1 i 1a nie stosuje się, w przypadku gdy zajęta przez więcej niż jeden organ egzekucyjny wierzytelność z tytułu nadpłaty lub zwrotu podatku nie przewyższa kwoty 100 zł. Dłużnik zajętej wierzytelności przekazuje środki pieniężne na pokrycie egzekwowanej należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych organowi egzekucyjnemu, który jako pierwszy dokonał zajęcia, a w razie niemożności ustalenia tego pierwszeństwa – organowi egzekucyjnemu, który dokonał zajęcia na poczet należności w wyższej kwocie.

§ 2c. Pozostałe po przekazaniu, o którym mowa w § 2b, środki pieniężne dłużnik zajętej wierzytelności przekazuje organowi egzekucyjnemu, który jako kolejny dokonał zajęcia nadpłaty i zwrotu podatku, a w razie niemożności ustalenia kolejności – organowi, który dokonał zajęcia na poczet należności w wyższej kwocie, aż do całkowitego rozliczenia wierzytelności z tytułu nadpłaty lub zwrotu podatku.

§ 3. Zawiadomienie o zajęciu i inne pisma w ramach egzekucji z nadpłaty i zwrotu podatku sporządza się i doręcza przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego albo z użyciem środków komunikacji elektronicznej w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 67 § 2c.

Art. 90. § 1. Jeżeli organowi egzekucyjnemu jest wiadomo, że zajęta wierzytelność jest zabezpieczona przez wpis w księdze wieczystej lub przez złożenie dokumentu do zbioru dokumentów, składa on do sądu właściwego do prowadzenia księgi wieczystej wniosek o wpis o zajęciu wierzytelności lub o złożenie tego wniosku do zbioru dokumentów. Do wniosku organu egzekucyjnego dołącza się odpowiednio dalszy tytuł wykonawczy albo kolejny tytuł wykonawczy.

§ 2. Jeżeli zajęta wierzytelność należy się zobowiązanemu od organów będących jednocześnie jednostkami budżetowymi lub samorządowymi zakładami budżetowymi albo od funduszy, których są dysponentami, za dłużnika zajętej wierzytelności uważa się organ właściwy do wydania polecenia wypłaty.

Art. 91. Jeżeli dłużnik zajętej wierzytelności uchyla się od przekazania zajętej kwoty organowi egzekucyjnemu, mimo że wierzytelność została przez niego uznana i jest wymagalna, stosuje się odpowiednio przepisy art. 71b.

Art. 92. W egzekucji z kwot będących przedmiotem krajowych przekazów pocztowych stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące egzekucji z innych wierzytelności pieniężnych. Za wierzyciela zajętej wierzytelności uważa się w tym przypadku adresata przekazu, a za dłużnika zajętej wierzytelności – placówkę pocztową w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, która obowiązana jest wypłacić kwotę przekazu adresatowi.

Oddział 2

Egzekucja z praw z instrumentów finansowych zapisanych na rachunkach papierów wartościowych lub innych rachunkach oraz z wierzytelności z rachunków pieniężnych

Art. 93. § 1. Organ egzekucyjny dokonuje zajęcia praw z instrumentów finansowych w rozumieniu przepisów o obrocie instrumentami finansowymi, zapisanych na rachunku papierów wartościowych lub innym rachunku, oraz wierzytelności z rachunku pieniężnego zobowiązanego przez przesłanie do podmiotu prowadzącego te rachunki, zwanego dalej „prowadzącym rachunki”, zawiadomienia o zajęciu praw z instrumentów finansowych oraz wierzytelności z rachunku pieniężnego zobowiązanego do wysokości dochodzonych należności, o których mowa w § 2.

§ 2. Organ egzekucyjny wzywa prowadzącego rachunki, aby przekazał organowi egzekucyjnemu z rachunku pieniężnego zobowiązanego środki do wysokości egzekwowanej należności wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia należności w terminie i kosztami egzekucyjnymi, a jeżeli środki na rachunku pieniężnym nie są wystarczające do pokrycia egzekwowanych kwot, aby dokonał na żądanie organu egzekucyjnego sprzedaży zajętych instrumentów finansowych i uzyskał kwotę, aby dokonał na żądanie organu egzekucyjnego albo zawiadomił ten organ w terminie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o przeszkodzie w dokonaniu realizacji zajęcia, w tym również o nieprowadzeniu rachunku pieniężnego, rachunku papierów wartościowych lub innego rachunku zobowiązanego.

§ 3. Zajęcie praw z instrumentów finansowych oraz wierzytelności z rachunku pieniężnego jest dokonane z chwilą doręczenia prowadzącemu rachunki zawiadomienia o zajęciu tych praw i obejmuje również prawa i wierzytelności, które nie zostały zapisane lub nie znajdowały się na rachunkach zobowiązanego w chwili zajęcia.

§ 4. Zajęcie praw z instrumentów finansowych oraz wierzytelności z rachunku pieniężnego jest skuteczne także wtedy, gdy zawiadomienie, o którym mowa w § 1, zawiera tylko imię i nazwisko lub firmę oraz adres zobowiązanego.

§ 5. Jednocześnie z przesłaniem zawiadomienia, o którym mowa w § 1, organ egzekucyjny:

- 1) zawiadamia zobowiązanego o zajęciu jego praw z instrumentów finansowych i wierzytelności z rachunku pieniężnego, doręczając mu odpis tytułu wykonawczego, o ile nie został wcześniej doręczony, i odpis zawiadomienia skierowanego do prowadzącego rachunki o zajęciu praw z instrumentów finansowych i wierzytelności z rachunku pieniężnego, jak również zawiadamia zobowiązanego, że nie wolno mu zajętymi prawami rozporządzać;
- 2) wzywa zobowiązanego, aby w terminie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, o którym mowa w pkt 1, poinformował organ egzekucyjny, w jakiej kolejności i po jakiej cenie instrumenty finansowe mają być zbywane.

§ 6. W przypadku, o którym mowa w § 5 pkt 2, organ egzekucyjny, stosownie do dyspozycji zobowiązanego, wystawia zlecenie sprzedaży instrumentów finansowych będących przedmiotem obrotu zorganizowanego w rozumieniu przepisów o obrocie instrumentami finansowymi.

§ 7. Jeżeli zobowiązany w wyznaczonym terminie nie wskazał ceny lub kolejności zbycia instrumentów finansowych lub jeżeli w terminie 5 kolejnych dni transakcyjnych sprzedaż instrumentów finansowych zgodnie z dyspozycją zobowiązanego nie dojdzie do skutku, organ egzekucyjny wystawia zlecenie sprzedaży instrumentów finansowych po cenie umożliwiającej realizację zlecenia w obrocie zorganizowanym.

§ 8. Organ egzekucyjny ustala zakres i kolejność sprzedaży instrumentów finansowych na podstawie notowań z dnia poprzedzającego dzień zlecenia ich sprzedaży w obrocie zorganizowanym.

§ 9. W pierwszej kolejności sprzedaży podlegają instrumenty finansowe, których ceny w dniu poprzedzającym dzień zlecenia sprzedaży zapewniały najwyższy dochód lub najniższą stratę liczoną w stosunku do wartości nominalnej tych instrumentów.

§ 10. Jeżeli w pierwszym dniu transakcyjnym po upływie okresu, o którym mowa w § 7, sprzedaż instrumentów finansowych nie dojdzie do skutku lub uzyskana ze sprzedaży kwota nie wystarcza na pokrycie dochodzonych należności, organ egzekucyjny zleca dokonanie sprzedaży uzupełniających, stosując zasady określone w § 8 i 9.

Art. 94. § 1. Do zajęcia instrumentów finansowych zapisanych na rachunku papierów wartościowych lub innym rachunku, lecz niebędących przedmiotem obrotu zorganizowanego, stosuje się odpowiednio przepisy art. 93 § 1, 3, 4 i § 5 pkt 1.

§ 2. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajęciu instrumentów finansowych, o których mowa w § 1, prowadzący rachunki niezwłocznie przesyła organowi egzekucyjnemu wyciąg z rachunków zobowiązanego.

§ 3. Sprzedaż instrumentów finansowych, o których mowa w § 1, następuje na rzecz osób fizycznych w trybie przepisów działu II rozdziału 6 oddziału 2.

Art. 94a. Prowadzący rachunki dokonuje zapisu instrumentów finansowych nabywcy na jego rachunku na podstawie postanowienia, o którym mowa w art. 68b.

Art. 94b. W przypadku dokonania przez prowadzącego rachunki wypłaty zobowiązanemu zajętych kwot lub kwot uzyskanych ze sprzedaży zajętych praw z instrumentów finansowych albo wykonania rozporządzeń zobowiązanego powodujących nieskuteczność prowadzonej egzekucji, stosuje się odpowiednio przepis art. 71b.

Art. 94c. (uchylony)

Art. 94d. Przepisów niniejszego oddziału nie stosuje się do rachunku zbiorczego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 722, z późn. zm.¹⁸⁾).

Art. 94e. Zawiadomienia i inne dokumenty sporządzone w egzekucji z praw z instrumentów finansowych zapisanych na rachunkach papierów wartościowych lub innych rachunkach oraz wierzytelności z rachunków pieniężnych można przysyłać do prowadzącego rachunki przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego obsługującego zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego, jeżeli prowadzący rachunek korzysta z tego systemu.

¹⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1863, z 2025 r. poz. 146, 820, 923, 1014, 1069, 1216 i 1556 oraz z 2026 r. poz. 176, 340, 484, 644, 846, 1074 i 1098.

Oddział 3

Egzekucja z papierów wartościowych niezapisanych na rachunku papierów wartościowych

Art. 95. § 1. Organ egzekucyjny dokonuje zajęcia papierów wartościowych niezapisanych na rachunku papierów wartościowych przez odbiór dokumentu, którego posiadanie jest koniecznym warunkiem wykonywania prawa z tych papierów. Przepisy art. 84 § 2–4 stosuje się odpowiednio.

§ 2. Zajęte papiery wartościowe niezapisane na rachunku papierów wartościowych organ egzekucyjny przekazuje do sprzedaży podmiotowi posiadającemu zezwolenie Komisji Nadzoru Finansowego na podejmowanie czynności związanych z obrotem takimi papierami, a w przypadku jego braku lub gdy sprzedaż w tym trybie wiązałaby się z poniesieniem zbyt dużych kosztów, sprzedaje je w trybie określonym przepisami działu II rozdziału 6 oddziału 2.

§ 3. Zlecając sprzedaż papierów wartościowych podmiotowi, o którym mowa w § 2, organ egzekucyjny stosuje zasady określone w art. 93 § 8–9.

§ 4. Jeżeli sprzedaż papierów wartościowych zobowiązanego następuje w trybie przepisów działu II rozdziału 6 oddziału 2, a oszacowanie wartości zajętych papierów wartościowych przez biegłego skarbowego wiązałoby się ze zbyt dużymi kosztami, organ egzekucyjny, za zgodą zobowiązanego, przyjmuje cenę wywołania w wysokości ceny nominalnej papierów wartościowych.

Oddział 3a

Egzekucja z praw majątkowych zarejestrowanych w rejestrze akcjonariuszy

Art. 95a. Organ egzekucyjny dokonuje zajęcia prawa majątkowego zarejestrowanego w rejestrze akcjonariuszy i wierzytelności z tego prawa przez:

- 1) wpisanie ich do protokołu zajęcia albo
- 2) przesłanie zawiadomienia o ich zajęciu do:
 - a) spółki prawa handlowego albo
 - b) podmiotu prowadzącego rejestr akcjonariuszy.

Art. 95b. Zawiadomienie, o którym mowa w art. 95a pkt 2 lit. a, zawiera wezwanie spółki prawa handlowego, aby:

- 1) żadnych wierzytelności przypadających zobowiązanemu z tytułu zajętego prawa majątkowego do wysokości egzekwowanej należności wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia należności w terminie, kosztami upomnienia i kosztami egzekucyjnymi, nie uiszczała zobowiązanemu, lecz należne kwoty przekazała organowi egzekucyjnemu na pokrycie należności;
- 2) zawiadomiła organ egzekucyjny, w terminie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zajęciu:
 - a) który podmiot prowadzi dla spółki rejestr akcjonariuszy,
 - b) o przeszkodzie w realizacji zajęcia prawa majątkowego i wierzytelności z tego prawa w rejestrze akcjonariuszy.

Art. 95c. Zawiadomienie, o którym mowa w art. 95a pkt 2 lit. b, zawiera wezwanie podmiotu prowadzącego rejestr akcjonariuszy, aby:

- 1) dokonał wpisu w rejestrze akcjonariuszy zajęcia prawa majątkowego i wierzytelności z tego prawa;
- 2) zawiadomił organ egzekucyjny, w terminie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, o:
 - a) dacie wpisania zajęcia prawa majątkowego i wierzytelności z tego prawa w rejestrze akcjonariuszy albo przeszkodzie do jego dokonania,
 - b) liczbie lub wartości oraz rodzaju, serii i numerze albo odrębnym oznaczeniu, o którym mowa w art. 55 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, prawa majątkowego i wierzytelnościach z tego prawa, jeżeli rejestr akcjonariuszy zawiera takie dane.

Art. 95d. Zajęcie prawa majątkowego zarejestrowanego w rejestrze akcjonariuszy i wierzytelności z tego prawa jest skuteczne z chwilą:

- 1) podpisania przez pracownika obsługującego organ egzekucyjny protokołu, o którym mowa w art. 95a pkt 1, albo
- 2) doręczenia spółce prawa handlowego zawiadomienia, o którym mowa w art. 95a pkt 2 lit. a, albo
- 3) doręczenia podmiotowi prowadzącemu rejestr akcjonariuszy zawiadomienia, o którym mowa w art. 95a pkt 2 lit. b.

Art. 95e. Zajęcie jest skuteczne także wtedy, gdy zawiadomienie, o którym mowa w art. 95a pkt 2, zawiera tylko imię i nazwisko lub firmę oraz adres zobowiązanego.

Art. 95f. § 1. Organ egzekucyjny niezwłocznie po dokonaniu zajęcia prawa majątkowego zarejestrowanego w rejestrze akcjonariuszy i wierzytelności z tego prawa:

- 1) doręcza zobowiązanemu odpis protokołu, o którym mowa w art. 95a pkt 1, albo zawiadomienia o zajęciu, o którym mowa w art. 95a pkt 2;
- 2) doręcza odpis tytułu wykonawczego, o ile nie został uprzednio doręczony;
- 3) zawiadamia zobowiązanego, że nie wolno mu rozporządzać zajętymi prawami.

§ 2. Jeżeli zajęcia prawa majątkowego zarejestrowanego w rejestrze akcjonariuszy i wierzytelności z tego prawa dokonano na podstawie art. 95a pkt 1 i pkt 2 lit. a organ egzekucyjny przesyła do podmiotu prowadzącego rejestr akcjonariuszy wniosek o dokonanie wpisu w tym rejestrze zajęcia prawa majątkowego i wierzytelności z tego prawa oraz wzywa ten podmiot, aby zawiadomił organ egzekucyjny, w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania, o wartości, serii, numerze, rodzaju prawa majątkowego i wierzytelnościach z tego prawa, jeżeli rejestr akcjonariuszy zawiera takie dane.

§ 3. Jeżeli zajęcia prawa majątkowego zarejestrowanego w rejestrze akcjonariuszy i wierzytelności z tego prawa dokonano na podstawie art. 95a pkt 2 lit. b, organ egzekucyjny przesyła spółce prawa handlowego odpis zawiadomienia, o którym mowa w art. 95a pkt 2, wraz z wezwaniem, aby nie uiszczala ona zobowiązanemu żadnych wierzytelności przypadających mu z tytułu zajętego prawa majątkowego do wysokości egzekwowanej należności wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia należności w terminie, kosztami upomnienia i kosztami egzekucyjnymi, lecz należne kwoty przekazała organowi egzekucyjnemu na pokrycie należności.

Art. 95g. § 1. Jeżeli egzekucja z wierzytelności przysługujących zobowiązanemu z tytułu zajętego prawa majątkowego zarejestrowanego w rejestrze akcjonariuszy nie prowadzi do pełnego pokrycia dochodzonej należności, sprzedaż zajętego prawa majątkowego zarejestrowanego w rejestrze akcjonariuszy następuje w trybie przepisów działu II rozdziału 6 oddziału 2. Jeżeli oszacowanie wartości zajętego prawa majątkowego zarejestrowanego w rejestrze przez biegłego skarbowego wiązałoby się ze zbyt dużymi kosztami, organ egzekucyjny, za zgodą zobowiązanego, przyjmuje cenę wywołania w wysokości ceny nominalnej tego prawa majątkowego.

§ 2. Zajęte prawo majątkowe zarejestrowane w rejestrze akcjonariuszy organ egzekucyjny może przekazać do sprzedaży podmiotowi, który na podstawie odrębnych przepisów jest uprawniony do dokonania sprzedaży tego prawa majątkowego.

§ 3. Przekazanie do sprzedaży, o którym mowa w § 2, następuje po cenie oszacowania albo cenie nominalnej tego prawa majątkowego.

Oddział 4

Egzekucja z weksla

Art. 96. Organ egzekucyjny dokonuje zajęcia weksla, w rozumieniu ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. – Prawo wekslowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 282), przez odbiór weksla, stosując odpowiednio zasady określone w art. 84.

Art. 96a. Jednocześnie z zajęciem weksla organ egzekucyjny:

- 1) wzywa trasata, aby należnej od niego sumy wekslowej nie uiszczal prawnemu posiadaczowi weksla, lecz należną sumę wpłacił w terminie wykupu weksla organowi egzekucyjnemu;
- 2) zawiadamia zobowiązanego, że nie wolno mu rozporządzać zajętym wekslem ani też odebrać od trasata sumy wekslowej.

Art. 96b. § 1. Organ egzekucyjny może wykonywać wszelkie prawa zobowiązanego w zakresie realizacji zajętego weksla.

§ 2. Zobowiązany udziela organowi egzekucyjnemu wszelkich wyjaśnień potrzebnych do dochodzenia praw przeciwko trasatowi.

Art. 96c. Organ egzekucyjny przedstawia weksel do zapłaty w trybie określonym w przepisach ustawy – Prawo wekslowe lub sprzedaje w trybie określonym przepisami działu II rozdziału 6 oddziału 2.

Art. 96d. § 1. Jeżeli egzekucja z weksla jest dokonywana w formie sprzedaży, organ egzekucyjny, z zastrzeżeniem § 2, indosuje weksel na nabywcę. Dokonany przez organ egzekucyjny indos wywiera skutki indosu wpisanego przez zobowiązanego.

§ 2. Jeżeli na wekslu zostały umieszczone wyrazy „nie na zlecenie” lub inne zastrzeżenie równoznaczne, organ egzekucyjny może przenieść weksel na nabywcę tylko w formie i ze skutkami zwykłego przelewu.

Art. 96e. (uchylony)

Art. 96f. § 1. Jeżeli egzekucja z weksla w trybie określonym w art. 96c okaże się nieskuteczna, zajęcie weksla staje się zajęciem wierzytelności zabezpieczonej wekslem.

§ 2. Do wierzytelności, o której mowa w § 1, stosuje się odpowiednio przepisy działu II rozdziału 5 oddziału 1.

Oddział 5**Egzekucja z autorskich praw majątkowych i praw pokrewnych oraz z praw własności przemysłowej**

Art. 96g. § 1. Organ egzekucyjny dokonuje zajęcia:

- 1) autorskiego prawa majątkowego i praw pokrewnych,
- 2) patentu,
- 3) prawa ochronnego na wzór użytkowy,
- 4) prawa z rejestracji wzoru zdobniczego,
- 5) prawa z rejestracji znaku towarowego,
- 6) prawa do używania znaku towarowego powszechnie znanego niezarejestrowanego,
- 7) prawa z rejestracji topografii układu scalonego,
- 8) prawa do projektu racjonalizatorskiego

oraz korzyści z tych praw, przez wpisanie ich do protokołu zajęcia i podpisanie protokołu przez poborcę skarbowego, a także zobowiązanego lub świadków.

§ 2. Zajęcie praw, o których mowa w § 1 pkt 2–5, 7 i 8, może również nastąpić przez przesłanie do Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej zawiadomienia o zajęciu prawa.

§ 3. Zajęciu nie podlega:

- 1) autorskie prawo majątkowe służące twórcy za jego życia, z wyjątkiem wymagalnych wierzytelności;
- 2) prawo do utworu nieopublikowanego, jeżeli spadkobiercy sprzeciwiają się egzekucji z tego prawa i sprzeciw ten jest zgodny z ujawnioną wolą twórcy nierozpowszechniania utworu;
- 3) patent i prawo ochronne na wzór użytkowy o charakterze tajnym.

§ 4. Zajęcie jest skuteczne z chwilą podpisania protokołu zajęcia przez osoby, o których mowa w § 1, albo doręczenia Urzędowi Patentowemu Rzeczypospolitej Polskiej zawiadomienia o zajęciu, jeżeli było wcześniejsze.

§ 5. Organ egzekucyjny niezwłocznie po dokonaniu zajęcia:

- 1) doręcza zobowiązanemu protokół zajęcia;
- 2) doręcza odpis tytułu wykonawczego, jeżeli uprzednio nie został on zobowiązanemu doręczony;
- 3) zawiadamia zobowiązanego, że nie wolno mu rozporządzać zajętymi prawami;
- 4) przesyła do Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o dokonanie we właściwym rejestrze wpisu o zajęciu prawa, jeżeli przedmiotem zajęcia są prawa objęte tymi rejestrami.

Art. 96h. § 1. Poborca skarbowy zamieszcza w protokole zajęcia opis zajętych praw i jeżeli jest to możliwe – wartość szacunkową zajętych praw.

§ 2. Jeżeli oszacowanie przez poborcę skarbowego wartości zajętych praw nie jest możliwe lub zajęcie jest dokonane przez doręczenie Urzędowi Patentowemu Rzeczypospolitej Polskiej zawiadomienia o zajęciu, organ egzekucyjny zwraca się do biegłego skarbowego o oszacowanie wartości tych praw.

§ 3. Na oszacowanie dokonane przez poborcę skarbowego zobowiązanemu przysługuje prawo wniesienia do organu egzekucyjnego zarzutu – w terminie 7 dni od dnia zajęcia. W przypadku nieuwzględnienia zarzutu zobowiązanego, organ egzekucyjny zwraca się do biegłego skarbowego o oznaczenie wartości zajętych praw.

§ 4. Sprzedaż zajętych praw następuje w trybie przepisów działu II rozdziału 6 oddziału 2.

§ 5. (uchylony)

Art. 96i. W egzekucji z wierzytelności z praw, o których mowa w art. 96g § 1, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące egzekucji z innych wierzytelności pieniężnych.

Oddział 6

Egzekucja z udziału w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością

Art. 96j. § 1. Organ egzekucyjny dokonuje zajęcia udziału w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, zwanej dalej „spółką”, oraz wierzytelności z tego prawa przez przesłanie do spółki zawiadomienia o zajęciu udziału i wezwanie jej, aby żadnych należności przypadających zobowiązanemu z tytułu zajętego udziału do wysokości egzekwowanej należności wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia należności w terminie i kosztami egzekucyjnymi nie uiszczała zobowiązanemu, lecz należne kwoty przekazała organowi egzekucyjnemu na pokrycie należności.

§ 2. Zajęcie udziału oraz wierzytelności z tego prawa jest dokonane z chwilą doręczenia spółce zawiadomienia, o którym mowa w § 1.

§ 3. Organ egzekucyjny jednocześnie z przesłaniem spółce zawiadomienia o zajęciu:

- 1) kieruje do sądu rejestrowego wniosek o dokonanie w Krajowym Rejestrze Sądowym wpisu o zajęciu udziału;
- 2) zawiadamia zobowiązanego, że nie wolno mu odebrać należności, o których mowa w § 1, ani rozporządzać zajęтым udziałem;
- 3) doręcza zobowiązanemu odpis tytułu wykonawczego, o ile nie został wcześniej doręczony, a także odpis wniosku, o którym mowa w pkt 1.

Art. 96k. § 1. Jeżeli egzekucja z należności przysługujących zobowiązanemu z tytułu zajętego udziału nie prowadzi do pełnego pokrycia dochodzonej należności, organ egzekucyjny występuje do właściwego sądu rejestrowego o zarządzenie sprzedaży zajętego udziału.

§ 2. Jeżeli sąd nie zarządzi sprzedaży zajętego udziału, pozostają w mocy dokonane czynności egzekucyjne.

§ 3. Jeżeli sąd zarządzi sprzedaż udziału, a umowa spółki:

- 1) nie zawiera ograniczeń zbycia udziału albo
 - 2) zawiera ograniczenia zbycia udziału, lecz spółka, w terminach i na zasadach określonych w Kodeksie spółek handlowych, nie wystąpi o dokonanie oszacowania wartości zajętego udziału albo wystąpi o takie oszacowanie, ale nie wskaże osoby, która nabędzie udział, albo osoba wskazana przez spółkę nie wpłaci organowi egzekucyjnemu ustalonej ceny
- organ egzekucyjny sprzedaje zajęty udział, stosując odpowiednio przepisy rozdziału 6 oddziału 2, z zastrzeżeniem § 4.

§ 4. Jeżeli sąd rejestrowy dokonał oszacowania wartości zajętego udziału, organ egzekucyjny przyjmuje kwotę oszacowania jako cenę wywołania.

Oddział 7

Egzekucja z pozostałych praw majątkowych

Art. 96l. Organ egzekucyjny dokonuje zajęcia innych praw majątkowych niż określone w art. 89–96k, przez:

- 1) odbiór dokumentu, jeżeli warunkiem wykonywania prawa majątkowego jest posiadanie dokumentu, albo
- 2) zawiadomienie dłużnika zobowiązanego, jeżeli zajęte prawo majątkowe jest tego rodzaju, że jest oznaczony podmiot obciążony względem zobowiązanego.

Art. 96m. W egzekucji z pozostałych praw majątkowych stosuje się odpowiednio przepisy działu II rozdziału 5 oddziału 1, z tym że w przypadku sprzedaży stosuje się przepisy dotyczące sprzedaży ruchomości.

Rozdział 5a

Zatwierdzenie tymczasowego zajęcia ruchomości

Art. 96n. § 1. W czasie trwania tymczasowego zajęcia ruchomości po otrzymaniu odwzorowania cyfrowego protokołu tymczasowego zajęcia ruchomości zgodnie z art. 94zd ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej organ egzekucyjny wydaje postanowienie o:

- 1) zatwierdzeniu w całości tymczasowego zajęcia ruchomości w egzekucji administracyjnej prowadzonej przez ten organ na podstawie tytułu wykonawczego wskazanego w protokole tymczasowego zajęcia ruchomości, jeżeli:
 - a) nie wykonano, nie umorzono, nie stwierdzono wygaśnięcia albo nieistnienia obowiązku, nie odroczono terminu wykonania obowiązku albo nie rozłożono na raty spłaty należności pieniężnych,
 - b) tymczasowo zajęte ruchomości nie zostały wyłączone spod egzekucji lub od niej zwolnione,
 - c) protokół ten został sporządzony zgodnie z art. 94zb ust. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej;
- 2) zatwierdzeniu w części tymczasowego zajęcia ruchomości w egzekucji administracyjnej prowadzonej przez ten organ na podstawie tytułu wykonawczego wymienionego w protokole tymczasowego zajęcia ruchomości w przypadku spełnienia w tym zakresie warunków wymienionych w pkt 1, a w pozostałej części – o odmowie zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości;
- 3) odmowie zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości – jeżeli warunki nie są spełnione.

§ 2. Z chwilą wydania postanowienia o zatwierdzeniu w całości albo w części tymczasowego zajęcia ruchomości tymczasowe zajęcie ruchomości staje się zajęciem egzekucyjnym tych ruchomości.

§ 3. Rozporządzenie ruchomością po jej tymczasowym zajęciu nie stanowi przeszkody do zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości.

Art. 96o. § 1. Postanowienie o zatwierdzeniu tymczasowego zajęcia ruchomości zawiera:

- 1) oznaczenie wierzyciela i numer tytułu wykonawczego stanowiącego podstawę tymczasowego zajęcia ruchomości, a w przypadku jednolitego tytułu wykonawczego lub zagranicznego tytułu wykonawczego – również wskazanie jego rodzaju;
- 2) kwotę należności pieniężnej, okres, za który należność została ustalona lub określona, termin płatności tej należności, rodzaj i stawkę odsetek z tytułu niezapłacenia należności w terminie oraz kwotę odsetek naliczonych na dzień wydania postanowienia;
- 3) kwotę kosztów egzekucyjnych:
 - a) opłaty manipulacyjnej,
 - b) opłaty za czynności egzekucyjne,
 - c) wydatków egzekucyjnych,
 - d) opłaty egzekucyjnej,
 - e) powstałych w postępowaniu egzekucyjnym umorzonym z przyczyny określonej w art. 59 § 2 – w przypadku, o którym mowa w art. 64ca § 2;
- 4) kwotę kosztów upomnienia;
- 5) wyszczególnienie zajętych ruchomości z podaniem ich liczby lub ilości i rodzaju jednostki miary;
- 6) pouczenie zobowiązanego o skutkach zajęcia egzekucyjnego tych ruchomości;
- 7) oznaczenie dozorczy;
- 8) pouczenie dozorczy o pozostawieniu zajętych ruchomości pod jego dozorem, o ile nie zachodzą przesłanki do ich oddania pod dozór innemu dozorczy, oraz o skutkach pozostawienia zajętych ruchomości pod jego dozorem.

§ 2. Postanowienie w sprawie zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości doręcza się zobowiązanemu, dozorczy i naczelnikowi urzędu celno-skarbowego, z upoważnienia którego funkcjonariusz dokonał kontroli celno-skarbowej.

§ 3. Na postanowienie w sprawie zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości zobowiązanemu służy zażalenie. W zażaleniu określa się istotę i zakres żądania oraz dowody uzasadniające to żądanie.

Art. 96p. Postanowienie o odmowie zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości zawiera informację o uchyleniu z mocy prawa tymczasowego zajęcia ruchomości.

Art. 96q. § 1. W przypadku wydania postanowienia o odmowie zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości albo niewydania postanowienia w sprawie zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości, tymczasowe zajęcie ruchomości podlega uchyleniu z mocy prawa, a tymczasowo zajęte ruchomości – niezwłocznemu zwrotowi zobowiązanemu.

§ 2. W przypadku niewydania postanowienia w sprawie zatwierdzenia tymczasowego zajęcia ruchomości organ egzekucyjny niezwłocznie informuje zobowiązanego, dozorcę i naczelnika urzędu celno-skarbowego, z upoważnienia którego funkcjonariusz wykonywał kontrolę celno-skarbową, w trakcie której dokonał tymczasowego zajęcia ruchomości, o uchyleniu z mocy prawa tymczasowego zajęcia ruchomości.

§ 3. Koszty faktycznie poniesione przez naczelnika urzędu celno-skarbowego w związku z dokonaniem tymczasowego zajęcia ruchomości uznaje się za wydatki egzekucyjne.

Rozdział 6

Egzekucja z ruchomości

Oddział 1

Zajęcie

Art. 97. § 1. Do egzekucji z ruchomości zobowiązanego organ egzekucyjny przystępuje przez ich zajęcie.

§ 2. Zajęciu podlegają ruchomości zobowiązanego, znajdujące się zarówno w jego władaniu, jak i we władaniu innej osoby, jeżeli nie zostały wyłączone spod egzekucji lub od niej zwolnione.

§ 3. Ruchomości przysłane jako krajowe przesyłki pocztowe pod adresem zobowiązanego podlegają zajęciu w placówce pocztowej w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe obowiązanej do doręczenia tych przesyłek. Zajęcie tych ruchomości jest równoznaczne z ich doręczeniem adresatowi. Poborca skarbowy dokonuje otwarcia zajętej przesyłki pocztowej w obecności przedstawiciela placówki pocztowej.

§ 3a. Zajęciu nie podlegają ruchomości będące towarami nieunijnymi w rozumieniu art. 5 pkt 24 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającego unijny kodeks celny.

§ 3b. W przypadku powzięcia wątpliwości co do statusu celnego zajętej ruchomości organ egzekucyjny wzywa naczelnika urzędu celno-skarbowego właściwego ze względu na miejsce jej przechowywania do wskazania, jaki status celny w rozumieniu art. 5 pkt 22 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającego unijny kodeks celny posiada zajęta ruchomość.

§ 3c. Naczelnik urzędu celno-skarbowego w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania, o którym mowa w § 3b, zawiadamia organ egzekucyjny o statusie celnym zajętej ruchomości.

§ 3d. W przypadku gdy naczelnik urzędu celno-skarbowego wskaże, że zajęta ruchomość nie posiada statusu celnego w rozumieniu art. 5 pkt 22 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającego unijny kodeks celny, przepis art. 54b § 1 stosuje się odpowiednio.

§ 3e. O dopuszczeniu do obrotu ruchomości, o której mowa w § 3d, i zapłacie należności celnych naczelnik urzędu celno-skarbowego niezwłocznie zawiadamia organ egzekucyjny, który może dokonać ponownego zajęcia tej ruchomości.

§ 4. Egzekucję z ułamkowej części ruchomości stanowiącej współwłasność zobowiązanego prowadzi się w sposób przewidziany dla egzekucji z ruchomości, lecz sprzedaży podlega wyłącznie udział zobowiązanego we współwłasności.

§ 4a. Organ egzekucyjny może sprzedawać ruchomość, której współwłaścicielem jest zobowiązany, jeżeli pozostali współwłaściciele wyrażą zgodę na jej sprzedaż. Organ egzekucyjny przekazuje pozostałym współwłaścicielom środki pieniężne odpowiadające ich udziałom we współwłasności sprzedanej ruchomości.

§ 4b. Innym współwłaścicielom lub każdemu z nich przysługuje prawo nabycia zajętego udziału zobowiązanego po cenie oszacowania tego udziału. Jeżeli zamiar nabycia zajętego udziału zgłosi więcej niż jeden współwłaściciel, organ egzekucyjny sprzedaje udział temu współwłaścicielowi, który zaoferował najwyższą cenę.

§ 5. Nie podlegają zajęciu ruchomości o wartości ponad kwotę potrzebną do zaspokojenia egzekwowanej należności wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia należności w terminie i kosztami egzekucyjnymi, jeżeli zobowiązany posiada inną podlegającą egzekucji ruchomość o wartości wystarczającej na zaspokojenie tych należności, a sprzedaż egzekucyjna tej ruchomości nie nastręcza trudności.

Art. 98. § 1. Zajęcie ruchomości następuje przez wpisanie jej do protokołu zajęcia i podpisanie protokołu przez pracownika obsługującego organ egzekucyjny. Protokół podpisuje także zobowiązany, jeżeli jest obecny przy zajęciu, lub świadkowie.

§ 1a. Jeżeli z ewidencji prowadzonej przez zobowiązanego, urzędowego rejestru ruchomości lub rejestru zastawów wynika, że zobowiązany jest właścicielem ruchomości, organ egzekucyjny może zająć taką ruchomość. Do zajęcia takiej ruchomości przepisów § 1 zdanie drugie, § 3 oraz art. 99 § 1 zdanie drugie nie stosuje się.

§ 1b. Organ egzekucyjny może wezwać zobowiązanego do okazania ruchomości zajętej w sposób, o którym mowa w § 1a, lub wskazania miejsca jej przechowywania w terminie wyznaczonym przez ten organ, niekrótszym niż 3 dni od dnia doręczenia wezwania, pod rygorem nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 168d § 1.

§ 2. Zobowiązanemu doręcza się odpis protokołu zajęcia, a także odpis tytułu wykonawczego, jeżeli uprzednio nie został on zobowiązanemu doręczony.

§ 3. Pracownik obsługujący organ egzekucyjny umieszcza na zajętej ruchomości, jeżeli jest to możliwe lub nie powoduje nieproporcjonalnych trudności, znak ujawniający na zewnątrz jej zajęcia. Usunięcie, zniszczenie lub brak znaku ujawniającego na zewnątrz zajęcia ruchomości nie narusza zajęcia ruchomości.

§ 4. W przypadku zajęcia środka transportu podlegającego rejestracji na podstawie odrębnych przepisów, organ egzekucyjny niezwłocznie zawiadamia właściwy organ prowadzący rejestrację o dokonanym zajęciu.

Art. 98a. Do zwierząt stosuje się odpowiednio przepisy o egzekucji z ruchomości, jeżeli nie jest to sprzeczne z przepisami o ochronie zwierząt.

Art. 99. § 1. Pracownik obsługujący organ egzekucyjny zamieszcza w protokole zajęcia opis zajętej ruchomości według cech jej właściwych, a ponadto, jeżeli jest to możliwe, oznacza jej wartość szacunkową. Przy sporządzaniu protokołu zajęcia zobowiązanemu przysługuje prawo przedstawienia rachunków i innych dowodów dla oznaczenia wartości szacunkowej zajętej ruchomości.

§ 1a. Organ egzekucyjny może sporządzić w terminie 30 dni od dnia zajęcia ruchomości protokół uzupełniający w zakresie:

- 1) opisu ruchomości według cech jej właściwych – w przypadku niezgodności w protokole zajęcia ruchomości opisu zajętej ruchomości z jej rzeczywistym stanem;
- 2) oznaczenia wartości szacunkowej ruchomości – w przypadku jej nieoznaczenia w protokole zajęcia.

§ 1b. Do protokołu uzupełniającego przepisy art. 53 § 1 pkt 5, art. 67 § 2 pkt 1–1b i 9 i § 2aa, art. 98 § 2 oraz art. 99 § 2 stosuje się odpowiednio.

§ 2. Zobowiązanemu przysługuje w terminie 7 dni od dnia doręczenia odpowiednio odpisu protokołu zajęcia ruchomości lub odpisu protokołu uzupełniającego prawo wniesienia do organu egzekucyjnego skargi na oszacowanie dokonane przez pracownika obsługującego organ egzekucyjny. W takim przypadku organ egzekucyjny wzywa biegłego skarbowego do oszacowania wartości zajętej ruchomości.

§ 3. Oszacowania wartości zajętych:

- 1) kosztowności,
- 2) ruchomości o wartości historycznej, naukowej lub artystycznej

– dokonuje biegły skarbowy.

§ 3a. Kosztowność nie może być oszacowana poniżej wartości kruszcu lub materiału, z którego została wytworzona.

§ 4. Organ egzekucyjny może wezwać biegłego skarbowego dla oszacowania wartości innych zajętych ruchomości, jeżeli uzna to za potrzebne. Organ egzekucyjny może również w tych przypadkach zwrócić się o wyrażenie opinii do instytucji zajmującej się badaniem cen.

Art. 100. § 1. Poborca skarbowy pozostawi zajętą ruchomość w miejscu zajęcia pod dozorem zobowiązanego lub dorosłego jego domownika albo innej osoby, u której ruchomość zajął. Jeżeli zajętą ruchomość nie może być pozostawiona w miejscu zajęcia, a nie ma innej osoby, której by można było oddać zajętą ruchomość pod dozór, zostanie ona wzięta pod dozór organu egzekucyjnego.

§ 2. Poborca skarbowy może po zajęciu ruchomości odebrać ją zobowiązanemu i oddać pod dozór innej osoby lub organu egzekucyjnego, jeżeli zobowiązany nie daje rękojmi należytego przechowania zajętej ruchomości, odmawia podpisania protokołu zajęcia, a także gdy usuwał lub usuwa ruchomości zajęte albo zagrożone zajęciem.

§ 3. Państwowa lub samorządowa instytucja kultury jest właściwa do sprawowania dozoru nad zajętą ruchomością:

- 1) o wartości historycznej, naukowej lub artystycznej;
- 2) co do której istnieje przypuszczenie, że ma wartość historyczną, naukową lub artystyczną.

§ 3a. Jednocześnie z oddaniem pod dozór państwowej lub samorządowej instytucji kultury zajętej ruchomości, o której mowa w § 3, organ egzekucyjny występuje do wojewódzkiego konserwatora zabytków właściwego ze względu na miejsce

jej przechowywania, a w przypadku materiału bibliotecznego – Dyrektora Biblioteki Narodowej w Warszawie, z wnioskiem o wskazanie w wyznaczonym terminie:

- 1) czy zajęta ruchomość, o której mowa w § 3 pkt 2, ma wartość historyczną, naukową lub artystyczną;
- 2) która państwowa lub samorządowa instytucja kultury jest właściwa do sprawowania dozoru i nabycia ruchomości, o których mowa w § 3.

§ 3b. Dozór nad zajęta kosztownością niemającą wartości historycznej, naukowej lub artystycznej sprawuje organ egzekucyjny lub bank.

§ 3c. Dozór nad ruchomością zajęta w sposób, o którym mowa w art. 98 § 1a, sprawuje zobowiązany, chyba że organ egzekucyjny postanowi inaczej.

§ 4. Osoba lub instytucja, pod której dozorem pozostają zajęte ruchomości, sprawuje obowiązki dozorczy. Poborca skarbowy doręcza dozorczy odpis protokołu zajęcia.

Art. 101. § 1. Zobowiązanemu albo domownikowi razem z nim mieszkającemu służy prawo zwykłego używania zajętej ruchomości, pozostawionej pod ich dozorem, byleby przez to ruchomość nie straciła na wartości. To samo stosuje się, gdy ruchomość zobowiązanego zajęto u innej osoby i pozostawiono pod jej dozorem, jeżeli osoba ta była uprawniona do używania tej ruchomości.

§ 2. W innych przypadkach dozorca nie ma prawa używania zajętej ruchomości, chyba że jej używanie jest konieczne dla utrzymania jej wartości. W razie używania przez dozorcę zajętego inwentarza żywego, wartość uzyskiwanych pożytków podlega zaliczeniu na koszty dozoru.

Art. 102. § 1. Dozorca jest obowiązany przechowywać zajęta ruchomość z taką starannością, aby zapobiec jej uszkodzeniu, zniszczeniu lub zaginięciu, oraz wydać ją na wezwanie organu egzekucyjnego. Dozorca jest obowiązany zawiadomić organ egzekucyjny o zmianie miejsca przechowywania ruchomości.

§ 2. Organ egzekucyjny przyznaje, na wniosek dozorczy złożony w terminie miesiąca od dnia ustania dozoru, zwrot koniecznych wydatków związanych z wykonywaniem dozoru oraz wynagrodzenie za dozór, chyba że dozorcą jest jedna z osób wymienionych w art. 101 § 1.

§ 3. Organ egzekucyjny określa też wydatki i wynagrodzenie za dozór w razie przechowywania zajętych ruchomości w pomieszczeniach przez ten organ utrzymywanych.

§ 4. Na postanowienie organu egzekucyjnego w sprawie zwrotu wydatków związanych z wykonywaniem dozoru oraz wynagrodzenia za dozór służy wierzycielowi, zobowiązanemu oraz dozorczy zażalenie.

§ 5. Przepisów § 2–4 nie stosuje się, jeżeli z dozorcą zawarto umowę na podstawie przepisów prawa cywilnego.

Art. 103. § 1. Dozorca nie odpowiada za uszkodzenie, zniszczenie lub zaginięcie zajętej ruchomości:

- 1) wynikłe wskutek przypadku lub siły wyższej;
- 2) jeżeli zachował staranność, do jakiej był obowiązany zgodnie z art. 102 § 1.

§ 2. Za uszkodzenie, zniszczenie lub zaginięcie zajętej ruchomości w czasie transportu odpowiada organ egzekucyjny, chyba że wynikły wskutek przypadku lub siły wyższej.

Oddział 2

Sprzedaż

Art. 104. § 1. Sprzedaż zajętych ruchomości nie może nastąpić wcześniej niż siódmego dnia od daty zajęcia.

§ 2. Sprzedaż zajętych ruchomości może nastąpić bezpośrednio po zajęciu, jeżeli:

- 1) ruchomości ulegają łatwo zepsuciu albo sprawowanie nad nimi dozoru lub ich przechowywanie powodowałoby koszty niewspółmierne do ich wartości;
- 2) zajęto inwentarz żywy, a zobowiązany odmówił zgody na przyjęcie go pod dozór;
- 3) egzekucja dotyczy zobowiązania, na którego pokrycie organ egzekucyjny przyjął od zobowiązanego, będącego rolnikiem, przelew jego należności za przyszłe dostawy towarowe, a dostawy te z winy zobowiązanego w terminie nie zostały wykonane.

Art. 104a. § 1. Zajęta ruchomość, której wartość szacunkowa została oznaczona, może być sprzedana przez zobowiązanego, na jego wniosek, za zgodą organu egzekucyjnego, z wyłączeniem ruchomości, o której mowa w art. 105 § 5 i 6.

§ 2. Jeżeli wartość szacunkowa zajętej ruchomości przekracza 5000 zł, podmiot, który zamierza nabyć zajęta ruchomość, wpłaca na rachunek organu egzekucyjnego zaliczkę w wysokości 1/10 wartości szacunkowej.

§ 3. Wniosek o wyrażenie zgody na sprzedaż zajętej ruchomości zawiera:

- 1) dane podmiotu, o którym mowa w § 2, w tym imię i nazwisko lub nazwę oraz odpowiednio adres miejsca zamieszkania lub siedziby, numer telefonu i adres elektroniczny, jeżeli posiada, oraz numer rachunku bankowego w przypadku wpłaty zaliczki, o której mowa w § 2;
- 2) oznaczenie ruchomości, która ma być sprzedana;
- 3) proponowaną cenę nabycia ruchomości, zwaną dalej „proponowaną ceną nabycia”, równą co najmniej:
 - a) cenie odpowiadającej wartości szacunkowej ruchomości,
 - b) połowie wartości szacunkowej ruchomości – w przypadku gdy sprzedaż tej ruchomości przez organ egzekucyjny w pierwszym terminie nie doszła do skutku,
 - c) 1/3 wartości szacunkowej ruchomości – w przypadku gdy sprzedaż tej ruchomości przez organ egzekucyjny w pierwszym i drugim terminie licytacyjnym lub przetargu ofert nie doszła do skutku;
- 4) termin i sposób zapłaty proponowanej ceny nabycia.

§ 4. Do wniosku, o którym mowa w § 1, dołącza się:

- 1) oświadczenie podmiotu, o którym mowa w § 2, o zamiarze nabycia zajętej ruchomości po proponowanej cenie nabycia;
- 2) dowód wpłaty zaliczki, o której mowa w § 2.

§ 5. Wniosek, o którym mowa w § 1, niespełniający wymagań ustalonych przepisami ustawy pozostawia się bez rozpoznania.

Art. 104b. § 1. Organ egzekucyjny wydaje postanowienie w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż przez zobowiązanego zajętej ruchomości, w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w art. 104a § 1.

§ 2. Postanowienie o wyrażeniu zgody zawiera:

- 1) określenie warunków sprzedaży przez zobowiązanego zajętej ruchomości poprzez wskazanie:
 - a) ceny nabycia tej ruchomości nieniższej niż proponowana cena nabycia,
 - b) terminu i sposobu zapłaty organowi egzekucyjnemu ceny nabycia tej ruchomości;
- 2) pouczenie o skutkach niezapłacenia w wyznaczonym terminie w całości ceny nabycia tej ruchomości.

§ 3. Organ egzekucyjny nie wyraża zgody na sprzedaż przez zobowiązanego zajętej ruchomości, w przypadku gdy:

- 1) podmiot, o którym mowa w art. 104a § 2, nie daje rękojmi zapłaty w całości ceny nabycia tej ruchomości w terminie i w sposób wyznaczony przez organ egzekucyjny;
- 2) zachodzi przypuszczenie, że w ramach sprzedaży zajętej ruchomości dokonywanej przez organ egzekucyjny uzyska się cenę nabycia wyższą niż ustalona we wniosku, o którym mowa w art. 104a § 1.

§ 4. Na postanowienie o niewyrażeniu zgody na sprzedaż przez zobowiązanego zajętej ruchomości przysługuje zażalenie zobowiązanemu i podmiotowi, o którym mowa w art. 104a § 2.

Art. 104c. Sprzedaż ruchomości zgodnie z postanowieniem, o którym mowa w art. 104b § 2, nie stanowi sprzedaży egzekucyjnej. Przepisy art. 68d, art. 107 § 4 i art. 115 stosuje się odpowiednio.

Art. 104d. § 1. Organ egzekucyjny stwierdza, w formie postanowienia, wygaśnięcie postanowienia o wyrażeniu zgody na sprzedaż zajętej ruchomości przez zobowiązanego w całości albo w części, w przypadku niedopełnienia warunków, o których mowa w art. 104b § 2 pkt 1. Na postanowienie o wygaśnięciu postanowienia o wyrażeniu zgody na sprzedaż zajętej ruchomości przez zobowiązanego przysługuje zażalenie podmiotowi, o którym mowa w art. 104a § 2.

§ 2. Podmiot, o którym mowa w art. 104a § 2, który nie zapłacił w całości ceny nabycia ruchomości w sposób i w terminie określonych w postanowieniu, o którym mowa w art. 104b § 2, traci prawo do zwrotu zaliczki. Utracona zaliczka stanowi dochód odpowiednio budżetu państwa lub jednostki samorządu terytorialnego.

Art. 104e. Organ egzekucyjny podaje do publicznej wiadomości informację roczną o ruchomościach sprzedanych w trybie art. 104a. Podaniu do publicznej wiadomości podlega wykaz zajętych ruchomości, wraz z uzyskaną ceną sprzedaży. Informację roczną podaje się w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego organ egzekucyjny do końca stycznia roku następującego po zakończeniu roku kalendarzowego.

Art. 105. § 1. Zajęte ruchomości, z zastrzeżeniem § 2 i 3, organ egzekucyjny:

- 1) sprzedaje w drodze licytacji publicznej;
- 2) sprzedaje po cenie oszacowania podmiotom prowadzącym działalność handlową;
- 3) przekazuje do sprzedaży podmiotom prowadzącym sprzedaż komisową tego rodzaju ruchomości;
- 4) sprzedaje w drodze przetargu ofert;
- 5) sprzedaje z wolnej ręki.

§ 1a. Organ egzekucyjny może wybrać formę przeprowadzenia licytacji publicznej odrębnie dla każdego z dwóch terminów licytacyjnych.

§ 2. Zajętą ruchomość o wartości historycznej, naukowej lub artystycznej organ egzekucyjny sprzedaje po cenie oszacowania państwowej lub samorządowej instytucji kultury wskazanej odpowiednio przez wojewódzkiego konserwatora zabytków albo Dyrektora Biblioteki Narodowej w Warszawie. Jeżeli sprzedaż nie dojdzie do skutku, organ egzekucyjny sprzedaje lub przekazuje do sprzedaży zajętą ruchomość zgodnie z § 1.

§ 3. Przekazanie do sprzedaży, o którym mowa w § 1 pkt 3 i § 5, następuje po cenie odpowiadającej co najmniej wartości szacunkowej ruchomości. Cenę można obniżyć do 3/4 wartości szacunkowej ruchomości, jeżeli ruchomość nie zostanie sprzedana przez okres miesiąca. Z uzyskanej ceny potrąca się prowizję określoną w umowie z podmiotem, o którym mowa w § 1 pkt 3 i § 5.

§ 4. Zajęte waluty obce lub inne wartości dewizowe organ egzekucyjny sprzedaje bankowi prowadzącemu ich skup.

§ 5. Zajętą ruchomość, której sprzedaż wymaga zezwolenia, koncesji albo jest działalnością regulowaną, organ egzekucyjny przekazuje do sprzedaży podmiotowi posiadającemu takie zezwolenie, koncesję albo spełniającemu warunki wymagane prawem do wykonywania działalności regulowanej albo sprzedaje ją temu podmiotowi.

§ 6. Zajętą ruchomość, której posiadanie jest uzależnione od spełnienia warunku określonego odrębnymi przepisami, organ egzekucyjny sprzedaje podmiotowi spełniającemu ten warunek.

Art. 105a. § 1. Licytacja publiczna odbywa się w terminie i miejscu wyznaczonym przez organ egzekucyjny.

§ 2.¹⁹⁾ Organ egzekucyjny ogłasza o licytacji przez obwieszczenie, które:

- 1) zawiera:
 - a) miejsce i termin licytacji, a w przypadku licytacji za pośrednictwem Portalu eLicytacje KAS – informacje o datach i godzinach rozpoczęcia i zakończenia licytacji oraz o skutkach wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 107h § 3 i 4,
 - b) określenie ruchomości, która ma być sprzedana, jej rodzaju i wartości szacunkowej,
 - c) cenę wywołania,
 - d) miejsce i termin, w którym można oglądać ruchomość przed licytacją;
- 2) może zawierać inne informacje, niestanowiące danych osobowych, jeżeli organ egzekucyjny uzna ich podanie za celowe.

§ 2a.²⁰⁾ Organ egzekucyjny może wraz z obwieszczeniem o licytacji publikować inne dokumenty niezawierające danych osobowych, dotyczące sprzedawanej ruchomości, jeżeli uzna to za celowe.

§ 3.²¹⁾ Najpóźniej na 3 dni przed dniem licytacji, a w przypadkach określonych w art. 104 § 2 – najpóźniej na godzinę przed rozpoczęciem licytacji, organ egzekucyjny umieszcza obwieszczenie o licytacji na tablicy ogłoszeń organu egzekucyjnego i w miejscach, gdzie umieszczenie takiego obwieszczenia uzna za celowe. W przypadku licytacji prowadzonej przez organ egzekucyjny będący organem jednostki samorządu terytorialnego obwieszczenie o licytacji zamieszcza się również w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej organu jednostki samorządu terytorialnego, a w przypadku licytacji prowadzonej przez organ egzekucyjny będący naczelnikiem urzędu skarbowego obwieszczenie o licytacji publikuje się również w Portalu eLicytacje KAS.

§ 3a.²¹⁾ Jeżeli licytacja odbywa się za pośrednictwem Portalu eLicytacje KAS, organ egzekucyjny publikuje obwieszczenie o licytacji w Portalu eLicytacje KAS najpóźniej na 7 dni przed dniem rozpoczęcia licytacji, a w przypadkach określonych w art. 104 § 2 – najpóźniej na 3 dni przed dniem rozpoczęcia licytacji.

¹⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 3 lit. a ustawy wymienionej jako druga w odnośniku 5.

²⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 3 lit. b ustawy wymienionej jako druga w odnośniku 5.

²¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 3 lit. c ustawy wymienionej jako druga w odnośniku 5.

§ 3b.²¹⁾ Organ egzekucyjny niezwłocznie po zakończeniu licytacji ruchomości usuwa obwieszczenie o licytacji i dokumenty, o których mowa w § 2a, z miejsc, o których mowa w § 3, oraz zaprzestaje ich publikowania w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej organu jednostki samorządu terytorialnego albo Portalu eLicytacje KAS.

§ 4. Odpis obwieszczenia o licytacji organ egzekucyjny doręcza zobowiązanemu najpóźniej na 3 dni przed dniem licytacji.

§ 5. Organ egzekucyjny może zarządzić ogłoszenie o licytacji w prasie lub w inny sposób, jeżeli uzna to za celowe.

§ 6. Przepisu § 5 nie stosuje się w przypadkach, gdy sprzedaż może nastąpić bezpośrednio po zajęciu ruchomości.

§ 6a.²²⁾ W ogłoszeniu o licytacji ruchomości podaje się dane, o których mowa w § 2, oraz numer rachunku organu egzekucyjnego, na który składa się wadium.

§ 7. Licytacji nie można rozpocząć później niż w dwie godziny po terminie oznaczonym w obwieszczeniu o licytacji.

Art. 105b. § 1. Jeżeli wartość szacunkowa sprzedawanej ruchomości przekracza 10 000 zł, osoba przystępująca do licytacji publicznej składa organowi egzekucyjnemu wadium w wysokości 1/10 wartości szacunkowej. Wadium składa się na rachunek organu egzekucyjnego. Wadium uznaje się za złożone, jeżeli jego wpłata zostanie uznana na rachunku organu egzekucyjnego najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień, w którym ma odbyć się licytacja publiczna, a w przypadku licytacji ruchomości za pośrednictwem Portalu eLicytacje KAS najpóźniej na 2 dni robocze przed dniem rozpoczęcia tej licytacji.²³⁾

§ 2. Niepóźniej niż na godzinę przed terminem oznaczonym w obwieszczeniu o licytacji wadium może być złożone:

- 1) bezgotówkowo przy użyciu terminala płatniczego – jeżeli po stronie organu egzekucyjnego istnieją warunki techniczne do zapłaty bezgotówkowej przy użyciu terminala płatniczego;
- 2) gotówką pracownikowi obsługującemu organ egzekucyjny – jeżeli wadium nie przekracza 5000 zł.

§ 2a.²⁴⁾ Przepisów § 2 nie stosuje się do licytacji ruchomości za pośrednictwem Portalu eLicytacje KAS.

§ 3. Wadium złożone przez licytanta, któremu udzielono przybiccia, zatrzymuje się i zalicza się na cenę nabycia. Wadium zwraca się pozostałym licytantom w przypadku jego złożenia:

- 1) gotówką pracownikowi obsługującemu organ egzekucyjny – niezwłocznie;
- 2) bezgotówkowo – nie później niż w terminie 7 dni roboczych od dnia licytacji.

§ 4. Za datę zwrotu wadium, o którym mowa w § 3 pkt 2, uznaje się dzień obciążenia rachunku organu egzekucyjnego.

Art. 105c. § 1. Licytacja odbywa się ustnie i rozpoczyna się od wywołania ceny. Zaoferowana cena przestaje wiązać uczestnika licytacji, jeżeli inny uczestnik zaoferował cenę wyższą, zwaną dalej „postąpieniem”, przy czym nie może ono wynosić mniej niż jeden procent ceny wywołania z zaokrągleniem wzwyż do pełnych złotych.²⁵⁾ Pracownik obsługujący organ egzekucyjny udzieli przybiccia licytantom, który zaoferował najwyższą cenę, jeżeli po trzykrotnym wezwaniu do dalszych postąpień nie zaoferowano wyższej ceny.

§ 2. Licytacja dochodzi do skutku, jeżeli weźmie w niej udział przynajmniej jeden licytant, który zaoferował co najmniej cenę wywołania.

§ 3. Ponowna licytacja może być wyznaczona po podaniu o tym do publicznej wiadomości w terminach i w sposób określony w art. 105a § 3–5.

§ 4. Jeżeli kwota uzyskana ze sprzedaży części zajętych ruchomości wystarcza na zaspokojenie egzekwowanych należności wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia należności w terminie i kosztami egzekucyjnymi, pracownik obsługujący organ egzekucyjny przerywa licytację, a organ egzekucyjny zwalnia pozostałe ruchomości spod zajęcia.

§ 5. Przepisu § 4 nie stosuje się do ruchomości zajętych w postępowaniu celnym.

Art. 105d. § 1. Nabywca niezwłocznie po udzieleniu mu przybiccia płaci cenę nabycia w całości albo w części równej co najmniej cenie wywołania:

- 1) bezgotówkowo przy użyciu terminala płatniczego – jeżeli po stronie organu egzekucyjnego istnieją warunki techniczne do zapłaty bezgotówkowej przy użyciu terminala płatniczego;

²²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 3 lit. d ustawy wymienionej jako druga w odnośniku 5.

²³⁾ Zdanie trzecie w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 lit. a ustawy wymienionej jako druga w odnośniku 5.

²⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 4 lit. b ustawy wymienionej jako druga w odnośniku 5.

²⁵⁾ Zdanie drugie ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 5 ustawy wymienionej jako druga w odnośniku 5.

- 2) gotówką – jeżeli po stronie organu egzekucyjnego nie istnieją odpowiednie warunki techniczne do zapłaty bezgotówkowej przy użyciu terminala płatniczego albo wysokość płatności bezgotówkowej przy użyciu terminala płatniczego przekracza limit płatności bezgotówkowej.

§ 2. Jeżeli nabywca zapłacił część ceny nabycia zgodnie z § 1, zapłaty reszty ceny dokonuje się na rachunek organu egzekucyjnego niezwłocznie, nie później niż w dniu następującym po dniu licytacji, a jeżeli ten dzień przypada w sobotę lub w dzień ustawowo wolny od pracy – w dniu następującym po dniu lub dniach wolnych od pracy. Do zapłaty reszty ceny stosuje się odpowiednio przepisy art. 67g pkt 1 lit. b i pkt 2.

§ 3. W przypadku niezapłacenia ceny nabycia w terminie, o którym mowa w § 1 i 2, nabywca traci prawo wynikłe z przybicia i do zwrotu wadium i kwoty zapłaconej w czasie licytacji oraz nie może uczestniczyć w licytacji tej samej ruchomości.

§ 4. Utracone wadium i kwota zapłacona w czasie licytacji stanowią dochód odpowiednio budżetu państwa lub jednostki samorządu terytorialnego.

§ 5. W przypadku niezapłacenia:

- 1) co najmniej ceny wywołania zgodnie z § 1 – wznawia się niezwłocznie licytację tej samej ruchomości, rozpoczynając ją od ceny wywołania;
- 2) reszty ceny zgodnie z § 2 – wyznacza się ponowną licytację na warunkach odpowiednio pierwszej albo drugiej licytacji, w której nabywca nie zapłacił reszty ceny.

Art. 106. § 1. Cena wywołania w pierwszym terminie licytacji wynosi 3/4 wartości szacunkowej ruchomości. Jeżeli licytacja w pierwszym terminie nie dojdzie do skutku, ruchomości mogą być sprzedane w drugim terminie licytacyjnym. Cena wywołania w drugim terminie licytacyjnym wynosi połowę wartości szacunkowej ruchomości. Sprzedaż licytacyjna nie może nastąpić za cenę niższą od ceny wywołania.

§ 2. O terminie i miejscu licytacji organ egzekucyjny zawiadamia zobowiązanego najpóźniej na trzy dni przed dniem licytacji. W przypadkach określonych w art. 104 § 2 zawiadomienie takie następuje przed rozpoczęciem licytacji.

Art. 107. § 1. Prawo własności zajętych ruchomości, będących przedmiotem licytacji, nabywa osoba, która z zachowaniem przepisów o przeprowadzaniu licytacji zaoferowała najwyższą cenę, uzyskała przybicie i zapłaciła całą cenę w terminie. Nabywca nie może domagać się unieważnienia licytacji i nabycia ruchomości ani też obniżenia ceny jej nabycia z powodu jej wad, mylnego oszacowania lub innej przyczyny.

§ 2. (uchylony)

§ 2a. Zobowiązany, wierzyciel oraz uczestnik licytacji mogą zgłosić do protokołu licytacji skargę na naruszenie przepisów o przeprowadzaniu licytacji. Skarga podlega rozpatrzeniu w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia.

§ 2b. W sprawie skargi na naruszenie przepisów o przeprowadzaniu licytacji postanowienie wydaje organ egzekucyjny. Na postanowienie organu egzekucyjnego oddalające skargę służy zażalenie.

§ 2c. Wniesienie skargi wstrzymuje wydanie sprzedanej rzeczy nabywcy do czasu rozpatrzenia skargi. Nie dotyczy to rzeczy łatwo psujących się oraz rzeczy wydanych nabywcy przed wniesieniem zażalenia.

§ 2d. Nabywca może zrzec się nabytej rzeczy i żądać zwrotu zapłaconej ceny, jeżeli w terminie, o którym mowa w § 2a, skarga nie została rozpatrzona, a nabywcy rzecz nie została wydana.

§ 3. Licytacja, przeprowadzona z naruszeniem przepisów o jej publicznym charakterze, o cenie wywołania i nabycia oraz o wyłączeniu od udziału w licytacji, podlega unieważnieniu przez organ egzekucyjny lub jego organ nadzorczy. Unieważnienie licytacji może jednak nastąpić tylko wtedy, gdy ruchomości sprzedane nie zostały wydane nabywcy.²⁶⁾

§ 4. W licytacji nie mogą uczestniczyć:

- 1) zobowiązany;
- 2) egzekutor organu egzekucyjnego prowadzącego egzekucję z zajętej ruchomości, jego małżonek ani jego dzieci;
- 3) (uchylony)
- 4) osoby obecne na licytacji w charakterze urzędowym;
- 4a) licytant, który nie wykonał warunków poprzedniej licytacji tej samej ruchomości;
- 5) osoby, które przekazały zajęte ruchomości na rzecz Skarbu Państwa, oraz członkowie ich rodzin określani w pkt 2.

²⁶⁾ Zdanie drugie ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 6 ustawy wymienionej jako druga w odnośniku 5.

Art. 107a. § 1. Organ egzekucyjny organizuje przetarg ofert, jeżeli zachodzi przypuszczenie, że w wyniku sprzedaży zajętej ruchomości w drodze licytacji publicznej nie uzyska się korzystnej ceny.

§ 2. W przetargu ofert nie mogą uczestniczyć osoby, o których mowa w art. 107 § 4.

§ 3. Każdy oferent może złożyć jedną ofertę.

Art. 107b. § 1. Organ egzekucyjny zaprasza do udziału w przetargu ofert poprzez zamieszczenie ogłoszenia o przetargu ofert w sposób i w miejscach wskazanych w art. 105a § 3, 3a i 5.

§ 2. Ogłoszenie o przetargu ofert zawiera wskazanie:

- 1) ruchomości, która ma być sprzedana, jej rodzaju oraz wartości szacunkowej;
- 2) ceny wywołania;
- 3) miejsca i terminu:
 - a) dokonywania oględzin ruchomości,
 - b) składania ofert,
 - c) otwarcia ofert.

§ 3. Wyznaczony przez organ egzekucyjny termin do zgłaszania oferowanej ceny za ruchomości zgłoszone do sprzedaży w drodze przetargu ofert nie może być krótszy niż 3 dni od daty podania ogłoszenia o przetargu ofert do publicznej wiadomości.

§ 4. Cena wywołania przy sprzedaży w drodze przetargu ofert wynosi 3/4 wartości szacunkowej ruchomości. Sprzedaż ta nie może nastąpić za cenę niższą od ceny wywołania.

§ 5. Odpis ogłoszenia o przetargu ofert organ egzekucyjny doręcza zobowiązanemu najpóźniej na 3 dni przed terminem składania ofert.

Art. 107c. § 1. Oferty otwiera w miejscu i terminie określonym w ogłoszeniu o przetargu komisja powołana przez organ egzekucyjny.

§ 2. W przetargu ofert uczestniczą oferenci obecni przy otwieraniu ofert.

§ 3. Imię i nazwisko lub nazwa oferenta, którego oferta jest otwierana, a także cena podana w ofercie są ogłaszane osobom obecnym oraz odnotowywane w protokole postępowania przetargowego.

§ 4. Przy dokonywaniu wyboru oferty wybiera się ofertę z najkorzystniejszą ceną.

§ 5. Wynik przetargu ogłasza się niezwłocznie po otwarciu wszystkich ofert.

Art. 107d. § 1. Do sprzedaży zajętej ruchomości w drodze przetargu ofert stosuje się odpowiednio przepisy art. 105b, art. 105c oraz art. 107 § 1 i 2a–4, z tym że przez dzień licytacji rozumie się dzień otwarcia ofert.

§ 2. Jeżeli sprzedaż zajętych ruchomości w drodze przetargu ofert nie dojdzie do skutku, organ egzekucyjny sprzedaje je w drodze licytacji publicznej.

Art. 107e. § 1. Licytacja publiczna może odbywać się w formie elektronicznej (licytacja elektroniczna). W licytacji elektronicznej nie sprzedaje się ruchomości, o której mowa w art. 105 § 5 i 6.

§ 2. Licytacja elektroniczna odbywa się za pośrednictwem systemu teleinformatycznego prowadzonego przez podmiot wybrany przez organ egzekucyjny i zgodnie z warunkami określonymi w regulaminie tego podmiotu.

§ 3. Organ egzekucyjny zawiadamia zobowiązanego o zamiarze sprzedaży zajętej ruchomości w licytacji elektronicznej, ze wskazaniem podmiotu, o którym mowa w § 2. Organ egzekucyjny podejmuje czynności zmierzające do sprzedaży ruchomości w trybie licytacji elektronicznej, niewcześniej niż w terminie 3 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.

§ 4. Do licytacji elektronicznej stosuje się odpowiednio przepisy art. 106 § 1.

§ 5. Licytacja elektroniczna trwa niekrócej niż 7 dni od dnia jej rozpoczęcia.

Art. 107f.²⁷⁾ § 1. Licytacja publiczna ruchomości może odbywać się za pośrednictwem Portalu eLicytacje KAS.

²⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 7 ustawy wymienionej jako druga w odnośniku 5.

§ 2. Warunkiem dopuszczenia do udziału w licytacji ruchomości za pośrednictwem Portalu eLicytacje KAS i udziału w tej licytacji jest:

- 1) zgoda na doręczanie pism drogą elektroniczną za pośrednictwem konta w e-Urzędzie Skarbowym;
- 2) wskazanie, że uczestniczy się w licytacji we własnym imieniu;
- 3) podanie imienia i nazwiska oraz:
 - a) numeru PESEL, jeżeli posiada się taki numer,
 - b) niepowtarzalnego identyfikatora nadanego przez państwo członkowskie Unii Europejskiej dla celów transgranicznej identyfikacji, o którym mowa w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2015/1501 z dnia 8 września 2015 r. w sprawie ram interoperacyjności na podstawie art. 12 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 235 z 09.09.2015, str. 1, z późn. zm.²⁸⁾), jeżeli nie posiada się numeru PESEL;
- 4) oświadczenie, czy pozostaje się w związku małżeńskim, a jeżeli pozostaje się w związku małżeńskim – czy ruchomość zamierza się nabyć do majątku wspólnego czy osobistego;
- 5) w przypadku ruchomości, o których mowa w art. 105 § 5 i 6, złożenie za pośrednictwem konta w e-Urzędzie Skarbowym zezwolenia, koncesji lub innego dokumentu uprawniającego do nabycia ruchomości albo ich kopii utrwalonych w postaci elektronicznej, najpóźniej na 5 dni przed dniem rozpoczęcia licytacji, a w przypadkach określonych w art. 104 § 2, najpóźniej na 2 dni robocze przed dniem rozpoczęcia licytacji;
- 6) wpłacenie wadium, o ile jest wymagane.

§ 3. Warunkiem dopuszczenia do udziału w licytacji ruchomości za pośrednictwem Portalu eLicytacje KAS i udziału w tej licytacji pełnomocnika, przedstawiciela ustawowego lub statutowego albo opiekuna, zwanych dalej „pełnomocnikiem w licytacji”, jest:

- 1) zgoda pełnomocnika w licytacji na doręczanie pism drogą elektroniczną za pośrednictwem konta w e-Urzędzie Skarbowym;
- 2) wskazanie, że uczestniczy się w licytacji jako pełnomocnik w licytacji;
- 3) podanie imienia i nazwiska pełnomocnika w licytacji oraz:
 - a) numeru PESEL, jeżeli posiada się taki numer,
 - b) niepowtarzalnego identyfikatora nadanego przez państwo członkowskie Unii Europejskiej dla celów transgranicznej identyfikacji, o którym mowa w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2015/1501 z dnia 8 września 2015 r. w sprawie ram interoperacyjności na podstawie art. 12 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym, jeżeli nie posiada się numeru PESEL;
- 4) oświadczenie, czy osoba reprezentowana przez pełnomocnika w licytacji pozostaje w związku małżeńskim, a jeżeli pozostaje w związku małżeńskim – czy ruchomość zamierza nabyć do majątku wspólnego czy osobistego;
- 5) w przypadku reprezentowania:
 - a) osoby fizycznej – podanie jej imienia i nazwiska oraz numeru PESEL, a w przypadku braku numeru PESEL – numeru i rodzaju dokumentu stwierdzającego jej tożsamość,
 - b) osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej niebędącej osobą prawną – podanie jej nazwy oraz NIP, a w przypadku braku NIP – innego numeru identyfikacyjnego ze wskazaniem jego rodzaju;
- 6) złożenie za pośrednictwem konta w e-Urzędzie Skarbowym pełnomocnictwa lub innego dokumentu upoważniającego do nabycia ruchomości albo kopii utrwalonych w postaci elektronicznej pełnomocnictwa lub innego dokumentu upoważniającego do nabycia ruchomości, najpóźniej na 5 dni przed dniem rozpoczęcia licytacji, a w przypadkach określonych w art. 104 § 2, najpóźniej na 2 dni robocze przed dniem rozpoczęcia licytacji;
- 7) w przypadku ruchomości, o których mowa w art. 105 § 5 i 6, złożenie za pośrednictwem konta w e-Urzędzie Skarbowym zezwolenia, koncesji lub innego dokumentu uprawniającego podmiot reprezentowany do nabycia ruchomości

²⁸⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 28 z 04.02.2016, str. 18.

albo ich kopii utrwalonych w postaci elektronicznej, najpóźniej na 5 dni przed dniem rozpoczęcia licytacji, a w przypadkach określonych w art. 104 § 2, najpóźniej na 2 dni robocze przed dniem rozpoczęcia licytacji;

8) wpłacenie wadium, o ile jest wymagane.

§ 4. Organ egzekucyjny zawiadamia o odmowie dopuszczenia do udziału w licytacji za pośrednictwem Portalu eLicytacji KAS podmiot, który nie spełnia warunków, o których mowa w § 2 albo 3, pouczając o przysługującym mu prawie wniesienia skargi na odmowę dopuszczenia do udziału w licytacji.

§ 5. Podmiot, który nie został dopuszczony do licytacji ruchomości za pośrednictwem Portalu eLicytacji KAS, może złożyć skargę w terminie 3 dni od dnia skierowania zawiadomienia, o którym mowa w § 4. Przepisy art. 107 § 2a zdanie drugie i § 2b–2d stosuje się odpowiednio.

§ 6. W przypadku uwzględnienia skargi, o której mowa w § 5:

- 1) podmiot zostaje dopuszczony do udziału w licytacji, o ile licytacja nie została zakończona;
- 2) organ egzekucyjny albo organ sprawujący nadzór unieważnia licytację, jeżeli licytacja została zakończona, a ruchomość nie została wydana nabywcy.

Art. 107g.²⁷⁾ Licytant może przystąpić do licytacji ruchomości za pośrednictwem Portalu eLicytacji KAS do czasu jej zakończenia, jeżeli licytuje we własnym imieniu, nie ma obowiązku złożenia wadium i licytacja nie dotyczy ruchomości, o których mowa w art. 105 § 5 i 6.

Art. 107h.²⁷⁾ § 1. Czas trwania licytacji ruchomości za pośrednictwem Portalu eLicytacji KAS wynosi 7 dni, a w przypadkach określonych w art. 104 § 2, niekrócej niż 2 dni i nie dłużej niż 7 dni. Czas trwania licytacji wyznacza się w taki sposób, aby terminy jej rozpoczęcia i zakończenia przypadały pomiędzy godziną 9.00 a 12.00 w dni robocze.

§ 2. W trakcie licytacji ruchomości za pośrednictwem Portalu eLicytacji KAS ujawnia się najwyższą aktualną cenę i część unikalnego identyfikatora licytanta, który ją zaoferował, oraz czas pozostały do zakończenia licytacji.

§ 3. Jeżeli w ciągu 5 minut przed wyznaczonym terminem zakończenia licytacji ruchomości za pośrednictwem Portalu eLicytacji KAS zgłoszono postąpienie, termin ten ulega przedłużeniu o 5 minut. Jeżeli w dodatkowym czasie zgłoszono dalsze postąpienie, termin zakończenia tej licytacji podlega każdorazowo przedłużeniu o kolejne 5 minut aż do momentu, gdy ustaną postąpienia. Maksymalny czas przedłużenia czasu trwania tej licytacji wynosi 72 godziny.

§ 4. Jeżeli z przyczyn technicznych nastąpi przerwa w licytacji ruchomości za pośrednictwem Portalu eLicytacji KAS, termin zakończenia licytacji ulega przesunięciu o czas trwania przerwy. Po zakończeniu przerwy wznowia się niezwłocznie licytację tej samej ruchomości z uwzględnieniem ostatniego postąpienia. O wznowieniu licytacji organ prowadzący Portal eLicytacji KAS obwieszcza w Portalu eLicytacji KAS.

Art. 107i.²⁷⁾ § 1. Niezwłocznie po zakończeniu licytacji ruchomości za pośrednictwem Portalu eLicytacji KAS organ egzekucyjny udziela w Portalu eLicytacji KAS przybicia licytantowi, który zaoferował najwyższą cenę w chwili zakończenia licytacji i zawiadamia go o tym przybiciu. Jednocześnie obwieszcza w Portalu eLicytacji KAS o przybiciu, przy czym nie upublicznia danych osobowych licytanta. Obwieszczenie zawiera pouczenie o przysługującym prawie wniesienia skargi, o której mowa w art. 107j § 1.

§ 2. Jeżeli w celu dopuszczenia do udziału w licytacji ruchomości zostały przedłożone kopie utrwalone w postaci elektronicznej pełnomocnictwa lub innego dokumentu upoważniającego do nabycia ruchomości, zezwolenia, koncesji lub innego dokumentu uprawniającego do nabycia ruchomości, organ egzekucyjny:

- 1) wstrzymuje udzielenie przybicia, o czym obwieszcza w Portalu eLicytacji KAS;
- 2) wzywa licytanta do przedłożenia tych dokumentów, w terminie 3 dni od dnia doręczenia wezwania, pod rygorem odmowy udzielenia przybicia, utraty prawa do zwrotu wadium oraz prawa uczestniczenia w licytacji tej samej ruchomości.

§ 3. Przybicie następuje niezwłocznie po przedłożeniu dokumentów, o których mowa w § 2, o czym organ egzekucyjny obwieszcza w Portalu eLicytacji KAS.

§ 4. W przypadku nieprzedłożenia dokumentów, o których mowa w § 2, w terminie, o którym mowa w § 2 pkt 2, licytant nie uzyskuje przybicia, traci prawo do zwrotu wadium oraz nie może uczestniczyć w licytacji tej samej ruchomości.

§ 5. W przypadku, o którym mowa w § 4, organ egzekucyjny obwieszcza o odmowie przybicia i wyznacza ponowną licytację na warunkach licytacji, w której nie przedłożono dokumentów, o których mowa w § 2.

§ 6. Organ egzekucyjny wraz z zawiadomieniem o przybiciu zawiadamia licytanta, o którym mowa w § 1, o:

- 1) wstrzymaniu wydania sprzedanej rzeczy do czasu rozpatrzenia skarg, o których mowa w art. 107f § 5 i art. 107j § 1;
- 2) przysługującym mu prawie do zrzeczenia się nabytej rzeczy i żądania zwrotu zapłaconej ceny – w przypadku gdy skargi, o których mowa w art. 107f § 5 i art. 107j § 1, nie zostały rozpatrzone w terminie, o ile rzecz nie została wydana nabywcy.

Art. 107j.²⁷⁾ § 1. Skargę na naruszenie przepisów o przeprowadzaniu licytacji ruchomości za pośrednictwem Portalu eLicytacji KAS mogą złożyć zobowiązany, wierzyciel oraz licytant nie później niż w terminie 3 dni od dnia obwieszczenia w Portalu eLicytacji KAS o udzieleniu przybicia. Przepisy art. 107 § 2a zdanie drugie i § 2b–2d stosuje się odpowiednio.

§ 2. W przypadku uwzględnienia skargi, o której mowa w § 1, organ egzekucyjny albo organ sprawujący nadzór unieważnia licytację, o ile ruchomość nie została wydana nabywcy.

Art. 107k.²⁷⁾ § 1. Nabywca ruchomości w drodze licytacji ruchomości za pośrednictwem Portalu eLicytacji KAS płaci cenę nabycia na rachunek organu egzekucyjnego niezwłocznie, nie później niż w dniu następującym po dniu zawiadomienia o przybiciu, a jeżeli ten dzień przypada w sobotę lub w dzień ustawowo wolny od pracy – w dniu następującym po dniu lub dniach wolnych od pracy. Do zapłaty stosuje się odpowiednio przepisy art. 67g pkt 1 lit. b i pkt 2.

§ 2. W przypadku niezapłacenia ceny nabycia w terminie, o którym mowa w § 1, nabywca traci prawo wynikłe z przybicia i do zwrotu wadium oraz nie może uczestniczyć w licytacji tej samej ruchomości. Organ egzekucyjny wyznacza ponowną licytację na warunkach licytacji, w której nabywca nie zapłacił ceny nabycia.

Art. 107l.²⁷⁾ Organ egzekucyjny niezwłocznie po zakończeniu licytacji ruchomości za pośrednictwem Portalu eLicytacji KAS usuwa z Portalu eLicytacji KAS informacje dotyczące sprzedaży ruchomości.

Art. 108. § 1. Zajęte ruchomości, które nie zostały sprzedane w trybie wskazanym w art. 105 § 1 pkt 1–4, a w przypadku sprzedaży licytacyjnej – w drugim jej terminie, organ egzekucyjny sprzedaje z wolnej ręki po cenie określonej przez ten organ, jednak nienizszej od 1/10 ich wartości szacunkowej. W sprzedaży ruchomości z wolnej ręki nie mogą uczestniczyć osoby, o których mowa w art. 107 § 4.²⁹⁾

§ 1a.³⁰⁾ W przypadku sprzedaży ruchomości z wolnej ręki przez organ egzekucyjny będący naczelnikiem urzędu skarbowego ogłoszenie o tej sprzedaży zamieszcza się w Portalu eLicytacji KAS najpóźniej na 7 dni przed dniem rozpoczęcia tej sprzedaży, a w przypadkach określonych w art. 104 § 2, najpóźniej na 3 dni przed tym dniem.

§ 1b.³⁰⁾ W przypadku gdy sprzedaż z wolnej ręki odbywa się za pośrednictwem Portalu eLicytacji KAS, ogłoszenie o tej sprzedaży zawiera:

- 1) określenie ruchomości, która ma być sprzedana, jej rodzaju oraz wartości szacunkowej;
- 2) cenę sprzedaży;
- 3) miejsce i termin, w którym można oglądać ruchomość;
- 4) informacje o dacie i godzinie rozpoczęcia sprzedaży z wolnej ręki, maksymalnym czasie trwania tej sprzedaży oraz o skutkach wystąpienia okoliczności, o których mowa w § 1e;
- 5) inne informacje, niestanowiące danych osobowych, jeżeli organ egzekucyjny uzna ich podanie za celowe.

§ 1c.³⁰⁾ W przypadku gdy sprzedaż z wolnej ręki odbywa się za pośrednictwem Portalu eLicytacji KAS, organ egzekucyjny może wraz z ogłoszeniem, o którym mowa w § 1b, publikować inne dokumenty niezawierające danych osobowych, dotyczące sprzedawanej ruchomości, jeżeli uzna to za celowe.

§ 1d.³⁰⁾ Czas trwania sprzedaży ruchomości z wolnej ręki za pośrednictwem Portalu eLicytacji KAS wynosi 30 dni, a w przypadkach określonych w art. 104 § 2, niekrócej niż 2 dni i nie dłużej niż 7 dni, chyba że przed upływem terminu zaoferowano co najmniej cenę wyznaczoną przez organ egzekucyjny. Czas trwania sprzedaży wyznacza się w taki sposób, aby terminy jej rozpoczęcia i zakończenia przypadały pomiędzy godziną 9.00 a 12.00 w dni robocze.

§ 1e.³⁰⁾ Jeżeli z przyczyn technicznych nastąpi przerwa w sprzedaży ruchomości z wolnej ręki za pośrednictwem Portalu eLicytacji KAS, termin zakończenia sprzedaży ulega przesunięciu o czas trwania przerwy. Po zakończeniu przerwy wznowia się niezwłocznie tę sprzedaż. O wznowieniu tej sprzedaży organ prowadzący Portal eLicytacji KAS obwieszcza w Portalu eLicytacji KAS.

²⁹⁾ Zdanie drugie dodane przez art. 1 pkt 8 lit. a ustawy wymienionej jako druga w odnośniku 5.

³⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 8 lit. b ustawy wymienionej jako druga w odnośniku 5.

§ 1f.³⁰⁾ Sprzedaż z wolnej ręki za pośrednictwem Portalu eLicytacje KAS następuje na rzecz nabywcy, który jako pierwszy zaoferował cenę nabycia, o czym organ egzekucyjny zawiadamia nabywcę.

§ 1g.³⁰⁾ Organ egzekucyjny niezwłocznie po zakończeniu sprzedaży ruchomości z wolnej ręki zaprzestaje publikowania w Portalu eLicytacje KAS ogłoszenia o tej sprzedaży i dokumentów, o których mowa w § 1c.

§ 1h.³⁰⁾ Do sprzedaży ruchomości z wolnej ręki za pośrednictwem Portalu eLicytacje KAS przepisy art. 107f § 1, § 2 pkt 1–5, § 3 pkt 1–7 i § 4–6, art. 107g, art. 107i § 2 i 4–6 oraz art. 107j–107l stosuje się odpowiednio.

§ 2. Zajęte ruchomości, niesprzedane w trybie § 1, organ egzekucyjny sprzedaje po cenie stosowanej przy skupie przedmiotów używanych lub skupie surowców wtórnych jednostkom organizacyjnym ochrony zdrowia i pomocy społecznej, placówkom oświatowym, instytucjom kultury oraz organizacjom charytatywnym, jeżeli mogą być przez te podmioty wykorzystane przy realizacji ich zadań statutowych.

§ 3. Zajęte ruchomości, niesprzedane w trybie § 2, organ egzekucyjny sprzedaje jednostkom prowadzącym skup przedmiotów używanych lub surowców wtórnych.

Art. 108a. Zajętą ruchomość, która nie została sprzedana w trybie określonym w art. 108, organ egzekucyjny zwalnia spod zajęcia, o ile zobowiązany spełnia warunki do posiadania tej ruchomości określone odrębnymi przepisami. Przepis art. 108b stosuje się odpowiednio.

Art. 108b. § 1. Nabywca ruchomości odbiera nabytą ruchomość niezwłocznie w dniu zapłaty ceny nabycia tej ruchomości.

§ 2. W przypadku nieodebrania ruchomości zgodnie z § 1 organ egzekucyjny doręcza nabywcy ruchomości wezwanie do jej odbioru w wyznaczonym terminie, nie dłuższym niż miesiąc od dnia doręczenia wezwania, i poucza o skutkach niezastosowania się do tego wezwania. W takim przypadku nabywca ruchomości ponosi koszty przechowywania ruchomości od dnia sprzedaży do dnia jej odbioru oraz koszty wezwania.

§ 3. Ruchomość może być wydana po zapłaceniu kosztów, o których mowa w § 2.

§ 4. Do ruchomości nieodebranej w terminie wyznaczonym przez organ egzekucyjny stosuje się przepisy ustawy z dnia 18 października 2006 r. o likwidacji niepodjętych depozytów (Dz. U. poz. 1537 oraz z 2009 r. poz. 1241), z wyłączeniem art. 6. Za termin do odbioru depozytu, o którym mowa w art. 4 tej ustawy, uznaje się dzień, w którym upłynął miesiąc od dnia doręczenia wezwania, o którym mowa w § 2.

§ 5. (uchylony)

Art. 109. § 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczególnie tryb postępowania przy:

- 1) sprzedaży zajętych ruchomości ulegających szybkiemu zepsuciu, zapewniający ich niezwłoczną sprzedaż;
- 2) przechowywaniu i sprzedaży zajętych kosztowności, zapobiegający ich kradzieży.

§ 2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz Ministrem Obrony Narodowej, określi, w drodze rozporządzenia, szczególnie tryb postępowania przy przechowywaniu i sprzedaży zajętych broni, amunicji, materiałów wybuchowych i innych przedmiotów, na których posiadanie jest wymagane zezwolenie, wykluczający możliwość dostania się tych ruchomości do osób nieuprawnionych.

Art. 110. (uchylony)

Art. 111. (uchylony)

Rozdział 7

Egzekucja z nieruchomości

Oddział 1

Zasady ogólne

Art. 110. § 1. (uchylony)

§ 1a. (uchylony)

§ 2. (uchylony)

§ 3. (uchylony)

§ 3a. Organ egzekucyjny podejmuje czynności egzekucyjne związane z egzekucją administracyjną z nieruchomości po otrzymaniu zaliczki na pokrycie przewidywanych wydatków od wierzyciela niebędącego naczelnikiem urzędu skarbowego, państwem członkowskim, państwem trzecim lub Państwową Inspekcją Pracy, zwanego dalej „wierzycielem finansującym”. Przepis art. 29a stosuje się odpowiednio.

§ 4. Wierzyciel finansujący wpłaca zaliczkę do organu egzekucyjnego sukcesywnie, w miarę podejmowania przez ten organ kolejnych czynności egzekucyjnych. Wysokość poszczególnych wpłat zaliczki określa organ egzekucyjny na podstawie przewidywanych wydatków, z tym że jeżeli do egzekucji z nieruchomości przystąpili kolejni wierzyciele finansujący – również dla tych wierzycieli, rozdzielając kwotę zaliczki między wszystkich wierzycieli finansujących w proporcji odpowiadającej stosunkowi ich należności pieniężnych do łącznej kwoty należności pieniężnych wierzycieli finansujących, z zastrzeżeniem § 5.

§ 5. Łączna kwota zaliczki należna od jednego wierzyciela finansującego nie może być większa niż 5 % egzekwowanej należności pieniężnej wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia jej w terminie i nie większa niż 11 400 zł, z tym że kwotę odsetek przyjmuje się na dzień ustalenia pierwszej zaliczki.

§ 6. Organ egzekucyjny zwraca zaliczkę wierzycielowi przy podziale kwot uzyskanych z egzekucji do wysokości wyegzekwowanych kwot na pokrycie wydatków egzekucyjnych.

§ 7. W przypadku niewpłacenia zaliczki, o której mowa w § 4, organ egzekucyjny wzywa wierzyciela finansującego do jej wpłacenia w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania, a po bezskutecznym upływie tego terminu nie przystępuje do egzekucji z nieruchomości.

Art. 110a. Jeżeli nieruchomość położona jest na obszarze działania kilku organów egzekucyjnych, organ prowadzący egzekucję powiadamia o wszczęciu, a następnie o ukończeniu egzekucji inne organy egzekucyjne, na których obszarze działania nieruchomość jest położona.

Art. 110b. Uczestnikami postępowania egzekucyjnego z nieruchomości są:

- 1) zobowiązany;
- 2) wierzyciele egzekwujący;
- 3) osoby, którym przysługują ograniczone prawa rzeczowe lub roszczenia albo prawa osobiste zabezpieczone na nieruchomości;
- 4) organ, który zawarł umowę o oddanie nieruchomości w użytkowanie wieczyste, jeżeli przedmiotem egzekucji jest użytkowanie wieczyste.

Oddział 2

Zajęcie

Art. 110c. § 1. Organ egzekucyjny przystępuje do egzekucji administracyjnej z nieruchomości przez zajęcie nieruchomości.

§ 2. Zajęcie następuje przez wezwanie zobowiązanego, aby zapłacił egzekwowaną należność pieniężną wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia jej w terminie i kosztami egzekucyjnymi w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania, pod rygorem przystąpienia do opisu i oszacowania wartości nieruchomości. Zobowiązanemu wraz z wezwaniem doręcza się odpis tytułu wykonawczego, o ile nie został wcześniej doręczony.

§ 2a. W przypadku egzekucji z nieruchomości wchodzącej w skład majątku wspólnego wezwanie, o którym mowa w § 2, doręcza się również małżonkowi zobowiązanego.

§ 2b. W przypadku egzekucji z nieruchomości, obciążonej hipoteką przymusową zabezpieczającą należność pieniężną i odsetki z tytułu niezapłacenia jej w terminie, której prawo własności zostało przeniesione na inny podmiot niż zobowiązany, wezwanie, o którym mowa w § 2, doręcza się również temu podmiotowi.

§ 2c. W przypadku egzekucji z nieruchomości podmiotu, który uzyskał korzyść majątkową, wezwanie, o którym mowa w § 2, doręcza się również temu podmiotowi.

§ 3. Równocześnie z wysłaniem wezwania zgodnie z § 2–2c, organ egzekucyjny składa do sądu właściwego do prowadzenia księgi wieczystej wnioski o wpis o wszczęciu egzekucji lub o złożeniu tego wniosku do zbioru dokumentów wraz z odpisem tego wezwania.

§ 4. Zajęcie nieruchomości jest dokonane z chwilą doręczenia wezwania zgodnie z § 2–2c, z tym że odpowiednio dla:

- 1) zobowiązanego,
- 2) małżonka zobowiązanego,
- 3) innego podmiotu, na który przeniesiono prawo własności nieruchomości,
- 4) podmiotu, który uzyskał korzyść majątkową

– którym nie doręczono wezwania, a także w stosunku do osób trzecich, nieruchomość jest zajęta z chwilą dokonania wpisu w księdze wieczystej lub złożenia wniosku organu egzekucyjnego do zbioru dokumentów wraz z odpisem wezwania.

§ 5. Dla każdego, kto wiedział o wszczęciu egzekucji, skutki zajęcia powstają z chwilą, gdy o wszczęciu egzekucji powziął wiadomość, chociażby wezwanie nie zostało jeszcze zobowiązanemu wysłane ani wpis w księdze wieczystej nie był jeszcze dokonany.

§ 6. W przypadku gdy miejsce pobytu zobowiązanego lub innego uczestnika postępowania egzekucyjnego nie jest znane, organ egzekucyjny występuje do właściwego sądu o ustanowienie kuratora do zastępowania osoby nieobecnej. Kurator wykonuje swoje czynności także w interesie innych osób, którym w dalszym toku postępowania doręczenia nie będą mogły być dokonane. Kurator może jednak reprezentować równocześnie tylko osoby, których interesy nie są sprzeczne.

Art. 110d. § 1. Organ egzekucyjny łączy postępowania egzekucyjne prowadzone co do kilku nieruchomości tego samego zobowiązanego lub co do kilku części tej samej nieruchomości, jak również postępowania egzekucyjne dotyczące części nieruchomości i jej całości, jeżeli odpowiada to celowi egzekucji i nie ma przeszkód natury prawnej lub gospodarczej.

§ 2. Jeżeli nieruchomości są położone na obszarze działania różnych organów egzekucyjnych, połączenie zarządza ten organ, który pierwszy wszczął egzekucję.

§ 3. Postępowanie egzekucyjne można rozdzielić, jeżeli w dalszym jego toku odpadną przyczyny, które spowodowały połączenie.

Art. 110e. § 1. Zajęcie obejmuje nieruchomość i to wszystko, co może stanowić przedmiot obciążenia hipoteką, a także pożytki z nieruchomości.

§ 2. Zajęcie obejmuje także prawa wynikające z umów ubezpieczenia przedmiotów wymienionych w § 1. Do odszkodowania z ubezpieczeń majątkowych przepisu art. 8 § 1 pkt 14 nie stosuje się, a uzyskane w toku egzekucji kwoty otrzymane z tytułu ubezpieczenia wchodzą w skład sumy uzyskanej w egzekucji.

Art. 110f. § 1. (uchylony)

§ 2. Rozporządzenia przedmiotami podlegającymi zajęciu razem z nieruchomością po ich zajęciu są nieważne. Nie dotyczy to rozporządzeń zarządcy nieruchomości w zakresie jego ustawowych uprawnień.

§ 3. Rozporządzenie opróżnionym miejscem hipotecznym po zajęciu nieruchomości jest nieważne.

Art. 110g. § 1. Zajętą nieruchomość pozostawia się w zarządzie zobowiązanego, do którego stosuje się wówczas przepisy o zarządcy.

§ 2. Jeżeli prawidłowe sprawowanie zarządu tego wymaga, organ egzekucyjny odbiera zobowiązanemu zarząd i ustanawia innego zarządcę.

§ 3. Przepis § 2 stosuje się również do zarządcy ustanowionego przez organ egzekucyjny.

§ 4. Zarządca może zatrudnić zobowiązanego i jego rodzinę za wynagrodzeniem.

§ 5. Zobowiązanemu, któremu odebrano zarząd, pozostawia się pomieszczenia w zajętej nieruchomości, jeżeli z nich korzystał w chwili zajęcia. Organ egzekucyjny może jednak zarządzić, w formie postanowienia, odebranie pomieszczeń, jeżeli zobowiązany lub jego domownik przeszkadza zarządcy w wykonywaniu zarządu.

§ 6. Zobowiązany, w stosunku do którego organ egzekucyjny zarządził odebranie pomieszczeń, może wytoczyć powództwo o pozostawienie pomieszczeń w jego użytkowaniu. Do powództwa stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego dotyczące powództwa o zwolnienie zajętego przedmiotu od egzekucji administracyjnej.

§ 7. Jeżeli sąd oddalił powództwo, o którym mowa w § 6, organ egzekucyjny występuje z wnioskiem o odebranie pomieszczeń do właściwego organu egzekucyjnego w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym. Podstawą wszczęcia egzekucji jest orzeczenie sądowe oddalające powództwo, zaopatrzone w klauzulę wykonalności.

§ 8. Organ egzekucyjny wydaje w sprawach dotyczących ustanowienia bądź odebrania zarządu postanowienie, na które przysługuje zażalenie.

Art. 110h. § 1. Jeżeli zarządca przy obejmowaniu zarządu napotyka przeszkody, organ egzekucyjny wprowadza go w zarząd nieruchomością. Do wprowadzenia w zarząd nieruchomością stosuje się odpowiednio art. 46.

§ 2. Po ustanowieniu zarządcy organ egzekucyjny wzywa osoby korzystające z nieruchomości, aby przypadające od nich zaległe, bieżące i przyszłe świadczenia, które stanowią dochód z nieruchomości, uiszczały do rąk zarządcy. W wezwaniu należy uprzedzić, że uiszczenie do rąk zobowiązanego będzie bezskuteczne w stosunku do wierzyciela.

Art. 110i. § 1. Zarządca zajętej nieruchomości jest obowiązany wykonywać czynności potrzebne do prowadzenia prawidłowej gospodarki. Ma on prawo pobierać zamiast zobowiązanego wszelkie pożytki z nieruchomości, rozporządzać nimi w granicach zwykłego zarządu oraz prowadzić sprawy, które przy wykonywaniu takiego zarządu okażą się potrzebne. W sprawach wynikających z zarządu nieruchomością zarządca może pozywać i być pozywany.

§ 2. Zarządcy wolno zaciągać tylko takie zobowiązania, które mogą być zaspokojone z pożytków z nieruchomości i są gospodarczo uzasadnione.

§ 3. Czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu zarządca może wykonywać tylko za zgodą zobowiązanego, a w jej braku – za zezwoleniem organu egzekucyjnego, który przed wydaniem postanowienia wysłuchuje zobowiązanego i zarządcę, chyba że zwłoka groziłaby powstaniem szkody.

§ 4. Zarząd nie ma wpływu na umowy dotyczące nieruchomości obowiązujące w chwili jego ustanowienia. Zarządcy wolno jednak wypowiadać takie umowy z zachowaniem obowiązujących przepisów oraz zawierać umowy na czas określony. Do zawarcia umowy dotyczącej nieruchomości jest wymagana zgoda zobowiązanego, a w jej braku – zezwolenie organu egzekucyjnego.

Art. 110j. § 1. Zarządca składa organowi egzekucyjnemu w wyznaczonych przez ten organ terminach, co najmniej raz w roku oraz po ukończeniu zarządu, sprawozdania ze swoich czynności oraz udokumentowane sprawozdania rachunkowe.

§ 2. Organ egzekucyjny po wysłuchaniu wierzycieli, zobowiązanego i zarządcy oraz po rozpatrzeniu sprawozdań zatwierdza sprawozdania zarządcy albo odmawia ich zatwierdzenia w całości lub w części.

§ 3. W przypadku odmowy zatwierdzenia sprawozdania przepisy art. 110g § 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

§ 4. Zarządca jest odpowiedzialny względem wszystkich uczestników za należyte wykonywanie swoich obowiązków.

Art. 110k. § 1. Zarządca może żądać wynagrodzenia oraz zwrotu wydatków, które w związku z zarządem poniósł z własnych środków. Wysokość wynagrodzenia określa organ egzekucyjny odpowiednio do nakładu pracy i dochodowości nieruchomości.

§ 2. Wynagrodzenie, o którym mowa w § 1, nie należy się zarządcy, który jest zobowiązanym. Może on tylko pokrywać z pożytków z nieruchomości najkonieczniejsze potrzeby własne i rodziny w rozmiarze, jaki oznacza organ egzekucyjny, oraz swoje wydatki związane z zarządem.

§ 3. Organ egzekucyjny w sprawach dotyczących wynagrodzenia oraz zwrotu wydatków zarządcy wydaje postanowienie, na które przysługuje zażalenie.

§ 4. Roszczenia o wynagrodzenie za sprawowanie zarządu i o zwrot poniesionych w związku z zarządem wydatków przedawniają się po upływie 30 dni od dnia ustąpienia z zarządu lub jego ustania.

Art. 110l. § 1. Z pożytków z nieruchomości zarządca pokrywa w następującej kolejności:

- 1) koszty egzekucji wraz ze swoim wynagrodzeniem oraz zwrot własnych wydatków;
- 2) bieżące należności pracowników zatrudnionych w nieruchomości lub w znajdującym się na niej przedsiębiorstwie należącym do zobowiązanego;
- 3) (uchylony)
- 4) bieżące zobowiązania podatkowe oraz bieżące należności z tytułu ubezpieczenia społecznego pracowników, o których mowa w pkt 2;
- 5) zobowiązania związane z wykonywaniem zarządu;
- 6) należności z tytułu ubezpieczenia nieruchomości, jej przynależności i pożytków.

§ 2. Nadwyżkę dochodów, po pokryciu zobowiązań, o których mowa w § 1, zarządca przekazuje do depozytu organu egzekucyjnego. Nadwyżkę dołącza się do kwoty uzyskanej przez organ egzekucyjny za sprzedaż nieruchomości. Jeżeli egzekucja ulega umorzeniu, nadwyżkę tę otrzymuje zobowiązany.

Oddział 3

Opis i oszacowanie wartości nieruchomości

Art. 110m. § 1. Po upływie terminu określonego w wezwaniu zobowiązanego do zapłaty dochodzonych należności organ egzekucyjny dokonuje opisu i oszacowania wartości zajętej nieruchomości.

§ 2. Przed przystąpieniem do opisu i oszacowania wartości zajętej nieruchomości organ egzekucyjny żąda od właściwych organów:

- 1) wyciągu – a w przypadku potrzeby odpisu księgi wieczystej albo zaświadczenia sądu wystawionego na podstawie zbioru dokumentów prowadzonego dla nieruchomości, zawierającego wskazanie jej właściciela i wykaz ujawnionych w tym zbiorze obciążeń, jeżeli zaś nieruchomość jest objęta ewidencją gruntów i budynków – także wyciągu z ich rejestru;
- 2) podania adresów miejsc zamieszkania uczestników postępowania.

§ 3. Jeżeli nieruchomość nie ma księgi wieczystej lub zbioru dokumentów, organ egzekucyjny jest obowiązany uzyskać inny dokument stwierdzający własność nieruchomości zobowiązanego.

Art. 110n. § 1. Jeżeli nieruchomość jest położona na obszarze przeznaczonym w planie miejscowym na cele publiczne, organ egzekucyjny przed przystąpieniem do opisu i oszacowania wartości nieruchomości wzywa właściwą jednostkę samorządu terytorialnego do oświadczenia w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia wezwania, czy skorzysta z prawa pierwokupu. Jeżeli jednostka samorządu terytorialnego nie skorzystała z prawa pierwokupu albo organowi egzekucyjnemu w wyznaczonym terminie nie zostanie doręczone oświadczenie w tej sprawie, prawo pierwokupu wygasa.

§ 2. Jeżeli oświadczenie, o którym mowa w § 1, zostało doręczone organowi egzekucyjnemu w wyznaczonym terminie, organ ten oznacza cenę nabycia w wysokości odpowiadającej wartości zajętej nieruchomości, określonej przez rzeczoznawcę majątkowego.

§ 3. Postanowienie w sprawie wysokości ceny nabycia wywiera skutki przybicia. Do ceny nabycia stosuje się odpowiednio art. 112 § 1.

§ 4. Postanowienie w sprawie wysokości ceny nabycia doręcza się jednostce, o której mowa w § 1, zobowiązanemu i wierzycielowi. Na postanowienie to przysługuje zażalenie.

§ 5. Jeżeli jednostce samorządu terytorialnego nie przysługuje prawo pierwokupu nieruchomości lub prawo to wygasło, przepisy § 1–4 stosuje się odpowiednio do prawa pierwokupu wpisanego do księgi wieczystej na rzecz innych osób.

Art. 110o. § 1. O terminie opisu i oszacowania wartości nieruchomości organ egzekucyjny zawiadamia znanych mu uczestników postępowania egzekucyjnego.

§ 2. Organ egzekucyjny wzywa ponadto, przez obwieszczenie publiczne wywieszone w siedzibie urzędu skarbowego oraz urzędu właściwej jednostki samorządu terytorialnego, uczestników, o których nie ma wiadomości, oraz inne osoby, które roszczą sobie prawa do nieruchomości i jej przynależności, aby przed ukończeniem opisu zgłosiły swoje prawa.

§ 3. Zawiadomienia i obwieszczenia dokonywane są nie później niż na 14 dni przed rozpoczęciem opisu.

Art. 110p. § 1. Na wniosek zobowiązanego, zgłoszony nie później niż podczas opisu i oszacowania wartości nieruchomości, jak również z urzędu, może być wystawiona na licytację wydzielona na podstawie przepisów o gospodarce nieruchomościami część zajętej nieruchomości, której cena wywoławcza wystarcza na zaspokojenie wierzyciela egzekwującego. O prowadzeniu egzekucji z wydzielonej części nieruchomości organ egzekucyjny rozstrzyga po oszacowaniu wartości nieruchomości.

§ 2. Na postanowienie organu egzekucyjnego w sprawie prowadzenia egzekucji z wydzielonej części nieruchomości i oszacowania jej wartości przysługuje zażalenie.

§ 3. W przypadku prowadzenia egzekucji z wydzielonej części nieruchomości dalsze postępowanie co do reszty nieruchomości zawiesza się do czasu zakończenia licytacji wydzielonej części.

Art. 110r. § 1. W protokole opisu i oszacowania wartości nieruchomości organ egzekucyjny podaje:

- 1) oznaczenie nieruchomości, w tym numer ewidencyjny działki, obręb, powierzchnię, a także oznaczenie księgi wieczystej lub w przypadku jej braku – zbioru dokumentów;
- 2) obiekty budowlane ze wskazaniem ich przeznaczenia gospodarczego oraz przynależności nieruchomości, jak również zapasy objęte zajęciem;
- 3) stwierdzone prawa i obciążenia;

- 4) umowy ubezpieczenia;
- 5) osoby, w których posiadaniu znajduje się nieruchomość, jej przynależności i pożytki;
- 6) sposób korzystania z nieruchomości przez zobowiązanego;
- 7) określenie wartości nieruchomości z podaniem jego podstaw;
- 8) zgłoszone prawa do nieruchomości;
- 9) inne okoliczności istotne dla oznaczenia lub oszacowania wartości nieruchomości.

§ 2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób przeprowadzenia opisu i oszacowania wartości nieruchomości, mając na uwadze zapewnienie prawidłowej wyceny nieruchomości i uwzględniając przepisy o gospodarce nieruchomościami.

Art. 110s. § 1. Do oszacowania wartości zajętej nieruchomości organ egzekucyjny wyznacza rzeczoznawcę majątkowego, o którym mowa w przepisach o gospodarce nieruchomościami.

§ 2. (uchylony)

§ 3. W oszacowaniu poza wartością całej nieruchomości należy podać osobno wartość przynależności i pożytków, a także części nieruchomości, która zgodnie z art. 110p może zostać wydzielona celem wystawienia oddzielnie na licytację.

§ 4. Wartości, o których mowa w § 3, podaje się z uwzględnieniem oraz bez uwzględnienia praw, które pozostają w mocy bez zaliczenia na cenę nabycia, oraz wartości praw nieokreślonych sumą pieniężną obciążających nieruchomość, w szczególności świadczeń z tytułu takich praw.

Art. 110sa. § 1. Opisem i oszacowaniem obejmuje się odrębnie każdą nieruchomość stanowiącą przedmiot egzekucji, jeżeli jest ona wpisana do odrębnej księgi wieczystej lub jest dla niej prowadzony odrębny zbiór dokumentów.

§ 2. Jeżeli egzekucje z kilku nieruchomości tego samego zobowiązanego, które są wpisane do odrębnych ksiąg wieczystych lub dla których są prowadzone odrębne zbiory dokumentów, zostały połączone w jedną egzekucję z nieruchomości i nieruchomości te stanowią całość gospodarczą, opis i oszacowanie obejmuje tę całość i odrębnie każdą z tych nieruchomości.

Art. 110t. Jeżeli zostały zgłoszone prawa osób trzecich do gruntu, obiektów budowlanych, przynależności lub pożytków albo gdy składniki takie znajdują się we władaniu osób trzecich, oznacza się:

- 1) wartość spornego składnika i wartość całości nieruchomości po wyłączeniu tego składnika;
- 2) wartość całości nieruchomości z uwzględnieniem i bez uwzględnienia praw, które pozostają w mocy bez zaliczenia na cenę nabycia;
- 3) wartości praw nieokreślonych sumą pieniężną, obciążających nieruchomość, w szczególności świadczeń z tytułu takich praw.

Art. 110u. § 1. Zarzuty do opisu i oszacowania wartości nieruchomości mogą być wnoszone przez wszystkich uczestników postępowania egzekucyjnego w terminie 14 dni od dnia ukończenia opisu i oszacowania wartości nieruchomości. Na postanowienie organu egzekucyjnego w sprawie opisu i oszacowania wartości nieruchomości przysługuje zażalenie.

§ 2. Jeżeli w stanie nieruchomości, w okresie pomiędzy sporządzeniem opisu i oszacowaniem jej wartości a wyznaczonym terminem licytacji, zajdą istotne zmiany, organ egzekucyjny może przeprowadzić dodatkowy opis i oszacowanie wartości nieruchomości.

Oddział 4

Obwieszczenie o licytacji

Art. 110w. § 1. Zajętą nieruchomość organ egzekucyjny sprzedaje w drodze licytacji publicznej.

§ 1a.³¹⁾ Organ egzekucyjny może wybrać formę przeprowadzenia licytacji publicznej odrębnie dla każdego z trzech terminów licytacyjnych.

§ 2. Termin licytacji nie może być wyznaczony wcześniej niż po upływie 30 dni od dnia doręczenia zobowiązanemu opisu i oszacowania wartości nieruchomości.

§ 3. O licytacji organ egzekucyjny zawiadamia przez publiczne obwieszczenie, w którym podaje:

- 1) termin i miejsce licytacji;
- 2) oznaczenie nieruchomości, która ma być sprzedana, ze wskazaniem miejsca jej położenia i przeznaczenia gospodarczego oraz księgi wieczystej lub zbioru dokumentów ze wskazaniem sądu, w którym są prowadzone;

³¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 9 lit. a ustawy wymienionej jako druga w odnośniku 5.

- 3) oszacowaną wartość nieruchomości i cenę wywoławczą;
- 4) (uchylony)³²⁾
- 5) wysokość wadium, jakie licytant przystępujący do licytacji powinien złożyć, z zaznaczeniem, że wadium składa się na rachunek organu egzekucyjnego;
- 6) czas, w którym w terminie 14 dni przed dniem licytacji będzie wolno oglądać nieruchomość oraz przeglądać w urzędzie skarbowym akta postępowania egzekucyjnego;
- 7) wzmiankę, że prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przyznania nabywcy własności nieruchomości bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te nie wystąpiły wcześniej o wyłączenie nieruchomości lub jej przynależności spod egzekucji;
- 8) wyjaśnienie, że użytkowanie, służebności i prawa dożywotnika, jeżeli nie są ujawnione w księdze wieczystej lub przez złożenie dokumentu do zbioru dokumentów i nie zostaną zgłoszone najpóźniej na 3 dni przed rozpoczęciem licytacji, nie będą uwzględnione w dalszym toku egzekucji i wygasną z chwilą, w której postanowienie o przyznaniu własności stanie się ostateczne.

§ 3a.³³⁾ Obwieszczenie o sprzedaży nieruchomości w drodze licytacji za pośrednictwem Portalu eLicytacji KAS zawiera dane, o których mowa w § 3 pkt 2 i 3 oraz 5–8. Przepisy art. 105a § 2 pkt 1 lit. a i pkt 2 oraz § 2a stosuje się odpowiednio.

§ 4. Obwieszczenie o licytacji doręcza się:

- 1) uczestnikom postępowania;
- 2) właściwej jednostce samorządu terytorialnego oraz organom ubezpieczeń społecznych z wezwaniem, aby najpóźniej w dniu licytacji zgłosiły zestawienie podatków i innych danin publicznych, należnych na dzień licytacji;
- 3) osobom mającym prawo pierwokupu nieruchomości, jeżeli prawo to zostało wpisane do księgi wieczystej prowadzonej dla nieruchomości.

§ 5.³⁴⁾ Obwieszczenie o licytacji wywiesza się na tablicy ogłoszeń organu egzekucyjnego prowadzącego egzekucję z nieruchomości, a w przypadku licytacji prowadzonej przez organ egzekucyjny będący naczelnikiem urzędu skarbowego zamieszcza się również w Portalu eLicytacji KAS, najpóźniej na 30 dni przed terminem licytacji.

§ 5a. Organ egzekucyjny może zarządzić ogłoszenie o licytacji w prasie lub w inny sposób, jeżeli uzna to za celowe.

§ 5b.³⁵⁾ Jednocześnie z obwieszczeniem o licytacji za pośrednictwem Portalu eLicytacji KAS, w portalu tym zamieszcza się protokół opisu i oszacowania wartości nieruchomości, przy czym nie podlegają upublicznieniu dane osobowe zawarte w tym protokole.

§ 6. Na wniosek i koszt zobowiązanego lub wierzyciela organ egzekucyjny może zarządzić ogłoszenie o licytacji w sposób przez nich wskazany.

§ 7. W ogłoszeniu o licytacji nieruchomości podaje się oznaczenie nieruchomości, termin i miejsce licytacji, oszacowaną wartość nieruchomości i cenę wywoławczą, wysokość wadium, numer rachunku, na który składa się wadium, oraz inne informacje o nieruchomości, jeżeli organ egzekucyjny uzna ich podanie za celowe.

§ 8. Jeżeli egzekucja dotyczy jednej nieruchomości położonej na obszarze działania różnych organów egzekucyjnych lub kilku takich nieruchomości, obwieszczenie wywiesza się również na tablicy ogłoszeń tych organów.

§ 9.³⁶⁾ Organ egzekucyjny niezwłocznie po zakończeniu licytacji nieruchomości:

- 1) usuwa obwieszczenie o licytacji i inne dokumenty dotyczące sprzedawanej nieruchomości z tablic ogłoszeń, o których mowa w § 5 i 8;
- 2) zaprzestaje publikowania obwieszczenia o licytacji, protokołu opisu i oszacowania wartości nieruchomości i innych dokumentów dotyczących sprzedawanej nieruchomości w Portalu eLicytacji KAS.

³²⁾ Przez art. 1 pkt 9 lit. b ustawy wymienionej jako druga w odnośniku 5.

³³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 9 lit. c ustawy wymienionej jako druga w odnośniku 5.

³⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 9 lit. d ustawy wymienionej jako druga w odnośniku 5.

³⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 9 lit. e ustawy wymienionej jako druga w odnośniku 5.

³⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 9 lit. f ustawy wymienionej jako druga w odnośniku 5.

Art. 110wa.³⁷⁾ § 1. Licytacja publiczna nieruchomości może odbywać się za pośrednictwem Portalu eLicytacje KAS.

§ 2. Jeżeli przedmiotem licytacji nieruchomości za pośrednictwem Portalu eLicytacje KAS jest kilka nieruchomości lub kilka części jednej nieruchomości, organ egzekucyjny przed obwieszczeniem o licytacji zawiadamia zobowiązanego o uprawnieniu wynikającym z art. 111c § 4.

§ 3. Zobowiązany może zrealizować uprawnienie wynikające z art. 111c § 4 w terminie 7 dni od dnia doręczenia mu zawiadomienia, o którym mowa w § 2. Po upływie tego terminu kolejność przeprowadzenia licytacji poszczególnych nieruchomości lub ich części określa organ egzekucyjny.

§ 4. Licytacje dotyczące kilku nieruchomości lub kilku części jednej nieruchomości za pośrednictwem Portalu eLicytacje KAS nie mogą się toczyć równocześnie, chyba że łączna wysokość sumy oszacowania wartości tych nieruchomości nie przekracza łącznej wysokości należności wierzycieli egzekwujących i kosztów egzekucyjnych.

Art. 110wb.³⁷⁾ § 1. Licytację publiczną nieruchomości za pośrednictwem Portalu eLicytacje KAS wygrywa licytant, który w chwili zakończenia licytacji nieruchomości zaoferował najwyższą cenę.

§ 2. Niezwłocznie po zakończeniu licytacji nieruchomości za pośrednictwem Portalu eLicytacje KAS organ egzekucyjny obwieszcza w Portalu eLicytacje KAS o wyłonieniu licytanta, który zaoferował najwyższą cenę w chwili zakończenia licytacji, przy czym nie upublicznia jego danych osobowych, i zawiadamia go o tym wyłonieniu. Obwieszczenie zawiera pouczenie o przysługującym prawie wniesienia skargi, o której mowa w § 3.

§ 3. Skargę na naruszenie przepisów o przeprowadzeniu licytacji nieruchomości za pośrednictwem Portalu eLicytacje KAS mogą złożyć zobowiązany, wierzyciel oraz licytant nie później niż w terminie 3 dni od dnia obwieszczenia w Portalu eLicytacje KAS o wyłonieniu licytanta, który zaoferował najwyższą cenę w chwili zakończenia licytacji.

§ 4. Organ egzekucyjny wydaje postanowienie w sprawie skargi, o której mowa w § 3, w terminie 7 dni od dnia jej złożenia. Na postanowienie oddalające skargę służy zażalenie.

§ 5. Do licytacji nieruchomości za pośrednictwem Portalu eLicytacje KAS przepisy art. 107f § 2–6, art. 107h, art. 107i § 2–5 oraz art. 107l stosuje się odpowiednio.

Art. 110y. § 1. Z chwilą obwieszczenia o licytacji nieruchomości wchodzącej w skład gospodarstwa rolnego współwłaścicielowi tej nieruchomości, który nie jest dłużnikiem osobistym, przysługuje prawo przejęcia nieruchomości na własność za cenę nienizszą od oszacowanej wartości nieruchomości. Wniosek o przejęcie składa się nie później niż 3 dnia poprzedzającego dzień licytacji.

§ 2. Jeżeli kilku współwłaścicieli zgłosi wniosek o przejęcie, pierwszeństwo przysługuje temu z nich, który prowadzi gospodarstwo rolne lub pracuje w nim. Jeżeli warunek ten spełnia kilku współwłaścicieli albo nie spełnia go żaden z nich, organ egzekucyjny przyznaje pierwszeństwo temu współwłaścicielowi, który daje najlepszą gwarancję należytego prowadzenia gospodarstwa rolnego.

§ 3. O pierwszeństwie przejęcia nieruchomości rozstrzyga organ egzekucyjny, wydając postanowienie o przybiciu. Na postanowienie to przysługuje zażalenie.

§ 4. Jeżeli nikt nie skorzysta z prawa przejęcia nieruchomości na podstawie przepisów § 1–3, albo jeżeli przedmiotem egzekucji nie jest nieruchomość wchodząca w skład gospodarstwa rolnego, organ egzekucyjny po dokonaniu obwieszczeń przedstawia akta organowi nadzoru. W przypadku spostrzeżenia niedokładności lub wadliwości postępowania organ nadzoru poleci organowi egzekucyjnemu ich usunięcie.

Art. 110z. § 1. Na czynności organu egzekucyjnego dotyczące obwieszczenia o licytacji przysługuje skarga. Skargę można wnieść w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia o licytacji.

§ 2. W sprawie skargi, o której mowa w § 1, postanowienie wydaje organ egzekucyjny.

§ 3. Na postanowienie organu egzekucyjnego oddalające skargę przysługuje zażalenie.

Oddział 5

Wadium

Art. 111. § 1. Wadium wynosi jedną dziesiątą części oszacowanej wartości nieruchomości.

§ 2. Z zastrzeżeniem § 5 i 6, wadium składa:

- 1) przystępujący do licytacji;
- 2) osoba, która składa wniosek o przejęcie nieruchomości, o którym mowa w art. 110y § 1, art. 111h § 2 i art. 111i § 3.

³⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 10 ustawy wymienionej jako druga w odnośniku 5.

§ 3. Osoba, o której mowa w § 1 pkt 2, składa wadium w terminie złożenia wniosku o przejęcie nieruchomości.

§ 4. Do złożenia wadium stosuje się odpowiednio przepis art. 105b § 1 zdanie drugie i trzecie.

§ 5. Nie składa wadium osoba, której przysługuje ujawnione w opisie i oszacowaniu prawo do nieruchomości lub jej przynależności, jeżeli jego wartość nie jest niższa od wysokości wadium i zostało ono stwierdzone w protokole opisu i oszacowania wartości nieruchomości.

§ 6. Jeżeli wartość prawa, o którym mowa w § 5, jest niższa od wysokości wadium, wysokość wadium obniża się do różnicy między pełnym wadium a wartością prawa.

Art. 111a. Wadium złożone przez licytanta, któremu udzielono przybicia, zatrzymuje się. Pozostałym licytantom wadium zwraca się niezwłocznie nie później niż w terminie 7 dni roboczych od dnia licytacji. Za datę zwrotu wadium uznaje się dzień obciążenia rachunku organu egzekucyjnego.

Art. 111b. § 1. Nabywca, który nie wykonał w terminie warunków licytacyjnych co do zapłaty ceny, traci wadium.

§ 2. Od nabywcy nieskładającego wadium, który nie wykonał warunków licytacyjnych, ściąga się wadium w trybie egzekucji administracyjnej.

§ 3. Z wadium utraconego przez nabywcę lub od niego ściągniętego pokrywa się koszty egzekucji związane ze sprzedażą.

Oddział 6

Licytacja

Art. 111c. § 1. Licytacja odbywa się publicznie, w obecności i pod nadzorem kierownika komórki organizacyjnej urzędu skarbowego prowadzącej egzekucję administracyjną, zwanego dalej „komornikiem skarbowym”.

§ 2. Po wywołaniu licytacji poborca skarbowy podaje do wiadomości obecnych:

- 1) przedmiot licytacji;
- 2) cenę wywoławczą;
- 3) wysokość wadium;
- 4) termin uiszczenia ceny nabycia;
- 5) prawa obciążające nieruchomość, które będą utrzymane w mocy z zaliczeniem i bez zaliczenia na cenę nabycia;
- 6) zmiany w stanie faktycznym i prawnym nieruchomości, jeżeli zaszły po jej opisie i oszacowaniu wartości.

§ 3. Przedmiotem licytacji jest nieruchomość według stanu objętego opisem i oszacowaniem wartości z uwzględnieniem zmian, o których mowa w § 2 pkt 6.

§ 4. Jeżeli przedmiotem licytacji jest kilka nieruchomości lub kilka części jednej nieruchomości, zobowiązany ma prawo wskazać kolejność, w jakiej ma być przeprowadzona licytacja poszczególnych nieruchomości lub ich części.

Art. 111d. § 1. W licytacji nie mogą uczestniczyć:

- 1) zobowiązany;
- 2) egzekutor organu egzekucyjnego prowadzącego egzekucję z zajętej nieruchomości, jego małżonek ani jego dzieci;
- 3) (uchylony)
- 4) osoby obecne na licytacji w charakterze urzędowym;
- 5) licytant, który nie wykonał warunków poprzedniej licytacji tej samej nieruchomości;
- 6) osoby, które mogą nabyć nieruchomość tylko za zezwoleniem organu administracji publicznej, a zezwolenia tego nie przedstawiły.

§ 2. Stawienie się jednego licytanta wystarcza do przeprowadzenia licytacji.

§ 3. Pełnomocnictwo do udziału w licytacji stwierdzone jest dokumentem z podpisem urzędowo lub notarialnie poświadczonym. Podpisy na pełnomocnictwach udzielonych przez państwowe jednostki organizacyjne lub jednostki samorządu terytorialnego oraz na pełnomocnictwach udzielonych adwokatom, radcom prawnym lub doradcom podatkowym nie wymagają poświadczenia.

Art. 111e. Cena wywoławcza, za którą nieruchomość można nabyć w pierwszej licytacji, wynosi trzy czwarte oszacowanej wartości nieruchomości.

Art. 111f. § 1. Licytacja odbywa się ustnie.

§ 2. Postąpienie nie może wynosić mniej niż jeden procent ceny wywołania, z zaokrągleniem wzwyż do pełnych złotych.

§ 3. Zaoferowana cena przestaje wiązać, gdy inny licytant zaoferował cenę wyższą.

§ 4. Po ustaniu postąpień poborca skarbowy, uprzedzając obecnych, że po trzecim obwieszczeniu dalsze postąpienia nie będą przyjęte, obwieszcza trzykrotnie ostatnio zaoferowaną cenę, zamyka licytację i wymienia licytanta, który zaoferował najwyższą cenę.

§ 5. Jeżeli należność wierzyciela wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia jej w terminie i kosztami egzekucyjnymi zostanie uiszczona przed zamknięciem licytacji, poborca skarbowy zamyka licytację, a organ egzekucyjny uchyla zajęcie nieruchomości.

Art. 111g. Jeżeli przedmiotem licytacji jest kilka nieruchomości lub kilka części nieruchomości, poborca skarbowy wstrzymuje licytację pozostałych nieruchomości lub ich części z chwilą, gdy osiągnięto kwotę wystarczającą na zaspokojenie dochodzonej należności wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia jej w terminie i kosztami egzekucyjnymi, a organ egzekucyjny uchyla zajęcie nieruchomości.

Art. 111h. § 1. Jeżeli nikt nie przystąpił do licytacji, a przedmiotem licytacji jest nieruchomość wchodząca w skład gospodarstwa rolnego, współwłaściciel tej nieruchomości niebędący dłużnikiem osobistym, ma prawo przejęcia nieruchomości na własność za cenę nienijszą od trzech czwartych oszacowanej wartości nieruchomości. Przepis art. 110y § 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

§ 2. Wniosek o przejęcie nieruchomości należy zgłosić w terminie 7 dni od dnia licytacji.

§ 3. Jeżeli nikt nie przystąpił do licytacji, a przedmiotem egzekucji jest własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego, spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego lub prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej, wierzyciel hipoteczny, inny niż urząd skarbowy, może przejąć to prawo za cenę nienijszą od trzech czwartych oszacowanej wartości nieruchomości; wniosek o przejęcie należy zgłosić w terminie 7 dni od dnia licytacji.

Art. 111i. § 1. Jeżeli nikt nie zgłosił wniosku, o którym mowa w art. 111h, organ egzekucyjny wyznacza drugą licytację, na której cena wywoławcza wynosi 70 % oszacowanej wartości nieruchomości.

§ 2. Jeżeli nikt nie przystąpił do drugiej licytacji, przejęcie nieruchomości na własność może nastąpić za cenę nienijszą od 70 % wartości nieruchomości, przy czym prawo przejęcia przysługuje wierzycielowi egzekwującemu lub hipotecznemu, z wyjątkiem urzędu skarbowego, oraz współwłaścicielowi.

§ 3. Wniosek o przejęcie nieruchomości wierzyciel lub współwłaściciel składa do organu egzekucyjnego w terminie 7 dni od dnia licytacji.

§ 4. Jeżeli kilku wierzycieli składa wniosek o przejęcie, pierwszeństwo przysługuje temu, kto zaoferował cenę wyższą, a przy równych cenach – temu, czyja należność jest większa.

Art. 111j. § 1. Jeżeli po drugiej licytacji żaden z wierzycieli lub współwłaścicieli nie przejął nieruchomości na własność, organ egzekucyjny wyznacza trzecią licytację, na której cena wywoławcza wynosi 65 % oszacowanej wartości nieruchomości.

§ 2. Jeżeli nikt nie przystąpił do trzeciej licytacji, przejęcie nieruchomości na własność może nastąpić przez osoby, o których mowa w art. 111i § 2, za cenę nienijszą od 65 % wartości nieruchomości. Do przejęcia nieruchomości na własność stosuje się odpowiednio przepisy art. 111i § 3 i 4.

Art. 111k. § 1. Jeżeli po trzeciej licytacji żaden z wierzycieli nie przejął nieruchomości na własność, uchyla się zajęcie nieruchomości. Nowa egzekucja z tej samej nieruchomości może być wszczęta niewcześnie niż po upływie 12 miesięcy od dnia uchylenia zajęcia nieruchomości.

§ 2. Jeżeli wniosek o wszczęcie nowej egzekucji złożono przed upływem 3 lat od trzeciej licytacji, organ egzekucyjny dokonuje nowego opisu i oszacowania wartości nieruchomości tylko na wniosek zobowiązanego. Zobowiązany może złożyć taki wniosek przed upływem 14 dni od dnia ponownego doręczenia mu wezwania do zapłaty, o czym należy go uprzedzić przy doręczeniu wezwania.

Art. 111l. Skargę na czynności poborcy skarbowego w toku licytacji aż do jej zamknięcia zgłasza się ustnie komornikowi skarbowemu, który przyjmuje skargę do protokołu i natychmiast ją rozstrzyga, chyba że nie jest to możliwe. Rozstrzygnięcie komornika skarbowego ma moc postanowienia, na które przysługuje zażalenie.

Oddział 7

Przybicie

Art. 111m. § 1. Po zamknięciu licytacji organ egzekucyjny wydaje postanowienie o przybiciu na rzecz licytanta, który zaoferował najwyższą cenę.

§ 2. Postanowienie o przybiciu ogłasza się niezwłocznie po zamknięciu licytacji, z zastrzeżeniem § 3.

§ 3. Jeżeli skargi lub zażalenia wniesione w toku postępowania egzekucyjnego nie są jeszcze ostatecznie rozstrzygnięte, organ egzekucyjny wstrzymuje wydanie postanowienia o przybiciu do czasu ich rozstrzygnięcia.

§ 4. Gdy przejęcie nieruchomości na własność ma nastąpić po niedośściu do skutku licytacji, organ egzekucyjny udziela przybicia na rzecz przejmującego po wysłuchaniu wnioskodawcy.

§ 5. Postanowienie o przybiciu zawiera firmę lub imię i nazwisko nabywcy, oznaczenie nieruchomości, datę licytacji i cenę nabycia.

Art. 111n. § 1. Organ egzekucyjny odmawia przybicia, jeżeli ostateczne rozstrzygnięcia skarg lub zażaleń wniesionych w toku postępowania egzekucyjnego potwierdzą naruszenie przepisów postępowania w toku licytacji i jeżeli uchybienia te mogły mieć istotny wpływ na wynik licytacji albo, jeżeli uczestnik nie otrzymał zawiadomienia o licytacji, chyba że będąc na licytacji nie wystąpił ze skargą na to uchybienie.

§ 1a.³⁸⁾ W przypadku licytacji nieruchomości za pośrednictwem Portalu eLicytacje KAS organ egzekucyjny odmawia przybicia, jeżeli ostateczne rozstrzygnięcie skargi na odmowę dopuszczenia do udziału potwierdzi naruszenie przepisów o dopuszczeniu do licytacji. Przepisu zdania pierwszego nie stosuje się w przypadku uwzględnienia skargi przed zakończeniem licytacji i dopuszczenia podmiotu do udziału w tej licytacji.

§ 2. Organ egzekucyjny odmawia przybicia również wtedy, gdy postępowanie egzekucyjne podlegało umorzeniu lub zawieszeniu.

§ 3. Organ egzekucyjny wyznacza ponowną licytację:

- 1)³⁹⁾ jeżeli odmówi przybicia z przyczyn, o których mowa w § 1 i 1a;
- 2) po ustaniu przyczyny zawieszenia.

Art. 111o. § 1. Jeżeli przybicie nie następuje niezwłocznie po zamknięciu licytacji, organ egzekucyjny na wniosek licytanta, który zaoferował najwyższą cenę, może, w przypadku gdy zarządcą jest zobowiązany, odebrać mu zarząd i ustanowić innego zarządcę.

§ 2. W sprawie odebrania zarządu organ egzekucyjny wydaje postanowienie na wniosek nabywcy. Nabywca może być na własne żądanie ustanowiony zarządcą, jeżeli oprócz wadium wpłacił na rachunek organu egzekucyjnego niemniej niż piątą część ceny nabycia albo jeżeli do tej wysokości przysługuje mu prawo zaliczenia swej wierzytelności na poczet ceny nabycia.

§ 3. W przypadku wygaśnięcia skutków przybicia bez równoczesnego umorzenia egzekucji, organ egzekucyjny wydaje postanowienie co do osoby zarządcy, jeżeli dotychczasowym zarządcą był nabywca.

Art. 111p. Jeżeli nabywca nie uzyska przyznania własności, należność przypadająca jemu z tytułu zarządu pokrywa się z kwot pieniężnych złożonych na poczet ceny poza wadium.

Art. 111r. § 1. Postanowienie o przybiciu doręcza się wierzycielowi, dłużnikowi, nabywcy i osobom, które w toku licytacji zaskarżyły czynności związane z udzieleniem przybicia, jak też zarządcy, który nie jest dłużnikiem, a postanowienie o odmowie przybicia – wierzycielowi, dłużnikowi i licytantowi, który zaoferował najwyższą cenę.

§ 2. Na postanowienie organu egzekucyjnego co do przybicia przysługuje zażalenie.

Art. 111s. Jeżeli nabywca nie wykonał w terminie warunków licytacyjnych co do zapłaty ceny, wygasają skutki przybicia. Uiszczoną część ceny zwraca się. Następstwa te organ egzekucyjny stwierdza postanowieniem, na które przysługuje zażalenie.

Art. 111t. Wyznaczenie ponownej licytacji może nastąpić, gdy postanowienie stwierdzające wygaśnięcie przybicia stanie się ostateczne.

³⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 11 lit. a ustawy wymienionej jako druga w odnośniku 5.

³⁹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 11 lit. b ustawy wymienionej jako druga w odnośniku 5.

Oddział 8

Przyznanie własności

Art. 112. § 1. Z chwilą gdy postanowienie o przybicu stało się ostateczne, organ egzekucyjny wzywa nabywcę, który uzyskał przybicie, aby w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania wpłacił na rachunek organu egzekucyjnego cenę nabycia z potrąceniem złożonego wadium. Na wniosek nabywcy organ egzekucyjny może wyznaczyć dłuższy termin uiszczenia ceny nabycia, nieprzekraczający jednak 3 miesięcy.

§ 2. Nabywca może zaliczyć na poczet ceny własną wierzytelność lub jej część, jeżeli znajduje ona pokrycie w cenie nabycia.

§ 3. (uchylony)

Art. 112a. (uchylony)

Art. 112b. § 1. Jeżeli postanowienie o przybicu stało się ostateczne i nabywca uiszczył cenę nabycia albo postanowienie o ustaleniu ceny nabycia stało się ostateczne i jednostka lub osoba, o których mowa w art. 110n, uregulowała całą cenę nabycia, organ egzekucyjny wydaje postanowienie o przyznaniu własności.

§ 2. Na postanowienie o przyznaniu własności przysługuje zażalenie.

§ 3. Postanowienie o przyznaniu własności, które stało się ostateczne, przenosi własność na nabywcę i jest tytułem do ujawnienia na rzecz nabywcy prawa własności w katastrze nieruchomości oraz przez wpis w księdze wieczystej lub podlega złożeniu do zbioru dokumentów. Postanowienie o przyznaniu własności jest także tytułem egzekucyjnym do wprowadzenia nabywcy w posiadanie nieruchomości.

§ 4. Z chwilą kiedy postanowienie o przyznaniu własności stało się ostateczne, do nabywcy należą pożytki z nieruchomości. Od tej chwili nabywca ponosi również daniny publiczne przypadające z nieruchomości, których płatność przypada w dniu, w którym postanowienie o przyznaniu własności stało się ostateczne, lub po tym dniu.

§ 5. (uchylony)

Art. 112c. § 1. Z chwilą gdy postanowienie o przyznaniu własności staje się ostateczne, wygasają wszelkie prawa i skutki ujawnienia praw i roszczeń osobistych, ciężące na nieruchomości. W miejsce tych praw powstaje prawo do zaspokojenia z ceny nabycia w kolejności przewidzianej w przepisach o podziale kwoty uzyskanej z egzekucji.

§ 2. Pozostają w mocy bez potrącenia ich wartości z ceny nabycia:

- 1) prawa ciężące na nieruchomości z mocy ustawy;
- 2) służebności, o których mowa w art. 1000 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego.

§ 3. Pozostają również w mocy ujawnione przez wpis w księdze wieczystej lub przez złożenie dokumentu do zbioru albo nieujawnione w ten sposób, lecz zgłoszone najpóźniej na 3 dni przed terminem licytacji użytkowanie, służebności i prawa dożywotnika, jeżeli przysługuje im pierwszeństwo przed wszystkimi hipotekami lub jeżeli nieruchomość nie jest obciążona hipotekami albo jeżeli wartość użytkowania, służebności lub praw dożywotnika znajduje pełne pokrycie w cenie nabycia. Jednakże w ostatnim przypadku wartość tych praw będzie zaliczona na cenę nabycia.

Art. 112d. Na wniosek właściciela nieruchomości władnącej, zgłoszony najpóźniej na 3 dni przed terminem licytacji, organ egzekucyjny może postanowić, że służebność gruntowa, która nie znajduje pełnego pokrycia w cenie nabycia, będzie utrzymana w mocy, jeżeli jest dla nieruchomości władnącej konieczna, a nie obciąża w sposób istotny wartości nieruchomości obciążonej.

Art. 112e. Z chwilą gdy postanowienie o przyznaniu własności stało się ostateczne, nabywca wstępuje w prawa i obowiązki zobowiązanego wynikające z umów dotyczących nieruchomości stosownie do przepisów prawa normujących te umowy.

Art. 112f. § 1. Postanowienie o przyznaniu własności, które stało się ostateczne, wraz z planem podziału kwoty uzyskanej z egzekucji jest tytułem do wykreślenia w księdze wieczystej lub w zbiorze dokumentów wszelkich praw, które według planu podziału wygasły.

§ 2. Na podstawie postanowienia o przyznaniu własności wykreśla się wszystkie hipoteki obejmujące nieruchomość, jeżeli w postanowieniu stwierdzono zapłacenie przez nabywcę całej ceny nabycia.

Art. 112g. Nabywca nie może żądać unieważnienia nabycia ani zmniejszenia ceny z powodu wad nieruchomości lub przedmiotów razem z nią nabytych.

Art. 113. (uchylony)

Rozdział 8

Egzekucja z ułamkowej części nieruchomości oraz użytkowania wieczystego

Art. 114. Do egzekucji z ułamkowej części nieruchomości i do egzekucji z użytkowania wieczystego stosuje się odpowiednio przepisy o egzekucji z nieruchomości, o ile przepisy niniejszego rozdziału nie stanowią inaczej.

Art. 114a. O zajęciu ułamkowej części nieruchomości organ egzekucyjny zawiadamia także pozostałych współwłaścicieli, a o zajęciu użytkowania wieczystego – także właściciela nieruchomości oraz właściwy organ administracji publicznej.

Art. 114b. § 1. Jeżeli przedmiotem egzekucji jest użytkowanie wieczyste, zajęcie obejmuje użytkowanie wieczyste gruntu wraz z jego pożytkami oraz znajdujące się na gruncie obiekty budowlane stanowiące własność użytkownika wieczystego wraz z:

- 1) ruchomościami, będącymi własnością użytkownika wieczystego, a niezbędnymi do korzystania z przedmiotu użytkowania wieczystego zgodnie z jego przeznaczeniem, jeżeli pozostają z tym przedmiotem w faktycznym związku, odpowiadającym temu celowi;
- 2) wyposażeniem obiektów budowlanych stanowiących własność użytkownika wieczystego;
- 3) prawami wynikającymi z umów ubezpieczenia przedmiotów zajęcia, a także należnościami z tych umów już przypadającymi.

§ 2. Zajęcie obejmuje także przedmioty, o których mowa w § 1 pkt 1 i 2, wprowadzone później oraz później wzniesione obiekty budowlane i posadzone rośliny, jak również prawa z umów ubezpieczenia później zawartych.

Art. 114c. Gdy przedmiotem zarządu jest ułamkowa część nieruchomości, zarządca działa tylko w granicach uprawnień zobowiązanego jako współwłaściciela.

Art. 114d. W przypadku prowadzenia egzekucji z użytkowania wieczystego, jeżeli właściwy organ wystąpił z żądaniem rozwiązania umowy użytkowania wieczystego, wstrzymuje się czynności egzekucyjne w egzekucji z nieruchomości. Organ egzekucyjny podejmuje egzekucję z nieruchomości, jeżeli sąd orzeknie, że brak jest podstaw do rozwiązania umowy użytkowania wieczystego. W przypadku rozwiązania umowy użytkowania wieczystego organ egzekucyjny uchyla zajęcie nieruchomości.

Art. 114e. W przypadku prowadzenia egzekucji z ułamkowej części nieruchomości, opisowi i oszacowaniu wartości podlega cała nieruchomość. Wartością takiej części nieruchomości jest odpowiednia część oszacowanej wartości całej nieruchomości.

Art. 114f. Jeżeli egzekucja jest prowadzona z użytkowania wieczystego, w protokole opisu i oszacowania wartości nieruchomości podaje się końcową datę użytkowania wieczystego oraz ujawniony w księdze wieczystej sposób korzystania z gruntu przez użytkownika wieczystego.

Art. 114g. Jeżeli przedmiotem egzekucji jest użytkowanie wieczyste, postanowienie o przyznaniu tego prawa nie narusza ograniczonych praw rzeczowych na nieruchomości powstałych przed jej oddaniem w użytkowanie wieczyste.

Art. 114h. § 1. Jeżeli przedmiotem licytacji jest ułamkowa część nieruchomości, pozostają w mocy, bez potrącenia ich wartości z ceny nabycia, obciążenia tej części ułamkowej nieruchomości ujawnione przez wpis w księdze wieczystej lub przez złożenie dokumentu do zbioru dokumentów.

§ 2. Pozostają w mocy również obciążenia części ułamkowej nieruchomości nieujawnione w sposób, o którym mowa w § 1, lecz zgłoszone najpóźniej na 3 dni przed terminem licytacji, jeżeli zostały ustanowione przed dniem powstania współwłasności.

Art. 114i. Postanowienie o przyznaniu własności ułamkowej części nieruchomości nie narusza obciążających ją hipotek wpisanych przed powstaniem współwłasności.

Rozdział 9

Podział kwoty uzyskanej z egzekucji

Oddział 1

Zasady ogólne

Art. 115. § 1. Z kwoty uzyskanej z egzekucji zaspokaja się w następującej kolejności:

- 1) opłatę manipulacyjną;
- 1a) opłatę za czynności egzekucyjne;
- 1b) wydatki egzekucyjne;
- 1c) koszty egzekucyjne powstałe w postępowaniu egzekucyjnym umorzonym z przyczyny określonej w art. 59 § 2 w przypadku, o którym mowa w art. 64ca § 2;
- 1d) opłatę egzekucyjną od środków pieniężnych zapłaconych:
 - a) wierzycielowi,
 - b) organowi egzekucyjnemu albo wyegzekwowanych przez ten organ;
- 1e) koszty upomnienia;
- 2) należności zabezpieczone hipoteką morską lub przywilejem na statku morskim;
- 3) należności zabezpieczone hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym i zastawem skarbowym albo korzystające z ustawowego pierwszeństwa oraz prawa, które ciążyły na nieruchomości przed dokonaniem w księdze wieczystej wpisu o wszczęciu egzekucji lub przed złożeniem do zbioru dokumentów wniosku o dokonanie takiego wpisu;
- 4) należności, do których stosuje się przepisy działu III Ordynacji podatkowej, należności celne oraz należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, o ile nie zostały zaspokojone w trzeciej kolejności;
- 4a) koszty egzekucyjne i koszty upomnienia powstałe w egzekucji należności celnej;
- 5) (uchylony)
- 6) inne należności i odsetki, z zastrzeżeniem § 2a i 3.

§ 1a. Koszty, o których mowa w § 1 pkt 4a, zaspokaja się w kolejności ustalonej zgodnie z § 1 pkt 1–1e.

§ 2. Przy podziale kwoty uzyskanej z egzekucji z nieruchomości lub egzekucji przejętej po wystąpieniu zbiegu egzekucji administracyjnej z sądową, po kosztach egzekucyjnych i kosztach upomnienia powstałych w egzekucji należności pieniężnej innej niż należność celna zaspokaja się należności za pracę za okres 3 miesięcy do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w odrębnych przepisach, renty z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci, należności zasądzone na rzecz pokrzywdzonego lub osób wykonujących prawa pokrzywdzonego w postępowaniu karnym oraz koszty zwykłego pogrzebu zobowiązanego, a po należnościach zabezpieczonych hipoteką morską, przywilejem na statku morskim, hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym i zastawem skarbowym albo korzystających z ustawowego pierwszeństwa oraz prawach, które ciążyły na nieruchomości przed dokonaniem w księdze wieczystej wpisu o wszczęciu egzekucji lub przed złożeniem do zbioru dokumentów wniosku o dokonanie takiego wpisu – należności za pracę niezaspokojone w kolejności wcześniejszej.

§ 2a. Wraz z należnościami wymienionymi w § 1 pkt 2 i 3 są zaspokajane roszczenia o świadczenia uboczne objęte zabezpieczeniem na mocy odrębnych przepisów.

§ 2b. Opłatę egzekucyjną zaspokaja się w kolejności określonej dla dochodzonej należności pieniężnej, z wyjątkiem opłaty egzekucyjnej, o której mowa w § 1 pkt 1d lit. a.

§ 3. Odsetki za zwłokę od należności pieniężnych, do których mają zastosowanie przepisy działu III ustawy – Ordynacja podatkowa, zaspokaja się w kolejności określonej dla tych należności.

§ 4. Jeżeli przedmiotem egzekucji jest własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego, spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego lub prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej, wierzytelność spółdzielni mieszkaniowej z tytułu niewniesionego wkładu budowlanego związana z tym prawem zaspokaja się przed należnością zabezpieczoną hipotecznie na tym prawie.

§ 5. Należności wymienione w § 1 pkt 2 i 3 zaspokaja się do wysokości kwoty uzyskanej ze sprzedaży rzeczy albo z realizacji prawa zbywalnego obciążonego. Jeżeli uzyskana kwota nie wystarcza na zaspokojenie wszystkich zabezpieczonych należności, należności te zaspokaja się w kolejności odpowiadającej przysługującemu im pierwszeństwu, a jeżeli mają równe pierwszeństwo albo nie stosuje się do nich zasady pierwszeństwa – proporcjonalnie w stosunku, w jakim pozostają do siebie.

§ 5a. Jeżeli z kwoty uzyskanej z egzekucji zaspokojeniu podlegają zarówno wierzytelności zabezpieczone hipoteką, jak i prawa lub roszczenia ciężące na nieruchomości, o pierwszeństwie między hipoteką a tymi prawami lub roszczeniami rozstrzyga chwila, od której liczy się skutki wpisu hipoteki, prawa lub roszczenia do księgi wieczystej.

§ 5b. Roszczenia nabywcy wynikające z:

- 1) odstąpienia od umowy deweloperskiej, o której mowa w art. 5 pkt 6 ustawy z dnia 20 maja 2021 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 880 i 1077), albo jednej z umów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2, 3 lub 5 tej ustawy, lub
- 2) przekształcenia roszczenia z umowy deweloperskiej, o której mowa w art. 5 pkt 6 ustawy z dnia 20 maja 2021 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym, albo jednej z umów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2, 3 lub 5 lub ust. 2 tej ustawy, w toku postępowania restrukturyzacyjnego lub upadłościowego

– podlegają zaspokojeniu z kwoty uzyskanej z egzekucji z nieruchomości, na której jest prowadzone przedsięwzięcie deweloperskie lub zadanie inwestycyjne, o których mowa w art. 5 pkt 7 i 8 ustawy z dnia 20 maja 2021 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym, na takich samych zasadach, jak roszczenie z umowy deweloperskiej albo jednej z umów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2, 3 lub 5 tej ustawy, z pierwszeństwem wynikającym z ujawnienia w księdze wieczystej przysługującego nabywcy roszczenia wynikającego z tych umów także w przypadku, gdy wpis o ujawnieniu tego roszczenia został wykreślony.

§ 5c. Roszczenie Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego wynikające z art. 48 ust. 8 ustawy z dnia 20 maja 2021 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym podlega zaspokojeniu z kwoty uzyskanej z egzekucji z nieruchomości, na której jest prowadzone przedsięwzięcie deweloperskie lub zadanie inwestycyjne, o których mowa w art. 5 pkt 7 i 8 tej ustawy, z pierwszeństwem wynikającym z ujawnienia w księdze wieczystej przysługującego Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu roszczenia także w przypadku, gdy wpis o ujawnieniu roszczenia z umowy deweloperskiej, o której mowa w art. 5 pkt 6 tej ustawy, albo jednej z umów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2, 3 lub 5 lub ust. 2 tej ustawy, został wykreślony.

§ 6. Jeżeli kwota przeznaczona do podziału nie wystarcza na zaspokojenie w całości wszystkich należności, należności dalszej kolejności zaspokajają się dopiero po pełnym zaspokojeniu należności wcześniejszej kolejności, a gdy kwota nie wystarcza na pokrycie w całości wszystkich należności tej samej kolejności, należności te zaspokajają się proporcjonalnie do wysokości każdej z nich.

§ 7. Środki pieniężne pozostałe po podziale kwoty uzyskanej z egzekucji organ egzekucyjny z urzędu zalicza na poczet innej należności pieniężnej zobowiązanego objętej tytułem wykonawczym, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych, obciążających zobowiązanego, a w przypadku braku podstawy zaliczenia – zwraca je zobowiązanemu. Do zaliczenia stosuje się odpowiednio przepisy § 1–6.

§ 8. Organ egzekucyjny wydaje postanowienie w sprawie zaliczenia środków pieniężnych pozostałych po podziale kwoty uzyskanej z egzekucji na poczet innej należności pieniężnej zobowiązanego objętej tytułem wykonawczym, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych, obciążających zobowiązanego. Na postanowienie przysługuje zażalenie.

§ 9. Nadwyżkę lub niedobór wynikające z końcowego rozliczenia kwot uzyskanych z egzekucji, w wysokości nieprzekraczającej 99 groszy, traktuje się odpowiednio jako kwoty należne albo umorzone z mocy prawa.

Art. 115a. § 1. Organ egzekucyjny dokonuje podziału kwoty uzyskanej ze sprzedaży rzeczy albo wykonania prawa majątkowego, do których wystąpił zbieg egzekucji.

§ 2. Jeżeli kwoty uzyskane ze sprzedaży rzeczy albo wykonania prawa majątkowego wystarczają na zaspokojenie wierzycieli, organ egzekucyjny bezzwłocznie przekazuje wierzycielom przypadające im kwoty.

§ 3. W przypadku gdy kwoty uzyskane ze sprzedaży rzeczy albo wykonania prawa majątkowego nie wystarczają na zaspokojenie wierzycieli, organ egzekucyjny informuje wierzycieli, w jakim procencie przypada na każdego z nich udział w kwotach uzyskanych z egzekucji. Jeżeli nastąpiła zmiana podstaw podziału, organ egzekucyjny informuje wierzycieli o nowym podziale ich udziałów w kwotach uzyskanych z egzekucji.

§ 4. Wierzyciel może złożyć wniosek o wydanie postanowienia w sprawie podziału kwoty uzyskanej z egzekucji. Wniosek składa się do organu egzekucyjnego w terminie 7 dni od dnia doręczenia informacji, o której mowa w § 3. We wniosku wskazuje się przyczyny, z powodu których wierzyciel nie zgadza się z podziałem.

§ 5. Wniosek o wydanie postanowienia w sprawie podziału kwoty uzyskanej z egzekucji rozpatruje organ egzekucyjny po uprzednim zawiadomieniu wierzycieli uczestniczących w podziale o złożonym wniosku i o możliwości wzięcia czynnego udziału w tym postępowaniu. Na postanowienie organu egzekucyjnego w sprawie podziału kwoty uzyskanej z egzekucji przysługuje wierzycielom i zobowiązanemu zażalenie.

§ 6. W przypadku złożenia wniosku o wydanie postanowienia w sprawie podziału kwoty uzyskanej z egzekucji, kwoty uzyskane z egzekucji wpłaca się na wydzielony rachunek bankowy organu egzekucyjnego z oprocentowaniem udzielanym przez bank dla wkładów wypłacanych na każde żądanie.

§ 7. Jeżeli nie złożono wniosku o wydanie postanowienia w sprawie podziału kwoty uzyskanej z egzekucji w terminie określonym w § 4 lub postanowienie w sprawie podziału kwoty uzyskanej z egzekucji stało się ostateczne, organ egzekucyjny przekazuje wierzycielom przypadające im kwoty.

§ 8. Organ egzekucyjny przekazuje wierzycielowi przypadające mu należności pieniężne, jeżeli wynoszą one więcej niż 20 zł, chyba że dochodzone należności pieniężne nie przekraczają tej kwoty.

Art. 115aa. W przypadku zapłaty organowi egzekucyjnemu egzekwowanej należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych przepis art. 115 stosuje się odpowiednio.

Oddział 2

Zasady szczególne dotyczące podziału kwoty uzyskanej z egzekucji z nieruchomości

Art. 115b. Organ egzekucyjny sporządza plan podziału kwoty uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości niezwłocznie, gdy postanowienie o przyznaniu własności nieruchomości staje się ostateczne.

Art. 115c. § 1. W podziale kwoty uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości oprócz wierzycieli egzekwujących uczestniczą:

- 1) wierzyciele składający tytuł wykonawczy z dowodem doręczenia dłużnikowi wezwania do zapłaty i wierzyciele, którzy uzyskali zabezpieczenie powództwa, jeżeli zgłosili się najpóźniej w dniu uprawomocnienia się postanowienia o przyznaniu własności nieruchomości;
- 2) osoby, które przed zajęciem nieruchomości nabyły do niej prawa stwierdzone w protokole opisu i oszacowania wartości nieruchomości lub prawa których zostały zgłoszone i udowodnione najpóźniej w dniu uprawomocnienia się postanowienia o przyznaniu własności;
- 3) pracownicy co do stwierdzonych dokumentem należności za pracę, jeżeli zgłosili swe roszczenia przed sporządzeniem planu podziału.

§ 2. (uchylony)

§ 3. Jeżeli wierzytelność hipoteczna nie jest stwierdzona tytułem wykonawczym, należność przypadającą wierzycielowi hipotecznemu pozostawia się w depozycie organu egzekucyjnego.

Art. 115d. § 1. Jeżeli przy sporządzaniu planu podziału okaże się, że nabywca, uiszczając cenę, potrącił wierzytelność, która się w niej nie mieści, organ egzekucyjny postanowieniem zobowiązuje nabywcę do uzupełnienia ceny w terminie 7 dni. Na postanowienie to przysługuje zażalenie.

§ 2. W planie podziału organ egzekucyjny wymienia osoby, dla których jest przeznaczona kwota przypadająca od nabywcy. W tej części plan podziału stanowi dla nich tytuł egzekucyjny przeciwko nabywcy.

§ 3. Wierzyciel, któremu przysługuje roszczenie przeciwko nabywcy, nabywa z mocy prawa hipotekę na sprzedanej nieruchomości. Ujawnienie hipoteki w księdze wieczystej lub w zbiorze dokumentów następuje na wniosek wierzyciela.

Art. 115e. § 1. Jeżeli hipoteka nie jest wyczerpana i może jeszcze służyć zabezpieczeniu wierzyciela, reszta kwoty pozostaje w depozycie organu egzekucyjnego aż do ustania stosunku prawnego uzasadniającego korzystanie z hipoteki.

§ 2. W przypadku hipoteki zabezpieczającej wiele wierzytelności, gdy łączna kwota wierzytelności przewyższa sumę wymienioną we wpisie hipoteki, a wierzyciel nie wskazał do dnia, w którym postanowienie o przyznaniu własności stało się ostateczne, które z wierzytelności i w jakiej wysokości mają zostać zaspokojone, zaspokajają się wszystkie wierzytelności proporcjonalnie do ich wysokości.

Art. 115f. Jeżeli wierzytelność jest zabezpieczona na kilku nieruchomościach łącznie, wierzyciel powinien przed uprawomocnieniem się postanowienia o przyznaniu własności złożyć oświadczenie, czy i w jakiej wysokości żąda zaspokojenia z każdej ze sprzedanych nieruchomości. Jeżeli w powyższym terminie tego nie uczyni, a podzielona ma być suma uzyskana tylko z jednej nieruchomości, jego wierzytelność przyjmuje się do rozrachunku w całości; jeżeli natomiast podziałowi podlegają kwoty uzyskane ze sprzedaży kilku łącznie obciążonych nieruchomości, na wierzytelność łącznie zabezpieczoną przypada z każdej z kwot podlegających podziałowi taka część, jaka odpowiada stosunkowi kwoty pozostającej po zaspokojeniu należności z wcześniejszą kolejnością do sumy tych kwot.

Art. 115g. § 1. Kwotę wydzieloną na zaspokojenie wierzytelności, której uiszczenie jest zależne od warunku zawieszającego albo od wyniku sporu, w którym wierzyciel uzyskał zabezpieczenie powództwa, pozostawia się w depozycie organu egzekucyjnego.

§ 2. Kwotę wydzieloną na zaspokojenie wierzytelności, której uiszczenie jest zależne od warunku rozwiązującego, wydaje się wierzycielowi bez zabezpieczenia. Jeżeli jednak obowiązek zabezpieczenia zwrotu ciąży na wierzycielu z mocy istniejącego między nim a zobowiązanym stosunku prawnego, organ egzekucyjny pozostawia wydzieloną kwotę w depozycie organu egzekucyjnego.

DZIAŁ III

Egzekucja obowiązków o charakterze niepieniężnym

Rozdział 1

Przepisy wspólne

Art. 116. (uchylony)

Art. 117. Organy określone w art. 20 § 2, w granicach swojej właściwości do nakładania obowiązków o charakterze niepieniężnym, mogą stosować środki egzekucyjne wskazane w art. 1a pkt 12 lit. b tiret drugie, trzecie i piąte również w celu wyegzekwowania wydanych bezpośrednio ustnych poleceń, bez potrzeby wystawienia tytułu wykonawczego i doręczenia zobowiązanemu postanowienia o zastosowaniu środka egzekucyjnego, jeżeli zwłoka w wykonaniu obowiązku groziłaby niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia ludzkiego albo ciężkimi szkodami dla gospodarstwa narodowego lub jeżeli wymaga tego szczególnie interes społeczny.

Art. 118. Zobowiązany do wykonania obowiązku o charakterze niepieniężnym może być wezwany do wyjawienia, gdzie znajduje się przedmiot, którego egzekucja dotyczy. Przepisy art. 71 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 2

Grzywna w celu przymuszenia

Art. 119. § 1. Grzywnę w celu przymuszenia nakłada się, gdy egzekucja dotyczy spełnienia przez zobowiązanego obowiązku znoszenia lub zaniechania albo obowiązku wykonania czynności, a w szczególności czynności, której z powodu jej charakteru nie może spełnić inna osoba za zobowiązanego.

§ 2. Grzywnę nakłada się również, jeżeli nie jest celowe zastosowanie innego środka egzekucji obowiązków o charakterze niepieniężnym.

Art. 120. § 1. Grzywna w celu przymuszenia może być nakładana zarówno na osoby fizyczne, jak i osoby prawne, a także na jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej.

§ 2. Gdy zobowiązanym jest osoba fizyczna działająca przez ustawowego przedstawiciela, przedsiębiorstwo państwowe lub inna państwowa jednostka organizacyjna, organizacja spółdzielcza, samorządowa, zawodowa lub inna społeczna osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, grzywnę nakłada się na ustawowego przedstawiciela zobowiązanego lub na osobę, do której należy bezpośrednie czuwanie nad wykonywaniem przez zobowiązanego obowiązków tego rodzaju, jakim jest egzekwowanie obowiązku. Jednocześnie może być nałożona grzywna na zobowiązaną osobę prawną lub jednostkę organizacyjną, jeżeli jest to niezbędne dla przymuszenia wykonania obowiązku.

Art. 121. § 1. Grzywna w celu przymuszenia może być nakładana kilkakrotnie w tej samej lub wyższej kwocie, z zastrzeżeniem § 4.

§ 2. Z zastrzeżeniem § 5 każdorazowo nałożona grzywna nie może przekraczać kwoty 10 000 zł, a w stosunku do osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej kwoty 50 000 zł.

§ 3. Grzywny nakładane wielokrotnie nie mogą łącznie przekroczyć kwoty 50 000 zł, a w stosunku do osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej kwoty 200 000 zł.

§ 4. Jeżeli egzekucja dotyczy spełnienia przez zobowiązanego obowiązku wynikającego z przepisów prawa budowlanego, grzywna w celu przymuszenia jest jednorazowa, chyba że dotyczy obowiązku utrzymania obiektu budowlanego w stanie nieoszpecającym otoczenia.

§ 5. Wysokość grzywny, o której mowa w § 4, stanowi, w przypadku obowiązku przymusowej rozbiórki budynku lub jego części, iloczyn powierzchni zabudowy budynku lub jego części, objętego nakazem przymusowej rozbiórki, i 1/5 ceny 1 m² powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego, ogłoszonej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie odrębnych przepisów do obliczania premii gwarancyjnej dla posiadaczy oszczędnościowych książeczek mieszkaniowych.

Art. 122. § 1. Grzywnę w celu przymuszenia nakłada organ egzekucyjny, który doręcza zobowiązanemu:

- 1) odpis tytułu wykonawczego zgodnie z art. 32;
- 2) postanowienie o nałożeniu grzywny.

§ 2. Postanowienie o nałożeniu grzywny powinno zawierać:

- 1) wezwanie do uiszczenia nałożonej grzywny w oznaczonym terminie z pouczeniem, że w przypadku nieuiszczenia grzywny w terminie zostanie ona ściągnięta w trybie egzekucji administracyjnej należności pieniężnych;
- 2) wezwanie do wykonania obowiązku określonego w tytule wykonawczym w terminie wskazanym w postanowieniu, z zagrożeniem, że w razie niewykonania obowiązku w terminie będą nakładane dalsze grzywny w tej samej lub wyższej kwocie, a w przypadku obowiązku wynikającego z przepisów prawa budowlanego lub z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy będzie orzeczone wykonanie zastępcze.

§ 3. Zobowiązanemu służy prawo zgłoszenia zarzutów i wniesienia zażalenia w sprawie prowadzenia postępowania egzekucyjnego (art. 33 i 34) oraz prawo wniesienia zażalenia na postanowienie o nałożeniu grzywny.

Art. 123. Przepisy art. 122 z zastrzeżeniem art. 121 § 4 stosuje się również w przypadkach nakładania dalszych grzywien w celu przymuszenia, gdy zobowiązany mimo wezwania nie wykonał obowiązku określonego w tytule wykonawczym.

Art. 124. § 1. Nałożone grzywny w celu przymuszenia, nieuiszczone w terminie, podlegają ściągnięciu w trybie egzekucji należności pieniężnych, określonym w niniejszej ustawie.

§ 2. Obowiązek uiszczenia nałożonych grzywien nie przechodzi na spadkobierców lub prawonabywców zobowiązanego.

Art. 125. § 1. W razie wykonania obowiązku określonego w tytule wykonawczym, nałożone, a nieuiszczone lub nieściągnięte grzywny w celu przymuszenia podlegają umorzeniu.

§ 2. Postanowienie w sprawie umorzenia grzywny wydaje organ egzekucyjny na wniosek zobowiązanego. Na postanowienie o odmowie umorzenia grzywny służy zażalenie.

Art. 126. Na wniosek zobowiązanego, który wykonał obowiązek, grzywny uiszczone lub ściągnięte w celu przymuszenia mogą być w uzasadnionych przypadkach zwrócone w wysokości 75 % lub w całości. Państwowe organy egzekucyjne mogą zwrócić grzywnę po uzyskaniu zgody organu wyższego stopnia.

Rozdział 3

Wykonanie zastępcze

Art. 127. Wykonanie zastępcze stosuje się, gdy egzekucja dotyczy obowiązku wykonania czynności, którą można zlecić innej osobie do wykonania za zobowiązanego i na jego koszt.

Art. 128. § 1. W celu zastosowania środka egzekucyjnego określonego w art. 127 organ egzekucyjny doręcza zobowiązanemu:

- 1) odpis tytułu wykonawczego zgodnie z art. 32;
- 2) postanowienie, że obowiązek objęty tytułem wykonawczym zostanie w trybie postępowania egzekucyjnego wykonany zastępczo przez inną osobę za zobowiązanego, na jego koszt i niebezpieczeństwo.

§ 1a. Postanowienie, o którym mowa w § 1 pkt 2, zawiera również wskazanie przybliżonej kwoty kosztów wykonania zastępczego.

§ 2. W postanowieniu o zastosowaniu wykonania zastępczego organ egzekucyjny może wezwać zobowiązanego do wpłacenia w oznaczonym terminie określonej kwoty tytułem zaliczki na koszty wykonania zastępczego, z pouczeniem, że w przypadku niewpłacenia kwoty w tym terminie zostanie ona ściągnięta w trybie egzekucji administracyjnej należności pieniężnych.

§ 3. W postanowieniu o zastosowaniu wykonania zastępczego organ egzekucyjny może również nakazać zobowiązanemu dostarczenie posiadanej dokumentacji, a także posiadanych materiałów i środków przewozowych, niezbędnych do zastępczego wykonania egzekwowanej czynności, z zagrożeniem zastosowania odpowiednich środków egzekucyjnych w razie uchylenia się zobowiązanego od dostarczenia tych dokumentów, materiałów i środków przewozowych.

§ 4. Zobowiązanemu służy prawo zgłoszenia zarzutów i wniesienia zażalenia w sprawie prowadzenia postępowania egzekucyjnego (art. 33 i 34) oraz prawo wniesienia zażalenia na postanowienie o zastosowaniu wykonania zastępczego.

Art. 129. Organ egzekucyjny może wydawać postanowienia w sprawie wezwania zobowiązanego do wpłacenia zaliczek na koszty wykonania zastępczego oraz w sprawie dostarczenia dokumentacji, materiałów i środków przewozowych także w toku zastępczego wykonania egzekwowanego obowiązku. Do tych postanowień stosuje się przepisy art. 128.

Art. 130. Jeżeli w postanowieniu w sprawie wykonania zastępczego nie wskazano osoby, której zostało zlecone zastępcze wykonanie egzekwowanego obowiązku, organ egzekucyjny zleci wykonanie egzekwowanych czynności określonej przez siebie osobie w terminie nie dłuższym niż miesiąc i zawiadomi o tym zobowiązanego.

Art. 131. Wykonawca odpowiada wobec zobowiązanego za rzetelne wykonanie robót, celowe zużycie materiałów dostarczonych przez zobowiązanego oraz prawidłowe korzystanie z jego środków przewozowych. Zobowiązany może dochodzić swoich roszczeń bezpośrednio od wykonawcy.

Art. 132. § 1. Zobowiązany ma prawo wglądu w czynności wykonawcy oraz zgłaszania do organu egzekucyjnego wniosków co do sposobu wykonywania tych czynności.

§ 2. Zobowiązany może w toku czynności egzekucyjnych zgłosić do organu egzekucyjnego wniosek o zaniechanie dalszego stosowania wykonania zastępczego, jeżeli wykonawca na to się godzi, a zobowiązany złożył oświadczenie, że egzekwowany obowiązek wykona w terminie przez organ egzekucyjny wskazanym. Organ egzekucyjny uwzględni wniosek, jeżeli uzna to oświadczenie za niebudzące wątpliwości. Organ egzekucyjny może uzależnić wyrażenie zgody na wniosek zobowiązanego od złożenia przez niego zabezpieczenia wykonania egzekwowanego obowiązku w formie, jaką uzna za wskazaną.

§ 3. Na postanowienie organu egzekucyjnego w sprawie wniosku o zaniechanie dalszego stosowania wykonania zastępczego służy zobowiązanemu zażalenie.

Art. 133. § 1. O zakończeniu czynności egzekucyjnych w drodze wykonania zastępczego i o wykonaniu egzekwowanego obowiązku organ egzekucyjny zawiadamia zobowiązanego. Równocześnie doręcza mu wykaz kosztów wykonania zastępczego, z wezwaniem do uiszczenia na pokrycie tych kosztów odpowiedniej kwoty w oznaczonym terminie, z uprzedzeniem, że w razie nieuiszczenia tej kwoty w terminie, zostanie ona ściągnięta w trybie egzekucji administracyjnej należności pieniężnych.

§ 2. Jeżeli koszty wykonania zastępczego są wysokie albo gdy wykonanie zastępcze trwa dłuższy okres, organ egzekucyjny może przed zakończeniem egzekucji doręczać zobowiązanemu wykazy poczynionych już kosztów z wezwaniem do ich pokrycia w oznaczonym terminie. Przepisy § 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 134. Jeżeli zobowiązany nie wpłacił w oznaczonym terminie określonej w postanowieniu o zastosowaniu wykonania zastępczego kwoty tytułem zaliczki na koszty wykonania zastępczego (art. 128 § 2) lub kwoty na pokrycie kosztów wykonania zastępczego wskazanej w wykazach doręczonych zobowiązanemu w myśl art. 133, organ egzekucyjny wszczyna egzekucję tych należności stosownie do przepisów o egzekucji administracyjnej należności pieniężnych.

Art. 135. W sprawach kosztów wykonania zastępczego, nieuregulowanych w art. 127–134, stosuje się przepisy art. 64c–64cb, art. 64cd, art. 64ce oraz art. 64e–65a.

Rozdział 4

Odebranie rzeczy ruchomej

Art. 136. § 1. Jeżeli zobowiązany uchyla się od obowiązku wydania oznaczonej rzeczy ruchomej, rzecz ta może być mu przez organ egzekucyjny odebrana w celu wydania jej wierzycielowi. Dotyczy to również obowiązku wydania rzeczy na określony okres czasu.

§ 2. Odrębne przepisy określają przypadki, w których środek egzekucyjny przewidziany w § 1 może być zastosowany przy egzekucji obowiązku wydania rzeczy ruchomej oznaczonej tylko co do rodzaju lub gatunku.

§ 3. Środek egzekucyjny określony w § 1 stosuje się również, gdy egzekwowany jest obowiązek zniszczenia rzeczy ruchomej, nakazany ze względów sanitarnych lub innych względów społecznych, a także gdy egzekwowany obowiązek polega na ujawnieniu posiadania oznaczonej rzeczy ruchomej.

Art. 137. § 1. Organ egzekucyjny stosuje środek egzekucyjny określony w art. 136 również, gdy podlegająca odebraniu rzecz ruchoma znajduje się we władaniu innej osoby, jeżeli rzecz ta nie została wyłączona spod egzekucji (art. 38).

§ 2. Gdy egzekwowany jest obowiązek zniszczenia rzeczy ruchomej, nakazany ze względów sanitarnych lub innych społecznych, rzecz ta podlega odebraniu w trybie określonym w art. 136 również, gdy własność rzeczy przeszła z zobowiązanego na inną osobę.

Art. 138. Odebrania rzeczy dokonuje egzekutor wyznaczony przez organ egzekucyjny (art. 31).

Art. 139. § 1. Egzekutor, przystępując do czynności egzekucyjnych, doręcza zobowiązanemu:

- 1) odpis tytułu wykonawczego zgodnie z art. 32;
- 2) postanowienie organu egzekucyjnego o wezwaniu zobowiązanego do wydania rzeczy określonej w tytule wykonawczym, z zagrożeniem, że w razie niewykonania obowiązku zostanie zastosowany środek egzekucyjny w celu odebrania tej rzeczy.

§ 2. Zobowiązanemu służy prawo zgłoszenia zarzutów i wniesienia zażalenia w sprawie prowadzenia postępowania egzekucyjnego (art. 33 i 34) oraz prawo wniesienia zażalenia na postanowienie o zastosowaniu środka egzekucyjnego odebrania rzeczy.

Art. 140. Odebraną rzecz wydaje się wierzycielowi lub osobie przez niego do odbioru rzeczy upoważnionej, a gdy nie jest to możliwe, odebraną rzecz oddaje się na skład na koszt i niebezpieczeństwo wierzyciela.

Rozdział 5

Odebranie nieruchomości. Opróżnienie lokalu i innych pomieszczeń

Art. 141. § 1. Jeżeli egzekwowany jest obowiązek wydania nieruchomości albo opróżnienia lokalu mieszkalnego lub użytkowego albo innego pomieszczenia, stosuje się środek egzekucyjny prowadzący do odebrania zobowiązanemu nieruchomości albo usunięcia zobowiązanego z zajmowanego lokalu lub pomieszczenia, w celu wydania tej nieruchomości lub opróżnionego lokalu (pomieszczenia) wierzycielowi. Dotyczy to również obowiązku wydania nieruchomości na oznaczony okres czasu.

§ 2. Egzekucję prowadzi się przeciw zobowiązanemu, członkom jego rodziny i domownikom oraz innym osobom zajmującym nieruchomość lub lokal (pomieszczenie), które mają być opróżnione i wydane.

Art. 142. Odebrania nieruchomości lub opróżnienia lokalu i pomieszczeń dokonuje egzekutor, wyznaczony przez organ egzekucyjny.

Art. 143. § 1. Egzekutor przystępując do czynności egzekucyjnych doręcza zobowiązanemu:

- 1) odpis tytułu wykonawczego zgodnie z art. 32;
- 2) postanowienie organu egzekucyjnego o wezwaniu do wykonania obowiązku wydania nieruchomości albo opróżnienia lokalu (pomieszczenia) określonego w tytule wykonawczym, z zagrożeniem, że w razie niewykonania obowiązku zostanie zastosowany środek egzekucyjny w celu odebrania nieruchomości lub opróżnienia lokalu (pomieszczenia).

§ 2. Zobowiązanemu służy prawo zgłoszenia zarzutów i wniesienia zażalenia w sprawie prowadzenia postępowania egzekucyjnego (art. 33 i 34) oraz prawo wniesienia zażalenia na postanowienie w sprawie zastosowania środka egzekucyjnego.

Art. 144.⁴⁰⁾ Egzekutor usuwa z nieruchomości lub lokalu (pomieszczenia), które mają być opróżnione lub wydane wierzycielowi, znajdujące się tam ruchomości, z wyjątkiem tych, które łącznie z nieruchomością (lokałem, pomieszczeniem) podlegają wydaniu wierzycielowi, i wzywa osoby przebywające na tej nieruchomości lub w tym lokalu (pomieszczeniu) do jego opuszczenia, z zagrożeniem zastosowania przymusu bezpośredniego, a w razie oporu podejmuje odpowiednie kroki w celu zastosowania przymusu bezpośredniego.

Art. 145. Gdy nieruchomość podlegająca wydaniu albo lokal (pomieszczenie) podlegające opróżnieniu są zamknięte, egzekutor zarządzi ich otwarcie, przy zastosowaniu przepisów art. 46 i 51.

Art. 146. Ruchomości usunięte z nieruchomości lub lokalu (pomieszczenia) egzekutor oddaje zobowiązanemu lub osobie dorosłej spośród jego członków rodziny i domowników albo na przechowanie innej osobie lub na skład, na koszt i niebezpieczeństwo zobowiązanego, albo zarządzi przeniesienie tych ruchomości na koszt i niebezpieczeństwo zobowiązanego na inną jego nieruchomość lub do innego lokalu (pomieszczenia) zajmowanego przez zobowiązanego lub przydzielonego mu w myśl obowiązujących przepisów.

Art. 147. Jeżeli zobowiązany mimo wezwania nie odebrał w określonym terminie ruchomości oddanych na przechowanie lub złożonych na skład, a koszty przechowania lub składu mogą być wyższe niż wartość tych ruchomości, organ egzekucyjny, na wniosek osoby, u której znajdują się te ruchomości, może je sprzedać, stosując odpowiednio przepisy art. 105–107.

⁴⁰⁾ Uznany za niezgodny z Konstytucją z dnia 20 października 2017 r. w zakresie, w jakim odnosi się do egzekucji z nieruchomości lub lokalu (pomieszczenia) służących zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych zobowiązanego, przez to że nie zawiera regulacji gwarantujących minimalną ochronę przed bezdomnością osobom, które nie są w stanie we własnym zakresie zaspokoić swoich potrzeb mieszkaniowych, na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 października 2017 r. sygn. akt K 27/15 (Dz. U. poz. 1954).

Rozdział 6

Przymus bezpośredni

Art. 148. § 1. Przymus bezpośredni polega na doprowadzeniu do wykonania obowiązku podlegającego egzekucji drogą zagrożenia zastosowania lub drogą zastosowania bezpośrednio skutecznych środków, nie wyłączając siły fizycznej, w celu usunięcia oporu zobowiązanego i oporu innych osób, które stoją na przeszkodzie wykonaniu obowiązku.

§ 2. W szczególności przymus bezpośredni stosuje się w celu doprowadzenia do wykonania przez zobowiązanego opuszczenia nieruchomości, lokalu (pomieszczenia), wydania rzeczy, zaniechania czynności lub nieprzeszkadzania innej osobie w wykonywaniu jej praw, a także w przypadkach, gdy ze względu na charakter obowiązku stosowanie innych środków egzekucyjnych nie jest możliwe.

Art. 149. Organ egzekucyjny wyznacza egzekutora (art. 31) w celu przeprowadzenia egzekucji przez zastosowanie przymusu bezpośredniego.

Art. 150. § 1. Egzekutor, przystępując do czynności egzekucyjnych, doręcza zobowiązanemu:

- 1) odpis tytułu wykonawczego zgodnie z art. 32;
- 2) postanowienie organu egzekucyjnego o wezwaniu zobowiązanego do wykonania obowiązku wskazanego w tytule wykonawczym, z zagrożeniem zastosowania przymusu bezpośredniego.

§ 2. Zobowiązanemu służy prawo zgłoszenia zarzutów w sprawie prowadzenia postępowania egzekucyjnego (art. 33 i 34) oraz prawo wniesienia zażalenia na postanowienie w sprawie zastosowania środka egzekucyjnego.

§ 3. Jeżeli zwłoka w wykonaniu obowiązku może zagrozić zdrowiu lub życiu albo spowodować niemożność lub znaczne utrudnienie w dochodzeniu wykonania przez zobowiązanego obowiązku, a także w innych przypadkach określonych w odrębnych przepisach, może być niezwłocznie zastosowany przymus bezpośredni wykonania obowiązku wynikającego z przepisu prawa, po ustnym wezwaniu organu egzekucyjnego, bez uprzedniego upomnienia zobowiązanego oraz bez doręczenia mu odpisu tytułu wykonawczego i postanowienia o wezwaniu do wykonania obowiązku (§ 1).

§ 4. Określone w § 3 zasady stosowania przymusu bezpośredniego dotyczą również organów celnych przy sprawowaniu kontroli celnej.

Art. 151. Egzekutor może zastosować przymus bezpośredni również w toku postępowania egzekucyjnego, które zostało wszczęte w celu zastosowania innego ze środków egzekucyjnych, wymienionych w art. 1a pkt 12 lit. b, gdy ten środek egzekucyjny okazał się bezskuteczny, a zastosowanie przymusu bezpośredniego może doprowadzić do wykonania egzekwowanego obowiązku. W tym przypadku przepisu art. 150 § 1 nie stosuje się, natomiast egzekutor powinien ustnie uprzedzić zobowiązanego, że w razie dalszego uchylania się od wykonania obowiązku zastosuje przymus bezpośredni.

Art. 152. Egzekutor może w toku czynności egzekucyjnych zastosować przymus bezpośredni również do innej osoby niebędącej zobowiązanym, jeżeli jej działalność lub wstrzymywanie się od działalności albo jej zachowanie się stanowi przeszkodę w doprowadzeniu do wykonania egzekwowanego obowiązku.

Art. 153. § 1. Przymus bezpośredni w stosunku do żołnierza w czynnej służbie wojskowej albo funkcjonariusza Policji, Służby Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego lub Straży Granicznej może być zastosowany tylko przez odpowiednio Żandarmerię Wojskową lub wojskowy organ porządkowy albo organ Policji, Służby Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego lub Straży Granicznej.

§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się, gdy ze względów sanitarnych lub innych społecznych zachodzi potrzeba natychmiastowego wykonania egzekwowanego obowiązku, a Żandarmerii Wojskowej lub wojskowego organu porządkowego albo właściwego organu Policji, Służby Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego lub Straży Granicznej nie ma na miejscu.

Art. 153a. Jeżeli przepisy szczególne przewidują przymusowe doprowadzenie żołnierza w czynnej służbie wojskowej, doprowadzenia tego dokonuje Żandarmeria Wojskowa lub wojskowy organ porządkowy.

DZIAŁ IV

Postępowanie zabezpieczające

Rozdział 1

Przepisy wspólne

Art. 154. § 1. Organ egzekucyjny dokonuje zabezpieczenia należności pieniężnej lub wykonania obowiązku o charakterze niepieniężnym, jeżeli brak zabezpieczenia mógłby utrudnić lub udaremnić egzekucję, w szczególności jeżeli stwierdzono:

- brak płynności finansowej zobowiązanego,
- unikanie wykonania przez zobowiązanego obowiązku przez nieujawnianie zobowiązań powstających z mocy prawa lub nierzetelne prowadzenie ksiąg podatkowych,
- dokonywanie przez zobowiązanego wyprzedaży majątku,
- niezłożenie oświadczenia, o którym mowa w art. 39 § 1 ustawy – Ordynacja podatkowa, mimo wezwania do jego złożenia albo niewykazanie w złożonym oświadczeniu wszystkich rzeczy lub praw podlegających ujawnieniu.

§ 2. Zabezpieczenie może być dokonane także przed terminem płatności należności pieniężnej lub przed terminem wykonania obowiązku o charakterze niepieniężnym.

§ 3. Zabezpieczenie należności pieniężnych może dotyczyć również przyszłych powtarzających się świadczeń.

§ 4. Zajęcie zabezpieczające przekształca się w zajęcie egzekucyjne:

- 1) z dniem wystawienia tytułu wykonawczego, pod warunkiem że nastąpiło nie później niż przed upływem 2 miesięcy od dnia doręczenia ostatecznej decyzji lub innego orzeczenia podlegającego wykonaniu w sprawie, w której dokonano zabezpieczenia, bądź doręczenia postanowienia o nadaniu rygoru natychmiastowej wykonalności;
- 2) z dniem wygaśnięcia decyzji, o której mowa w art. 61 ust. 3 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1373) pod warunkiem wystawienia tytułu wykonawczego nie później niż przed upływem 14 dni od dnia jej wygaśnięcia;
- 3) z dniem podjęcia zawieszonego postępowania egzekucyjnego w przypadkach określonych w art. 32a § 2, art. 32c § 1 i art. 35 § 1, a także w przypadkach określonych w art. 79 ust. 5 ustawy o wzajemnej pomocy.

§ 5. W przypadku wniesienia skargi do sądu administracyjnego i wstrzymania wykonania decyzji, o której mowa w § 4 pkt 1, zajęcie zabezpieczające przekształca się w zajęcie egzekucyjne z dniem wystawienia tytułu wykonawczego, pod warunkiem że nastąpiło nie później niż przed upływem 2 miesięcy od dnia doręczenia odpisu prawomocnego orzeczenia o oddaleniu lub odrzuceniu skargi bądź umorzeniu postępowania sądowego.

§ 6. Zajęcie zabezpieczające nie przekształca się w zajęcie egzekucyjne w przypadku uchylecia przez organ odwoławczy lub sąd administracyjny decyzji stanowiącej podstawę do dokonania zabezpieczenia, o ile wydanie nowej decyzji nakładającej obowiązek podlegający wykonaniu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji nie nastąpi w terminie 6 miesięcy od dnia doręczenia decyzji organu odwoławczego lub prawomocnego orzeczenia sądu administracyjnego organowi właściwemu do wydania decyzji.

§ 7. W dniu przekształcenia się zajęcia, o którym mowa w § 4 i 5, powstają skutki związane z zastosowaniem środka egzekucyjnego.

§ 8. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej lub organ egzekucyjny, na wniosek wierzyciela, nie postanowi inaczej, zabezpieczenie, o którym mowa w art. 164 § 1 pkt 2–5, wygasa po upływie 2 miesięcy od dnia doręczenia decyzji lub innego orzeczenia podlegającego wykonaniu w sprawie, w której dokonano zabezpieczenia, albo doręczenia postanowienia o nadaniu rygoru natychmiastowej wykonalności, chyba że wierzyciel wystawił tytuł wykonawczy na zabezpieczoną należność pieniężną.

Art. 155. Zabezpieczenie może być dokonane również przed ustaleniem albo określeniem kwoty należności pieniężnej lub obowiązku o charakterze niepieniężnym, jeżeli brak zabezpieczenia mógłby utrudnić lub udaremnić skuteczne przeprowadzenie egzekucji, a przepisy odrębne zezwalają na takie zabezpieczenie.

Art. 155a. § 1. Organ egzekucyjny dokonuje zabezpieczenia:

- 1) na wniosek wierzyciela i na podstawie wydanego przez niego zarządzenia zabezpieczenia;
- 2) na wniosek wierzyciela lub innego organu egzekucyjnego, który prowadzi postępowanie egzekucyjne, i na podstawie dalszego tytułu wykonawczego, w przypadkach określonych odpowiednio w art. 32a § 3 albo art. 35 § 2;
- 3) na wniosek państwa członkowskiego i na podstawie zarządzenia zabezpieczenia, zagranicznego tytułu wykonawczego, dokumentu zabezpieczenia albo jednolitego tytułu wykonawczego określonych w przepisach ustawy o wzajemnej pomocy, w zakresie należności pieniężnych, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 8 lit. a–f;
- 4) na wniosek państwa członkowskiego lub państwa trzeciego i na podstawie zarządzenia zabezpieczenia albo zagranicznego tytułu wykonawczego wystawionych zgodnie z przepisami ustawy o wzajemnej pomocy, w zakresie należności, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 9.

§ 1a. Organ egzekucyjny może z urzędu dokonać zabezpieczenia na podstawie tytułu wykonawczego, w przypadkach określonych w art. 32a § 3, art. 32c § 2 i art. 35 § 2 oraz w przypadkach określonych w art. 79 ust. 5 ustawy o wzajemnej pomocy.

§ 2. (uchylony)

§ 3. Jeżeli wniosek o zabezpieczenie jest zgłaszany po wszczęciu albo zakończeniu postępowania podatkowego lub kontrolnego, we wniosku tym wyszczególnia się składniki majątkowe zobowiązanego, które mogą być przedmiotem zabezpieczenia.

Art. 155b. § 1. Organ egzekucyjny lub egzekutor, przystępując do czynności zabezpieczających, doręcza zobowiązanemu odpowiednio:

- 1) odpis zarządzenia zabezpieczenia;
- 2) dokument zabezpieczenia;
- 3) odpis tytułu wykonawczego, o ile nie został wcześniej doręczony, wraz z zawiadomieniem o przystąpieniu do zabezpieczenia;
- 4) zawiadomienie o przystąpieniu do zabezpieczenia, jeżeli odpis tytułu wykonawczego został doręczony w egzekucji administracyjnej.

§ 1a. W przypadku gdy doręczenie odpisu zarządzenia po doręczeniu decyzji o zabezpieczeniu, o której mowa w art. 33 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, mogłoby utrudnić lub udaremnić dokonanie zabezpieczenia, organ egzekucyjny lub egzekutor wraz z odpisem zarządzenia zabezpieczenia doręcza zobowiązanemu tę decyzję o zabezpieczeniu.

§ 2. W przypadku, o którym mowa w § 1 pkt 4, nie stosuje się przepisów art. 33 i art. 34.

Art. 156. § 1. Zarządzenie zabezpieczenia zawiera:

- 1) oznaczenie wierzyciela;
- 2) dane zobowiązanego będącego:
 - a) osobą fizyczną:
 - imię i nazwisko oraz adres jego miejsca zamieszkania,
 - imię ojca i imię matki oraz datę urodzenia zobowiązanego, o ile są znane wierzycielowi,
 - numer PESEL, NIP lub numer REGON, jeżeli zobowiązany taki numer posiada, albo inny numer identyfikacyjny ze wskazaniem jego rodzaju, o ile jest znany wierzycielowi,
 - b) osobą prawną lub jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną:
 - nazwę i adres jego siedziby,
 - NIP, numer REGON lub numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, jeżeli zobowiązany taki numer posiada, albo inny numer identyfikacyjny ze wskazaniem jego rodzaju, o ile jest znany wierzycielowi;
- 3) podanie treści obowiązku podlegającego zabezpieczeniu, podstawy prawnej tego obowiązku, a w przypadku zabezpieczania należności pieniężnej – także określenie jej wysokości i rodzaju;

- 4) wskazanie podstawy prawnej zabezpieczenia obowiązku;
- 5) wskazanie okoliczności świadczących o wystąpieniu możliwości utrudnienia bądź udaremnienia egzekucji;
- 6) datę wydania i numer zarządzenia zabezpieczenia;
- 6a) imię i nazwisko osoby upoważnionej do działania w imieniu wierzyciela, a także jej stanowisko służbowe, jeżeli sposób opatrzenia zarządzenia zabezpieczenia podpisem albo pieczęcią, o których mowa w art. 26e § 1, umożliwia podanie tego stanowiska;
- 6b) podpis osoby upoważnionej do działania w imieniu wierzyciela albo pieczęć, o której mowa w art. 26e § 1 pkt 4 albo 5;
- 6c) datę podpisania zarządzenia zabezpieczenia przez osobę upoważnioną do działania w imieniu wierzyciela, a jeżeli zarządzenie zabezpieczenia zostało opatrzone pieczęcią, o której mowa w art. 26e § 1 pkt 4 albo 5 – datę opatrzenia tą pieczęcią;
- 7) (uchylony)
- 8) pouczenie zobowiązanego o przysługującym mu prawie wniesienia do wierzyciela, za pośrednictwem organu egzekucyjnego, zarzutu w sprawie zabezpieczenia oraz o skutkach wniesienia zarzutu w terminie nie później niż 7 dni od dnia doręczenia zobowiązanemu odpisu zarządzenia zabezpieczenia i po upływie tego terminu;
- 8a) pouczenie zobowiązanego o skutkach niezawiadomienia organu egzekucyjnego o każdej zmianie adresu miejsca zamieszkania lub siedziby;
- 8b) pouczenie zobowiązanego o przysługującym jego małżonkowi prawie do wniesienia sprzeciwu w sprawie zabezpieczenia na majątku wspólnym;
- 9) sposób i zakres zabezpieczenia obowiązku o charakterze niepieniężnym.

§ 1a. W zarządzeniu zabezpieczenia wierzyciel wskazuje jako adres zobowiązanego ostatni znany mu adres miejsca zamieszkania lub siedziby zobowiązanego.

§ 2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór:

- 1) zarządzenia zabezpieczenia, o którym mowa w § 1,
- 2) kolejnego zarządzenia zabezpieczenia, o którym mowa w art. 156a § 1

– mając na względzie jednoznaczną identyfikację odpowiednio zobowiązanego i małżonka zobowiązanego, możliwość elektronicznego przetwarzania danych zawartych w tym zarządzeniu oraz sprawne dokonanie zabezpieczenia.

Art. 156a. § 1. Wierzyciel wystawia kolejne zarządzenie zabezpieczenia w razie potrzeby zabezpieczenia na nieruchomości wchodzącej w skład majątku wspólnego – w przypadku gdy odpowiedzialność zobowiązanego za należność pieniężną i odsetki z tytułu niezapłacenia jej w terminie obejmuje majątek osobisty zobowiązanego i majątek wspólny.

§ 2. Kolejne zarządzenie zabezpieczenia zawiera dane i informacje, o których mowa w art. 156 § 1 pkt 1–6 i 8–8b oraz § 1a, aktualne na dzień jego wystawienia, a także datę wystawienia i numer porządkowy kolejnego zarządzenia zabezpieczenia oraz oznaczenie celu, dla którego zostało wydane, oraz:

- 1) dane małżonka zobowiązanego;
- 2) imię i nazwisko osoby upoważnionej do działania w imieniu wierzyciela, a także jej stanowisko służbowe, jeżeli sposób opatrzenia kolejnego zarządzenia zabezpieczenia podpisem albo pieczęcią, o których mowa w art. 26e § 1, umożliwia podanie tego stanowiska;
- 2a) podpis osoby upoważnionej do działania w imieniu wierzyciela albo pieczęć, o której mowa w art. 26e § 1 pkt 4 albo 5;
- 2b) datę podpisania kolejnego zarządzenia zabezpieczenia przez osobę upoważnioną do działania w imieniu wierzyciela, a jeżeli kolejne zarządzenie zabezpieczenia zostało opatrzone pieczęcią, o której mowa w art. 26e § 1 pkt 4 albo 5 – datę opatrzenia tą pieczęcią.
- 3) (uchylony)

§ 3. Do kolejnego zarządzenia zabezpieczenia przepisy art. 26c § 4 i art. 26ca § 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 157. § 1. Jeżeli obowiązek, którego dotyczy zarządzenie zabezpieczenia, nie podlega zabezpieczeniu w trybie administracyjnym lub zarządzenie zabezpieczenia nie zawiera treści określonej w art. 156 § 1, organ egzekucyjny nie przy-

stępuje do zabezpieczenia. Na postanowienie organu egzekucyjnego odmawiające dokonania zabezpieczenia przysługuje wierzycielowi niebędącemu jednocześnie organem egzekucyjnym zażalenie.

§ 2. Organ egzekucyjny może uzależnić przystąpienie do zabezpieczenia od złożenia przez wierzyciela kaucji na zabezpieczenie roszczeń zobowiązanego o naprawienie szkód spowodowanych wskutek wykonania zarządzenia zabezpieczenia.

Art. 157a. Organ egzekucyjny może w każdym czasie uchylić lub zmienić sposób lub zakres zabezpieczenia. Na postanowienie w sprawie zmiany lub uchylenia zabezpieczenia służy zażalenie.

Art. 158. W przypadku potrzeby organ egzekucyjny może stosować kilka sposobów zabezpieczenia.

Art. 159. § 1. Organ egzekucyjny na żądanie zobowiązanego uchyla zabezpieczenie obowiązku o charakterze niepieniężnym, jeżeli wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego nie został zgłoszony w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania tego zabezpieczenia.

§ 1a. O uchyleniu zabezpieczenia organ egzekucyjny wydaje postanowienie. Na postanowienie to przysługuje zażalenie zobowiązanemu i wierzycielowi niebędącemu jednocześnie organem egzekucyjnym.

§ 2. Termin określony w § 1 może być przez organ egzekucyjny przedłużony na wniosek wierzyciela o okres do 3 miesięcy, jeżeli z uzasadnionych przyczyn postępowanie egzekucyjne nie mogło być wszczęte.

§ 3. Na postanowienie organu egzekucyjnego w sprawie przedłużenia terminu określonego w § 1 lub odmowy przedłużenia tego terminu służy wierzycielowi i zobowiązanemu zażalenie.

Art. 160. § 1. Zabezpieczenie nie może zmierzać do tego, aby stanowiło wykonanie obowiązku.

§ 2. W drodze zabezpieczenia nie można stosować przeciw zobowiązanemu przymusu bezpośredniego.

Art. 161. Zajęte w celu zabezpieczenia ruchomości, o których mowa w art. 104 § 2 pkt 1 i 2, albo które mogą stracić na wartości w przypadku ich przechowywania, mogą być sprzedane bezpośrednio po ich zajęciu. Zajęte w celu zabezpieczenia inne ruchomości mogą być sprzedane w drodze egzekucji administracyjnej, jeżeli w razie niesprzedania straciłyby znacznie na wartości albo jeżeli dozór zajętych przedmiotów powoduje znaczne koszty. Dotyczy to również zajętego w celu zabezpieczenia inwentarza żywego, w razie gdy dłużnik odmawia przyjęcia go pod dozór. Uzyskana ze sprzedaży kwota podlega złożeniu do depozytu organu egzekucyjnego.

Art. 162. W przypadku zbiegu zabezpieczeń administracyjnych lub zabezpieczenia administracyjnego i sądowego do tej samej rzeczy albo prawa majątkowego przepisy art. 62–63a, art. 69a i art. 89a § 2a–2c stosuje się odpowiednio.

Art. 162a. § 1. W przypadku zbiegu egzekucji administracyjnej i zabezpieczenia administracyjnego, egzekucji administracyjnej i zabezpieczenia sądowego lub zabezpieczenia administracyjnego i egzekucji sądowej do tej samej rzeczy albo prawa majątkowego prowadzenie łącznie egzekucji i zabezpieczenia do tej rzeczy albo prawa majątkowego przejmuje organ, który prowadzi egzekucję. Jeżeli egzekucja lub zabezpieczenie dotyczą należności, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 8 lit. a–f i pkt 9, lub świadczeń, o których mowa w art. 62 § 3, prowadzenie łącznie egzekucji i zabezpieczenia do rzeczy albo prawa majątkowego, do których nastąpił zbieg, przejmuje organ, który prowadzi egzekucję, wskazany odpowiednio w art. 62 § 2, 3 lub 4.

§ 2. Do zbiegu egzekucji i zabezpieczenia do tej samej rzeczy albo prawa majątkowego przepisy art. 62a–63a, art. 89a § 2a–2c, art. 115 i art. 115a stosuje się odpowiednio.

Art. 163. § 1. Przepisy art. 64 § 10 i 12, art. 64a–64ce oraz art. 64e–65a stosuje się odpowiednio do opłat za czynności zabezpieczające i wydatków związanych z postępowaniem zabezpieczającym, jeżeli postępowanie egzekucyjne zostało wszczęte.

§ 2. Organ egzekucyjny obciąża wierzyciela opłatami za czynności zabezpieczające oraz wydatkami związanymi z zabezpieczeniem, jeżeli postępowanie egzekucyjne nie zostało wszczęte wskutek braku wniosku, o którym mowa w art. 159 § 2, lub wniosek ten nie został uwzględniony, a jeżeli nie zostało wszczęte z innych powodów – wydatkami związanymi z postępowaniem zabezpieczającym. Przepisy art. 64c § 5, 6 i § 9 pkt 2 oraz § 10 i 11 stosuje się odpowiednio.

§ 2a. (uchylony)

§ 3. Organ egzekucyjny może zażądać od wierzyciela wpłaty zaliczki na pokrycie wydatków związanych z postępowaniem zabezpieczającym i uzależnić zabezpieczenie od wpłacenia tej zaliczki.

§ 4. Przepisy art. 65 stosuje się również do wydatków postępowania zabezpieczającego.

Rozdział 2

Zabezpieczenie należności pieniężnych

Art. 164. § 1. Organ egzekucyjny dokonuje zabezpieczenia należności pieniężnej przez:

- 1) zajęcie pieniędzy, wynagrodzenia za pracę, wierzytelności z rachunków bankowych, innych wierzytelności i praw majątkowych lub ruchomości;
- 2) obciążenie nieruchomości zobowiązanego hipoteką przymusową, w tym przez złożenie dokumentów do zbioru dokumentów w przypadku nieruchomości, która nie ma urządzonej księgi wieczystej;
- 3) obciążenie statku morskiego lub statku morskiego w budowie zastawem wpisanym do rejestru okrętowego (hipoteka morska przymusowa);
- 4) ustanowienie zakazu zbywania i obciążania nieruchomości, która nie ma urządzonej księgi wieczystej albo której księga wieczysta zginęła lub uległa zniszczeniu;
- 5) ustanowienie zakazu zbywania spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego, spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego lub prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej.

§ 2. Jeżeli organ egzekucyjny nie jest jednocześnie wierzycielem, obciążenia nieruchomości hipoteką przymusową lub statku morskiego (statku morskiego w budowie) hipoteką morską przymusową dokonuje wierzyciel, a jeżeli wierzycielem jest państwo członkowskie lub państwo trzecie – organ egzekucyjny działający we własnym imieniu i na rzecz tego państwa.

§ 2a. Podstawą wpisu hipoteki przymusowej dla zabezpieczenia należności państw członkowskich lub państw trzecich jest: dokument zabezpieczenia państwa członkowskiego, jednolity tytuł wykonawczy państwa członkowskiego, zagraniczny tytuł wykonawczy albo zarządzenie zabezpieczenia określone w przepisach ustawy o wzajemnej pomocy.

§ 2b. W przypadku gdy dokument, o którym mowa w § 2a, przekazany został do organu egzekucyjnego przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego albo z użyciem środków komunikacji elektronicznej, podstawą wpisu hipoteki przymusowej jest wydruk tego dokumentu.

§ 2c. W przypadku gdy dokument, o którym mowa w § 2a, sporządzony jest w języku urzędowym państwa członkowskiego lub państwa trzeciego albo języku uzgodnionym zgodnie z art. 32 ustawy o wzajemnej pomocy, do wniosku o wpis hipoteki przymusowej organ egzekucyjny dołącza również tłumaczenie tego dokumentu sporządzone zgodnie z art. 31 ust. 1 lub 3 ustawy o wzajemnej pomocy.

§ 3. (uchylony)

§ 4. Do zajęcia zabezpieczającego stosuje się odpowiednio przepisy o zajęciu egzekucyjnym pieniędzy, wynagrodzenia za pracę, świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego oraz ubezpieczenia społecznego, renty socjalnej, rachunków bankowych, innych wierzytelności pieniężnych, praw z papierów wartościowych zapisanych na rachunku papierów wartościowych oraz z wierzytelności z rachunku pieniężnego, papierów wartościowych niezapisanych na rachunku papierów wartościowych, praw majątkowych zarejestrowanych w rejestrze akcjonariuszy, weksła, autorskich praw majątkowych i praw pokrewnych oraz własności przemysłowej, udziału w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, pozostałych praw majątkowych oraz ruchomości.

§ 5. Zajęcie zabezpieczające nie może dotyczyć rzeczy lub praw zwolnionych z egzekucji.

Art. 165. § 1. Wydane w formie dokumentu papiery wartościowe zajęte w celu zabezpieczenia należności pieniężnych podlegają złożeniu do depozytu organu egzekucyjnego.

§ 2. Zajęte pieniądze w celu zabezpieczenia wpłaca się na wydzielony oprocentowany rachunek bankowy organu egzekucyjnego z oprocentowaniem udzielonym przez bank dla wkładów wypłacanych na każde żądanie, z zastrzeżeniem § 2a i 3.

§ 2a. Środki pieniężne podlegające zabezpieczeniu na podstawie postanowienia sądu lub prokuratora przechowuje się na rachunkach depozytowych Ministra Finansów, o których mowa w art. 83a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, znajdujących się w dyspozycji odpowiednio właściwego sądu albo właściwej powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury.

§ 3. Jeżeli z okoliczności sprawy wynika, że zabezpieczenie trwać będzie dłużej niż 3 miesiące, zajęte pieniądze, na wniosek zobowiązanego, wpłaca się na rachunek lokaty terminowej.

§ 4. Zajęta wierzytelność po nadejściu terminu jej płatności przez dłużnika tej wierzytelności zrealizowana jest w celu zabezpieczenia przez przekazanie jej na rachunek, o którym mowa w § 2. Tak samo przekazywane są zajęte w celu zabezpieczenia wynagrodzenia za pracę i inne należności płatne w przyszłości, bez ponawiania ich zajęcia aż do wysokości należności zabezpieczonej.

§ 5. Zajęta w celu zabezpieczenia wierzytelność z rachunku bankowego lub rachunku prowadzonego przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową jest realizowana przez jej przekazanie na rachunek, o którym mowa w § 2.

Art. 166. Na wniosek zobowiązanego, zabezpieczenie należności pieniężnej może być dokonane przez złożenie kaucji. Jeżeli zobowiązany składa wniosek o przyjęcie kaucji w gotówce albo wniosek o przyjęcie kaucji w innej postaci zostanie uwzględniony przez organ egzekucyjny, organ ten określa kwotę kaucji, niewyższą jednak od należności podlegającej zabezpieczeniu.

Art. 166a. § 1. Zobowiązany nie może rozporządzać składnikiem majątkowym zajętym w celu zabezpieczenia, z zastrzeżeniem § 2 i 3.

§ 2. W okresie zabezpieczenia mogą być dokonywane za zgodą organu egzekucyjnego wypłaty z zajętego w celu zabezpieczenia rachunku bankowego zobowiązanego, po przedstawieniu przez niego wiarygodnych dokumentów świadczących o konieczności poniesienia tych wydatków dla wykonywania działalności gospodarczej.

§ 3. Zajęcie zabezpieczające nie pozbawia zobowiązanego prawa do polecenia zapłaty zabezpieczonej należności pieniężnej ze środków pieniężnych znajdujących się na rachunku, o którym mowa w art. 165 § 2.

Art. 166b. W postępowaniu zabezpieczającym stosuje się odpowiednio przepisy działu I i art. 168d.

Art. 166c. § 1. W zakresie należności pieniężnych, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 8 lit. a–f i pkt 9, w postępowaniu zabezpieczającym nie stosuje się przepisów art. 154 § 1–3, 5 i 6, art. 155, art. 156–157 i art. 163 § 2–3.

§ 2. W zakresie należności pieniężnych, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 8 lit. g, h oraz i, nie stosuje się przepisów działu IV.

Rozdział 2a

Wykonywanie postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym

Art. 166d. Organ egzekucyjny przystępuje do czynności zabezpieczających na podstawie postanowienia o zabezpieczeniu wydanego przez prokuratora, sąd lub finansowy organ postępowania przygotowawczego. Na żądanie prokuratora, sądu lub finansowego organu postępowania przygotowawczego organ egzekucyjny, wraz z przystąpieniem do czynności zabezpieczających, doręcza zobowiązanemu odpis tego postanowienia. Do doręczenia stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 166e. Należność pieniężną określoną w postanowieniu o zabezpieczeniu wydanym przez prokuratora, sąd lub finansowy organ postępowania przygotowawczego, w walucie obcej, przelicza się na złote według średniego kursu tej waluty w stosunku do złotego z dnia roboczego ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu wydania tego postanowienia.

Art. 166f. Zajęte ruchomości, z wyjątkiem kosztowności, książeczek oszczędnościowych, kart płatniczych, pieniędzy i innych papierów wartościowych, przechowuje się w sposób wskazany w postanowieniu o zabezpieczeniu majątkowym, a w przypadku braku takiego wskazania – pozostawia się na przechowanie osobie dającej rękojmię należytego przechowywania, a gdy nie jest to możliwe – u zobowiązanego lub jego rodziny.

Art. 166g. Organ egzekucyjny przesyła prokuratorowi, sądowi lub finansowemu organowi postępowania przygotowawczego dokument stanowiący podstawę zajęcia ruchomości, wierzytelności lub innego prawa majątkowego.

Art. 166h. § 1. Zajęte ruchomości ulegające szybkiemu zniszczeniu mogą być sprzedane na podstawie postanowienia wydanego przez prokuratora, sąd lub finansowy organ postępowania przygotowawczego.

§ 2. Uzyskane ze sprzedaży środki pieniężne składa się na rachunek, o którym mowa w art. 165 § 2.

Art. 166i. Organ egzekucyjny zawiadamia prokuratora, sąd lub finansowy organ postępowania przygotowawczego o ujawnionych rzeczach, wierzytelnościach lub innych prawach majątkowych zobowiązanego, nieobjętych postanowieniem o zabezpieczeniu majątkowym.

Art. 166j. § 1. Jeżeli kwota należności pieniężnej podlegającej zabezpieczeniu jest wyższa niż wartość zabezpieczonego majątku, organ egzekucyjny może dokonać zajęcia ruchomości, wierzytelności lub innego prawa majątkowego zobowiązanego na poczet:

- 1) grożącego przepadku równowartości przedmiotów albo równowartości korzyści majątkowej;
- 2) grożącej grzywny;
- 3) grożącego obowiązku naprawienia szkody;
- 4) grożącego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę;
- 5) grożącego świadczenia pieniężnego;
- 6) grożącej nawiązki;

- 7) grożącego środka kompensacyjnego;
- 8) wykonania orzeczenia o kosztach sądowych;
- 9) grożącego obowiązku uiszczenia należności publicznoprawnej uszczuplonej czynem zabronionym;
- 10) grożącego zwrotu korzyści majątkowej, jaką sprawca osiągnął z popełnionego przestępstwa, lub jej równowartości.

§ 2. Zajęcie ruchomości, wierzytelności lub innego prawa majątkowego, o którym mowa w § 1, podlega uchyleniu, jeżeli prokurator, sąd lub finansowy organ postępowania przygotowawczego nie wydał postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym w terminie 7 dni od dnia dokonania zajęcia.

Art. 166k. Zajęcie ruchomości, wierzytelności lub innego prawa majątkowego przekształca się w zajęcie egzekucyjne z dniem wystawienia tytułu wykonawczego na podstawie prawomocnego orzeczenia odpowiednio o:

- 1) przepadku oraz orzeczonej jednocześnie grzywnie, obowiązku naprawienia szkody, zadośćuczynienia za dozoną krzywdę, świadczenia pieniężnego, środka kompensacyjnego, nawiazki, zasądzonych od skazanego kosztów sądowych;
- 2) obowiązku uiszczenia należności publicznoprawnej uszczuplonej czynem zabronionym lub zwrotu korzyści majątkowej, jaką sprawca osiągnął z popełnionego przestępstwa, lub jej równowartości.

Art. 166l. § 1. Organ egzekucyjny zawiadamia prokuratora, sąd lub finansowy organ postępowania przygotowawczego o wydatkach poniesionych przy wykonywaniu postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym, w szczególności na opłacenie:

- 1) sporządzania i doręczania pism;
- 2) przechowywania lub sprzedaży zajętej ruchomości, wierzytelności lub innego prawa majątkowego;
- 3) należności biegłych lub rzeczoznawców;
- 4) oględzin lub badań.

§ 2. Prokurator nie ponosi kosztów wykonania postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym.

Art. 166m. W przypadku zwrotu środków pieniężnych zobowiązanemu organ egzekucyjny przesyła prokuratorowi, sądowi lub finansowemu organowi postępowania przygotowawczego potwierdzenie tego zwrotu, jeżeli środki te pozostały w dyspozycji organu egzekucyjnego.

Art. 166n. W zakresie wykonywania postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym stosuje się odpowiednio przepisy:

- 1) działu I, z wyłączeniem przepisów art. 8–10, art. 12, art. 13, art. 26 § 1c pkt 1 oraz § 1e–1h, art. 27e–27j, art. 33–35, art. 38–44, art. 56 § 1 pkt 1–3, art. 57 § 1a–3 oraz art. 58–61;
- 2) działu IV, z wyłączeniem przepisów art. 154–159, art. 161, art. 163, art. 166a § 2, art. 167 oraz art. 168;
- 3) art. 168b–168e.

Rozdział 3

Zabezpieczenie obowiązków o charakterze niepieniężnym

Art. 167. § 1. Organ egzekucyjny w zarządzeniu zabezpieczenia wykonania obowiązku o charakterze niepieniężnym określa środek zabezpieczania lub inną czynność, które stosownie do okoliczności są zastosowane.

§ 2. Przy wyborze środka zabezpieczenia organ egzekucyjny uwzględni interesy stron w takiej mierze, aby wierzycielowi zapewnić wykonanie obowiązku, a zobowiązanego nie obciążać ponad potrzebę.

Art. 168. Organ egzekucyjny może w razie potrzeby zastosować także środki zabezpieczenia przewidziane w art. 164 § 1. W szczególności może być dokonane zajęcie pieniędzy, wynagrodzenia za pracę, wierzytelności z rachunków bankowych i wkładów oszczędnościowych oraz innych wierzytelności, jeżeli w ten sposób zabezpieczy się pokrycie przez zobowiązanego kosztów wykonania zastępczego.

DZIAŁ IVA

Odpowiedzialność za naruszenie przepisów ustawy

Rozdział 1

Odpowiedzialność odszkodowawcza

Art. 168a. Osoba, która rości sobie prawo do rzeczy lub prawa majątkowego, z których przeprowadzono egzekucję przez sprzedaż rzeczy lub wykonanie prawa majątkowego, może dochodzić od zobowiązanego odszkodowania na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego dotyczących odpowiedzialności za wyrządzoną szkodę.

Art. 168b. § 1. Zobowiązany może dochodzić odszkodowania od organu egzekucyjnego lub wierzyciela na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego za szkody wyrządzone wskutek niezgodnego z przepisami prawa wszczęcia lub prowadzenia egzekucji administracyjnej lub postępowania zabezpieczającego.

§ 2. W przypadku należności pieniężnych określonych w art. 2 § 1 pkt 8 i 9 przez wierzyciela, o którym mowa w ust. 1, rozumie się centralne biuro łącznikowe.

§ 3. Zobowiązany może dochodzić odszkodowania od wierzyciela lub organu prowadzącego rejestr, na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego, za szkodę wyrządzoną na skutek niezgodnego z prawem ujawnienia w rejestrze danych, o których mowa w art. 18b § 2.

Art. 168c. § 1. Dłużnik zajętej wierzytelności, który nie wykonał lub nienależycie wykonał ciążące na nim obowiązki, o których mowa w art. 69a § 1 i 1a, lub obowiązki związane z realizacją egzekucyjnego lub zabezpieczającego zajęcia wierzytelności lub prawa majątkowego, odpowiada za szkody wyrządzone z tego powodu wierzycielowi na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego.

§ 2. Wierzyciel może dochodzić odszkodowania od zobowiązanego na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego za szkody wyrządzone wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 69a § 2.

Rozdział 2

Odpowiedzialność porządkowa

Art. 168d. § 1. Na osobę, która wbrew ciążącemu na niej obowiązkowi odmawia udzielenia wierzycielowi lub organowi egzekucyjnemu informacji lub wyjaśnień niezbędnych do prowadzenia egzekucji albo udziela fałszywych informacji lub wyjaśnień, może być nałożona kara pieniężna do wysokości 3800 zł.

§ 1a. Na zobowiązanego nie nakłada się kary, o której mowa w § 1, za złożenie fałszywego oświadczenia, o którym mowa w art. 6 § 1d i art. 37b § 1.

§ 2. (uchylony)

§ 3. Karę, o której mowa w § 1, można nałożyć również na:

- 1) zobowiązanego, który:
 - a) nie zawiadomił organu egzekucyjnego o:
 - zmianie adresu miejsca zamieszkania lub siedziby,
 - zajęciu przez inny organ egzekucyjny ruchomości oraz prawa majątkowego, którego warunkiem wykonywania jest posiadanie dokumentu,
 - b) nie okazał zajętej ruchomości lub nie wskazał miejsca jej przechowywania na wezwanie organu egzekucyjnego;
- 2) zarządcę nieruchomości, który bez usprawiedliwionej przyczyny nie złożył sprawozdania lub nie wykonał polecenia organu egzekucyjnego.

§ 4. W przypadku uchybienia obowiązkowi, o którym mowa w § 1, przez żołnierza, zamiast nałożenia kary pieniężnej występuje się do dowódcy jednostki wojskowej, w której żołnierz ten pełni służbę, z wnioskiem o pociągnięcie go do odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Art. 168e. § 1. Na dłużnika zajętej wierzytelności, który nie wykonuje lub nienależycie wykonuje ciążące na nim obowiązki związane z egzekucją lub zabezpieczeniem wierzytelności lub prawa majątkowego, można nałożyć karę pieniężną do wysokości 3800 zł.

§ 2. Kara, o której mowa w § 1, może być powtarzana w przypadku uchylania się od wykonania, w dodatkowo wyznaczonych terminach, obowiązków wynikających z zajęcia egzekucyjnego lub zabezpieczającego.

§ 3. (uchylony)

§ 4. (uchylony)

§ 5. (uchylony)

§ 6. (uchylony)

§ 7. (uchylony)

Art. 168ea. W przypadku osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej karę pieniężną, o której mowa w art. 168d i art. 168e, nakłada się na pracownika bezpośrednio odpowiedzialnego za odpowiednio udzielenie informacji lub wyjaśnień albo realizację zajęcia, a w przypadku braku takiego pracownika na:

- 1) kierownika,
- 2) członka zarządu w spółce prawa handlowego,
- 3) wspólnika w spółce cywilnej

– bezpośrednio odpowiedzialnego za wykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 168d i art. 168e.

Art. 168eb. § 1. Postanowienie w sprawie nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 168d i art. 168e, wydaje organ egzekucyjny.

§ 2. Na postanowienie o nałożeniu kary pieniężnej przysługuje zażalenie.

Rozdział 3

Odpowiedzialność karna

Art. 168f. Kto występuje o udostępnienie z rejestru danych, o których mowa w art. 18b § 2, bez wymaganego upoważnienia zobowiązanego, o którym mowa w art. 18b § 2 pkt 1 lit. a lub d, którego dane dotyczą albo oświadczenia podmiotu, na rzecz którego wyszukuje dane w rejestrze, o posiadaniu takiego upoważnienia, podlega grzywnie do 30 000 zł.

Art. 168g. Kto przechowuje uzyskane z rejestru dane, o których mowa w art. 18b § 2, z naruszeniem przepisu art. 18s § 1, podlega grzywnie do 30 000 zł.

Art. 168h. Kto ujawnił dane, o których mowa w art. 18b § 2, dotyczące zobowiązanego, o którym mowa w art. 18b § 2 pkt 1 lit. a lub d, z naruszeniem przepisu art. 18s § 2 lub 4, podlega grzywnie do 30 000 zł.

DZIAŁ V

Przepisy wprowadzające i końcowe

Art. 169. Postępowanie egzekucyjne i zabezpieczające, toczące się w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, będzie prowadzone w dalszym ciągu w myśl przepisów tej ustawy i przez organy w niej wskazane.

Art. 170. § 1. Pozostają w mocy przepisy ustaw szczególnych dotyczące administracyjnego postępowania zabezpieczającego na podstawie orzeczenia prokuratora, sądu, organów administracji celnej lub organów kontroli administracji publicznej o zabezpieczeniu rzeczy, w stosunku do których może być orzeczony przepadek.

§ 2. W postępowaniu o zabezpieczenie, o którym mowa w § 1, postanowienie o wyłączeniu wydaje naczelnik urzędu skarbowego, stosując przepisy niniejszej ustawy. Na postanowienie o wyłączeniu przysługuje prawo wniesienia zażalenia organowi, który wydał postanowienie o zabezpieczeniu, oraz wierzycielowi. Do czasu rozstrzygnięcia zażalenia dokonane czynności egzekucyjne pozostają w mocy.

Art. 171. (pominięty)

Art. 172. (pominięty)

Art. 173. (uchylony)

Art. 174. Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, rozciągnąć stosowanie w całości lub w części przepisów działu II rozdziału 6 w zakresie przechowywania, oszacowania i sprzedaży zajętych ruchomości na określone ruchomości, które stały się własnością Skarbu Państwa albo powiatu na podstawie przepisów o likwidacji mienia, o przepadku mienia, z tytułu spadków lub z innych tytułów albo gdy Skarb Państwa na podstawie szczególnych przepisów jest upoważniony do sprzedaży cudzej ruchomości. Rozporządzenie to w szczególności określi przypadki, w których może nastąpić nieodpłatne przekazanie ruchomości przez Skarb Państwa albo powiat lub ich niszczenie, a także sposób rozliczania wydatków związanych z przechowywaniem lub sprzedażą ruchomości niestanowiących własności Skarbu Państwa.